

רבקה סלע

אילנה פרידה

בְּרֵאשִׁית

עִם חֲבֵרִים

חוברת עבודה לתלמיד
ייעוץ מדעי: ד"ר דוד אלגביש

360

הוצאת ספרים יסוד

עריכת לשון: שלומית ברנע
גרפיקה: נועם שושן
איורים: אודי טאוב

אין לשכפל, להעתיק, לצלם, להקליט, לתרגם, לאחסן במאגר מידע, לשדר או לקלוט בכל דרך או בכל אמצעי אלקטרוני, אופטי או מכני אחר כל חלק שהוא מהחומר בספר זה. שימוש מסחרי מכל סוג שהוא בחומר הכלול בספר זה אסור בהחלט, אלא ברשות מפורשת בכתב מהמו"ל.

כל הזכויות שמורות להוצאת ספרים יסוד
רחוב החופר 34 חולון טל' 03-5587990

נדפס בישראל 2013

תֵּכֵן הָעֵינִינִים

5	הַקְדָּמָה לַתְּלִמִּידִים
9	פָּרֶק א
30	פָּרֶק ב
39	פָּרֶק ג
45	פָּרֶק ד
49	פָּרֶק ו
53	פָּרֶק ז
54	פָּרֶק ח
58	פָּרֶק ט
62	פָּרֶק יא
66	פָּרֶק יב
71	פָּרֶק יג
77	פָּרֶק טז
80	פָּרֶק יז
84	פָּרֶק יח
91	פָּרֶק יט
99	פָּרֶק כא
105	פָּרֶק כב
113	פָּרֶק כג
118	פָּרֶק כד
131	פָּרֶק כה
142	פָּרֶק כו
144	פָּרֶק כז
155	פָּרֶק כח
162	פָּרֶק כט
170	פָּרֶק לא

173	פָּרֶק לֵב
176	פָּרֶק לֵג
180	פָּרֶק לֵה
182	פָּרֶק לֵז
193	פָּרֶק לֵט
196	פָּרֶק מ
201	פָּרֶק מֵא
210	פָּרֶק מֵב
217	פָּרֶק מֵג
223	פָּרֶק מֵד
229	פָּרֶק מֵה
235	פָּרֶק מֵו
238	פָּרֶק מֵט
239	פָּרֶק נ
248	גְּבוּרֵי סֵפֶר בְּרֵאשִׁית - תְּפִזָּרָת
249	דְּפִי גְזִירָה

א. כְּתֹבוּ אֶת שְׁמוֹת הַחֻמְשֵׁים:

ב. צַבְעוּ אֶת הַחֻמֵשׁ שְׁאַתֶּם מֵתְחִילִים לְלַמֵּד.

כָּל חֻמֵשׁ נִחְלַק לְפָרָשׁוֹת. כָּל פָּרָשָׁה נִחְלָקֶת לְפָרָקִים, וְכָל פָּרָק נִחְלַק לְפָסוּקִים.

ג. הַעֲתִיקוּ אֶת הַפָּסוּק הָרִאשׁוֹן בְּפָרָק א.

חֲמֹשֶׁת חֲבֵרִים יִלְמְדוּ אִתְּכֶם אֶת סֵפֶר בְּרֵאשִׁית, הַסֵּפֶר הָרִאשׁוֹן בְּתוֹרָה:
חֲנַן הַסֵּקֶרן, אֵילַת הַשּׁוֹאֶלֶת, חַן הַמְדַמֵּין, דְּגַנִּית הָאֲמֹנִית
וַיִּנְאִי הַלְשׁוֹנָאִי.

אַתֶּם תִּלְמְדוּ בִּיְתֵר הַנְּאָה וְעֵנִין, וְתַחֲלָה הַכִּירוּ אֶת הַחֲבֵרִים.

חֲנַן הַסֵּקֶרן

אָנִי חֲנַן, יֶלֶד סֵקֶרן, בְּכָל נושָא מְגֵלָה עֵנִין.
רוֹצֶה לְדַעַת כִּי־צַד נוֹצֵר הָעוֹלָם,
וְעַל מִשְׁפָּחָתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם.
לְכֵן אָנִי מְרַבֵּה לִקְרֹא בְּסִפְרִים,
וְכִךְ אָנִי תַמִּיד "בְּעֵינַיִם".
גַּם אַתֶּם תּוֹכְלוּ לְהִרְבוֹת דַּעַת וְעֵנִין -
אַתִּי, עִם חֲנַן הַסֵּקֶרן.

אֵילַת הַשּׁוֹאֵלַת

אָנִי אֵילַת. כְּשֶׁאָנִי פּוֹגֶשֶׁת בַּתּוֹרָה
בְּפִסּוּק שֶׁנִּרְאָה לִי "לֹא כְּשׁוֹרָה",
אָנִי שׁוֹאֵלַת מִיָּד: "אֵיךְ זֶה יְכוּל לְהִיּוֹת?"
וְאֵת הַתְּשׁוּבָה אָנִי מוֹצֵאת אֶצֶל הַפְּרָשָׁנִים אוּ בְּאִגְדוֹת.

יְנָאִי הַלְּשׁוֹנָאִי

אָנִי יְנָאִי.
הַחֲבָרִים שְׁלִי נִהְנִים לְאַסְף קְלָפִים,
וְאָנִי אוֹהֵב לְאַסְף מְלִים וּבִטּוּיִים.
אָנִי מְקַפִּיד לְדַבֵּר עִבְרִית נְכוֹנָה
וְקוֹרֵא בְּמִלּוֹן לְפָנַי הַשָּׁנָה.
אָנִי מְחַפֵּשׂ מְלִים קְשׁוֹת וּפְרוּשִׁים,
אַתִּי - יְהִיו סְפּוּרֵי הַתּוֹרָה מוֹבְנִים.

חן המדמין

אני חן, ילד "מעופף",
על כנפי הדמיון אוהב לרחף.
כשאני שומע ספורים מרתקים,
מחשבותי נודדות למרחקים.
יחד נוכל לטוס אל העבר בדמיונות:
נראה את אברהם, את יעקב ואת יוסף בעל החלומות.

דגנית האמנית

אני דגנית.
אני אוהבת יותר מכל
לצייר בצבעים ובמכחול,
לטייל במוזאון בין ציורים ופסלים,
ולהנות מעבודותיהם של אמנים.
בחוברת תמצאו שפע תמונות ואיורים -
לדעתי, "טובה תמונה אחת מאלף מלים".

הידעתם?

גם אני מצטרף לחברים.
במדור שלי אני מציע
מידע מעניין ומפתיע!

פְּרַשְׁת בְּרֵאשִׁית

פָּרָק א

יוֹם רֵאשׁוֹן (פְּסוּקִים א-ה)

בְּרֵאשִׁית - בְּהִתְחַלָּה.

בְּרָא - יָצַר, עָשָׂה.

תְּהוּ וְבָהוּ - אֵי סֵדֶר, עֲרֻבּוּבָה.

תְּהוֹם - מַיִם רַבִּים וְעִמְקִים.

מֵרַחֶפֶת - מְעוֹפֶפֶת לְאֵט.

וַיֹּאמֶר - אָמַר.

וַיְהִי - הָיָה.

וַיֵּרָא - רָאָה.

וַיַּבְדִּיל - הִבְדִּיל.

וַיִּקְרָא - קָרָא.

א בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַשָּׁמַיִם וְאֶת הָאָרֶץ.

ב וְהָאָרֶץ הִיְתָה תְהוּ וְבָהוּ וְחֹשֶׁךְ עַל-פְּנֵי תְהוֹם, וְרוּחַ אֱלֹהִים מְרַחֶפֶת עַל-פְּנֵי הַמַּיִם.

ג וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "יְהִי אֹר!" וַיְהִי-אֹר.

ד וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת-הָאֹר כִּי-טוֹב, וַיַּבְדֵּל אֱלֹהִים בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.

ה וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לְאֹר יוֹם וּלְחֹשֶׁךְ קִרְא לַיְלָה. וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר יוֹם אֶחָד.

1. הַשְּׁלִימוּ (הַעֲזְרוּ בַּמְחֶסֶן):

בְּהִתְחַלָּה הִיְתָה הָאָרֶץ _____ וְחֹשֶׁךְ עַל פְּנֵי
_____ וְרוּחַ _____ רַחֶפֶה עַל פְּנֵי הַמַּיִם.
בַּיּוֹם הָרֵאשׁוֹן בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַ _____ . אֱלֹהִים קָרָא
לְאֹר _____ וּלְחֹשֶׁךְ קָרָא _____ .

מְחֶסֶן: אֹר, תְּהוּ וְבָהוּ, תְהוֹם, אֱלֹהִים, יוֹם, לַיְלָה

2. צִטְטוּ אֶת הַפָּסוּק הַמוֹכִיחַ שְׁאֵלֵהֶם הֲיָה מְרַצָּה מֵהָאֹר שֶׁבָּרָא.

_____”
”_____

3. שְׁעֵרוּ מְדוּעַ בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאֹר בַּתְּחִלָּה.

יְנָאִי הַלְשׁוֹנָאִי

4.

הַמְלָה בְּרֵאשִׁית הִיא מִן הַשְּׂרֵשׁ ר'א'ש'.

א. כְּתֹבוּ מְלִים נֹסְפוֹת מֵהַשְּׂרֵשׁ ר'א'ש'.

' _____ ' _____ ' _____
' _____ ' _____ ' _____

ב. צְבַעוּ אֶת אוֹתֵי הַשְּׂרֵשׁ ר'א'ש' בְּכָל הַמְלִים שֶׁכְּתַבְתֶּם.

5. סַפְרוּ מָה אַתֶּם מְרַגְּשִׁים וְעַל מָה אַתֶּם חוֹשְׁבִים

כְּשֶׁחֲשַׁךְ מִסְבִּיב: _____

כְּשֶׁאֹר מִסְבִּיב: _____

איך כתוב בתורה? חברו בקו את הבטוי מן התורה לפרוש.

פרוש	מן התורה
☐ בַּהֲתַחֲלָה	☐ וַיְהִי
☐ אִי סֹדֵר, עֲרֻבֹבִיָּה	☐ וַיֵּרָא
☐ יִצַּר	☐ תַּהוּ וְבַהוּ
☐ מִיָּמִים רַבִּים וְעַמְקִים	☐ וַיִּקְרָא
☐ אָמַר	☐ בָּרָא
☐ הָיָה	☐ תְּהוֹם
☐ רָאָה	☐ בְּרֵאשִׁית
☐ הַבְּדִיל	☐ וַיְבַדֵּל
☐ קָרָא	☐ וַיֹּאמֶר

7. חנן הסקרן

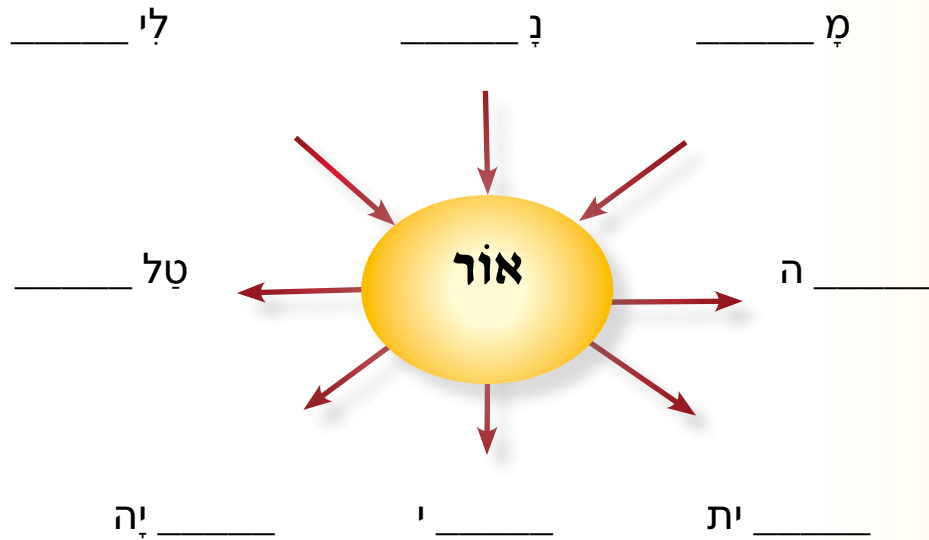
חנן יודע שמאז ומתמיד רצה האדם להאיר את החשך. לשם כך גלה אמצעי תאורה או המציא חדשים, ובמשך השנים שכלל אותם.

כתבו את שמות אמצעי התאורה מתחת לציור המתאים (העזרו במחסן):

מחסן: מדורה, לפיד, נר, עששית, נורה, פנס

8. הורים רבים נותנים לילדיהם שמות שמופיעה בהם המלה **אור**. חֲבְרוּ אֶת הָאוֹתוֹת הַבָּאוֹת לַמֶּלֶה **אור** - לְפָנֶיהָ אוֹ אַחֲרֶיהָ, וְכָתְבוּ אֶת הַשֵּׁם.

דגנית האמנית

9.

דגנית מצאה בספרי האמנות ציור של הצייר גוסטב דורה.

צטטו פסוק מתאים לציור.

גוסטב דורה

בחרו אחד מן הציורים וצבעו אותו

פָּרָק א
יוֹם שְׁנַי (פְּסוּקִים ו-ח)

וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים:

ו "יְהִי רָקִיעַ בְּתוֹךְ הַמַּיִם וַיְהִי מַבְדִּיל בֵּין מַיִם לַמַּיִם."

ז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת־הָרָקִיעַ.

וַיַּבְדֵּל בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר מִתַּחַת לָרָקִיעַ וּבֵין הַמַּיִם אֲשֶׁר מֵעַל לָרָקִיעַ.
וַיְהִי־כֵן.

ח וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לָרָקִיעַ שָׁמַיִם.

וַיְהִי־עֶרֶב וַיְהִי־בֹקֶר, יוֹם שְׁנַי.

רָקִיעַ - שָׁמַיִם.

וַיְהִי כֵן - הָיָה.

1. הַשְּׁלִימוּ (הַעֲזְרוּ בַּמְחֶסֶן):

בַּיּוֹם הַשְּׁנַי בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַ _____ . אֱלֹהִים _____
בֵּין הַמַּיִם אֲשֶׁר _____ לָרָקִיעַ לְבֵין הַ _____ אֲשֶׁר
מֵעַל לָרָקִיעַ. אֱלֹהִים קָרָא לָרָקִיעַ _____ .

מְחֶסֶן: הַבְּדִיל, רָקִיעַ, שָׁמַיִם, מַיִם, מִתַּחַת

2. שְׁעָרוּ: מִדּוּעַ לֹא כָּתוּב שֶׁאֱלֹהִים הָיָה מְרַצָּה מְבַרְיָאת הָרָקִיעַ?

3. "המים שמעל הרקיע"

תלמידי חכמים שאלו את רבי מאיר: איך יתכן שמים נשארים תלויים מעל הרקיע ולא נשפכים למטה? והרי ידוע שמים זורמים ממקום גבוה למקום נמוך.

רבי מאיר לקח קנה קש, שם במים, סגר באצבעו את הפתח העליון של קנה הקש, והמים לא נשפכו. אמר רבי מאיר: אם אני יכול באצבע אחת להעמיד מעט מים, אלהים באצבע יכול להעמיד את כל המים העליונים.

(בראשית רבה ד, ד)

א. נסו: קחו קשית וכלי מלא במים. הכניסו את הקשית למים. סגרו באצבע את פתח הקשית העליון. הוציאו את הקשית מתוך הכלי.

מה גליתם?

ב. מה הם המים העליונים?

חנן הסקרן

4.

א. חנן חקר את תכונות המים. ערכו השואה בטבלה: כתבו יש או אין.

מים	מיץ תפוזים	חלב	
			צבע
			טעם
			ריח

מהטבלה אפשר להסיק (השלימו):

למים אין _____ , _____ , _____ .

ב. השלימו את המשפטים ותגלו עוד תכונות של המים
(העזרו במחסן):

כאשר מרתיחים מים הם הופכים ל_____ .

כאשר מקפיאים מים הם הופכים ל_____ .

המים זורמים ממקום _____ למקום _____ .

מחסן: קרח, גבוה, אדים, נמוך

5. ינאי הלשונאי

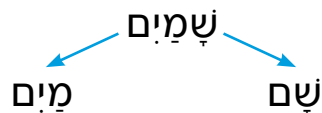
א. איך כתוב בתורה?

הבדיל - _____

שמים - _____

עשה - _____

ב. ינאי מצא שהמלה **שמים** מרכבת משתי מלים.

פָּרָק א יוֹם שְׁלִישִׁי (פְּסוּקִים ט-יג)

יָקוּוּ - יֶאֱסָפוּ.

ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "יָקוּוּ הַמַּיִם מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם אֶל-מָקוֹם אֶחָד, וְתִרְאֶה הִיבָשָׁה."
וַיְהִי-כֵן.

מְקוֹה מַיִם - מָקוֹם בּוֹ נֶאֱסָפוּ מַיִם.

י וַיִּקְרָא אֱלֹהִים לַיִבֶּשֶׁת אֶרֶץ, וּלְמַקְוֵה הַמַּיִם קָרָא יַמִּים.
וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב.

תְּדַשָּׂא - תִּצְמַיֵחַ צְמַחִים.

יא וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "תְּדַשָּׂא הָאָרֶץ דָּשָׂא, עֵשֶׂב מְזֻרִיעַ זֶרַע עֵץ פְּרִי עֵשֶׂה פְּרִי לְמִינוֹ, אֲשֶׁר זֶרְעוֹ-בוֹ עַל-הָאָרֶץ." וַיְהִי-כֵן.

מְזוּרִיעַ זֶרַע - צְמַחִים שֵׁשׁ בָּהֶם זֶרְעִים וּמֵהֶם יִצְמַחוּ צְמַחִים חֲדָשִׁים.

יב וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ דָּשָׂא עֵשֶׂב מְזֻרִיעַ זֶרַע, לְמִינֵהוּ וְעֵץ עֵשֶׂה-פְּרִי אֲשֶׁר זֶרְעוֹ-בוֹ, לְמִינֵהוּ וַיִּרְא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב.
יג וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר, יוֹם שְׁלִישִׁי.

לְמִינוֹ - לְפִי הַמִּין שְׁלוֹ. וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ - הָאָרֶץ הִצְמִיחָהּ.

1. השלימו:

ביום השלישי אמר אלהים: "יקוו המים _____
_____". ויהי כן.
אלהים קרא ליבשה _____ ולמקוה המים קרא _____.
אלהים היה מרצה מסיום מלאכת המים ואמר: _____.

אגדה

בהתחלה הייתה הארץ ישרה ומכסה מים. כאשר אלהים אמר: "יקוו המים", החלו לעלות מן הארץ הרים וגבעות, ונוצרו ביניהם עמקים. המים התגלגלו לעמקים והפכו לימים, אבל מיד רצו לעלות ולכסות

את היבשה. צוה אלהים על המים לעצר ופזר חול שיהיה גבול לים. כשעולים
המים ומגיעים לחול, הם חוזרים מיד לאחור.

(פרקי דרבי אליעזר ה'; ילקוט שמעוני, בראשית)

חנן הסקרן

2.

חנן גלה שקימים מקווי מים שונים בעולם.
פתרו את החידות (העזרו במחסן).

מי אני?

- א. אני מקוה מים מלוחים גדול - _____
- ב. אני מקוה מים מלוחים גדול ועצום - _____
- ג. אני מקוה מים מתוקים - _____
- ד. אני מים זורמים באפיק רחב - _____
- ה. אני מים זורמים באפיק צר - _____
- ו. אני מים הפורצים מן האדמה - _____
- ז. אנו מים הנמצאים בתוך האדמה - _____

מחסן: אגם, אוקיינוס, נהר, ים, נחל, מעין, מי תהום

ינאי הלשונאי

3.

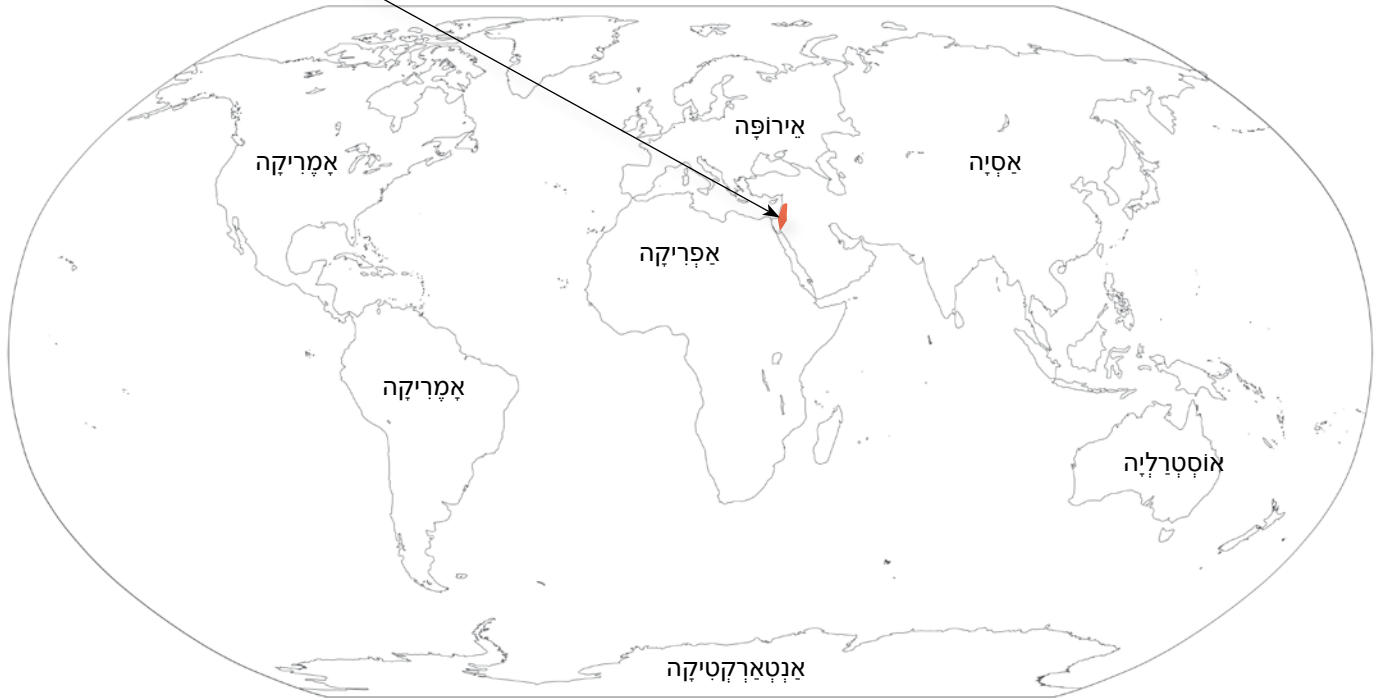
- א. המלה יבשה היא מהשרש _____.
- ב. כתבו מלים נוספות משרש זה.

ג. צבעו את אותיות השרש במלים שכתבתם.

חֵן הַתְּבוּנָה בְּמִפְתֵּי הָעוֹלָם וְגֵלָה בָּהּ שֵׁשׁ יַבְשׁוֹת.

יִשְׂרָאֵל

א. צַבְעוּ אֶת הַיַּבְשׁוֹת בְּצַבֵּעַ חוּם.

ב. צַבְעוּ אֶת הָאוֹקְיָנוֹסִים וְהַיָּמִים בְּצַבֵּעַ כָּחֹל.

ג. הַשְׁלִימוּ:

הַיַּבְשׁוֹת עַל כְּדוֹר הָאָרֶץ הֵן: _____ , _____

_____ , _____ , _____ , _____

ד. בְּאִיזוֹ יַבְשֵׁת נִמְצְאָת אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל? _____

ה. אֵילוֹ מְקוּי מַיִם בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל אַתֶּם מְכִירִים?

נְחָלִים: _____

נְהָרוֹת: _____

יָמִים: _____

אֲגָמִים: _____

הידעתם?

ים - יבשה

שטח הימים על כדור הארץ גדול פי שלושה משטח היבשות שעליו.

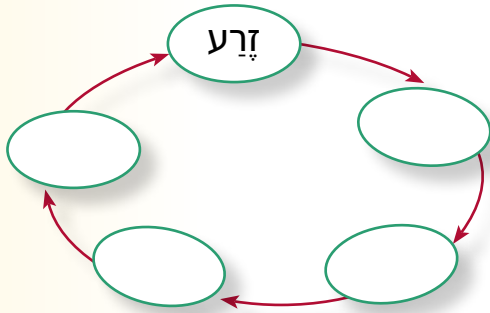
5. מה עוד ברא אלהים ביום השלישי? _____

חנן הסקרן

6.

חנן רצה לדעת כיצד מתרבים הצמחים.
א. סדרו את המלים שבמחסן בסדר הנכון.

מחסן: זרע, נבט, צמח, פרח, פרי

ב. מדוע יש לצמחים זרעים? _____

הידעתם?

פרי וזרע

בכל פרי יש זרע. עגבניות, מלפפונים, פלפלים וחצילים הם פרות כי יש בהם זרעים.

ביום השלישי סים אלהים את מלאכת המים, וראה כי טוב; סים את מלאכת הצמחיה וראה כי טוב.
ביום השלישי נאמר פעמים כי טוב, ולכן נחשב יום שלישי בשבוע כיום מצלח במיוחד.

פָּרָק א

יּוֹם רְבִיעִי (פְּסוּקִים יד-יט)

יד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "יְהִי מְאֹרֶת בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם, לְהַבְדִּיל בֵּין הַיּוֹם
וּבֵין הַלַּיְלָה.

וְהָיוּ לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם; טו וְהָיוּ לְמְאֹרֶת בְּרִקיעַ
הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ." וַיְהִי-כֵן.

טז וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-שְׁנֵי הַמְּאֹרֶת הַגְּדֹלִים: אֶת-הַמָּאֹר הַגָּדֹל
לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם, וְאֶת-הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה, וְאֵת
הַכּוֹכָבִים.

יז וַיִּתֵּן אֹתָם אֱלֹהִים בְּרִקיעַ הַשָּׁמַיִם לְהָאִיר עַל-הָאָרֶץ
יח וּלְמַשֵּׁל בַּיּוֹם וּבַלַּיְלָה וּלְהַבְדִּיל בֵּין הָאֹר וּבֵין הַחֹשֶׁךְ.
וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב.

יט וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר, יוֹם רְבִיעִי.

1. השְׁלִימוּ:

בַּיּוֹם הַרְבִּיעִי בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַ _____ . הַמָּאֹר הַגָּדוֹל יָאִיר

בְּ _____ וְהַמָּאֹר הַקָּטָן וְהַכּוֹכָבִים יָאִירוּ בְּ _____ .

2. מָה הֵם תַּפְקִידֵי הַמְּאֹרֹת? _____

3. אֵילַת הַשּׁוֹאֵלֶת

אֵילַת שְׁאֵלָה: מִדּוּעַ נֶאֱמַר שְׁאֵלָהִים יִצַּר שְׁנֵי מְאֹרֹת גְּדוֹלִים,

וּמִיָּד אַחַר כֵּן נֶאֱמַר שִׁיִּצַּר אֶת הַמָּאֹר הַגָּדוֹל לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם

וְאֵת הַמָּאֹר הַקָּטָן לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה?

מְאֹרֶת - הַשָּׁמַשׁ, הַיָּרֵחַ
וְהַכּוֹכָבִים.

אֹתוֹת - סִימָנִים.

מוֹעֲדִים - זְמַנִּים.

לְאֹתוֹת וּלְמוֹעֲדִים,
וּלְיָמִים וּשְׁנָיִם - עַל פִּי
מִהֲלֹךְ הַשָּׁמַשׁ וְהַיָּרֵחַ
קוֹבְעִים בְּנֵי הָאָדָם אֶת
הַזְּמַנִּים: יָמִים, חֳדָשִׁים,
שָׁנִים וְחֻגִים.

לְמַמְשֶׁלֶת הַיּוֹם - לְהָאִיר
בַּיּוֹם.

לְמַמְשֶׁלֶת הַלַּיְלָה - לְהָאִיר
בַּלַּיְלָה.

איֵלֶת קִרְאָה אַגְדָּה:

בִּהֲתַחֲלָה בָּרָא אֱלֹהִים שְׁנֵי מְאוֹרוֹת גְּדוֹלִים: אֶת הַשֶּׁמֶשׁ וְאֶת הַיָּרֵחַ. הַתְּלוּן הַיָּרֵחַ בִּפְנֵי אֱלֹהִים וְאָמַר: אֵי אֶפְשֶׁר שְׁשַׁנִּי מְלָכִים יִמְשְׁלוּ בְּמַמְלַכָּה אַחַת. עָנָה אֱלֹהִים לַיָּרֵחַ: צְדָקָתְ! מַעֲתָה יִמְעֵט אוֹרְךָ. אַתָּה תִּהְיֶה הַמְּאוֹר הַקָּטָן וְתִמְשַׁל בַּלַּיְלָה, וְהַשֶּׁמֶשׁ תִּהְיֶה הַמְּאוֹר הַגָּדוֹל וְתִמְשַׁל בַּיּוֹם. הַתְּאַכְזֵב הַיָּרֵחַ וְהַתְּעַצֵּב אֶל לְבוֹ. רַחֵם עָלָיו אֱלֹהִים וְנָתַן לוֹ צָבָא גְדוֹל – אֶת צָבָא הַכּוֹכְבִּים.
(חֲלִין ס, ע"ב).

יְנָאִי הַלְּשׁוֹנָאִי

4.

יְנָאִי יוֹדֵעַ שְׂאֶחָד הַתְּפִקִּידִים שֶׁל הַמְּאוֹרוֹת הוּא לְקַבֵּעַ זְמַן. כְּתַבוּ מְלִים הַמְּתַאֲרוֹת זְמַן:
שְׁנֵיָה, שְׁעָה, יוֹבֵל,

אֵילֶת הַשׁוֹאֶלֶת

5.

אֵילֶת שְׂאֵלָה: מִדּוּעַ בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַמְּאוֹרוֹת, וְהָרִי בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן כְּבָר בָּרָא אֶת הָאוֹר?

אֵילֶת קִרְאָה אַגְדָּה:

בַּיּוֹם הָרְבִיעִי, כְּאֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הַמְּאוֹרוֹת, לָקַח אֶת הָאוֹר שֶׁבָּרָא בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן, כִּי לֹא הָיָה בּוֹ עוֹד צֶרֶף וְגַנֵּז (הַחֲבִיא) אוֹתוֹ. אֱלֹהִים יַחְזִיר אֶת הָאוֹר הַגָּנוּז לְעוֹלָם לְעֵתִיד לְבוֹא, כְּאֲשֶׁר כָּל הָאֲנָשִׁים בְּעוֹלָם יִהְיוּ צְדִיקִים.

(חֲגִיגָה יב, ע"א)

6. בְּמָה שׁוֹנָה הַלַּיְלָה הָרְבִיעִי מִשְׁלֶשֶׁת הַלַּיְלוֹת שֶׁלִּפְנָיו?

הידעתם?

אדם על הירח

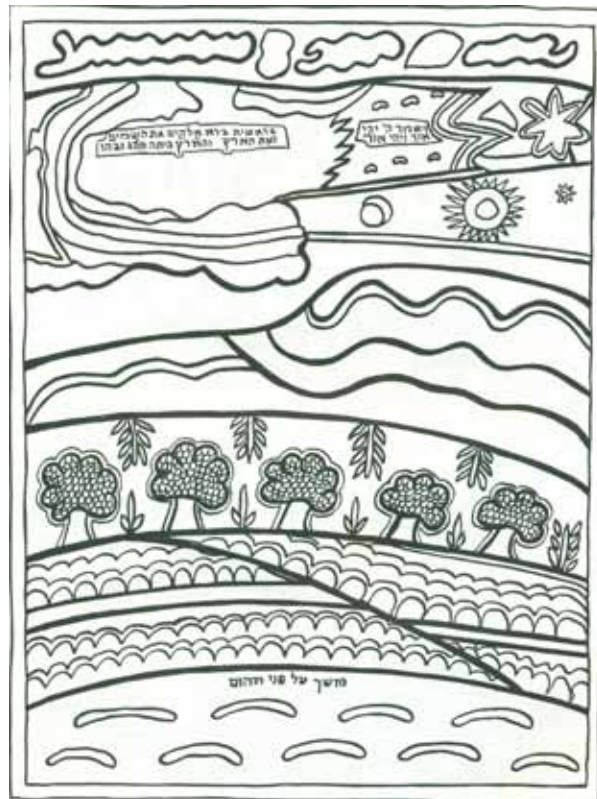
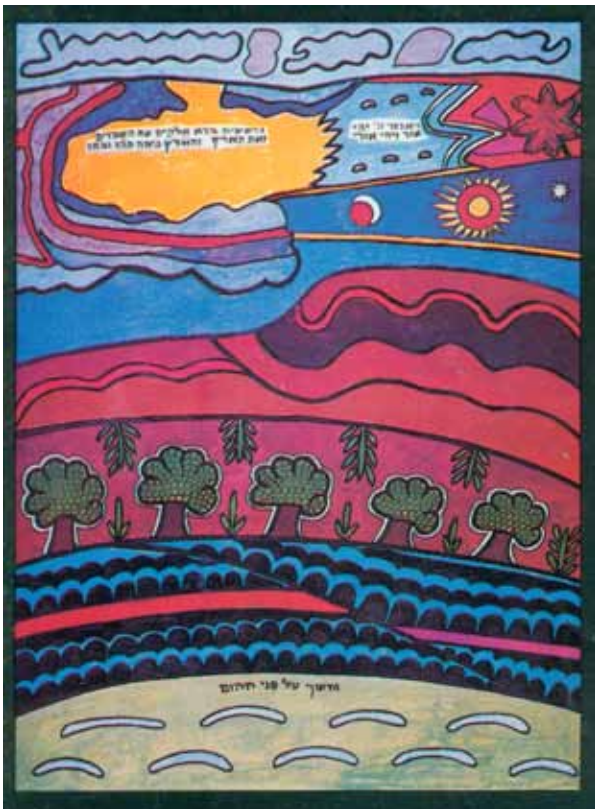
בשנת 1969 שגרה חללית ובה שלושה טיסי חלל (אסטרונאוטים) מכדור הארץ, ונחתה על הירח. ניל ארמסטרונג, אחד מהטיסים, יצא מן החללית וצעד על אדמת הירח. בהתרגשות רבה אמר: "זהו צעד קטן לאדם וצעד גדול לאנושות."

דגנית האמנית

7.

דגנית מצאה בספרי ציור של הצייר ש' שלום מצפת, המתאר את העולם ביום הרביעי. צבעו את הציור כרצונכם.

פָּרָק א

יוֹם חֲמִישִׁי (פְּסוּקִים כ-כג)

יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם - הַמַּיִם
יִתְמַלְאוּ בְּשָׂרָצִים.

שָׂרָץ - בַּעַל חַיִּים קָטָן
הַגְּדֹל בַּיְבֹשָׁה אוֹ בַּמַּיִם.

הַרְמָשֶׁת - הַזּוֹחֶלֶת.

פָּרוּ וּרְבוּ - הָיוּ רַבִּים,
תִּתְרַבּוּ.

יָרַב - יִהְיֶה הַרְבֵּה, יִרְבֶּה

כ וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "יִשְׂרָצוּ הַמַּיִם שָׂרָץ נֹפֵשׁ חַיָּה וְעוֹף יְעוֹפֵף עַל-
הָאָרֶץ עַל-פְּנֵי רִקִיעַ הַשָּׁמַיִם."
כא וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת-הַתַּנִּינִם הַגְּדֹלִים וְאֵת כָּל-נֹפֵשׁ הַחַיָּה הַרְמָשֶׁת
אֲשֶׁר שָׂרָצוּ הַמַּיִם לְמִינֵהֶם, וְאֵת כָּל-עוֹף כָּנָף לְמִינֵהוּ, וַיִּרְא
אֱלֹהִים כִּי-טוֹב.
כב וַיְבָרֶךְ אֹתָם אֱלֹהִים לֵאמֹר: "פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הַמַּיִם בַּיָּמִים,
וְהָעוֹף יָרַב בָּאָרֶץ."
כג וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר, יוֹם חֲמִישִׁי.

1. מָה בָּרָא אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי?

א.

ב.

2. מִיֵּנוּ בִּטְבֵלָה אֶת בְּעָלֵי הַחַיִּים שֶׁנִּבְרְאוּ בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי.

עוֹפוֹת	בְּעָלֵי חַיִּים בַּמַּיִם
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

מַחְסָן: תְּמָנוֹן, חֲסִידָה, עוֹרֵב, כּוֹכַב יָם, טוֹס, תְּרַנְגוּל, כְּרִישׁ,
נָשֶׁר, מְדוּזָה, צְפַרְדֵּעַ, יוֹנָה, צְלוּפָח

3. אלהים בָּרַךְ אֶת בְּעָלֵי הַחַיִּים. צִטְטוּ אֶת הַבְּרָכָה וְקִשְׁטוּ אוֹתָהּ.

הִידַעְתֶּם?

דוּחִי (דו + חִי)

דוּחִי הוּא בְּעַל חַיִּים הַנוֹשֵׁם בְּתַקוּפַת חַיּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה
בְּזִמְיָם וְחִי בְּמִים. לְאַחַר שֶׁהוּא גָדַל, הוּא יוֹצֵא
מֵהַמַּיִם וְנוֹשֵׁם בְּרֵאוֹת אֶת אוֹר הַיְּבֵשָׁה.
עִם הַדוּחִיִּים נִמְנִים: קֶרְפֶּדָה, צְפָרְדֵּעַ וְסַלְמַנְדְּרָה.

יֵנְאִי הַלְשׁוֹנָאִי

4. אֵיךְ כָּתוּב בַּתּוֹרָה?

- א. בְּעַל חַיִּים קָטָן אֲשֶׁר חֵי בַיָּם אוּ בַיְבֵשָׁה - _____
- ב. בְּרֵא - _____
- ג. זֹחֶלֶת - _____
- ד. הַתְּרַבּוּ - _____
- ה. בְּרֵךְ - _____
- ו. מְסוּגוּ - _____

פָּרָה א
יוֹם שֵׁשִׁי (פְּסוּקִים כֹּד-לא)

כֹּד וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "תּוֹצֵא הָאָרֶץ נֶפֶשׁ חַיָּה לְמִינָהּ, בְּהֵמָה וְרֶמֶשׂ וְחַיֵּיתוֹ-אָרֶץ לְמִינָהּ. " וַיְהִי-כֵן.

כֹּה וַיַּעַשׂ אֱלֹהִים אֶת-חַיֵּית הָאָרֶץ לְמִינָהּ וְאֶת-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ וְאֶת כָּל-רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינָהּ. וַיֵּרָא אֱלֹהִים כִּי-טוֹב.

כֹּו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "נַעֲשֵׂה אָדָם בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ; וַיְרִדוּ בַדְּגַת הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבַבְּהֵמָה וּבְכָל-הָאָרֶץ וּבְכָל-הָרֶמֶשׂ הָרֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ."

כֹּז וַיִּבְרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ, בְּצֶלֶם אֱלֹהִים בָּרָא אֹתוֹ, זָכָר וּנְקֵבָה בָּרָא אֹתָם.

כֹּח וַיְבָרַךְ אֹתָם אֱלֹהִים וַיֹּאמֶר לָהֶם אֱלֹהִים: "פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלְאוּ אֶת הָאָרֶץ וּכְבִּשְׁתֶּהּ, וַרְדּוּ בַדְּגַת הַיָּם וּבַעוֹף הַשָּׁמַיִם וּבְכָל-חַיֵּית הָרֶמֶשׂ עַל-הָאָרֶץ."

כֹּט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "הִנֵּה נָתַתִּי לָכֶם אֶת-כָּל-עֵשֶׂב זֶרַע זֶרַע אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי כָל-הָאָרֶץ, וְאֶת כָּל-הָעֵץ אֲשֶׁר-בּוֹ פְּרִי-עֵץ, זֶרַע זֶרַע. לָכֶם יִהְיֶה לְאֹכְלָהּ.

ל וְלְכָל-חַיֵּית הָאָרֶץ וְלְכָל-עוֹף הַשָּׁמַיִם וְלְכָל רוֹמֵשׂ עַל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר-בּוֹ נֶפֶשׁ חַיָּה, אֶת כָּל-יֵרֶק עֵשֶׂב לְאֹכְלָהּ. " וַיְהִי-כֵן.

לא וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל-אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה-טוֹב מְאֹד. וַיְהִי-עֶרֶב וַיְהִי-בֹקֶר, יוֹם הַשֵּׁשִׁי.

רֶמֶשׂ - בַּעֲלֵי חַיִּים
זוֹחֲלִים וְתוֹרְקִים.
וְחַיֵּיתוֹ-אָרֶץ - חַיֹּת
הַיְבִשָּׁה.

בְּצַלְמֵנוּ כְּדַמוֹתֵנוּ -
שִׁיְהִיָּה דוֹמָה לָנוּ בְּחֻמָּה
וּבְמַחֲשָׁבָה.

וַרְדּוּ - יִשְׁלְטוּ.

כְּבִשְׁתֶּה - כִּבְשׂוּ אֶת הָאָרֶץ
וּשְׁלְטוּ בָּהּ.

לְאֹכְלָהּ - לְמַאֲכָל.

1. מָה בָּרָא אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי?

2. מִדּוּעַ בָּרָא אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם אַחֲרוֹן?

3. אֱלֹהִים בָּרָא אֶת הָאָדָם בְּצַלְמוֹ. פְּרוּשׁ הַפְּסוּק הוּא:
- (הִקְיֵפוּ אֶת הַתְּשׁוּבָה הַמְתַּאֲיָמָה.)
- א. אֱלֹהִים צִלַּם אֶת הָאָדָם בְּמַצְלָמָה.
- ב. אֱלֹהִים בָּרָא אֶת הָאָדָם כְּשׂוֹה לְבַעֲלֵי הַחַיִּים.
- ג. אֱלֹהִים בָּרָא אֶת הָאָדָם דּוֹמָה לוֹ בַּחֲכָמָה.

חֲנוּ הַסֵּקֶר

4.

- בַּיּוֹם הַשְּׁשִׁי נִבְרָאוּ בְּעֲלֵי הַחַיִּים וְהָאָדָם.
- א. עָרְכוּ הַשְּׂוֹאָה בֵּין בְּעֲלֵי הַחַיִּים לְאָדָם.
- כְּתֹבוּ בַּטְּבֵלָה יֵשׁ אוֹ אֵין:

לְבַעֲלֵי הַחַיִּים	לְאָדָם	
		יִכְלַת קְרִיאָה וְכִתְיָבָה
		אֵיבָרֵי גּוּף
		כֶּשֶׁר דְּבֹר
		יִכְלַת לְחַשֵּׁב מַחְשְׁבוֹת מְפֹשְׁטוֹת וּמְרֻכְבוֹת
		חוּשִׁים (שְׂמִיעָה, רְאִיָּה, טַעַם, רִיחַ, מְשׁוּשׁ)
		צָרֶךְ בְּמִזּוֹן וּבִשְׂתִיָּה
		יִכְלַת תְּנוּעָה מִמְּקוֹם לְמְקוֹם
		יִכְלַת לְהִתְרַבּוֹת

ב. מָה יֵשׁ לְאָדָם וְאֵין לְבַעֲלֵי הַחַיִּים? _____

5. אֵיזָה תְּפִקִּיד הַטִּיל אֱלֹהִים עַל הָאָדָם? _____

6. אֱלֹהִים בִּרְךְ אֶת הָאָדָם.

מִתְחוּ קוּ בֵּין בְּטוֹיִים בְּלִשׁוֹן הַתּוֹרָה לְפָרוּשֵׁיהֶם.

הַפְּרוֹשׁ

מִן הַתּוֹרָה

- פָּרוּ וּרְבוּ וּמְלָאוּ אֶת הָאָרֶץ
- תִּכְבְּשׁוּ אֶת הָאָרֶץ
- כִּבְשָׁה
- תְּהִיוּ רַבִּים
- וְרִדוּ בְּדַגַּת הַיָּם
- תִּשְׁלְטוּ בְּבַעֲלֵי הַחַיִּים שְׂבִיִּים

7. הָאָדָם לָמַד לְהַפְיֵק תּוֹעֵלָת מִן הַטֶּבַע.

מִיָּנֹו בְּטַבְּלָה אֶת הַחֲמָרִים וְהַמוֹצָרִים.

נֶפֶט, פְּרוֹת, חֶלֶב, צֶמֶר, נַחֲשֵׁת, תְּרוּפּוֹת, לֶחֶם, זָהָב, בִּיצִים,

עוֹר, סֶכֶר, כֶּתֶנֶה, מֶלַח, בְּרִזָּל, שֶׁמֶן

הָאָדָם מִפִּיק מִן הָאָדָמָה	הָאָדָם מִפִּיק מִן הַצֶּמַח	הָאָדָם מִפִּיק מִן הַחַי

8. מָה צָרִיךְ הָאָדָם לַעֲשׂוֹת כְּדִי לִשְׁמֹר עַל הַטֶּבַע? _____

9. אֱלֹהִים הִשְׁלִים אֶת בְּרִיאַת הָעוֹלָם. הִשְׁלִימוּ מִן הַתּוֹרָה.

”וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה וְהִנֵּה _____”

10. ינאי הלשונאי

ינאי גלה שלספור בריאת העולם תבנית ספרותית חוזרת הנוצרת בשל משפטים חוזרים.

בכל אחד מהימים של בריאת העולם מופיעים המשפטים הבאים:
"ויאמר אלהים: ... ויהי כן"

"וירא אלהים כי טוב"

"ויהי ערב ויהי בקר..."

א. צבעו בצבע כחל את המשפט המוכיח שאלהים ברא את העולם באמירה.

ב. צבעו בצבע ורד את המשפט המוכיח שאלהים מרצה מהבריאה.

ג. צבעו בצבע ירק את המשפט המספר שחלפה יממה.

11. כתבו במסגרת ברכה משלכם לאדם ולאשה.

קשטו את הברכה.

ל

מ

12. בְּרִיאַת הָעוֹלָם - תְּצַרֵּף (פֶּאזֶל)

א. גִּזְרוּ אֶת חֲלָקֵי הַתְּצַרֵּף מֵעֲמוּד 249.

ב. קְרְאוּ אֶת הַשְּׂאֵלוֹת וְהַדְּבִיקוּ כָּל חֲלָק עַל הַתְּשׁוּבָה הַנְּכוֹנָה.

רְקִיעַ

מָה בָּרָא אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי?

יַבְשָׁה וְצִמְחִים

מָה בָּרָא אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי?

מְאוּרוֹת

מָה בָּרָא אֱלֹהִים בַּיּוֹם הָרְבִיעִי?

אוֹר

מָה בָּרָא אֱלֹהִים בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן?

עוֹפוֹת וּבַעֲלֵי חַיִּים בַּמַּיִם

מָה בָּרָא אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַחֲמִישִׁי?

אֶת חַיֹּת הַיַּבְשָׁה וְאֶת הָאָדָם; זָכַר וּנְקֵבָה

מָה בָּרָא אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשֵּׁשִׁי?

פָּרָק ב
יוֹם שַׁבָּת (פְּסוּקִים א-ג)

וַיִּכְלוּ - נִגְמְרוּ, הַסְתַּיְמָה
 בְּרִיאַת הָעוֹלָם.

כָּל צְבָאָם - כָּל אֲשֶׁר
 נִבְרָא בְּעוֹלָם.

וַיְכַל - גָּמַר, סִיִּם.

וַיִּשְׁבֹּת - שָׁבַת, הַפְּסִיק
 אֶת עֲבוֹדָתוֹ.

- א וַיִּכְלוּ הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ וְכָל-צְבָאָם.
 ב וַיְכַל אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁבֹּת בַּיּוֹם
 הַשְּׁבִיעִי מְכַל-מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר עָשָׂה.
 ג וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-יוֹם הַשְּׁבִיעִי וַיְקַדֵּשׁ אֹתוֹ, כִּי בּוֹ שָׁבַת מְכַל-
 מְלַאכְתּוֹ אֲשֶׁר-בְּרָא אֱלֹהִים לַעֲשׂוֹת.

1. מָה עָשָׂה אֱלֹהִים בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי?

א. הִשְׁלִימוּ בְלִשׁוֹן הַתּוֹרָה.

"וַיִּכְלוּ _____"

"וַיִּשְׁבֹּת _____"

"וַיְבָרֶךְ _____"

"וַיְקַדֵּשׁ _____"

ב. לְמַדּוּ בְּעַל פִּה אֶת הַפְּסוּקִים.

הִדַּעְתֶּם? אֶת הַפְּסוּקִים הַלְלוּ נוֹהֲגִים לְקַרֵּא בְּזִמְן הַקִּדּוּשׁ
 בְּטָקִס קְבֻלַּת שַׁבָּת.

2. בְּמָה שׁוֹנָה הַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי מִשָּׂאֵר יְמֵי הַבְּרִיאָה?

3. ינאי הלשונאי

השבת היא יום קדוש. לכן אנו מקבלים את פניה ועורכים טקס קבלת שבת.

בתפזרת מסתתרות מלים הקשורות לטקס קבלת שבת. הקיפו אותן במעגל.

קדוש, ברכה, שבת שלום, נרות, יין, מפה, חלות, בית כנסת, מנוחה

נ	ר	ו	ת	ס	ח	ק	ד	ו	ש
ש	ב	ת	-	ש	ל	ו	מ	פ	ה
ג	ר	ש	ב	י	ו	ק	ע	צ	ח
ב	כ	ה	ב	י	ת	כ	נ	ס	ת
נ	ה	ל	מ	נ	ו	ח	ה	ש	ד

4. ספרו מה אתם אוהבים לעשות בשבת.

5. ינאי הלשונאי

ינאי מצא צרופי לשון למלה שבת. חברו כל צרוף לשוני לפרושו:

- קבלת שבת
- שבת המלכה
- שבת שלום
- מוצאי שבת
- שבת בערב, זמן יציאת השבת
- ברכה הנאמרת כשנפגשים בשבת
- כנוי של כבוד ליום השבת
- טקס לכבוד כניסת השבת ובו

מקדשים על היין

פָּרָק ב (פְּסוּקִים ד-יז)

טָרַם יִהְיֶה - עֲדִין לֹא הָיָה
לֹא הַמָּטָר - לֹא הוֹרִיד
מָטָר (גֶּשֶׁם).
אָדָם - אֲוִיר חָם וְלֹחַ
שֶׁעָלָה מִן הָאָדָמָה
הַרְטָבָה.

וַיִּצַר - יָצַר, עָשָׂה.
וַיַּפַּח בְּאַפָּיו - נָשַׁף אֲוִיר
בְּנַחֲרֵי אָפוֹ וְהִכְנִיס רוּחַ
חַיִּים בְּאָדָם.

וַיִּטַע - נָטַע, שָׂתַל.
עֵדֶן - שֵׁם מְקוֹם.
מִקְדָם - מִצַּד מִזְרָח.

אַרְבָּעָה רֵאשִׁים - אַרְבָּעָה
נְהָרוֹת גְּדוֹלִים.

בְּדִלְחָה, שֵׁהֶם - שְׁמוֹת שֵׁל
אֲבָנִים יְקֵרוֹת.

וַיִּנְחָהוּ - שָׁם אוֹתוֹ, הֵנִיחַ
אוֹתוֹ.
לְעַבְדָהּ - לְעַבְדָּהּ בְּגֵן.
לְשִׁמְרָהּ - לְשָׁמֵר עַל הַגֵּן.

ד אֱלֹהֵי תוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאָרֶץ בְּהִבְרָאָם: בְּיוֹם עֲשׂוֹת יְהוָה
אֱלֹהִים אֶרֶץ וְשָׁמַיִם.

ה וְכָל שִׁיחַ הַשָּׁדֶה טָרַם יִהְיֶה בָאָרֶץ, וְכָל-עֵשֶׂב הַשָּׁדֶה טָרַם
יִצְמַח, כִּי לֹא הַמָּטָר יִהְיֶה אֱלֹהִים עַל-הָאָרֶץ, וְאָדָם אֵין לְעַבְד
אֶת-הָאָדָמָה.

ו וְאֵד יַעֲלֶה מִן-הָאָרֶץ, וְהִשְׁקָה אֶת-כָּל-פְּנֵי הָאָדָמָה.

ז וַיִּצַר יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם עֶפְרָה מִן-הָאָדָמָה, וַיַּפַּח בְּאַפָּיו
נְשִׁמַת חַיִּים; וַיְהִי הָאָדָם לְנֶפֶשׁ חַיָּה.

ח וַיִּטַע יְהוָה אֱלֹהִים גֵּן-בְּעֵדֶן מִקְדָם, וַיִּשֶׂם שֵׁם אֶת-הָאָדָם אֲשֶׁר יָצַר.

ט וַיִּצְמַח יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאָדָמָה כָּל עֵץ נֹחֵמֵד לְמִרְאֵה וְטוֹב
לְמֵאֲכָל, וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹךְ הַגֵּן וְעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע.

י וַנְהַר יֵצֵא מֵעֵדֶן לְהִשְׁקוֹת אֶת-הַגֵּן, וּמִשָּׁם יִפְרָד וְהָיָה לְאַרְבָּעָה
רֵאשִׁים:

יא שֵׁם הָאֶחָד פִּישׁוֹן, הוּא הַסּוּבֵב אֶת כָּל-אֶרֶץ הַחַוִּילָה אֲשֶׁר-שֵׁם הַזֶּהָב.

יב וְזֶה־הָאָרֶץ הִיא טוֹב, שָׁם הַבְּדִלְחָה וְאֲבָן הַשֵּׁהֶם;

יג וְשֵׁם-הַנְּהָר הַשֵּׁנִי גִיחוֹן, הוּא הַסּוּבֵב אֶת כָּל-אֶרֶץ כּוּשׁ;

יד וְשֵׁם הַנְּהָר הַשְּׁלִישִׁי חִדְקֵל, הוּא הַהֹלֵךְ קְדָמַת אֲשׁוּר; וְהַנְּהָר
הַרְבִּיעִי הוּא פָּרָת.

טו וַיִּקַּח יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הָאָדָם וַיִּנְחָהוּ בְּגֵן-עֵדֶן לְעַבְדָהּ וּלְשִׁמְרָהּ.

טז וַיִּצַו יְהוָה אֱלֹהִים עַל-הָאָדָם לֵאמֹר: "מִכָּל עֵץ-הַגֵּן אָכַל תֹּאכֵל.

יז וּמִעֵץ הַדַּעַת טוֹב וְרָע לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, כִּי בְיוֹם אֲכָלְךָ מִמֶּנּוּ
מוֹת תָּמוּת."

פָּרֶק ב

אָדָם בְּגֵן עֵדֶן (פְּסוּקִים ד-יז)

1. הַשְּׁלִימוּ (הַעֲזְרוּ בַמְּחֶסֶן):
- אֱלֹהִים יָצַר אֶת הָאָדָם מִן הַ _____ . אֱלֹהִים בָּרָא קֶדֶם
אֶת הַ _____ וְאַחַר כֵּן נָפַח בְּאָפוֹ _____
וְהַחְיָה אוֹתוֹ. אֱלֹהִים הֵבִיא אֶת הָאָדָם לְ _____ .

מְחֶסֶן: גּוֹף, אֲדָמָה, נִשְׁמַת חַיִּים, גֵּן בְּעֵדֶן

2. אִילוּ תִפְקִידִים נִתְּן אֱלֹהִים לְאָדָם בְּגֵן בְּעֵדֶן?

- א. _____
ב. _____

אגדה

בְּשַׁעַה שֶׁבָּרָא הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם הָרִאשׁוֹן, נָטְלוּ וְהַחְזִירוּ עַל כָּל
אֵילָנֵי גֵן עֵדֶן, וְאָמַר לוֹ: רְאֵה מַעֲשֵׂי, כִּמְהָ נְאִים וּמִשְׁבָּחִים הֵם! וְכֹל מֶה
שֶׁבָּרָאתִי - בְּשִׁבְלֶךָ בְּרָאתִי. תֵּן דַּעְתְּךָ שְׁלֵא תִקְלַקֵּל וְתַחְרִיב אֶת עוֹלָמִי,
שָׂאֵם קִלְקֵלְתָּ, אִין מִי שִׁיתִקֵּן אַחֲרֶיךָ.

(קִהְלֵת רַבָּה ט)

3. מָה צִוָּה אֱלֹהִים עַל הָאָדָם? הַשְּׁלִימוּ:
- מִתֵּר לֶךָ לֶאֱכֹל מִ _____ , אֲסוּר לֶךָ לֶאֱכֹל
מִ _____ .
אִם תֹּאכַל מִמֶּנּוּ _____ .

4. מָה עֲשׂוּיֹת לְהִיּוֹת הַסְּבוֹת לְכֹךָ שֶׁאֱלֹהִים אָסַר עַל הָאָדָם לֶאֱכֹל מִפְּרֵי
עֵץ הַדַּעַת? _____

5. ינאי הלשונאי

איך כתוב בתורה?

- א. עדין לא _____ ד. נטע, שתל _____
ב. הוריד מטר (גשם) _____ ה. מצד מזרח _____
ג. נשף אור באפו _____ ו. ראוי למאכל אדם _____

6. דגנית האמנית

דגנית מצאה בספרי האמנות ציור של יאן ברויכל. תוכלו להמשיך את הציור ולהוסיף לו פרטים.

יאן ברויכל (ברויגל), גן העדן

7. תארו את האדם מטיל בגן עדן.

מה ראה? מה שמע? מה הריח? במה נגע?

פָּרֶק ב (פְּסוּקִים יח-כה)

יח וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים: "לֹא-טוֹב הָיְתָה הָאָדָם לְבַדּוֹ, אֶעֱשֶׂה-לוֹ עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ."

עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ - בת זוג
מְתַאיִמָה וְרֵאוּיָה לוֹ.

יט וַיִּצַר יְהוָה אֱלֹהִים מִן-הָאָדָמָה כָּל-חַיֵּית הַשָּׂדֶה וְאֵת כָּל-עוֹף הַשָּׁמַיִם, וַיָּבֵא אֶל-הָאָדָם לְרֵאוֹת מֵה-יִקְרָא-לוֹ; וְכֹל אֲשֶׁר יִקְרָא-לוֹ הָאָדָם נִפְשׁ חַיָּה, הוּא שְׁמוֹ.

כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שְׁמוֹת לְכָל-הַבְּהֵמָה וּלְעוֹף הַשָּׁמַיִם וּלְכָל חַיֵּית הַשָּׂדֶה; וְלָאָדָם לֹא-מָצָא עֵזֶר כְּנֶגְדּוֹ.

כא וַיִּפֹּל יְהוָה אֱלֹהִים תְּרִדְמָה עַל-הָאָדָם וַיִּישָׁן.

ויקח אחת מצלעתיו, ויסגר בשר תחתנה.

כב וַיִּבֶן יְהוָה אֱלֹהִים אֶת-הַצֶּלַע אֲשֶׁר לָקַח מִן-הָאָדָם לְאִשָּׁה, וַיִּבְאֶה אֶל-הָאָדָם.

כג וַיֹּאמֶר הָאָדָם: "זֹאת הַפֶּעַם עֵצָם מַעֲצָמִי וּבֶשֶׁר מִבְּשָׂרִי; לְזֹאת יִקְרָא אִשָּׁה, כִּי מֵאִישׁ לְקַח-הָזֹאת."

כד עַל-כֵּן יִעֲזֹב-אִישׁ אֶת-אָבִיו וְאֶת-אִמּוֹ וְדָבַק בְּאִשְׁתּוֹ, וְהָיוּ לְבָשָׂר אֶחָד.

כה וַיְהִיו שְׁנֵיהֶם עֲרוּמִים, הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ, וְלֹא יִתְבָּשְׂשׁוּ.

לֹא יִתְבָּשְׂשׁוּ - לא
הִתְבָּשְׂשׁוּ.

וַיִּפֹּל - הפיל.

תְּרִדְמָה - שָׁנָה עִמָּקָה.

וַיִּסְגֹּר בֶּשֶׁר תַּחְתָּנָה -

מִלֹּא אֵת מְקוֹם הַצֶּלַע

בְּבֶשֶׁר.

צֶלַע - עֵצָם בְּבֵית הַחֲזָה

שֶׁל הָאָדָם.

עֵצָם מַעֲצָמִי וּבֶשֶׁר

מִבְּשָׂרִי - חֶלֶק מִמֶּנִּי,

מִגּוֹפִי.

דָּבַק - יִתְחַבֵּר, יִתְקַשֵּׁר.

פָּרָק ב

אָדָם וְהָאִשָּׁה (פְּסוּקִים יח-כה)

1. חִידַת מְסָפְרִים - גִּמְטְרִיה

מְדוּעַ יֵצֵר אֱלֹהִים אֶת הָאִשָּׁה? הִפְכוּ אֶת הַמְסָפְרִים לְאוֹתִיּוֹת וּתְגַלוּ.

40	4	1	5	400	6	10	5	2	6	9	1	30

6	4	2	30

אֱלֹהִים יֵצֵר אֶת הָאִשָּׁה כִּי " _____ "

2. כִּיצַד יֵצֵר אֱלֹהִים אֶת הָאִשָּׁה?

סְדְרוּ אֶת הַמְשָׁפְטִים בְּסֵדֶר הַנְּכוֹן.

_____ אֱלֹהִים לָקַח אַחַת מִצְלָעוֹת הָאָדָם.

_____ אֱלֹהִים הֵבִיא אֶת הָאִשָּׁה אֶל הָאָדָם.

_____ אֱלֹהִים הִפִּיל תְּרֵדְמָה עַל הָאָדָם.

_____ אֱלֹהִים יֵצֵר אִשָּׁה מִצְלַע הָאָדָם.

_____ הָאָדָם קָרָא לָהּ "אִשָּׁה" כִּי "מֵאִישׁ לָקַחְהָ".

חֵן הַמְדַמֵּין

3.

אָדָם הִתְעוֹרֵר מִתְרַדְמָתוֹ וְרָאָה אֶת הָאִשָּׁה.

סְפְרוּ: מָה אָמַר? מָה הִרְגִישׁ? מָה עָשָׂה וְעַל מָה חָשַׁב?

אדם נותן שמות לבעלי החיים

בשעה שרצה אלהים לברא את האדם, התייעץ במלאכים. אמר להם: נעשה אדם. אמרו לו: אדם זה מהו? אמר להם: חכמתו תהא רבה משלכם. מה עשה? אסף כל בהמה, חיה ועוף והעביר אותם לפני המלאכים.

אמר להם: מה שמותיהם? ולא ידעו.

כיון שברא את האדם הראשון - אסף שוב כל בהמה, חיה ועוף והעביר אותם לפני אדם.

אמר לו: מה שמותיהם? אמר אדם: לזה נאה לקרא שור, לזה - חמור, לזה - סוס, לזה - גמל, לזה - נשר וכן לכלם.

אמר לו אלהים: ואתה, מה שמך? אמר לו: אני, נאה לי להקרא אדם, ולמה? שנבראתי מן האדמה. שאל אלהים:

ואני, מה שמך? אמר לו: לך נאה להקרא אדני, ולמה? שאתה אדון לכל מה שבראת.

(בראשית רבה יז)

4. ינאי הלשונאי

ינאי בחר מתוך הפרק את הבטויים הבאים:

גן עדן - כאשר רוצים לומר על מקום שהוא יפה, אומרים שהוא גן עדן.

נפש חיה - יצור חי (אדם או בעל חיים).

בשר מבשרי - יקר לי מאוד, אהוב עלי מאוד.

תרדמה - שנה עמקה.

עזר כנגדו - בן/בת זוג הבאים לעזרה.

עזרו לינאי לשבץ את הבטויים במשפטים הבאים:

א. אעשה הכל למען ילדי כי הם _____

ב. עברנו לגור בכפר שקט ומקסים - ממש _____

ג. שקד חזרה מטיול עיפה ויגעה, צנחה על מטתה ומיד נפלה עליה

ד. אבא הכין את ארוחת הערב ואמא היתה _____

וערכה את השלחן.

ה. הפתענו לגלות שאולם הקולנוע היה ריק: לא היתה בו _____

5. בחרו שני בטויים ממשימה 4 ושבצו אותם במשפטים משלכם.

א. _____

ב. _____

פרק ג

ערום - ערמומי, חכם
כדי לעשות מעשים
רעים.

פן תמתון - שלא תמותו.

נפקחו עיניכם - תוכלו
להבין מה שלא הבנתם
קדם.

תאוה הוא לעינים -
הפרי יפה ומעורר חשק
רב לאכל אותו.
להשכיל - להיות בעל
שכל.

איכה? - איזה (איפה)
אתה?
ואירא - פחדתי.
ואחבא - התחבאתי.

- א וְהִנָּחֵשׁ הָיָה עָרוֹם מִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהִים.
וַיֹּאמֶר אֶל־הָאִשָּׁה: "אֵף כִּי־אָמַר אֱלֹהִים: לֹא תֹאכְלוּ מִכָּל עֵץ הַגֶּן."
ב וּתְאֹמַר הָאִשָּׁה אֶל־הִנָּחֵשׁ: "מִפְּרֵי עֵץ־הַגֶּן נֹאכַל.
ג וּמִפְּרֵי הָעֵץ אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַגֶּן אָמַר אֱלֹהִים: "לֹא תֹאכְלוּ מִמֶּנּוּ
וְלֹא תִגְעוּ בוֹ, פֶּן־תָּמָתוּן."
ד וַיֹּאמֶר הִנָּחֵשׁ אֶל־הָאִשָּׁה: "לֹא־מוֹת תָּמָתוּן.
ה כִּי יֵדַע אֱלֹהִים, כִּי בַיּוֹם אֲכַלְכֶּם מִמֶּנּוּ, וְנִפְקַחוּ עֵינֵיכֶם, וְהִייתֶם
כְּאֱלֹהִים, יֹדְעֵי טוֹב וָרָע."
ו וּתְרֹא הָאִשָּׁה, כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֹאכַל וְכִי תְאוּה־הוּא לְעֵינַיִם, וְנִחְמַד
הָעֵץ לְהִשְׁכִּיל, וְתִקַּח מִפְּרִיו וּתֹאכַל, וּתְתֵן גַּם־לְאִשָּׁה עִמָּה, וַיֹּאכַל.
ז וּתִפְקַחְנָה עֵינֵי שְׁנֵיהֶם, וַיֵּדְעוּ כִּי עִירָמָם הֵם, וַיִּתְּפְרוּ עָלֶיהָ
תְּאֵנָה, וַיַּעֲשׂוּ לָהֶם חֲגֹרֹת.
ח וַיִּשְׁמְעוּ אֶת־קוֹל יְהוָה אֱלֹהִים מִתְּהִלָּךְ בְּגֵן לְרוּחַ הַיּוֹם, וַיִּתְחַבְּא
הָאָדָם וְאִשְׁתּוֹ מִפְּנֵי יְהוָה אֱלֹהִים בְּתוֹךְ עֵץ הַגֶּן.
ט וַיִּקְרָא יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הָאָדָם וַיֹּאמֶר לוֹ: "אֵיכָּה?"
י וַיֹּאמֶר: "אֶת־קוֹלְךָ שָׁמַעְתִּי בְּגֵן, וְאִירָא כִּי־עִירַם אָנֹכִי וָאֲחַבְּא."
יא וַיֹּאמֶר: "מִי הִגִּיד לְךָ כִּי עִירַם אֶתָּה?
הֲמִן־הָעֵץ, אֲשֶׁר צִוִּיתִיךָ לִבְלֹתִי אֲכַל־מִמֶּנּוּ, אֲכַלְתָּ?"
יב וַיֹּאמֶר הָאָדָם:
- "הָאִשָּׁה אֲשֶׁר נָתַתָּה עִמָּדִי, הוּא נָתַנָּה־לִּי מִן הָעֵץ וָאֲכַל."

יג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים לְאִשָּׁה: "מַה־זֹּאת עָשִׂיתְּ?"

וַתֹּאמֶר הָאִשָּׁה: "הִנָּחֵשׁ הַשִּׂיאֲנִי וְאֹכֵל."

יד וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים אֶל־הַנָּחֵשׁ: "כִּי עָשִׂיתְּ זֹאת, אֲרוּר אַתָּה

מִכָּל־הַבְּהֵמָה וּמִכָּל חַיַּת הַשָּׂדֶה.

עַל־גִּחְזֹנְךָ תֵלֵךְ, וְעַפְרָ תֹאכֵל כָּל־יְמֵי חַיֶּיךָ.

טו וַאִיבָה אָשִׁית בֵּינְךָ וּבֵין הָאִשָּׁה, וּבֵין זָרְעֶךָ וּבֵין זָרְעָהּ: הוּא

יִשׁוּפֶךָ רֹאשׁ, וְאַתָּה תִּשׁוּפְנֹו עֶקֶב.

טז אֶל־הָאִשָּׁה אָמַר: "הֲרַבָּה אֲרַבָּה עֲצָבוֹנְךָ וְהִרְגַּנְךָ.

בְּעֶצֶב תֵּלְדֵי בָנִים, וְאֶל־אִישׁךָ תִּשְׁוֹקֶתְךָ, וְהוּא יִמְשָׁל־בְּךָ."

יז וּלְאָדָם אָמַר: "כִּי־שָׁמַעְתָּ לְקוֹל אִשְׁתְּךָ, וּתְאָכַל מִן־הָעֵץ, אֲשֶׁר

צִוִּיתִיךָ לֵאמֹר לֹא תֹאכַל מִמֶּנּוּ, אֲרוּרָה הָאֲדָמָה בְּעִבּוּרְךָ.

בְּעֶצְבוֹן תֹּאכְלֶנָּה כָּל יְמֵי חַיֶּיךָ.

יח וְקוֹץ וְדַרְדַּר תִּצְמִיחַ לְךָ, וְאָכַלְתָּ אֶת־עֵשֶׂב הַשָּׂדֶה.

יט בְּזַעַת אַפֶּיךָ תֹאכַל לֶחֶם, עַד שׁוּבְךָ אֶל־הָאֲדָמָה, כִּי מִמֶּנָּה

לָקַחְתָּ. כִּי־עָפַר אַתָּה וְאֶל־עָפָר תָּשׁוּב."

כ וַיִּקְרָא הָאָדָם שֵׁם אִשְׁתּוֹ חַוָּה, כִּי הוּא הִיְתָה אִם כָּל־חַי.

כא וַיַּעַשׂ יְהוָה אֱלֹהִים לְאָדָם וּלְאִשְׁתּוֹ כִּתְנוּת עוֹר וַיִּלְבָּשֵׂם.

כב וַיֹּאמֶר יְהוָה אֱלֹהִים: "הֵן הָאָדָם הָיָה כְּאֶחָד מִמֶּנּוּ לְדַעַת טוֹב

וְרָע, וְעַתָּה פֶּן־יִשְׁלַח יָדוֹ וְלָקַח גַּם מִעֵץ הַחַיִּים וְאָכַל וְחַי לְעֹלָם."

כג וַיִּשְׁלַחֵהוּ יְהוָה אֱלֹהִים מִגֶּן־עֵדֶן לַעֲבֹד אֶת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר לָקַח מִשָּׂם.

כד וַיִּגְרֵשׁ אֶת־הָאָדָם. וַיִּשְׁכֵּן מִקְדָּם לְגֶן־עֵדֶן

אֶת־הַכְּרָבִים וְאֵת לַהֵט הַחֶרֶב הַמֵּתֵהֶפֶכֶת

לְשׂוֹמֵר אֶת דְּרֹךְ עֵץ הַחַיִּים.

הַשִּׂיאֲנִי - פֶּתַח אוֹתִי.

אֲרוּר - מִקָּלָל.

גִּחְזֹנְךָ - הַבֶּטֶן שֶׁלְּךָ.

אִיבָה - שׂוֹנְאָה גְדוֹלָה.

אָשִׁית - אָשִׂים.

זָרְעֶךָ - הַצְּאֵצְאִים שֶׁלְּךָ.

הוּא יִשׁוּפֶךָ רֹאשׁ - הָאָדָם

יִמְחֹץ אֶת רֹאשׁוֹ.

אַתָּה תִּשׁוּפְנֹו עֶקֶב -

אַתָּה, הַנָּחֵשׁ, תִּכְיֹשׁ אֶת

הָאָדָם בְּעֶקֶב הַרְגָּלוֹ.

עֲצָבוֹנְךָ וְהִרְגַּנְךָ - הַכָּאֵב

וְהַקְּשִׁי בַּהֲרִיוֹן.

בְּעֶצֶב - בְּכָאֵב.

תִּשְׁוֹקֶתְךָ - רִצּוֹנְךָ הַעֵז

(הַחֲזָק).

קוֹץ וְדַרְדַּר - צְמָחִים

קוֹצְנִיִּים.

בְּזַעַת אַפֶּיךָ - בְּעִבּוּדָה

קָשָׁה וּמְיֻגָּעַת.

עַד שׁוּבְךָ אֶל הָאֲדָמָה -

עַד שְׁתָּמוּת.

וַיִּשְׁכֵּן - הִשְׁכִּין שָׂם.

הַכְּרָבִים - הַמְּלֹאכִים.

לַהֵט הַחֶרֶב הַמֵּתֵהֶפֶכֶת

- חֶרֶב אֲשֶׁר לוֹהֶטֶת

וּמִסְתַּבֶּבֶת.

פָּרֶק ג' הָאָדָם וְהָאִשָּׁה חוֹטְאִים וְנִעְנָשִׁים

1. חידות: מי אני?

- א. אני ערום מכל חית השדה. אני _____
- ב. הנחש פתה את האשה לאכל מפרותי. אני _____
- ג. הנחש פתה אותי לאכל מפרי עץ הדעת. אני _____
- ד. האשה פתתה אותי לאכל מפרי עץ הדעת. אני _____
- ה. נפקחו עינינו והבנו כי ערמנים אנחנו. אנו _____
- ו. הענשתי את אדם, את האשה ואת הנחש. אני _____
- ז. אנחנו שומרים על גן עדן. אנו _____

2. באיזה נמוק הצליח הנחש לשכנע את האשה לאכל מפרי עץ הדעת?

אילת השואלת

3.

אילת שאלה: כיצד הצליח הנחש לפתות את האשה לאכל מפרי עץ הדעת?

אילת קראה בפרושו של רש"י*:

האשה הגזימה ואמרה לנחש שאלהים צוה עליהם לא לאכל מפרי עץ הדעת ואף לא לגעת בו.

מה עשה הנחש, הערמומי כדי לשכנעה?

הנחש דחף את האשה עד שנגעה בגופה בעץ הדעת, ואז אמר לה:

"רואה את? כפי שאין את מתה מפני שנגעת בעץ הדעת, לא תמותי

גם אם תאכלי מפריו!"

* רש"י - רבי שלמה יצחקי, גדול פרשני ישראל לתנ"ך ולתלמוד.

4. האדם והאשה יכלו להתנהג אחרת. השלימו את המשפטים (העזרו במחסן):

האדם והאשה בחרו לאכל מפרי עץ הדעת במקום _____

האדם והאשה פחדו ובחרו להסתתר בגן מפני אלהים במקום _____

האדם והאשה בחרו להטיל את האשמה על אחרים
במקום _____

מחסן: לצית לחקי אלהים. להודות באשמתם ולהכיר באחריות למעשיהם.
לעמד באמץ מול אלהים, להביע חרטה ולבקש סליחה.

5. מה דעתכם על התנהגות האדם והאשה? _____

6. ספרו על מקרה שבו הצלחתם להתגבר על פתוי ועמדתם בנסיון.
כיצד הרגשתם לאחר מכן?

7. גזרו את החטאים ואת הענשים מעמוד 251. הדביקו במקום המתאים בטבלה.

הענש	החטא	
		הנחש
		האשה
		האדם

8. האדם קרא לאשה _____ כי היא _____.

9. דגנית האמנית

דגנית מצאה בספרי
האמנות ציור של הצייר
גוסטב דורה.
צטטו את הפסוק
המתאים לציור.

10. חן המדמין

חן דמין ששמע את אדם וחוה משוחחים לאחר שגרשו מגן עדן. כתבו:

_____ אדם:

_____ חוה:

_____ אדם:

_____ חוה:

הידעתם?

נחש הקדמוני

האגדה מספרת, שנחש הקדמוני היה בעל רגלים. אחרי שנענש התחיל לזחל על בטנו כמו הנחש בימינו.

נחש אגדי, תבליט בבלי בשער אשתר

פָּרָק ד

(פִּסּוּקִים א-טז)

ותהר - היתה בהריון.

קניתי איש את ה' - יש לי בו בעזרת ה'.

מקץ ימים - כעבר זמן.
מנחה - מתנה, קרבן.
מבכרות צאנו - מהראשונים שנולדו בצאן.

מחלבהו - מהשמנים והטובים ביותר.
וישע - שעה, פנה, קבל את הקרבן ברצון.
ויחר - כעס.

ויפלו פניו - הרפין את ראשו מקנאה ומכעס.

הלוא אם תיטיב שאת - אם תיטיב את דרכיך, תוכל לשאת את פניך.

לפתח חטאת רבץ ואליך תשוקתו - החטא אורב לך ליד הפתח ורוצה להכשילך.

ואתה תמשל בו - יש בכחך להתגבר על החטא.
אי - איה? איפה?

פצתה - פתחה.
לא תסוף תת כחה לך - האדמה לא תצמיח לך פרות.

א והאדם ידע את-חווה אשתו, ותהר ותלד את-קין.

ותאמר: "קניתי איש את-יהוה."

ב ותסף ללדת את אחיו, את-הבל.

ויהי-הבל רעה צאן, וקין היה עבד אדמה.

ג ויהי מקץ ימים, ויבא קין מפרי האדמה מנחה ליהוה.

ד והבל הביא גם-הוא מבכרות צאנו ומחלבהו.

וישע יהוה אל-הבל ואל-מנחתו,

ה ואל-קין ואל-מנחתו לא שעה.

ויחר לקין מאד ויפלו פניו.

ו ויאמר יהוה אל-קין: "למה חרה לך ולמה נפלו פניך?"

ז הלוא אם-תיטיב שאת, ואם לא תיטיב, לפתח חטאת רבץ,

ואליך תשוקתו ואתה תמשל-בו."

ח ויאמר קין אל-הבל אחיו, ויהי בהיותם בשדה, ויקם קין אל-

הבל אחיו ויהרגהו.

ט ויאמר יהוה אל-קין: "אי הבל אחיך?"

ויאמר: "לא ידעתי, השמר אחי אנכי?"

י ויאמר: "מה עשית? קול דמי אחיך צעקים אלי מן-האדמה.

א ועתה ארוור אתה מן-האדמה, אשר פצתה את-פיה לקחת את-

דמי אחיך מידך.

יב כי תעבד את-האדמה, לא תסוף תת-כחה לך.

נַע וְנָד – נֹדֵד מִמְקוֹם לְמִקוֹם.

גְּדוֹל עֹנֵי מְנֻשׂוֹא –
הַחֲטָא שְׁחָטָאֵי גְדוֹל,
וְהַעֲנֵשׁ שֶׁקִּבַּלְתִּי קֶשֶׁה
מְאֹד.

וְהִיא כָּל מִצְאֵי יִהְרַגְנִי
– כָּל אָדָם שֶׁיִּפְגֹּשׂ
אוֹתִי יִהְרַגְנִי.

שְׁבַעְתִּים יָקָם – יַעֲנֵשׁ
פִּי שְׁבַעֲהָ.

נַע וְנָד תִּהְיֶה בְּאֶרֶץ.

יג וַיֹּאמֶר קִין אֶל־יְהוָה: "גְּדוֹל עֹנֵי מְנֻשׂוֹא.

יד הֵן גִּרְשַׁת אֹתִי הַיּוֹם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה, וּמִפְּנֵיךָ אֶסְתֵּר. וְהִיִּיתִי

נַע וְנָד בְּאֶרֶץ, וְהָיָה כָּל־מִצְאֵי יִהְרַגְנִי.

טו וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה: "לָכֵן כָּל־הֵרֵג קִין, שְׁבַעְתִּים יָקָם." וַיֵּשֶׁם יְהוָה

לְקִין אוֹת לְבִלְתִּי הַכּוֹת־אֹתוֹ כָּל־מִצְאֹו.

טז וַיֵּצֵא קִין מִלְּפָנֵי יְהוָה, וַיֵּשֶׁב בְּאֶרֶץ־נֹד קְדַמַּת־עֵדֶן.

פָּרָק ד

קִין וְהָבֶל (פְּסוּקִים א–טז)

1. מָה יָדוּעַ לָכֶם עַל קִין וְהָבֶל? הַשְּׁלִימוּ בַּטְּבֵלָה (הַעֲזְרוּ בַּמַּחְסָן).

הָבֶל	קִין	
		בַּמָּה עָבַד?
		אֵיזוֹ מְנַחָה הֵבִיא?

מַחְסָן: עוֹבֵד אָדָמָה, רוּעָה צֶאֱן, "מִבְּכוֹרוֹת צֶאֱנוּ וּמַחְלִבֵּיהֶן", פְּרִי הָאֲדָמָה

2. הַשְּׁלִימוּ: כָּתְבוּ קִין אוֹ הָבֶל.

הֵבִיא מְנַחָה מְשֻׁבַּחַת יוֹתֵר, וְלָכֵן אֱלֹהִים

קִבַּל אֶת מְנַחָתוֹ. _____ קִנָּא בְּ _____

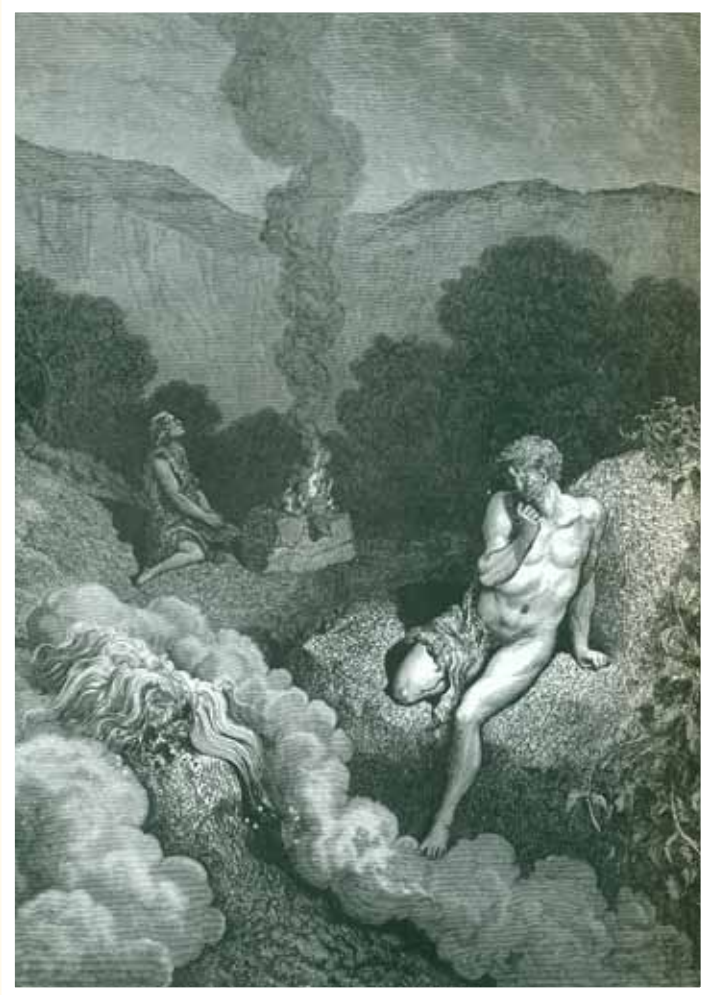
וְלָכֵן הֵרֵג אוֹתוֹ. _____ נֶעְנֵשׁ עַל מַעֲשָׂיו.

3. אילת השואלת

אילת שאלה: כיצד ידעו האחים, שאלהים קבל את מנחתו של הבל?
אילת קראה את פרושו של רש"י:
"וישע ה'" - ירדה אש ולחכה (שרפה) את מנחתו של הבל.
ענו לאילת (לפי פרושו של רש"י):

4. דגנית האמנית

דגנית מצאה בספרי האמנות ציור של הצייר גוסטב דורה.
חברו בקו כל משפט למקום המתאים בציור.

- אני מביט לשמים בתודה
- אני מביט באחי בקנאה
- אני קין
- אני הבל
- המנחה שאלהים קבל
- המנחה שאלהים לא קבל

5. מה היה ענשו של קין? _____

6. ספרו על מקרה שבו התעורר בכם רגש הקנאה. כיצד הצלחתם לשלט בו? וכיצד הרגשתם לאחר מכן? _____

אות קין

האגדה מספרת שאות קין היה קרן על המצח.

7. ינאי הלשונאי

ינאי בחר מתוך הפרק שני בטוים ומלה:

”השומר אחי אנכי?” - אינני אחראי לו.

”נע ונד” - נודד ממקום למקום.

”אות” - סימן.

עזרו לינאי לשבץ אותם במשפטים הבאים:

א. הידואי _____ במדבר עם משפחתו ועם עדרו.

ב. בתחרות הריצה עמדו הרצים וּחכוּ בַמתח רב לְ _____ הזנוק.

ג. אמא שאלה את יואב: ”מדוע נדב עדין לא חזר מבית הספר?”

ענה יואב: ”מנין לי לדעת? הַ _____ ?

8. בחרו בטוי ממשימה 7 ושבצו אותו במשפט משלכם.

פָּרָק ו
(פְּסוּקִים ה-כב)

רבה רעת האדם - מעשי בני האדם רעים.

וכל יצר מחשבת לבו רק רע - האנשים חושבים רק מחשבות רעות. וינחם - התחרט.

אמחה - אמחק, אשמיד. נחמתי - התחרטתי.

אלה תולדת נח - זה הספור של נח.

צדיק תמים היה בדרתיו - נח היה איש ישר שעשה מעשים טובים. את האלהים התהלך נח - נח שמע בקול אלהים. ותשחת הארץ - בני האדם היו רעים ומשחתים.

חמס - מעשי רשע ורע. קץ - סוף.

והנני משחיתם את הארץ - אני אשמיד כל חי.

עצי גפר - עצים המתאימים לבניית כלי שיט.

קנים - חדרים קטנים, תאים.

וכפרת... בכפר - תמרח בזפת.

מבית ומחוץ - מבפנים ומבחוץ.

ה וירא יהוה, כי רבה רעת האדם בארץ, וכל יצר מחשבת לבו רק רע כל־היום.

ו וינחם יהוה, כִּי־עָשָׂה אֶת הָאָדָם בָּאָרֶץ. ויתעצב אל־לבו.

ז ויאמר יהוה: "אמחה את־האדם אשר־בראתי מעל פְּנֵי האֲדָמָה, מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה, עַד־רֶמֶשׂ וְעַד־עוֹף הַשָּׁמַיִם, כִּי נַחַמְתִּי כִּי עָשִׂיתָם."

ח ונח מצא חן בעיני יהוה.

פְּרֻשַׁת נֹחַ

ט אלה תולדת נח: נח איש צדיק תמים היה בדרתיו. את־האלהים התהלך־נח.

י ויולד נח שלשה בנים: את־שם, את־חם ואת־יפת.

יא ותשחת הארץ לפני האלהים, ותמלא הארץ חמס.

יב וירא אלהים את־הארץ, והנה נשחתה, כִּי־הִשְׁחִית כָּל־בֶּשֶׂר אֶת־דַּרְכּוֹ עַל־הָאָרֶץ

יג ויאמר אלהים לנח: "קץ כל־בשר בא לפני, כִּי־מָלְאָה הָאָרֶץ חָמָס מִפְּנֵיהֶם, וְהִנְנִי מִשְׁחִיתָם אֶת־הָאָרֶץ."

יד עשה לך תבת עצי־גפר. קנים תעשה את־התבה, וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר.

טו וְזֶה אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה אֹתָהּ: שְׁלֹשׁ מֵאוֹת אֲמָה אַרְךָ הַתְּבָה, חֲמִשִּׁים אֲמָה רָחְבָּהּ, וּשְׁלֹשִׁים אֲמָה קוֹמָתָהּ.

טז צַהֲר תַּעֲשֶׂה לַתְּבָה, וְאֶל-אֲמָה תִּכְלְנָה מִלְּמַעַלָּהּ, וּפְתַח הַתְּבָה בְּצַדָּהּ תִּשָּׂים. תַּחְתִּים שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים תַּעֲשֶׂה.

יז וְאֲנִי, הַנְּנִי מִבִּיא אֶת הַמַּבּוּל מִיָּם עַל-הָאָרֶץ, לְשַׁחַת כָּל-בָּשָׂר אֲשֶׁר-בּוֹ רוּחַ חַיִּים מִתַּחַת הַשָּׁמַיִם. כָּל אֲשֶׁר-בָּאָרֶץ יִגּוּעַ.

יח וְהִקְמַתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּךָ. וּבֵאת אֶל-הַתְּבָה, אַתָּה וּבְנֶיךָ וְאִשְׁתְּךָ וּנְשֵׁי-בְנֶיךָ אִתְּךָ.

יט וּמִכָּל-הַחַי מִכָּל בָּשָׂר שְׁנַיִם מִכָּל תָּבִיא אֶל-הַתְּבָה לְהַחִיֵּת אִתְּךָ. זָכָר וּנְקֵבָה יִהְיוּ.

כ מִהָעוֹף לְמִינֵהוּ וּמִן-הַבְּהֵמָה לְמִינָהּ, מִכָּל רֶמֶשׂ הָאֲדָמָה לְמִינֵהוּ. שְׁנַיִם מִכָּל יָבֹאוּ אֵלֶיךָ לְהַחִיֵּת.

כא וְאַתָּה, קַח-לְךָ מִכָּל-מֵאֵכֶל אֲשֶׁר יֹאכֵל, וְאִסַּפְתָּ אֵלֶיךָ. וְהָיָה לְךָ וּלְהֵם לְאֹכְלָהּ.

כב וַיַּעַשׂ נֹחַ כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה אֹתוֹ אֱלֹהִים, בֶּן עֶשְׂרִים.

אִמָּה - מִדַּת הַזְּרוּעַ
 מִן הַמֶּרְפֵּק עַד קִצְהָ
 הָאֲצָבָעוֹת.
 קוֹמָתָהּ - הַגְּבֵה שֶׁל
 הַתְּבָה.
 צַהֲר - חֲלוֹן.
 תִּכְלְנָה - תִּגְמַר לְבָנוֹת
 אֶת הַצַּהֲר בְּמִרְחַק אִמָּה
 מִן הַגֵּג.
 תַּחְתִּים - קוֹמָה תַּחְתּוֹנָה.

שְׁנַיִם - קוֹמָה שְׁנַיִם.
 שְׁלֹשִׁים - קוֹמָה שְׁלִישִׁית.
 מַבּוּל - שִׁטְפוֹן מִיָּם גָּדוֹל.
 יִגּוּעַ - יָמוּת.
 וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי אִתְּךָ
 - אֶקְיָם אֶת הַבְּטָחָתִּי
 לְהַצִּיל אוֹתְךָ וְאֶת בְּנֵי
 בֵּיתְךָ.
 לְהַחִיֵּת - לְהַשְׁאִיר בְּחַיִּים.

פָּרֶק ו

בְּנֵי הָאָדָם חוֹטְאִים (פְּסוּקִים ה-ח)

1. הַשְּׁלִימוּ:

- א. אֱלֹהִים רָאָה _____
- ב. אֱלֹהִים הִצְטַעַר וְהִתְחַרַּט _____
- ג. אֱלֹהִים הִחְלִיט _____
- ד. _____ מָצָא חַן בְּעֵינֵי ה'.

פָּרָק 1 נֶחַ בּוֹנֵה תֵבָה (פְּסוּקִים ט-כב)

1. צִטְטוּ אֶת הַפְּסוּק הַמוֹכִיחַ שְׁנַח הָיָה שׁוֹנֵה מִבְּנֵי דוֹרוֹ.

” _____ ”

2. נֶחַ בָּנָה אֶת הַתֵּבָה לְפִי הוֹרְאוֹתָיו שֶׁל אֱלֹהִים. הַשְּׁלִימוּ (הַעֲזְרוּ בַּמְחֶסֶן).

הוֹרְאוֹת לְבִנְיַת הַתֵּבָה

הַחֲמָרִים לְבִנְיָה: _____

הַחֲמָרִים לְצִפּוֹי וּלְאֵטוּם: _____

מִדּוֹת הַתֵּבָה:

אֶרֶךְ הַתֵּבָה: _____

רֹחַב הַתֵּבָה: _____

גְּבֵה הַתֵּבָה: _____

הַחֲלָקָה הַפְּנִימִית שֶׁל הַתֵּבָה: _____

מִסְפַּר הַקּוֹמוֹת: _____

מְקוֹם הַדְּלֵת: _____

מְקוֹם הַחֲלוֹן: _____

מְחֶסֶן: 50 אַמָּה, שְׁלוֹשׁ קוֹמוֹת, בְּצַד הַתֵּבָה, 300 אַמָּה, חֲדָרִים קְטַנִּים,
זָפֵת, עֲצֵי גֹפֶר, קְרוֹב לַגַּג, 30 אַמָּה

הִידַעְתֶּם?

מִדִּידוֹת אֶרֶךְ

בַּתְּקוּפָה הַקְּדוּמָה לֹא הָיוּ מִכְשִׁירֵי מִדִּידָה מְדִיקִים כְּגוֹן סַרְגֵּל
אוּ סֵרֵט מְדִידָה. הָאֲנָשִׁים נִהְגוּ לְמַדֵּד אֶרֶךְ בְּאִמְצָעוֹת אֵיבְרֵי גּוּפָם,
לְמִשָּׁל: בְּעֲזָרַת הָאֵמָה. אַמָּה = הַמְּרוֹחֵק מִן הַמְּרִפֵּק לְקִצּוֹת הָאֲצְבָּעוֹת.

3. התבה כָּבֵר מוֹכָנָה. מי יכַּנֵּס לַתּוֹכָה וַיִּנְצֵל?

הַשְּׁלִימוּ:

מִמְשַׁפְּחֹתוֹ שֶׁל נֹחַ: _____

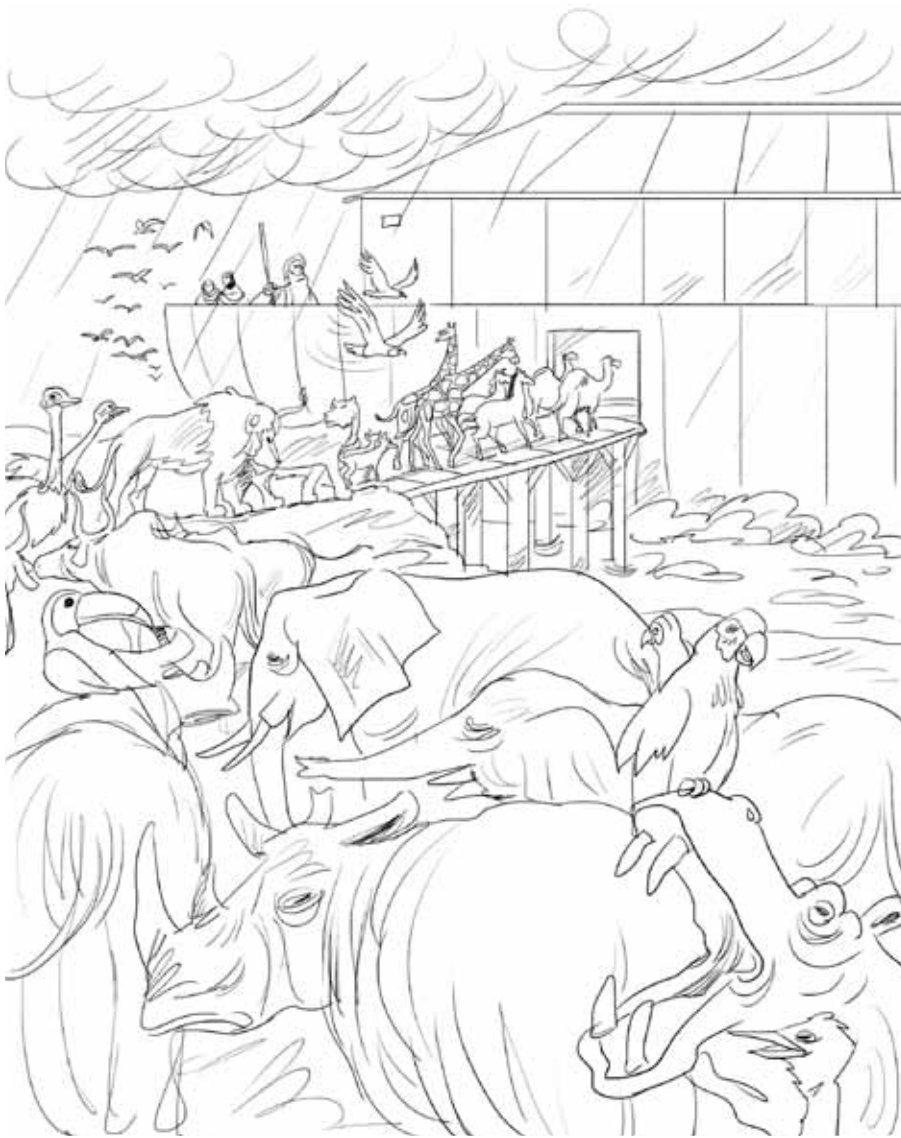
מִבְּעֵלֵי הַחַיִּים: _____

נֹחַ יִצְטִיד גַּם בִּ: _____

4. מִדּוֹעַ צֹהֵה ה' עַל נֹחַ לְהַכְנִיס לַתְּבֵה זֹגוֹת בְּעֵלֵי חַיִּים, זָכַר וּנְקֵבָה? _____

5. דְּגִנִּית הָאֲמִנִית

דְּגִנִּית הָאֲמִנִית
צִיְרָה אֶת בְּעֵלֵי
הַחַיִּים הַנִּכְנָסִים
לַתְּבֵה. צָבְעוּ אֶת
הַצִּיּוֹר.

פָּרָק ז'
(פְּסוּק יז)

ותָרַם - הַתְרוֹמָה.

יִזְ וַיְהִי הַמָּבּוּל אַרְבָּעִים יוֹם עַל־הָאָרֶץ, וַיִּרְבוּ הַמַּיִם, וַיִּשְׂאוּ אֶת־
הַתְּבָה, וַתָּרַם מֵעַל הָאָרֶץ.

הַמָּבּוּל (פְּסוּק יז)

חן המדמין

1.

חן דמין שְׁקָרָא דף מיומנו של נח.
השלימו:

יומני היקר,

כָּבַר אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה אֲנַחְנוּ בַּתְּבָה.

אָנִי מְבִיט מִבְּעַד לְצַהַר וְרוֹאֶה שְׁהַמַּיִם כָּסּוּ כָּבַר אֶת

הַתְּבָה מִטְּלִטְלַת עַל פְּנֵי הַמַּיִם וְאָנִי

בְּתוֹךְ הַתְּבָה רֹעֵשׂ וְהַמְלָה

אָנִי וּמִשְׁפַּחְתִּי עֲסוּקִים כָּל הַיּוֹם בְּ

אָנִי מְרַגֵּשׂ

בְּלִבִּי תִפְלָה

פָּרָק ח

(פְּסוּקִים א-יב, כב)

א וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת־נַח וְאֵת כָּל־הַחֲיָה וְאֵת כָּל־הַבְּהֵמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ בַּתְּבָה, וַיַּעֲבֹר אֱלֹהִים רוּחַ עַל־הָאָרֶץ וַיִּשְׁכּוּ הַמַּיִם.

ב וַיִּסְכְּרוּ מַעֲיִנֹת תְּהוֹם וְאֶרְבַּת הַשָּׁמַיִם, וַיִּכְלֹא הַגֶּשֶׁם מִן־הַשָּׁמַיִם. וַיִּשְׁבּוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ הַלֹּךְ וְשׁוֹב,

ג וַיַּחֲסְרוּ הַמַּיִם מִקְצֵה חֲמִשִּׁים וּמֵאֵת יוֹם.

ד וַתִּנַּח הַתְּבָה בַּחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי, בְּשִׁבְעָה־עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ, עַל הַרִי אֲרָרַט. וְהַמַּיִם הָיוּ הַלֹּךְ וְחָסוּר עַד הַחֹדֶשׁ הָעֲשִׂירִי; בְּעֵשְׂרִי בְּאַחַד לַחֹדֶשׁ נִרְאוּ רֵאשֵׁי הַהָרִים.

ו וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם, וַיִּפְתַּח נֹחַ אֶת־חַלּוֹן הַתְּבָה אֲשֶׁר עָשָׂה. וַיִּשְׁלַח אֶת־הָעֶרֶב; וַיֵּצֵא יֵצוּא וְשׁוֹב עַד־יִבֹשֶׁת הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ.

ז וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה מֵאִתּוֹ לִרְאוֹת הַקָּלוּ הַמַּיִם מֵעַל פְּנֵי הָאֲדָמָה.

ח וְלֹא־מָצְאָה הַיּוֹנָה מְנוּחַ לְכַף־רַגְלָהּ, וַתָּשָׁב אֵלָיו אֶל־הַתְּבָה, כִּי מַיִם עַל־פְּנֵי כָל הָאָרֶץ.

ט וַיִּשְׁלַח יָדוֹ וַיִּקְחֶהּ וַיָּבֵא אֹתָהּ אֵלָיו אֶל־הַתְּבָה.

י וַיַּחֲלֵ עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרַיִם וַיִּסַּף שִׁלַּח אֶת־הַיּוֹנָה מִן־הַתְּבָה. וַתָּבֵא אֵלָיו הַיּוֹנָה לָעֵת עֶרֶב, וְהִנֵּה עֲלֵה־זֵית טָרֶף בִּפְיָהּ, וַיִּדַע נֹחַ כִּי־קָלוּ הַמַּיִם מֵעַל הָאָרֶץ.

יא וַיַּחֲלֵ עוֹד שְׁבַעַת יָמִים אַחֲרַיִם, וַיִּשְׁלַח אֶת־הַיּוֹנָה, וְלֹא יָסְפָה שׁוֹב־אֵלָיו עוֹד.

יב כַּב עַד, כָּל־יְמֵי הָאָרֶץ: זֶרַע וְקָצִיר, וְקָר וְחָם, וְקִיץ וְחֹרֶף, וַיּוֹם וְלַיְלָה לֹא יִשְׁבְּתוּ.

וַיִּשְׁכּוּ - נָחוּ, שָׁקְטוּ.

וַיִּסְכְּרוּ - נִסְגְּרוּ, נִסְתָּמוּ.
וַיִּכְלֹא - פָּסַק, נִעְצַר.

וַיַּחֲסְרוּ - הַמַּיִם פָּחְתוּ.

הַקָּלוּ הַמַּיִם - הָאֵם פָּחְתוּ הַמַּיִם?
מְנוּחַ - מְקוֹם לְנוּחַ.

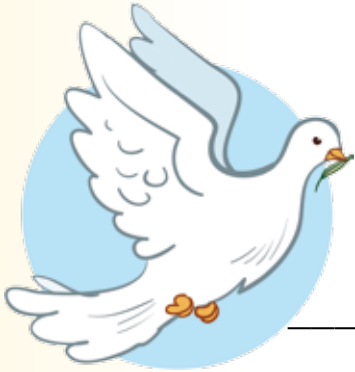
וַיַּחֲלֵ - חָכָה.

טָרֶף - עֵלָה שְׁנִקְטוּף מִהָעֵץ.

זרע וקציר - עבודות
 השדה: זריעה וקציר.
 לא ישבתו - לא ישתנה
 סדר העולם.

פרק ח

יונה עם עלה של זית (פסוקים א-יב, כב)

יונה ועלה זית
 במקורה מסמלת
 תקנה לשלום
 ולהתחלה חדשה.

1. חידות: מי אני?

- א. עלי נחה התבה. אני _____
- ב. נעצרנו מרדת, הלכנו ופחתנו. אני _____
- ג. אותי שלח נח ראשון לבדק אם אפשר כבר לצאת מהתבה. אני _____
- ד. לא מצאתי מנוח לכף רגלי ושבתי לתבה. אני _____
- ה. אותי הביאה היונה במקורה לתבה. אני _____
- ו. שלחתי עורב ויונה כדי לדעת אם יבשו המים. אני _____

2. נח שלח את היונה לבדק "הקלו המים מעל פני האדמה".

השלימו:

- בפעם הראשונה היונה _____ היה זה סימן ש _____
- בפעם השנייה היונה _____ היה זה סימן ש _____
- בפעם השלישית היונה _____ היה זה סימן ש _____

3. ינאי הלשונאי

איך כתוב בתורה?

- א. פסק הגשם - _____
- ב. פחתו המים - _____
- ג. לא מצאה מקום להניח בו את רגלה - _____
- ד. חכה שבעה ימים - _____
- ה. עלה קטוף בפיה - _____

4. דגנית האמנית

דגנית מצאה חותמת דאר שצירה לכבוד החתימה של חוזה השלום בין ישראל לירדן שנערכה בשנת 1994.

א. באילו סמלים השתמש הציר כדי לבטא את השלום בין ישראל לירדן?

ב. מדוע בחר הציר לצייר דוקא סמלים אלה?

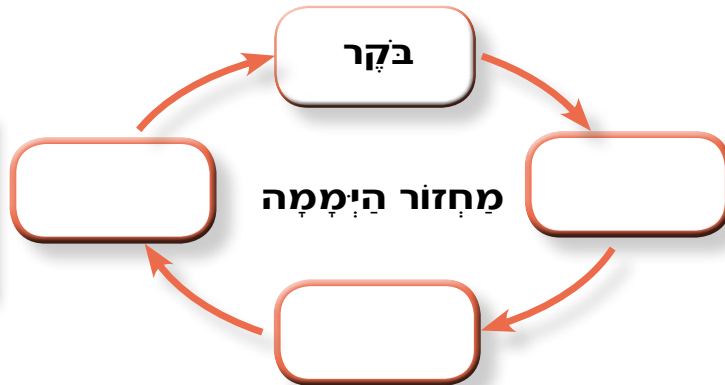
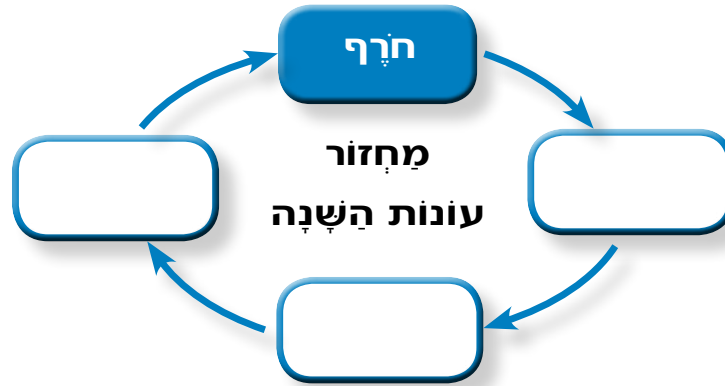
5. חן המדמין

חן דמין שקרא דף מיומנו של נח. השלימו:

יומני היקרא!
סוף סוף הסתים המבול. פתחתי את דלת התבה

הרגשתי _____
אני מקוה ש _____
אני מודה _____

6. שְׁסַדְרֵי הָעוֹלָם יִשְׁמְרוּ בְּמַחְזוֹרֵיזוֹת לְעַד - בְּתוֹנְעָה מְעַגְלִית בְּלִתֵּי פּוֹסְקֵת.
הַשְּׁלִימוּ בְּמַעְגָּלִים (הַעֲזְרוּ בְּמַחְסָן).

מַחְסָן: קִיץ, לַיְלָה, סֵתוֹ, עָרֵב, אָבִיב, צְהָרִים,
זְרִיעָה, קִצִּיר

פָּרָק ט

(פְּסוּקִים א-יז)

א וַיְבָרֶךְ אֱלֹהִים אֶת-נֹחַ וְאֶת-בְּנָיו, וַיֹּאמֶר לָהֶם: "פְּרוּ וּרְבוּ וּמְלֵאוּ אֶת-הָאָרֶץ.

ומוראכם וחתכם יהיה
על כל חית הארץ - בעלי
החיים יפתדו מפניכם.

ב ומוראכם וחתכם יהיה על כל-חית הארץ

לכם יהיה לאכלה - מתר
לכם לאכל בשר.

ועל כל-עוף השמים; בכל אשר תרמש האדמה ובכל-דגי הים,
בידכם נתנו.

ג כל-רמש אשר הוא-חי, לכם יהיה לאכלה; כִּירֶק עֵשֶׂב נֹתַתִּי
לכם את-כל.

אך בשר בנפשו דמו לא
תאכלו - אסור לכם
לאכל בשר עם הדם.
מיד איש אחיו, אדרש
את נפש האדם - כל מי
שיהרג אדם - יענש.

ד אך בשר בנפשו דמו לא תאכלו.

ה ואך את-דמכם לנפשתיכם אדרש, מִיד כָּל-חַיָּה אֲדַרְשְׁנֻהּ; וּמִיד
הָאָדָם, מִיד אִישׁ אַחִיו, אֲדַרְשׁ אֶת-נֶפֶשׁ הָאָדָם.

ו שִׁפְךָ דַם הָאָדָם כַּאֲדָם דְּמוֹ יִשְׁפֹךְ. כִּי בַצֶּלֶם אֱלֹהִים עָשָׂה אֶת-
הָאָדָם.

ז ואתם, פְּרוּ וּרְבוּ, שִׂרְצוּ בָאָרֶץ וּרְבוּ-בָהּ.

ח וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-נֹחַ וְאֶל-בְּנָיו אֵתוֹ לֵאמֹר:

הנני מקים את בריתי -
אני מקים את התחיבותי.

ט "ואני הנני מקים את-בריתי אתכם ואת-זרעכם אחריכם
י ואת כל-נפש החיה אשר אתכם: בעוף, בבהמה ובכל-חית

הארץ אתכם, מכל יצאי התבה, לְכֹל חַיַּת הָאָרֶץ.

לא יפרת - לא ישמדו,
לא ימותו.

יא וְהִקַּמְתִּי אֶת-בְּרִיתִי אִתְּכֶם, וְלֹא יִפְרֹת כָּל-בֶּשֶׂר עוֹד מִמִּי

המבול, וְלֹא יִהְיֶה עוֹד מַבּוּל לְשַׁחַת הָאָרֶץ.

יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "זאת אות-הברית, אֲשֶׁר אָנִי נֹתֵן בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם

לדרת עולם - לנצח,
לתמיד.

ובין כל-נפש חיה אשר אתכם, לְדֹרֹת עוֹלָם:

בַּעֲנֵי עֵנָן – כַּאֲשֶׁר אֲכַסֶּה
אֶת הַשָּׁמַיִם בַּעֲנָנִים.

אות – סימן.

יג אֶת־קִשְׁתִּי נֹתַתִּי בְּעָנָן, וְהִיְתָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵין הָאָרֶץ.
יד וְהָיָה בַּעֲנָנֵי עֵנָן עַל־הָאָרֶץ, וְנִרְאָתָה הַקִּשְׁתַּת בְּעָנָן.
טו וְזָכַרְתִּי אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם
וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה בְּכָל־בֶּשֶׂר; וְלֹא יִהְיֶה עוֹד הַמַּיִם לְמַבּוּל
לְשִׁחַת כָּל־בֶּשֶׂר.
טז וְהִיְתָה הַקִּשְׁתַּת בְּעָנָן; וְרִאִיתֶיהָ לְזִכָּר בְּרִית עוֹלָם בֵּין אֱלֹהִים
וּבֵין כָּל־נֶפֶשׁ חַיָּה, בְּכָל־בֶּשֶׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ.
יז וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־נֹחַ: "זֹאת אוֹת־הַבְּרִית אֲשֶׁר הִקְמַתִי בֵּינִי בֵּין
כָּל־בֶּשֶׂר אֲשֶׁר עַל־הָאָרֶץ."

עצוב הבולים: אהרן שבו

פָּרָק ט הַקְשָׁת בְּעֵנֶן (פְּסוּקִים א-יז)

1. כְּתוּבוּ בַמְסַגֵּרֶת אֶת הַבְּרָכָה שֶׁבִּרַךְ אֱלֹהִים אֶת נֹחַ וְאֶת בְּנָיו.

" _____ "

2. בַּבְּרָכָה זוֹ בִּרַךְ אֱלֹהִים אֶת הָאָדָם הָרִאשׁוֹן.

מִדּוּעַ חָזַר אֱלֹהִים וּבִרַךְ גַּם אֶת נֹחַ וּבְנָיו בְּאוֹתָהּ הַבְּרָכָה?

3. אֱלֹהִים קָבַע חֵק: "נִשְׁפָּךְ דַּם הָאָדָם בְּאָדָם דָּמוֹ יִשְׁפָּךְ", כְּלוּמַר מִי שֶׁרָצַח אָדָם, עֲנִשׁוֹ יִהְיֶה מוֹת.

צַטֵּטוּ אֶת הַפְּסוּקַת הַמְּסַבֵּיר מִדּוּעַ אָסוּר לְהַרְג אָדָם (פְּסוּקַת ו).

" _____ "

4. אֱלֹהִים כָּרַת בְּרִית עִם נֹחַ וְעִם זָרְעוֹ.

א. מָה הַבְּטִיחַ אֱלֹהִים לְנֹחַ (פְּסוּקַת יא)?

ב. מָה הוּא אוֹת הַבְּרִית? (סִימָן) הַבְּרִית?

פעילויות יצירה על נוח והסירה

חֲנַן קָרָא בַתּוֹרָה עַל הַקֶּשֶׁת בְּעֵינָיו וְהַתְּעוֹרָרָה סִקְרָנוֹתוֹ לְדַעַת, כִּי צַד
נוֹצְרֵת הַקֶּשֶׁת וּמָה הֵם צְבָעֶיהָ.
חֲנַן קָרָא בְּאַנְצִיקְלוֹפֵדִיָּה.

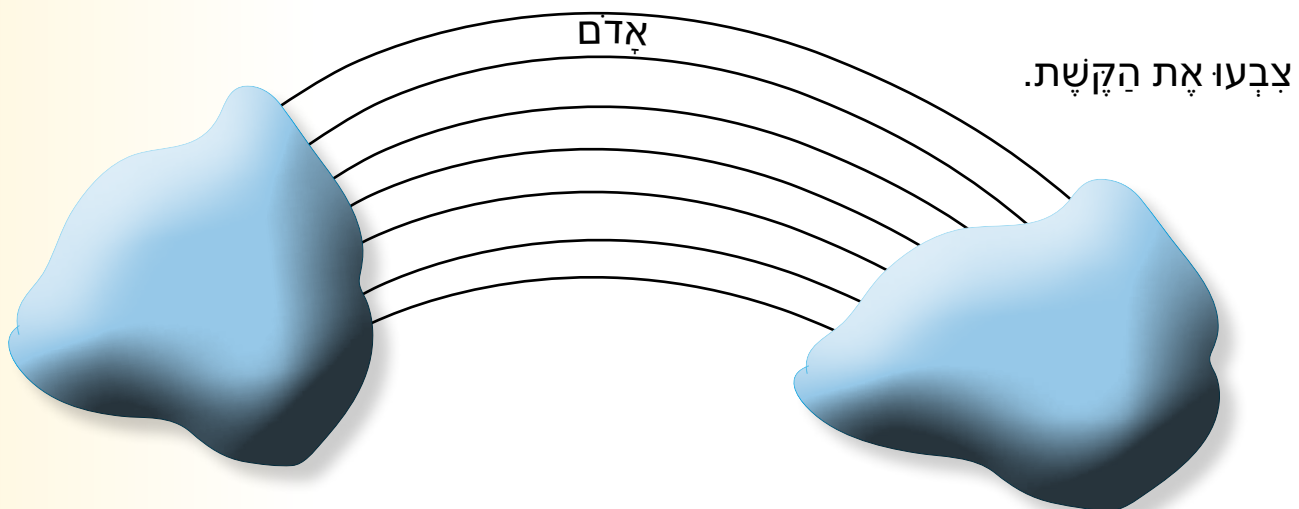
קֶשֶׁת

קֶשֶׁת בְּעֵינָיו

הַקֶּשֶׁת הִיא חֲצִי מֵעֵגֶל רַב צְבָעִים הַנִּרְאָה לְפַעֲמִים
בְּשָׁמַיִם בְּיוֹם גֶּשֶׁם וְשֶׁמֶשׁ. הַקֶּשֶׁת נוֹצְרֵת כְּאִשֶּׁר
קָרְנֵי הַשֶּׁמֶשׁ פּוֹגְעוֹת בְּטִפּוֹת הַגֶּשֶׁם שֶׁבְּאֵוִיר. כְּשֶׁקָּרַן
הַשֶּׁמֶשׁ נִשְׁבְּרָת בְּטִפּוֹת הַגֶּשֶׁם, הִיא מֵתְפַצֵּלֶת
לְצְבָעִים רַבִּים.

הַקְּרָנִים הַצְּבָעוֹנִיּוֹת יוֹצְרוֹת תְּמוּנָה שֶׁל קֶשֶׁת
צְבָעוֹנִית. הַקֶּשֶׁת מוֹפִיעָה תָּמִיד בְּאוֹתָם הַצְּבָעִים וּבְאוֹתוֹ הַסֵּדֶר: אָדָם,
צָהָב, יָרֹק, תְּכֵלֶת, כָּחֹל, סָגֹל.

הַקֶּשֶׁת בְּעֵינָיו מְזַכֵּרָה אֶת הַתְּחִיבוֹת אֱלֹהִים שֶׁלֹּא יְבוֹא חֲרָבָן עַל הָעוֹלָם.

פָּרָק יֵא

(פסוקים א-ט)

וַיְהִי כָּל־הָאָרֶץ שָׁפָה
אָחַת - כָּל־הָאֲנָשִׁים דָּבְרוּ
בְּאִוְתָהּ הַשָּׁפָה.

דְּבָרִים אֶחָדִים - לְכָל
הָאֲנָשִׁים הָיְתָה דַעְתָּה אַחַת.

בְּקַעָה - מְקוֹם נְמוּד בֵּין
הָרִים.

נִלְבְּנָה לְבָנִים - נַעֲשֶׂה
לְבָנִים לְבָנִיָּהּ.

נִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָה - נִשְׂרַף
אֶת הַלְּבָנִים כְּדִי שְׂתַהַיֵּינָה
קְשׁוֹת.

וַהֲחִמָּר הָיָה לָהֶם לַחֲמָר
- הַדְּבִיקוּ אֶת הַלְּבָנִים
בַּחֲמָר.

נַעֲשֶׂה לָנוּ שֵׁם - נַחֲפָרְסֶם.

פֹּן נַפּוּץ - כְּדִי שְׁלֹא נִתְפָּזֵר.
זֶה הַחֶלֶם - וְזֹאת רַק
הַתְּחַלֵּת מַעֲשֵׂיהֶם.

לֹא יִבְצָר - לֹא יִמְנַע מֵהֶם.
יִזְמוּ - תִּשְׁבוּ, תִּכְנְנוּ.

נִבְלָה - נִבְלַבְל
לֹא יִשְׁמְעוּ - לֹא יִבְיִנוּ.

וַיִּפֹּץ - פָּזַר

וַיַּחֲדְלוּ - הִפְסִיקוּ.

בָּלַל - בִּלְבַל.

הִפִּיצָם - פָּזַר אוֹתָם.

א וַיְהִי כָּל־הָאָרֶץ שָׁפָה אַחַת וּדְבָרִים אֶחָדִים.

ב וַיְהִי בְּנִסְעָם מִקֶּדֶם; וַיִּמְצְאוּ בְּקַעָה בְּאָרֶץ שִׁנְעָר, וַיִּשְׁבוּ שָׁם.

ג וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ: "הֲבֵה נִלְבְּנָה לְבָנִים וְנִשְׂרָפָה לְשִׂרְפָה."

וַתְּהִי לָהֶם הַלְּבָנָה לְאֶבֶן, וַהֲחִמָּר הָיָה לָהֶם לַחֲמָר.

ד וַיֹּאמְרוּ: "הֲבֵה נִבְנֶה־לָנוּ עִיר וּמִגְדָּל וְרֹאשׁוֹ בַשָּׁמַיִם, וְנַעֲשֶׂה־

לָנוּ שֵׁם, פֶּן־נִפּוּץ עַל פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ."

ה וַיֵּרַד יְהוָה לִרְאוֹת אֶת־הָעִיר וְאֶת־הַמִּגְדָּל אֲשֶׁר בָּנוּ בְּנֵי הָאָדָם.

ו וַיֹּאמֶר יְהוָה: "הֵן עַם אֶחָד וְשָׁפָה אַחַת לְכָלָם, וְזֶה הַחֶלֶם

לַעֲשׂוֹת, וְעַתָּה לֹא־יִבְצָר מֵהֶם כָּל אֲשֶׁר יִזְמוּ לַעֲשׂוֹת.

ז הֲבֵה נִרְדָּה וְנִבְלָה שֵׁם אֶת שִׁפְתָם, אֲשֶׁר לֹא יִשְׁמְעוּ אִישׁ שִׁפְת

רֵעֵהוּ."

ח וַיִּפֹּץ יְהוָה אֹתָם מִשָּׁם עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ, וַיַּחֲדְלוּ לְבַנֵּת הָעִיר.

ט עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ בָּבֶל, כִּי־שָׁם בָּלַל יְהוָה שִׁפְת כָּל־הָאָרֶץ,

וּמִשָּׁם הִפִּיצָם יְהוָה עַל־פְּנֵי כָּל־הָאָרֶץ.

פָּרֶק י"א מִגְדָּל בָּבֶל (פְּסוּקִים א-ט)

1. העֲתִיקוּ אֶת הַפְּסוּק הַמְּתָאֵר אֶת תְּכֵנִיתָם שֶׁל הָאֲנָשִׁים.

”

”

2. לָשֵׁם מָה רָצוּ בְּנֵי הָאָדָם לְבָנוֹת מִגְדָּל שְׂרָאשׁוּ בַשָּׁמַיִם?

הַקִּיפוּ אֶת הַתְּשׁוּבוֹת הַנְּכוֹנוֹת.

א. הָאֲנָשִׁים רָצוּ לֵהְיוֹת חֲזָקִים כְּמוֹ אֱלֹהִים.

ב. הָאֲנָשִׁים רָצוּ לֵהְיוֹת מְפָרְסָמִים בְּעוֹלָם.

ג. הָאֲנָשִׁים רָצוּ לֵהְיוֹת מְאַחָדִים כְּדִי שִׁיְהִיָּה לָהֶם כַּח רַב.

ד. הָאֲנָשִׁים אָהָבוּ לְבָנוֹת מִגְדָּלִים גְּבוּהִים.

ה. הָאֲנָשִׁים בָּנוּ מִגְדָּל גְּבוּהָ כְּדִי לְשַׂמַּח אֶת אֱלֹהִים.

אֲגָדָה

אֲנָשֵׁי בָבֶל הָיוּ בְּנָאִים מְעֵלִים. הֵם הִמְצִיאוּ שִׁיטָּה לְבִנְיָה מְהִירָה: בָּנוּ שֶׁבַע מְדִרְגוֹת בְּצַד אֶחָד שֶׁל הַמִּגְדָּל וְשֶׁבַע מְדִרְגוֹת מְצִדוֹ הָאַחֵר. וְכִף הָיוּ הַבְּנָאִים עוֹלִים מְצִד אֶחָד, לְבָנִים בִּידֵיהֶם, מְנִיחִים אוֹתָן וְיוֹרְדִים בְּצַד הַשְּׁנַי. מְלֹאכֶת הַבְּנִיָּה הִיְתָה חֲשׁוּבָה בְּעֵינֵיהֶם יוֹתֵר מְכֹל. אִם נָפַל בְּנָאי וְמָת, לֹא הַפְּסִיקוּ אֶת עֲבוֹדָתָם; אֲךָ אִם נָפְלָה לְבִנְיָה וְנִשְׁבְּרָה, הָיוּ יוֹשְׁבִים וְבוֹכִים.

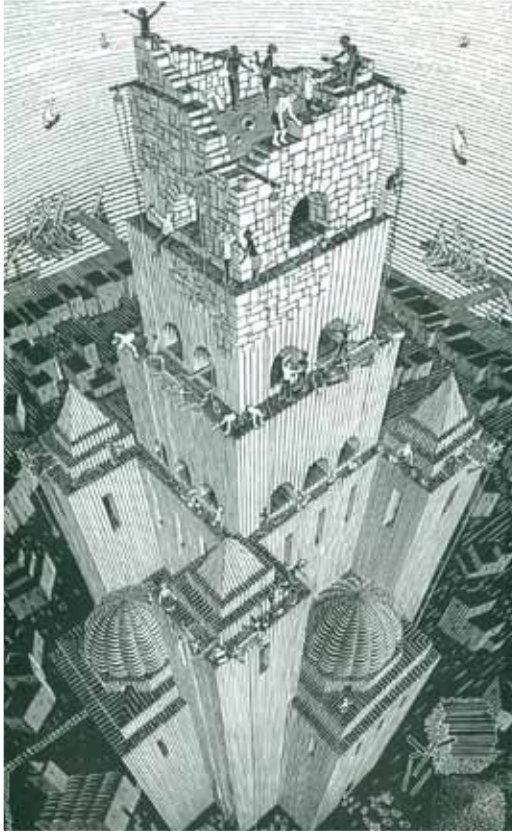
(פְּרָקֵי דְרַבִּי אֱלִיעֶזֶר כ"ד)

דגנית האמנית

3.

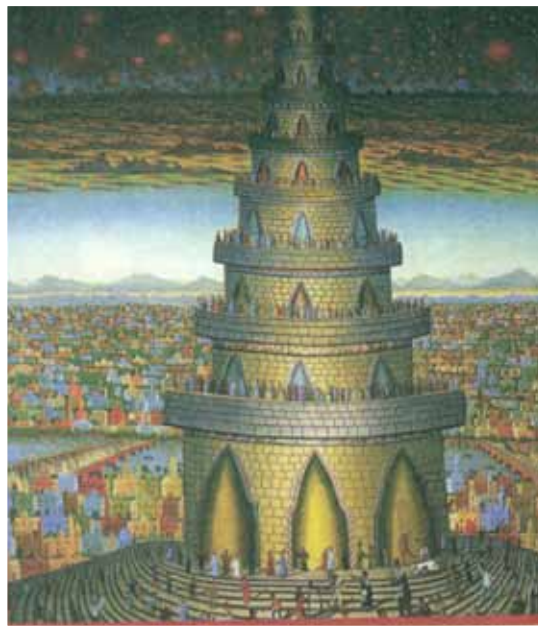
דגנית מצאה כמה ציורים של מגדל בבל.

מוריץ קורנליס אָשֶׁר

גוסטב דורה

גבריאל כהן

פיטר ברויכל (ברויגל)

א. התבוננו בארבעת הציורים.

ב. במה הם דומים?

ג. במה הם שונים?

4. בניית המגדל לא מצאה חן בעיני ה'. הסבירו מדוע.

5. כיצד העניש אלהים את בוני המגדל?

6. מדוע נקרא המקום "בבל"?

7. אילת השואלת

אילת שאלה: מדוע לא הצליחו האנשים לסים את בניית המגדל?

אילת קראה אגדה:

אלהים עשה שיידברו שפות רבות ושונות במקום שיידברו באותה השפה. לכן האנשים לא הבינו איש את שפת רעהו. אחד בקש מחברו: "הביא לי מים." הביא לו חברו עפר. כעס המבקש על חברו, הכה אותו ופצע אותו. אחר בקש קרדם, וחברו הביא לו מגרפה. כעס גם הוא, הכה את חברו ופצע אותו. וכך, במקום להמשיך ולבנות את המגדל, רבו איש עם רעהו.

(בראשית רבה לב)

הידעתם?

בבל – בליל של שפות.

ספור מגדל בבל בא להסביר כיצד נוצרו בעולם שפות רבות ועמים שונים.

פֶּרֶשֶׁת לֶךְ לֶךְ

ממולדתך - ממשפחתך
 המרחבת.
 ארצך - ארצה לך.
 גוי - עם.
 ואגדלה שמך - אעשה
 אותך מפרסם.
 אאר - אקלל.
 משפחת האדמה - כל
 האנשים.

הנפש אשר עשו -
 העבדים והשפחות שקנו
 בחרון.

לזרעך - לבניך.
 ויעתק - העביר את
 האהל שלו.

מקדם - מצד מזרח.
 ויט - הקים את אהלו.
 מיים - מצד מערב.

הנגבה - לצד דרום.

- א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַבְרָם: "לֶךְ-לֶךְ מֵאֶרֶץךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל-הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֵרָאךָ.
- ב וַאֲעֲשֶׂה לְגוֹי גָדוֹל וְאֶבְרַכְךָ וְאֶגְדְּלָה שְׁמֶךָ, וְהָיָה בְרָכָה.
- ג וְאֶבְרַכָּה מִבְּרַכְיֶיךָ, וּמְקַלְלֶיךָ אֲאָר, וְנִבְרַכְוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפְּחַת הָאֲדָמָה."
- ד וַיֵּלֶךְ אַבְרָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה, וַיֵּלֶךְ אֹתוֹ לוֹט. וְאַבְרָם בֶּן-חָמֵשׁ שָׁנִים וְשִׁבְעִים שָׁנָה בָּצֵאתוֹ מִחָרָן.
- ה וַיִּקַּח אַבְרָם אֶת-שָׂרִי אִשְׁתּוֹ וְאֶת-לוֹט בֶּן-אָחִיו וְאֶת-כָּל-דְּרוֹשָׁם אֲשֶׁר רָכְשׁוּ וְאֶת-הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר עָשׂוּ בְּחָרָן; וַיֵּצְאוּ לְלֶכֶת אֶרְצָה כְּנַעַן, וַיָּבֹאוּ אֶרְצָה כְּנַעַן.
- ו וַיַּעֲבֹר אַבְרָם בְּאֶרֶץ עַד מְקוֹם שְׁכֵם, עַד אֵלוֹן מוֹרָה, וְהַכְּנַעֲנִי אָז בְּאֶרֶץ.
- ז וַיֵּרָא יְהוָה אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר: "לְזָרְעֶךָ אֶתְּן אֶת-הָאָרֶץ הַזֹּאת."
- ח וַיִּבֶן שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה הַנִּרְאָה אֵלָיו. וַיַּעֲתֵק מִשָּׁם הָהָרָה, מִקְדָּם לְבֵית-אֵל, וַיֵּט אֶהְלָה, בֵּית-אֵל מִיַּם וְהָעֵי מִקְדָּם, וַיִּבֶן-שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה. וַיִּקְרָא בְּשֵׁם יְהוָה.
- ט וַיִּסַּע אַבְרָם הַלּוֹךְ וְנִסּוּעַ הַנִּגְבָּה.

פֶּרֶק יב אַבְרָם יוֹצֵא לְכַנְעַן (פְּסוּקִים א-ט)

1. הַשְּׁלִימוּ בְּלִשׁוֹן הַתּוֹרָה:

אֱלֹהִים צִוָּה עַל אַבְרָם: "לֵךְ לְךָ _____
אֶל _____ אֲשֶׁר אֶרְאֶה."

2. אֱלֹהִים הִבְטִיחַ הִבְטָחָה לְאַבְרָם. מִתְחוּ קוּ בֵּין הַהִבְטָחָה לְפְרוּשָׁה.

● "אֶעֱשֶׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל"	● יְדִידֶיךָ מְבָרְכִים.
● "אַבְרָכְךָ"	● תִּהְיֶה עִם גָּדוֹל.
● "אֶגְדֹּלְהָ שְׁמֶךָ"	● שׁוֹנְאֶיךָ מְקַלְלִים.
● "אַבְרָכָה מְבָרְכֶיךָ"	● אַבְרָה אוֹתְךָ.
● "מְקַלְלֶךָ אֶאֱרֶה"	● תִּהְיֶה חָשׁוּב וּמְפָרָסִם.
● "וְנִבְרַכְוּ בְּךָ כָּל מְשֻׁפָּחוֹת
הָאָדָמָה"	● כָּל הָאֲנָשִׁים יִרְצוּ לִהְיוֹת
מְבָרְכִים כְּמוֹךָ.

3. אֵילַת הַשּׁוֹאֵלֶת

אֵילַת שְׁאֵלָה: מִדּוּעַ בָּחַר אֱלֹהִים דּוֹקָא אֶת אַבְרָם וְהִבְטִיחַ אֶרֶץ לוֹ
וּלְצִאֲצָאִיו?

אֵילַת קְרָאָה אֲגֹדוֹת:

וַיְהִי אַבְרָם כֶּבֶן שְׁלוֹשׁ שָׁנִים, וַיֵּרָא אֶת הַכּוֹכָבִים, וַיֹּאמֶר אֵל לְבוֹ: "מָה יָפוֹת
וְנִחְמְדוֹת הַנִּקְדוֹת הַמְּאִירוֹת הָאֵלֶּה! אֵין זֹאת כִּי אֱלֹהִים הֵן. הִבֵּה וְאַשְׁתַּחֲוֶה
לָהֶן!" וַיְהִי כִּי עָלָה הַשַּׁחַר וַיֹּאזֶר הַבֶּקֶר וַיַּעֲלְמוּ הַכּוֹכָבִים. וַיֹּאמֶר אַבְרָם:
"לֹא אֶעֱבֹד אֶת אֱלֹהִים, כִּי אֵינָם אֱלֹהִים!" וַיֵּצֵא הַשֶּׁמֶשׁ וַיֹּאֶר אֶת כָּל הָאָרֶץ

וַיֹּאמֶר אַבְרָם:

"אָךְ זֶה הוּא הָאֱלֹהִים!" וַיְהִי כִּי בָא (שָׁקַע) הַשָּׁמֶשׁ וַיְהִי חֹשֶׁךְ, וַיִּרְא אֶת הַיָּרֵחַ
וַיֹּאמֶר בְּלָבוֹ:

"אוֹלֵי זֶה הָאֱלֹהִים?! וְעוֹדֵנּוּ חוֹשֵׁב וַיֵּרֵד גְּבֻרֵי־אֵל (הַמְּלָאָךְ) וַיִּגַּד לוֹ כִּי ה' בָּרָא
שָׁמַיִם וָאָרֶץ וְכָל צְבָאָם, וְהוּא מְחַיֶּה אֶת כָּל הַיְּקוּם וְאִין דְּבַר נִסְתָּר מִמֶּנּוּ...
וַיִּשְׁמַע אַבְרָם אֶת דְּבָרֵי הַמְּלָאָךְ וַיִּכְרַע וַיִּשְׁתַּחֲוֶה וַיִּתְפַּלֵּל לָאֱלֹהִים
בּוֹרֵא שָׁמַיִם וָאָרֶץ.

תָּרַח אָבִי אַבְרָם בְּנֵה פְּסִילִים וּמָכַר אוֹתָם. אַבְרָם הִקְטִין עֶזְר בְּמִכִּירַת
הַפְּסִילִים. יוֹם אֶחָד בָּאָה אִשָּׁה וּבִידָה קַעֲרַת סֶלֶת וְאָמְרָה לְאַבְרָם:
"הִקְרַב אֶת הַסֶּלֶת לְפְסִילִים וַיֹּאכְלוּ." לָקַח אַבְרָם מִקֵּל, וְשָׁבַר אֶת כָּל
הַפְּסִילִים, וְשָׂם אֶת הַמִּקֵּל בִּידוֹ שֶׁל הַפֶּסֶל הַגָּדוֹל בְּיוֹתֵר בְּחִנּוֹת. בָּא אָבִיו
שֶׁל אַבְרָם, כָּעֵס וְשָׂאֵל: "מִי שָׁבַר אֶת כָּל הַפְּסִילִים?" עָנָה אַבְרָם: "בָּאָה
אִשָּׁה וּבִקְשָׁה לְהִקְרִיב לְפְסִילִים סֶלֶת, וְאִז הִתְחִילוּ הַפְּסִילִים לָרִיב בֵּינֵיהֶם.
זֶה אוֹמֵר: 'אֲנִי אֹכֵל תְּחִלָּה', וְזֶה אוֹמֵר: 'אֲנִי אֹכֵל תְּחִלָּה'. קָם הַפֶּסֶל הַגָּדוֹל
וְשָׁבַר אֶת כָּלָם."

אָמַר לוֹ אָבִיו: "הֲאֵם אַתָּה לוֹעֵג לִי, אַבְרָם? הֲרִי הַפְּסִילִים אֵינָם יְכוֹלִים לְזוּז!"
אָמַר אַבְרָם: "וַיִּשְׁמְעוּ אֲזַנֶּיךָ מֶה שִׁפִּיךָ מְדַבֵּר! אִם פְּסִילִים אֵינָם יְכוֹלִים
לַעֲשׂוֹת דְּבַר, מַדּוּעַ אַתָּה מְאָמִין בָּהֶם?!"

(מִתְרַגֵּם מֵאַרְמִית וּמְעַבֵּד עַל פִּי בְּרֵאשִׁית רַבָּה לַח)

4. אֶת מִי לָקַח אֶתְּו אַבְרָם בְּדַרְכּוֹ לְכַנְעַן?

5. חן המדמיון

חן דמיון שקרא דף מיומנו של אברם. היו כתובות בו חזיונות ממסעו לכנוען.
השלימו:

יומני היקרי!

ימים רבים צועדים אני ומשפחתי בדרך מ _____

ל _____ . הדרך _____

בימים החמים _____

בימים הקרים _____

סכנות רבות ארבו לנו בדרך _____

הרגשתי _____

אך רוחי לא נפלה ובלבי תקוה _____

6. ה' הבטיח לאברם הבטחה.

א. הפכו את המספרים לאותיות ותגלו אותה.

90	200	1	5	400	1	50	400	1	20	70	200	7	30

400	1	7	5

ב. כתבו את ההבטחה במסגרת וקשטו אותה.

_____ "

" . _____

7. מדוע בנה אברם מזבחות לה'?

הקיפו את התשובות הנכונות.

א. אברם רצה לקשט את ארץ כנען.

ב. אברם רצה להפחיד את תושבי כנען.

ג. אברם רצה להודיע שהמקום שיקר לו.

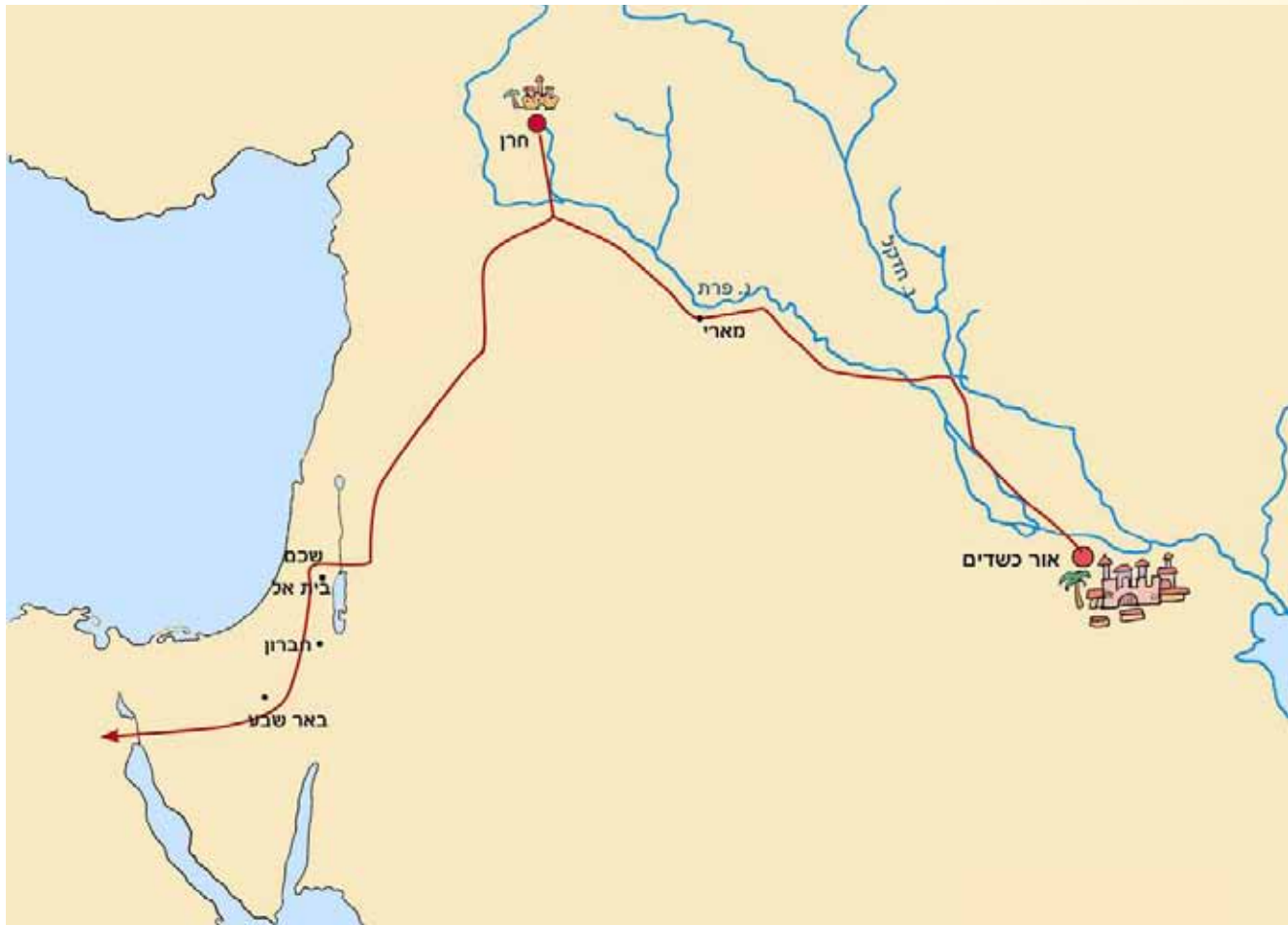
ד. אברם רצה להודות לה' על ההתגלות ועל

ההבטחות שקבל.

8. אברם נדד מאור כשדים לחרן, ומחרן לארץ כנען. בכנען נדד אברם

לעיר שכם, וממנה לבית אל ולנגב.

סמנו במפה בחצים את נתיב נדודיו של אברם.

פָּרֶק יג

(פְּסוּקִים ב-יג)

כָּבֵד מְאֹד - עֲשִׂיר מְאֹד.
מְקַנָּה - צֹאן, בָּקָר
וְחִמּוּרִים.

צֹאן - כְּבָשִׁים וְעִזִּים.
בָּקָר - פָּרִים וּפְרוֹת.
וְלֹא נִשְׂא אֶתֶם הָאָרֶץ -
לֹא הָיָה בְּאֶרֶץ מִסְפִּיק
מְרַעָה לְשִׁנְיָהֶם.

יַחֲדוּ - בְּיַחַד.

אִם הִשְׂמַאל - אִם תִּלְךְ
לְצַד צְפוֹן.

וְאִימָנָה - אֲנִי אֵלֶךְ לְצַד
דָּרוֹם.

כָּלָה מִשְׁקָה - יֵשׁ בָּהּ מִיַּם
רַבִּים.

כְּגֹן יְהוָה - כְּמוֹ גֹן עֵדֶן.

בְּאֶכָה צֶעַר - עַד לְצֶעַר.
וַיֵּאָהֵל - הִקִּים מַחֲנֵה
אֹהֲלִים.

ב וְאַבְרָם כָּבֵד מְאֹד בַּמְקָנָה, בַּכֶּסֶף וּבַזָּהָב.

ג וַיֵּלֶךְ לְמִסְעָיו מִנֶּגֶב וְעַד-בֵּית-אֵל, עַד-הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-הָיָה שָׁם
אֹהֶלָה בְּתַחֲלָה, בֵּין בֵּית-אֵל וּבֵין הָעֵי.

ד אֵל מְקוֹם הַמְּזַבַּח, אֲשֶׁר-עָשָׂה שָׁם בְּרֵאשִׁיטָה; וַיִּקְרָא שָׁם אַבְרָם
בְּשֵׁם יְהוָה.

ה וְגַם-לְלוּט, הֶהָלַךְ אֶת-אַבְרָם, הָיָה צֹאן-וּבָקָר וְאֹהֲלִים.

ו וְלֹא נִשְׂא אֶתֶם הָאָרֶץ לְשֶׁבֶת יַחֲדוּ, כִּי-הָיָה רְכוּשָׁם רָב, וְלֹא
יָכְלוּ לְשֶׁבֶת יַחֲדוּ.

ז וַיְהִי-רִיב בֵּין רְעֵי מְקַנְהֵ-אַבְרָם וּבֵין רְעֵי מְקַנְהֵ-לוּט.
וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרָזִי אֲזִי יָשָׁב בְּאֶרֶץ.

ח וַיֹּאמֶר אַבְרָם אֶל-לוּט: "אֵל-נָא תְהִי מְרִיבָה בֵּינִי וּבֵינֶךָ וּבֵין רְעֵי
וּבֵין רְעֵיךָ, כִּי-אֲנָשִׁים אַחִים אֲנַחְנוּ.

ט הֲלֹא כָל-הָאָרֶץ לְפָנֶיךָ. הִפְרָד נָא מֵעָלַי.

אִם-הִשְׂמַאל - וְאִימָנָה, וְאִם-הֵימִין - וְאִשְׁמְאִילָה."

י וַיִּשְׂא-לוּט אֶת-עֵינָיו וַיִּרְא אֶת כָּל-כֶּפֶר הַיַּרְדֵּן, כִּי כָלָה מִשְׁקָה,
לְפָנֶי שַׁחַת יְהוָה אֶת-סֹדֶם וְאֶת-עַמּוֹרָה, כְּגֹן-יְהוָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם
בְּאֶכָה צֶעַר.

יא וַיִּבְחַר-לוֹ לוּט אֶת כָּל-הַיַּרְדֵּן.

וַיִּסַּע לוּט מִקְדָּם, וַיִּפְרְדוּ אִישׁ מֵעַל אָחִיו.

יב אַבְרָם יָשָׁב בְּאֶרֶץ-כְּנַעַן, וְלוּט יָשָׁב בְּעַרֵי הַכֶּפֶר.
וַיֵּאָהֵל עַד-סֹדֶם.

יג וְאֲנָשֵׁי סֹדֶם רָעִים וְחַטָּאִים לַיהוָה מְאֹד.

פרק יג אַבְרָם וְלוֹט נִפְרָדִים (פְּסוּקִים ב-יג)

דגנית האמנית

1.

דגנית מצאה בספרי האמנות ציור של הצייר גוסטב דורה, המתאר את עשרם הרב של אברם ולוט. צטטו פסוק המתאים לציור.

2. מה עשויות להיות הסבות למריבה בין רועי אברם לרועי לוט?

3. מה הציע אברם ללוט?

4. מה דעתכם על התנהגותו של אברם?

5. התנהגותו של אברם מעידה על אפיו ועל תכונותיו.
א. הפכו את המספרים לאותיות ותגלו תכונת אפי של אברם.

40	6	30	300	80	4	6	200

ב. השלימו: אברם _____

חנן הסקרן

6.

שפך הירדן לים המלח

חנן אסף מידע על כפר הירדן.
 כפר הירדן היא הבקעה שזורם בה נהר
 הירדן. שפע המעינות במקום הופכים
 אותו לאזור שופע צמחיה, פורה מאוד
 וירק. הערים סדום ועמורה שכנו ליד
 ים המלח, ולפי המספר בתורה היו
 תושביהן רשעים.

א. כדי לבחור מקום מגורים צריך היה לוט לבדוק את
 יתרונותיה ואת חסרונותיה של כפר הירדן.

השלימו בטבלה:

החסרונות של כפר הירדן	היתרונות של כפר הירדן
_____	_____
_____	_____
_____	_____
_____	_____

ב. במה בחר לוט? _____

ג. מה דעתכם על הבחירה של לוט? _____

7. ינאי הלשונאי

איך כתוב בתורה?

- א. אברם עשיר מאוד - _____
- ב. המרעה לא הספיק לשניהם - _____
- ג. אנחנו קרובי משפחה - _____

8. חן המדמין

חן דמין שקרא דף מיומנו של אברם. הדף נכתב לאחר שאברם נפרד מלוט אחינו. השלימו את הכתוב.

יומני היקר!

היום נפרדתי מלוט אחיני. אני מרגיש _____
אני נזכר בדרך הארצה שעברנו יחדו מ _____ ל _____
בכנען התעשרנו ויש לנו הרבה _____
לצערי, פרצה מריבה בין הרועים שלנו על _____
החלטנו להפרד. לוט בחר לגור ב _____
בחירתו מדאיגה אותי כי _____

אני מקוה ש _____

אני מאחל ללוט ש _____

פָּרֶק יג (פְּסוּקִים יד-יח)

שָׂא נָא עֵינֶיךָ - הִרָם אֶת
עֵינֶיךָ, הִסְתַּכַּל.
צָפְנָה - לְצַד צְפוֹן.
נִגְבָּה - לְצַד דָּרוֹם.
קִדְמָה - לְצַד מְזֻרְחָה.
יָמָה - לְצַד מַעֲרָב.

לְמִנּוֹת - לְסִפּוֹר.

יָד וַיְהוֹה אָמַר אֶל־אֲבָרָם אַחֲרֵי הַפָּרֶד־לוֹט מַעֲמוֹ: "שָׂא נָא עֵינֶיךָ
וּרְאֵה מִן־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־אֵתָהּ שָׁם: צָפְנָה וּנְגִבָה וּקְדָמָה וַיָּמָה.
טו כִּי אֶת־כָּל־הָאָרֶץ, אֲשֶׁר־אֵתָהּ רָאָה, לָךְ אֶתְנַנֶּה וּלְזֶרְעֶךָ עַד
עוֹלָם.

טז וּשְׁמַתִּי אֶת־זֶרְעֶךָ כַּעֲפַר הָאָרֶץ, אֲשֶׁר־אִם־יִוְכַל אִישׁ לְמִנּוֹת
אֶת־עֲפַר הָאָרֶץ - גַּם־זֶרְעֶךָ יִמָּנֶה.
יז קוֹם הִתְהַלֵּךְ בָּאָרֶץ לְאַרְכָּה וּלְרַחְבָּהּ, כִּי לָךְ אֶתְנַנֶּה."
יח וַיַּאֲהֵל אֲבָרָם, וַיָּבֵא וַיֵּשֶׁב בְּאֵלְנֵי מַמְרָא אֲשֶׁר בְּחִבְרוֹן,
וַיִּבְנוּ־שָׁם מִזְבֵּחַ לַיהוָה.

פָּרֶק יג

אֱלֹהִים מִבְּטִיחַ לְאֲבָרָם הַבְּטָחוֹת (פְּסוּקִים יד-יח)

1. אֱלֹהִים הַבְּטִיחַ לְאֲבָרָם הַבְּטָחוֹת. הַשְּׁלִימוּ בְּלִשׁוֹן הַתּוֹרָה.

"כִּי אֶת כָּל _____ אֲשֶׁר _____
לָךְ _____ עַד _____.
וּשְׁמַתִּי אֶת _____."

יבאי הַלְשׁוֹנָאִי

2.

יבאי מְצָא דְמוּי* בַּהַבְּטָחוֹת ה' לְאֲבָרָם.

זָרְעוּ שֶׁל אֲבָרָם יֵהְיֶה רַב כְּמוֹ גְרִגְרֵי הָעֶפֶר.

הַשְּׁלִימוּ:

כְּשֵׁם שְׂאִי אֶפְשָׁר לְסַפֵּר אֶת _____

כִּי אִי אֶפְשָׁר יֵהְיֶה לְסַפֵּר אֶת _____

*דְמוּי - קוֹי דְמוּיוֹן בֵּין דְבָרִים שׁוּנִים.

בַּעֲלוֹת עַל הָאָדָמָה

בַּתְּקוּפַת הַתּוֹרָה הָיָה מְנַהֵג שְׁלִפְיוֹ אָדָם הַהוֹלֵךְ לְאֶרְכָּה וּלְרַחֲבָה שֶׁל
הָאָרֶץ מִסְמֵן בְּכָרְךָ אֶת בַּעֲלוֹתוֹ עַל הָאָדָמָה, וְהִיא שִׁיכָת לּוֹ.
הֶעֱתִיקוּ אֶת הַפְּסוּקַת הַמְּסַפֵּר מָה צִוָּה אֱלֹהִים עַל אַבְרָם לַעֲשׂוֹת כְּדִי
לְהַפְגִּין אֶת בַּעֲלוֹתוֹ עַל הָאָרֶץ.

”קוּם

”

אֱלֹהִים הַתְּגַלָּה לְאַבְרָם וְאָמַר לוֹ לְהִסְתַּכֵּל לְכָל הַכּוֹנִיִּים.
כָּתְבוּ בְּכָל מְשֻׁבָּצַת אֶת הַכּוֹן בְּשִׁפְתַי הַתּוֹרָה.

פָּרָק טז

(פְּסוּקִים א-טז)

שִׁפְחָה - אִשָּׁה שֶׁנִּמְכְּרָה
לְעַבְדוּת.

עֲצֻרָנִי - מְנַע מִמְּנִי.
אֲבִנָּה מִמְּנָה - יִהְיֶה לִּי בֶן
שֶׁהֵגֵר תֵּלֵד.

מִקָּץ - כְּעֵבֶר.

וַתִּקַּל גְּבוּרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ
- גְּבוּרָתָהּ נִעְשְׂתָה לֹא
חֲשׂוּבָה בְּעֵינֶיהָ, הֵגֵר
זָלְזַלָה בְּשָׂרֵי.

חֲמִסֵּי עֲלִידָה - אֵתָה אֲשֶׁם
בְּעוֹל שֶׁנִּעֲשְׂתָה לִּי.

וַתַּעֲנֶה - הִצִּיקָה לָהּ
בְּעִבּוּדָה קָשָׁה.

עֵין הַמַּיִם - מַעְיָנו מַיִם.

אֵי מִזָּה - מֵאֵיזוֹ מִהֵיכָן?

וַהֲתַעֲנִי - סָבְלִי אֶת
הַעֲנָוִיִּים.

א וְשָׂרֵי אִשֶּׁת אֲבָרָם לֹא יִלְדָה לוֹ, וְלֹא שִׁפְחָה מִצְרִית וְשִׁמָּה הֵגֵר.

ב וַתֹּאמֶר שָׂרֵי אֶל־אֲבָרָם:

"הֲנִי־נָא עֲצֻרָנִי יְהוָה מִלְּדָת. בֹּא־נָא אֵל שִׁפְחָתִי, אוּלַי אֲבִנָּה
מִמְּנָה." וַיִּשְׁמַע אֲבָרָם לְקוֹל שָׂרֵי.

ג וַתִּקַּח שָׂרֵי, אִשֶּׁת־אֲבָרָם, אֶת־הֵגֵר הַמִּצְרִית שִׁפְחָתָהּ מִקָּץ עֶשְׂרֵי
שָׁנִים לְשִׁבְתָּ אֲבָרָם בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, וַתִּתֵּן אֹתָהּ לְאֲבָרָם אִישָׁה לּוֹ
לְאִשָּׁה.

ד וַיָּבֹא אֶל־הֵגֵר וַתַּהַר. וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ, וַתִּקַּל גְּבוּרָתָהּ בְּעֵינֶיהָ.

ה וַתֹּאמֶר שָׂרֵי אֶל־אֲבָרָם:

"חֲמִסֵּי עֲלִידָה, אָנֹכִי נֹתַתִּי שִׁפְחָתִי בְּחִיקָהּ, וַתֵּרָא כִּי הָרְתָהּ,
וְאִקַּל בְּעֵינֶיהָ.

יִשְׁפֹּט יְהוָה בֵּינִי וּבֵינֶיךָ."

ו וַיֹּאמֶר אֲבָרָם אֶל־שָׂרֵי: "הֲנִי שִׁפְחָתְךָ בְּיָדְךָ, עֲשִׂי־לִּי הַטּוֹב
בְּעֵינֶיךָ."

וַתַּעֲנֶה שָׂרֵי, וַתִּבְרַח מִפְּנֵיהָ.

ז וַיִּמְצְאֶהָ מִלְּאָךְ יְהוָה עַל־עֵין הַמַּיִם בַּמְדְּבָר עַל־הָעֵין בְּדֶרֶךְ שׁוּר.
ח וַיֹּאמֶר: "הֵגֵר, שִׁפְחַת שָׂרֵי, אֵי־מִזָּה בָּאת וְאָנֹה תִּלְכִּי?" וַתֹּאמֶר:
"מִפְּנֵי שָׂרֵי גְבוּרָתִי אָנֹכִי בְּרַחַת."

ט וַיֹּאמֶר לָהּ מִלְּאָךְ יְהוָה: "שׁוּבִי אֵל גְּבוּרָתְךָ, וְהִתַּעֲנִי תַּחַת יַדְיָהּ."

י וַיֹּאמֶר לָהּ מִלֵּאךְ יְהוָה: "הֲרַבָּה אֲרַבָּה אֶת־זֶרְעֶךָ, וְלֹא יִסְפָּר מִרְבּוֹ."

יא וַיֹּאמֶר לָהּ מִלֵּאךְ יְהוָה: "הֲנֵךְ הָרָה וַיִּלְדֶּתְ בֵּן, וְקָרָאת שְׁמוֹ

יִשְׁמַעֵאל, כִּי־שָׁמַע יְהוָה אֶל־עֲנִיָּךְ.

יב וְהוּא יִהְיֶה פָּרָא אָדָם - יָדוּ בְכָל, וַיֵּד כָּל בּוֹ; וְעַל־פְּנֵי כָל־אָחִיו

יִשְׁכֵּן."

יג וַתִּקְרָא שֵׁם־יְהוָה הַדֹּבֵר אֵלֶיהָ, "אַתָּה אֵל רָאִי", כִּי אָמְרָה,

"הַגֵּם הֵלֶם רָאִיתִי אַחֲרֵי רָאִי."

יד עַל־כֵּן קָרָא לְבָאָר: "בָּאָר לַחֵי רָאִי", הִנֵּה בֵּין־קֹדֶשׁ וּבֵין בְּרָד.

טו וַתֵּלֶד הָגֵר לְאַבְרָם בֶּן, וַיִּקְרָא אַבְרָם שֵׁם־בְּנוֹ, אֲשֶׁר־יִלְדָה הָגֵר:

"יִשְׁמַעֵאל."

טז וְאַבְרָם בֶּן־שְׁמֹנִים שָׁנָה וָשֵׁשׁ שָׁנִים בְּלֶדֶת־הָגֵר אֶת־יִשְׁמַעֵאל

לְאַבְרָם.

ענין - הסבל שלך.

ידו בכל, ויד כל בו -
תהיינה לו מלחמות
ומריבות עם השכנים.

אל ראי - האל הרוא
אותי ומשגיח עלי.

פָּרֶק טז
הָגֵר יְלֵדָה בֶּן לְאֲבָרָם (פְּסוּקִים א-טז)

1. מִדּוּעַ נִתְּנָה שָׂרִי אֶת הָגֵר שֶׁפָּחַתָּה לְהִיּוֹת אִשָּׁה לְאֲבָרָם?

2. מִדּוּעַ עָנְתָה שָׂרִי אֶת הָגֵר שֶׁפָּחַתָּה? _____

חן המדמין

3.

חן דמין שקרא דף מיומנה של הגר. השלימו את הכתוב.

יומני היקר!

בִּרְחֹתֵי מַבֵּית שָׂרִי וְאֲבָרָם כִּי _____

בְּמַדְבַּר נִגְלָה אֵלַי מִלְאָךְ ה' וְצִוָּה עָלַי _____

הַמִּלְאָךְ בָּשָׂר לִי שֶׁ _____

לָבַן שִׁיזָלַד לִי עָלַי לְקָרָא בְּשֵׁם _____

כִּי _____

הַמִּלְאָךְ בָּרַךְ אֶת בְּנֵי שֶׁהוּא יְהִיָּה _____

הַבְּנֵיתִי מִדְּבָרָיו שֶׁבְּנֵי יְהִיָּה אוֹהֵב חִפְּשׁ כְּמוֹ חֲמוֹר הַבֵּר, הַחִי

בְּמַדְבַּר. הוּא הִבְטִיחַ לִי שִׁישְׁמַעְאֵל וְצֶאֱצֶאִיו יִלְחָמוּ בְּכָל הָעַמִּים.

אַחֲרַי שֶׁשְׁמַעְתִּי אֶת דְּבָרֵי הַמִּלְאָךְ הַתְּמַלֵּא לְבִי בְּ _____

לְמָקוֹם שֶׁבּוֹ נִגְלָה אֵלַי הַמִּלְאָךְ קָרָאתִי בְּשֵׁם _____

בְּדַרְכֵי חֲזָרָה לְבֵית שָׂרִי וְאֲבָרָם חֲשַׁבְתִּי בְּלִבִּי _____

פָּרֶק יז

(פְּסוּקִים א-כז)

- א וַיְהִי אַבְרָם בֶּן-תְּשַׁעִים שָׁנָה וַתִּשַׁע שָׁנִים, וַיֵּרָא יְהוָה אֶל-אַבְרָם וַיֹּאמֶר אֵלָיו: "אֲנִי-אֵל שְׂדֵי הַתְּהַלֵּךְ לְפָנַי, וְהָיָה תָמִים.
- ב וְאַתָּנָה בְרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ, וְאַרְבָּה אוֹתְךָ בְּמָאד מְאֹד."
- ג וַיִּפֹּל אַבְרָם עַל-פָּנָיו, וַיְדַבֵּר אֵתוֹ אֱלֹהִים, לֵאמֹר:
- ד "אֲנִי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּךָ, וְהָיִיתָ לְאֵב הַמּוֹן גּוֹיִם.
- ה וְלֹא יִקְרָא עוֹד אֶת-שִׁמְךָ אַבְרָם, וְהָיָה שִׁמְךָ אַבְרָהָם, כִּי אֲבֹ-
הַמּוֹן גּוֹיִם נִתְּתִיךָ (= תְּהִיָּה).
- ו וְהִפְרַתִּי אִתְּךָ בְּמָאד מְאֹד, וְנִתְּתִיךָ לְגוֹיִם, וּמְלָכִים מִמֶּךָ יֵצְאוּ.
- ז וְהִקְמַתִּי אֶת בְּרִיתִי בֵינִי וּבֵינְךָ וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדוֹרֹתָם לְבְרִית עוֹלָם:
- לְהִיּוֹת לְךָ לְאֱלֹהִים וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ.
- ח וְנִתְּתִי לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ אֶת אֶרֶץ מִגְרִיב, אֵת כָּל-אֶרֶץ כְּנַעַן, לְאַחֲזַת עוֹלָם, וְהָיִיתִי לָהֶם לְאֱלֹהִים."
- ט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם: "וְאַתָּה אֶת-בְּרִיתִי תִשְׁמֹר, אַתָּה וְזֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ לְדוֹרֹתָם.
- י זֹאת בְּרִיתִי אֲשֶׁר תִּשְׁמְרוּ בֵינִי וּבֵינִיכֶם וּבֵין זֶרְעֶךָ אַחֲרֶיךָ: הַמּוֹל לָכֶם כָּל-זָכָר.
- יא וְנִמְלַתֶם אֵת בָּשָׂר עָרְלַתְכֶם, וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינִיכֶם.
- יב וּבֶן-שְׁמֹנֶת יָמִים יִמּוֹל לָכֶם כָּל-זָכָר לְדוֹרֹתֵיכֶם: יְלִיד בֵּית וּמְקַנְת־כֶּסֶף מְכַל בֶּן-נֹכַח, אֲשֶׁר לֹא מְזַרְעֶךָ הוּא.
- יג הַמּוֹל יִמּוֹל יְלִיד בֵּיתְךָ וּמְקַנְת־כֶּסֶף; וְהָיְתָה בְרִיתִי בְּבִשְׂרְכֶם

וַיֵּרָא - הַתְּגָלָה.

שְׂדֵי - רַב כַּח, כָּל יָכוֹל.
תָּמִים - יִשָּׂר, נָקִי מְכַל חַטָּא.

אֵב הַמּוֹן גּוֹיִם - אֵב שֶׁל עַמִּים רַבִּים.

וְהִקְמַתִּי - אֶקְיִם.

לְאַחֲזַת עוֹלָם - תְּהִיָּה שְׂכִיטָה לָכֶם לְעוֹלָם.

הַמּוֹל - עֲשֵׂה לְכָל זָכָר בְּרִית מִלְּחָה.

יְלִיד בֵּית וּמְקַנְת־כֶּסֶף - עֶבֶד שֶׁנּוֹלַד בְּבֵית אֹחַ שֶׁנִּקְנָה בְּכֶסֶף. בֶּן נֹכַח - זָר.

לְבָרִית עוֹלָם.

יָד וְעָרַל זָכָר, אֲשֶׁר לֹא־יְמוּל אֶת־בְּשָׂר עֲרָלְתּוֹ, וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ
הִיא מֵעַמִּיָּה, אֶת־בְּרִיתִי הִפֵּר.

טו וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָם: "שְׂרִי אֶשְׁתֶּךָ - לֹא־תִקְרָא אֶת־שְׁמָה
שְׂרִי, כִּי שָׂרָה שְׁמָה.

טז וּבִרְכֹתַי אֶתָּה, וְגַם נָתַתִּי מִמְּנָה לְךָ בֶּן, וּבִרְכָתָה וְהִיתָה לְגוֹיִם.
מִלְכֵי עַמִּים מִמְּנָה יְהִיו."

יז וַיִּפֹּל אַבְרָהָם עַל־פָּנָיו וַיִּצְחַק, וַיֹּאמֶר בְּלִבּוֹ: "הֲלִבָּן מֵאָה־שָׁנָה
יֻלֵּד, וְאִם־שָׂרָה, הֲבֵת־תִּשְׁעִים שָׁנָה תֵּלֵד?"

יח וַיֹּאמֶר אַבְרָהָם אֶל־הָאֱלֹהִים: "לֹו יִשְׁמַעְאֵל יַחֲיָה לְפָנֶיךָ."

יט וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים: "אַבְל שָׂרָה אֶשְׁתְּךָ יֵלְדָת לְךָ בֶּן, וְקִרְאתָ אֶת־
שְׁמוֹ יִצְחָק; וְהִקְמַתִּי אֶת־בְּרִיתִי אִתּוֹ לְבָרִית עוֹלָם, לְזֶרְעוֹ אַחֲרָיו.

כ וְלִישְׁמַעְאֵל, שְׁמַעְתִּיךָ, הִנֵּה בִרְכֹתַי אִתּוֹ וְהַפְרִיתִי אִתּוֹ וְהִרְבִּיתִי
אִתּוֹ בְּמֵאד מְאֹד: שְׁנַיִם־עָשָׂר נְשִׂאִים יֻלְּדוּ, וְנָתַתִּיו לְגוֹי גָּדוֹל.

כא וְאֵת בְּרִיתִי אָקִים אֶת־יִצְחָק, אֲשֶׁר תֵּלֵד לְךָ שָׂרָה לְמוֹעֵד הַזֶּה
בְּשָׁנָה הָאַחֲרִית."

כב וַיִּכַּל לְדַבֵּר אִתּוֹ; וַיַּעַל אֱלֹהִים מֵעַל אַבְרָהָם.

כג וַיִּקַּח אַבְרָהָם אֶת־ישְׁמַעְאֵל בְּנוֹ וְאֵת כָּל־יְלִידֵי בֵיתוֹ וְאֵת כָּל־
מִקְנֵת כֶּסֶף כָּל־זָכָר בְּאֲנָשֵׁי בֵית אַבְרָהָם, וַיִּמַּל אֶת־בְּשָׂר
עֲרָלְתָם בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה, כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֱלֹהִים.

כד וְאַבְרָהָם בֶּן־תִּשְׁעִים וְתִשְׁעֵ שָׁנָה בְּהִמְלוֹ בְּשָׂר עֲרָלְתּוֹ;

כה וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ בֶּן־שְׁלֹש־עָשָׂר שָׁנָה בְּהִמְלוֹ אֵת בְּשָׂר עֲרָלְתּוֹ.

כו בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה נִמּוּל אַבְרָהָם וַיִּשְׁמַעְאֵל בְּנוֹ;

כז וְכָל־אֲנָשֵׁי בֵיתוֹ, יְלִידֵי בֵית וּמִקְנֵת־כֶּסֶף מֵאֵת בֶּן־נֶכֶד, נִמְלוּ אִתּוֹ.

וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ - תְּמוּת.
הִפֵּר - לֹא קִים.
שָׂרָה - אִם שְׂרִים
וּמִלְכִים.

לו יִשְׁמַעְאֵל - הַלְוָאִי
שִׁישְׁמַעְאֵל.

וְלִישְׁמַעְאֵל, שְׁמַעְתִּיךָ -
גַּם בְּדַבַּר יִשְׁמַעְאֵל שְׁמַעְתִּי
אוֹתְךָ.

לְמוֹעֵד הַזֶּה - בְּזִמְנוֹ הַזֶּה.

בְּשָׁנָה הָאַחֲרִית - בְּשָׁנָה
הַבָּאָה.

וַיִּכַּל - כָּלָה, סִיָּם.

פּרָק יז

אֱלֹהִים כּוֹרֵת בְּרִית עִם אַבְרָם (פְּסוּקִים א-כז)

1. אֱלֹהִים כָּרַת בְּרִית עִם אַבְרָם. הַשְּׁלִימוּ:

אִם אַבְרָם וְצֶאֱצָאִיו _____
אִז אֱלֹהִים יִרְבֶּה אֶת _____
וַיִּתֵּן לָהֶם אֶת אֶרֶץ _____ לְעוֹלָם.

2. מָה יִהְיֶה הַסִּימָן לְבְרִית? _____

חֲנַן הַסִּקְרוֹן

3.

בְּרִית מִילָה

הַיְהוּדִים עוֹשִׂים בְּרִית מִילָה לְכָל תִּינוּק בֶּן שְׁמוֹנֶה יָמִים. אֶת מְצוֹת בְּרִית הַמִּילָה
מְקַיְמִים הַיְהוּדִים מִתְקוּפַת אַבְרָהָם אֲבִינוֹ עַד עַצְם הַיּוֹם הַזֶּה.

א. בֶּן כַּמָּה הַתִּינוּק בְּזִמְן מִילָתוֹ? _____

ב. מִדּוּעַ עוֹשִׂים הַיְהוּדִים בְּרִית מִילָה? _____

4. ינאי הלשונאי

מדרש שם

לאנשים ולמקומות בתנ"ך יש שמות בעלי משמעות. כתבו את פרושם של השמות הבאים (העזרו במחסן).

השם	מדרש השם
אדם	
חיה	
קין	
אברהם	
שרה	
ישמעאל	
יצחק	
בבל	

מחסן: "אב המון גוים", נוצר מן האדמה, אם של שרים ומלכים, האל שמע את סבלה של הגר, אברהם צחק כששמע את הבשורה, אם כל חי, "קניתי איש את ה'", שם בלל ה' את שפת כל הארץ.

ב. הסבירו את מדרש השם שלכם:

פרשת וירא

פרק יח

(פסוקים א-טו)

- א וַיֵּרָא אֵלָיו יְהוָה בְּאֵלֵי מַמְרָא, וְהוּא יֹשֵׁב פְּתַח־הָאֵהָל כְּחֵם הַיּוֹם.
ב וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא, וְהִנֵּה שְׁלֹשָׁה אַנְשִׁים נֹצְבִים עָלָיו, וַיֵּרָא, וַיֵּרֶץ
לְקִרְאתָם מִפֶּתַח הָאֵהָל, וַיִּשְׁתַּחוּ אֲרָצָה.
ג וַיֹּאמֶר: "אֲדֹנָי, אִם־נָא מְצַאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ, אֲל־נָא תַעֲבֹר מֵעַל
עַבְדְּךָ.
ד יִקַּח נָא מְעֹט־מִים, וְרַחֲצוּ רַגְלֵיכֶם, וְהִשְׁעֲנוּ תַּחַת הָעֵץ.
ה וְאִקְחָה פַת־לֶחֶם, וְסַעְדוּ לְבַבְכֶם.
אֲחֵר תַּעֲבֹרוּ, כִּי־עַל־כֵּן עִבַרְתֶּם עַל־עַבְדְּכֶם."
וַיֹּאמְרוּ: "כֵּן תַעֲשֶׂה כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ."
ו וַיִּמְהַר אַבְרָהָם הָאֵהָלָה אֶל־שָׂרָה וַיֹּאמֶר: "מִהְרִי, שְׁלֹשׁ סָאִים
קֶמַח סֶלֶת לְוִשִׁי, וְעֵשִׂי עֲגוֹת."
ז וְאֶל־הַבְּקָר רָץ אַבְרָהָם, וַיִּקַּח בֶּן־בְּקָר רֶדֶד וְטוֹב, וַיִּתֵּן אֶל־הַנְּעָר,
וַיִּמְהַר לַעֲשׂוֹת אֹתוֹ.
ח וַיִּקַּח חֲמָאָה וְחֵלֶב וּבֶן־הַבְּקָר אֲשֶׁר עָשָׂה, וַיִּתֵּן לַפְּנִיָּהֶם; וְהוּא־
עֹמֵד עֲלֵיהֶם תַּחַת הָעֵץ, וַיֹּאכְלוּ.
ט וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו: "אֵיךְ שָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ?" וַיֹּאמֶר: "הִנֵּה בְּאֵהָל."
וַיֹּאמֶר: "שׁוֹב אָשׁוּב אֵלֶיךָ כָּעֵת חַיָּה, וְהִנֵּה־בֵן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ."
וְשָׂרָה שָׁמְעַת פֶּתַח הָאֵהָל, וְהוּא אַחֲרָיו.

וַיֵּרָא - נִרְאָה, הַתְּגַלָּה.
כְּחֵם הַיּוֹם - בְּשָׁעוֹת
הַצִּהְרִים.
נֹצְבִים עָלָיו - עוֹמְדִים
קְרוֹב אֵלָיו.
וַיִּשְׁתַּחוּ - הִשְׁתַּחֲוּהוּ.
אֲל־נָא תַעֲבֹר - אֵל
תִּמְשִׁיכוּ בְּדַרְכְּכֶם,
הַתְּאַרְחוּ אֲצִלִּי.

יִקַּח - יִקְחוּ עִבּוּרְכֶם.

פַת לֶחֶם - פְּרוֹסֵת לֶחֶם.
וְסַעְדוּ לְבַבְכֶם - תֹּאכְלוּ.

סָאִים - (סָאָה): מִדָּה
קְדוּמָה לְשִׁקִּילַת חֲמָרִים.

קֶמַח סֶלֶת - קֶמַח דֶּק
וּמְבֻקָּר.
בֶּן בְּקָר רֶדֶד - עֶגֶל צְעִיר.

עֹמֵד עֲלֵיהֶם - עוֹמֵד
לְיָדָם וּמְשַׁרְת אֹתָם.
אֵיךְ? - הֵיכֵן?

כָּעֵת חַיָּה - בְּעוֹד שָׁנָה.
וְהוּא אַחֲרָיו - פֶּתַח
הָאֵהָל הִיָּה מֵאַחֲרָיו
הַמְּלֹאָךְ אוֹ הַמְּלֹאָךְ
מֵאַחֲרָיו פֶּתַח הָאֵהָל.

באים בימים - זקנים.
 חדל להיות לשרה ארח
 כנשים - שרה לא יכלה
 ללדת.
 בקרבה - בלבנה.
 אחרי בלתי היתה לי
 עדנה? - אחר זקנתי
 יחזרו אלי נעורי ואוכל
 ללדת?
 האף אמנם - האם
 באמת?
 היפלא מיהוה דבר? -
 היש פלא שה' לא יכול
 לעשות?
 ותכחש - הכחישה,
 אמרה כי הדבר אינו נכון.
 יראה - פחדה.

יא ואברהם ושרה זקנים, באים בימים; חדל להיות לשרה ארח
 כנשים.
 יב ותצחק שרה בקרבה לאמר: "אחרי בלתי היתה לי עדנה?
 ואדני זקן."
 יג ויאמר יהוה אל-אברהם: "למה זה צחקה שרה לאמר, האף
 אמנם אלה ואני זקנתי?
 יד היפלא מיהוה דבר? למועד אשוב אליך, כעת חיה - ולשרה בן."
 טו ותכחש שרה לאמר: "לא צחקתי", כי יראה; ויאמר: "לא, כי
 צחקתי."

פרק יח

אברהם מארח את שלשת המלאכים (פסוקים א-טו)

1. **חן המדמין**

חן ערוך בתמונות את בקור המלאכים באהל אברהם.
 א. השלימו:

אברהם ישב ב _____ בשעת _____ . מרחוק ראה
 _____ ! _____ לקראתם.

אברהם הציע לאורחיו

האורחים ענו:

ב. מה נתן אברהם לאורחיו?

ג. מה אפשר ללמד על אפיו של אברהם?

ד. מה בשרו המלאכים לאברהם?

ה. מדוע צחקה שרה?

ו. מדוע הכחישה שרה שצחקה?

ינאי הלשוני

2.

א. ינאי נזכר בפתגם "אמר מעט ועשה הרבה". (אבות, א, טו)

פרושו: חשוב לא להרבות בדבורים מיתרים, אלא לפעל ולעשות

את המעשים הנדרשים.

מי בפרקנו פעל לפי פתגם זה? _____

ב. התנהגותו של אברהם מעידה על אפיו ועל תכונותיו.

הפכו את המספרים לאותיות ותגלו תכונת אפי של אברהם.

40	10	8	200	6	1	60	10	50	20	40

אברהם - _____

3. דגנית האמנית

דגנית מצאה בספרי אמנות ציורים של ציירים מפורסמים.
גזרו את ההגדים מעמוד 251 והדביקו כל הגד מתחת לציור
המתאים.
א. תנו שם מתאים לציורים.

גוסטב דורה

אבל פן

פֶּרֶק יח (פְּסוּקִים טז-לג)

וישקפו - הביטו מרחוק.

טז וַיִּקְמוּ מַשֶּׁם הָאֲנָשִׁים, וַיִּשְׁקְפוּ עַל-פְּנֵי סָדָם; וַאֲבָרְהָם הֵלֵךְ עִמָּם לְשִׁלְחָם.

המכסה אני - האם אני מסתיר?

יז וַיֹּאמֶר יְהוָה: "הַמְכֹּסֶה אֲנִי מֵאֲבָרְהָם, אֲשֶׁר אֲנִי עֹשֶׂה?!

יח וַאֲבָרְהָם הָיוּ יְהִיָּה לְגוֹי גָדוֹל וְעָצוּם, וְנִבְרָכוּ-בוּ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ. יט כִּי יִדְעֵתִיו, לְמַעַן אֲשֶׁר יִצְוֶה אֶת-בְּנָיו וְאֶת-בֵּיתוֹ אַחֲרָיו, וְשָׁמְרוּ דְרֹךְ יְהוָה לַעֲשׂוֹת צְדָקָה וּמִשְׁפָּט, לְמַעַן הִבִּיא יְהוָה עַל-אֲבָרְהָם אֵת אֲשֶׁר-דִּבֶּר עָלָיו."

הכצעתה הבאה אלי עשו - האם מעשיהם באמת רעים כמו הצעקות הנשמעות משם? אדעה - אדע מה לעשות.

כ וַיֹּאמֶר יְהוָה: "וְעַקַּת סָדָם וְעַמְרָה כִּי-רָבָה, וַחֲטָאתֶם כִּי כָבְדָה מְאֹד. כֹּא אַרְדֵּה-נָא וְאַרְאֶה: הַכְּצַעְקֹתָהּ הַבָּאָה אֵלַי עָשׂוּ כָּלָה? וְאִם-לֹא, אֲדַעֶה."

האף תספה - האם תשמיד?

כב וַיִּפְּנוּ מַשֶּׁם הָאֲנָשִׁים וַיֵּלְכוּ סְדָמָה, וַאֲבָרְהָם עוֹדְנוּ עִמָּד לְפָנָי יְהוָה. כג וַיִּגַּשׁ אֲבָרְהָם וַיֹּאמֶר: "הֲאֵף תִּסְפֶּה צְדִיק עִם-רָשָׁע? כד אוֹלֵי יֵשׁ חַמְשִׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר, הֲאֵף תִּסְפֶּה, וְלֹא-תִשָּׂא לְמָקוֹם לְמַעַן חַמְשִׁים הַצְּדִיקִים אֲשֶׁר בְּקִרְבָּה?!

ולא תשא - לא תסלח. בקרבה - בתוכה.

כה חֲלִלָה לָךְ מַעֲשֵׂת בְּדַבַּר הַזֶּה לְהַמִּית צְדִיק עִם-רָשָׁע, וְהָיָה כְּצְדִיק כְּרָשָׁע; חֲלִלָה לָךְ - הַשֹּׁפֵט הַשֹּׁפֵט כָּל-הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט?!"

והיה כצדיק כרשע - גורל הצדיק יהיה כגורל הרשע.

כו וַיֹּאמֶר יְהוָה: "אִם-אֶמְצָא בְּסָדָם חַמְשִׁים צְדִיקִים בְּתוֹךְ הָעִיר, וְנִשְׂאֵתִי לְכָל-הַמָּקוֹם בְּעִבּוּרָם."

ונשאתי - אסלח. בעבורם - בזכותם. הואלתי - החלטתי. העזתי.

כז וַיַּעַן אֲבָרְהָם וַיֹּאמֶר: "הִנְנִה-נָא הוֹאֵלְתִי לְדַבַּר אֶל-אֲדֹנָי, וְאֲנֹכִי עֹפֵר וְאֹפֵר."

כח אולי יחסרון חמשים הצדיקם חמשה - התשחית בחמשה את-
כל-העיר?"

ויאמר: "לא אשחית, אם אמצא שם ארבעים וחמשה."

כט ויסף עוד לדבר אליו ויאמר: "אולי ימצאון שם ארבעים?"

ויאמר: "לא אעשה בעבור הארבעים."

ל ויאמר: "אל-נא יחר לאדני ואדברה: אולי ימצאון שם שלשים?"

ויאמר: "לא אעשה אם-אמצא שם שלשים."

לא ויאמר: "הנה-נא הואלתי לדבר אל-אדני: אולי ימצאון שם

עשרים?"

ויאמר: "לא אשחית בעבור העשרים."

לב ויאמר: "אל-נא יחר לאדני ואדברה אך-הפעם: אולי ימצאון

שם עשרה?"

ויאמר: "לא אשחית בעבור העשרה."

לג וילך יהוה כאשר כלה לדבר אל-אברהם, ואברהם שב למקומו.

ימצאון - ימצאון.

אל נא יחר - בבקשה, אל
תכעס.

כלה - גמר, סים.

פרק יח

אברהם מתוכח עם אלהים (פסוקים טז-לג)

1. מה מתכונן אלהים לעשות לסדום ולעמורה?

2. באילו טענות נסה אברהם לשכנע את אלהים לא להשמיד את סדום ועמורה?

3. כיצד הסתים הוכוח בין אברהם לאלהים?

4. ינאי הלשוני

חברו כל פסוק לפרושו.

כתבו ליד כל פסוק את האות המופיעה ליד פרושו.

הפרוש

ר האם אלהים, השופט העליון, לא

יעשה משפט צדק?

ד הרשה לי לדבר אליך, אף על פי

שאני אדם פחות ערך שנוצר מעפר.

ו ואראה אם מעשיהם באמת רעים

כפי שנשמע מהצעקה.

צ אם אמצא בעיר חמשים צדיקים,

אסלח בזכותם גם לרשעים.

ר צעקתם של הסובלים ממעשיהם

הרעים של אנשי סדום - גדלה.

ק אל נא תכעס אם אוסיף לדבר אליך

בפעם האחרונה.

ד האם תמית צדיק עם רשע?

הפסוק

ר "זעקת סדום ועמורה כי רבה

וחטאתם כי כבדה מאד."

"ארדה-נא ואראה: הכצעקתה

הבאה אלי עשו כלה?"

"האף תספה צדיק עם רשע?"

"השופט כל הארץ לא יעשה משפט?"

"אם אמצא בסדום חמשים צדיקים

בתוך העיר ונשאתי לכל המקום

בעבורם."

"הנה נא הואלתי לדבר אל ה'

ואנכי עפר ואפר."

"אל נא יחר לה' ואדברה אף הפעם."

אם התאמתם נכון, קבלתם מלמעלה למטה תכונת אפי של אברהם. כתבו

אותה: אברהם _____

5. מה דעתכם על התנהגותו של אברהם? _____

פָּרָק י"ט

(פְּסוּקִים א-כט)

א וַיָּבֹאוּ שְׁנֵי הַמַּלְאָכִים סְדֹמָה בְּעָרֵב, וְלוֹט יָשֵׁב בְּשַׁעַר-סְדֹם.

וַיְרֵא-לוֹט, וַיִּקָּם לְקִרְאתָם, וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַפַּיִם אַרְצָה.

ב וַיֹּאמֶר: "הִנֵּה-נָא אֲדֹנָי, סוּרוּ נָא אֶל בֵּית עַבְדְּכֶם וְלִינוּ וּרְחֲצוּ

רַגְלֵיכֶם, וְהִשְׁכַּמְתֶּם וְהִלַכְתֶּם לְדַרְכְּכֶם."

וַיֹּאמְרוּ: "לֹא, כִּי בְרָחוּב נָלִין."

ג וַיִּפְצְרוּ-בָם מְאֹד וַיִּסְרוּ אֵלָיו וַיָּבֹאוּ אֶל-בֵּיתוֹ.

וַיַּעַשׂ לָהֶם מִשְׁתָּה, וּמִצּוֹת אָפֶה וַיֹּאכְלוּ.

ד טָרַם יִשְׁכְּבוּ - וְאֲנָשֵׁי הָעִיר, אֲנָשֵׁי סְדֹם, נִסְבוּ עַל-הַבַּיִת מִנֶּעַר

וְעַד-זָקֹן, כָּל-הָעָם מִקְּצֵה.

ה וַיִּקְרָאוּ אֶל-לוֹט וַיֹּאמְרוּ לוֹ: "אֵיךְ הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר-בָּאוּ אֵלֶיךָ

הַלַּיְלָה? הוֹצִיָאם אֵלֵינוּ וְנִדְעָה אֹתָם."

ו וַיֵּצֵא אֲלֵהֶם לוֹט הַפֶּתַח, וְהִדָּלַת סָגַר אַחֲרָיו.

ז וַיֹּאמֶר: "אֶל-נָא אַחֵי תִרְעוּ."

ח הִנֵּה-נָא לִי שְׁתֵּי בָנוֹת, אֲשֶׁר לֹא-יָדָעוּ אִישׁ - אוֹצִיָא-נָא אֹתָהֶן

אֵלַיכֶם, וַעֲשׂוּ לָהֶן כַּטּוֹב בְּעֵינֵיכֶם; רַק לֹא-אֲנָשִׁים הָאֵל אֶל-תַּעֲשׂוּ

דָּבָר, כִּי-עַל-כֵּן בָּאוּ בְּצַל קִרְתִּי."

ט וַיֹּאמְרוּ: "גִּשְׁ-הֲלָאָה!"

וַיֹּאמְרוּ: "הָאֶחָד בָּא-לְגוֹר, וַיִּשְׁפֹּט שְׁפוּט; עֲתָה נָרַע לָךְ מֵהֶם."

וַיִּפְצְרוּ בְּאִישׁ בְּלוֹט מְאֹד, וַיִּגְשׂוּ לְשֹׁכֵר הַדָּלַת.

י וַיִּשְׁלַחוּ הָאֲנָשִׁים אֹת-יָדָם, וַיָּבִיאוּ אֶת-לוֹט אֵלֵיהֶם הַבַּיִתָּה,

סורו - הקנסו.

לינו - תישנו.

והשכמתם - תשכימו,

תקומו מקדם בבקר.

ויפצרו - הפצירו, בקש

מאוד.

משתה - סעדה גדולה.

טרם ישכבו - עדין לא

שכבו לישן.

נסבו - הקיפו, סבבו.

תרעו - תעשו רע.

האל - האלה.

באו בצל קרתי - הם

אורחי.

גש הלאה - לך מכאן.

האחד בא לגור וישפט

שפוט - אתה, שאינך

מבני עירנו, שופט אותנו

על מעשינו ומנהגינו?

וְאֶת־הַדֹּלֶת סָגְרוּ.

יא וְאֶת־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־פָּתַח הַבַּיִת הֵכּוּ בַסַּנּוּרִים מִקָּטָן וְעַד־גָּדוֹל, וַיֵּלְאוּ לְמִצָּא הַפֶּתַח.

יב וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים אֶל־לוּט: "עַד מִי־לָךְ פֹּה? חָתָן וּבְנֵיךָ וּבְנֹתֶיךָ וְכָל אֲשֶׁר־לָךְ בְּעִיר הוּצָא מִן־הַמָּקוֹם;

יג כִּי־מִשְׁחָתִים אֲנַחְנוּ אֶת־הַמָּקוֹם הַזֶּה, כִּי־גִדְלָה צַעֲקֹתֶם אֶת־פְּנֵי יְהוָה, וַיִּשְׁלַחַנוּ יְהוָה לְשַׁחֲתָהּ."

יד וַיֵּצֵא לוּט וַיְדַבֵּר אֶל־חַתָּנּוֹ, לְקַחֵי בְנֹתָיו, וַיֹּאמֶר: "קוּמוּ צְאוּ מִן־הַמָּקוֹם הַזֶּה, כִּי־מִשְׁחִית יְהוָה אֶת־הָעִיר."

וַיְהִי כַמִּצַּחַק בְּעֵינֵי חַתָּנּוֹ.

טו וַכִּמוֹ הַשֹּׁחַר עָלָה, וַיֵּאִיצוּ הַמַּלְאָכִים בָּלוּט לֵאמֹר: "קוּם, קַח אֶת־אִשְׁתְּךָ וְאֶת־שְׁתֵּי בְנֹתֶיךָ הַנִּמְצָאֹת, פֶּן־תִּסָּפֵה בַעֲוֹן הָעִיר."

טז וַיִּתְמַהֲמַהּ. וַיַּחֲזִיקוּ הָאֲנָשִׁים בְּיָדוֹ וּבִידֵי־אִשְׁתּוֹ וּבִידֵי שְׁתֵּי בְנֹתָיו בַּחֲמֹלֶת יְהוָה עָלָיו, וַיִּצְאֵהוּ וַיִּנְחָהוּ מִחוּץ לָעִיר.

יז וַיְהִי כְהוּצֵיאָם אֹתָם הַחוּצָה, וַיֹּאמֶר: "הַמְּלִט עַל־נַפְשְׁךָ! אֶל־תְּבִיט אַחֲרֶיךָ, וְאֶל־תַּעֲמֹד בְּכָל־הַכֶּפֶר! הִהָרֵה הַמְּלִט - פֶּן־תִּסָּפֵה."

יח וַיֹּאמֶר לוּט אֲלֵהֶם: "אֶל־נָא אֲדַנִּי."

יט הִנֵּה־נָא מִצָּא עֲבֹדְךָ חַן בְּעֵינֶיךָ, וַתִּגְדַּל חֲסִדְךָ אֲשֶׁר עָשִׂיתָ עִמָּדִי לְהַחֲיֹת אֶת־נַפְשִׁי; וְאַנְכִי לֹא אוֹכַל לְהַמְלִיט הַהֲרָה, פֶּן־תִּדְבַּקְנִי הָרָעָה, וּמָתִי.

כ הִנֵּה־נָא הָעִיר הַזֹּאת קָרְבָה לָנוּס שָׁמָּה וְהוּא מִצְעָר; אַמְלִטָה־נָא שָׁמָּה, הֲלֹא מִצְעָר הוּא וַתְּחִי נַפְשִׁי.

כא וַיֹּאמֶר אֵלָיו: "הִנֵּה נִשְׂאֹתִי פָנֶיךָ גַם לְדַבֵּר הַזֶּה לְבַלְתִּי הַפְּכִי אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ."

אֶת־הָעִיר אֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ.

בַּסַּנּוּרִים - בְּאוֹר חֲזָק הַגֹּרֶם לְעוֹרוֹן.

וַיֵּלְאוּ - הִתְעִיפוּ, לֹא יָכְלוּ.

כַּמִּצַּחַק - כְּאִלוּ מְדַבֵּר בְּצַחֲוֶק.

הַשֹּׁחַר - הַבִּקּוּר. וַיֵּאִיצוּ - זָרְזוּ.

תִּסָּפֵה - תָּמוּת. בַּעֲוֹן הָעִיר - בְּגִלּוֹל חֲטָא אֲנָשֵׁי הָעִיר.

וַיִּתְמַהֲמַהּ - הִתְעַכְּבָה. בַּחֲמֹלֶת יְהוָה - כִּי ה' רַחֵם עָלָיו.

הַמְּלִט - בְּרַח!

תִּדְבַּקְנִי - תִּשְׁיַג אוֹתִי.

וּמָתִי - אָמוּת. לָנוּס - לְבָרַח. מִצְעָר - עִיר קְטַנָּה.

נִשְׂאֹתִי פָנֶיךָ - אֲעִשֶׂה כְּבִקְשְׁתְּךָ.

לְבַלְתִּי הַפְּכִי - שְׁלֹא אֲהַפֵּךְ אֶת הָעִיר.

כב מהר, המלט שמה, כי לא אוכל לעשות דבר עד-באך שמה.
על-כן קרא שם-העיר "צוער".

כג השמש יצא על-הארץ; ולוט, בא צעה.

כד ויהוה המטיר על-סדם ועל-עמרה גפרית ואש מאת יהוה, מן-
השמים.

כה ויהפך את-הערים האל ואת כל-הכפר ואת כל-ישובי הערים
וצמח האדמה.

כו ותבט אשתו מאחריו - ותהי נציב מלח.

כז וישכם אברהם בבקר אל-המקום אשר-עמד שם את-פני יהוה.

כח וישקף על-פני סדם ועמרה ועל-כל-פני ארץ הכפר; וירא

והנה עלה קיטר הארץ כקיטר הכבשן.

כט ויהי בשחת אלהים את-ערי הכפר, ויזכר אלהים את-אברהם,

וישלח את-לוט מתוך ההפכה, בהפך את-הערים אשר-ישב

בהן לוט.

גפרית - חמר דליק.
האל - האלה.

נציב מלח - עמוד מלח.

קיטר - עשן.
הכבשן - תנור גדול.

פּרָק יט הַמְּלָאכִים מְצִילִים אֶת לוֹט וּמִשְׁפַּחְתּוֹ (פְּסוּקִים א-כט)

1. אֵילַת הַשּׁוֹאֵלַת

אֵילַת שְׁאֵלָה: שְׁלוֹשָׁה מְלָאכִים בָּאוּ לְאַבְרָהָם, וְרַק שְׁנַיִם הִגִּיעוּ לְסָדוֹם.
מָה קָרָה לְמֵלֶאךָ הַשְּׁלִישִׁי?
אֵילַת קְרָאָה אֶת פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רָשׁ"י:
לְכָל מְלָאךָ הִיָּה תִפְקִיד: לְרֵאשׁוֹן - לְבִשֵׁר לְאַבְרָהָם וּלְשָׂרָה שְׂיִילַד
לָהֶם בֵּן; לְשֵׁנִי - לְהַפְּךָ אֶת סָדוֹם וְעִמּוֹרָה; לְשְׁלִישִׁי - לְהַצִּיל אֶת לוֹט
וּמִשְׁפַּחְתּוֹ.
הָרֵאשׁוֹן סִיִּים אֶת תִּפְקִידוֹ, וְלָכֵן חָזַר לְמִקְוָמוֹ.

2. חֲנַן הַסִּקְרוֹ

"וְלוֹט יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר הָעִיר" - חֲנַן רָצָה לְדַעַת מַדּוּעַ יוֹשֵׁב לוֹט בְּשַׁעַר
הָעִיר. חֲנַן קָרָא בְּאַנְצִיקְלוֹפֵדִיָּה.

שַׁעַר הָעִיר

בְּתַקּוּפָה הַקְּדוּמָה בָּנוּ חוֹמָה סְבִיב הָעִיר. תִּפְקִיד הַחוֹמָה הָיָה לְהִגַּן עַל
הָאֲנָשִׁים מִפְּנֵי חַיּוֹת טָרֶף וּמִפְּנֵי אוֹיְבִים. בַּחוֹמָה הָיָה שַׁעַר. אֶת הַשַּׁעַר פָּתְחוּ
בְּבָקָר וּסְגְרוּ בְּעֶרֶב. לִיד הַשַּׁעַר הִיָּתֶה רַחֲבָה. שָׁם נִפְגְּשׁוּ תוֹשְׁבֵי הָעִיר, שָׁם
הִתְקַיְּמוּ הַשּׁוּק, וְלָשָׁם בָּאוּ הַסוֹחְרִים וּמְכָרוּ אֶת סוּחֲרֵתָם. בְּרַחֲבָה יוֹשְׁבוּ גַם
הַשּׁוֹפְטִים, הַזְּקֵנִים וְהַחֲכָמִים וְשִׁפְטוּ אֶת הָאֲנָשִׁים.

ענו:

א. לשם מה באו התושבים לרחבת שער העיר?

ב. שער: מדוע ישב לוט בשער העיר?

3. ערכו השואה בין הכנסת האוּרְחִים של לוט ובין הכנסת האוּרְחִים של

אַבְרָהָם.

א. השלימו את הטבלה:

לוט מכניס אוּרְחִים	אַבְרָהָם מכניס אוּרְחִים
<hr/> <hr/> <hr/>	אַבְרָהָם רץ לקראת האוּרְחִים ומשתחוה להם.
<hr/> <hr/> <hr/>	אַבְרָהָם מציע לאוּרְחִים מים לרחיצת הרגלים ופת לחם.
<hr/> <hr/> <hr/>	אַבְרָהָם מגיש לאוּרְחִים עוגות סלת, בשר וחלב.

ב. השלימו:

לוט גדל והתחנך אצל אַבְרָהָם ולכן גם הוא _____

חן המדמיון 4.

חן עָרַף בְּתִמוּנוֹת אֶת סִפּוּר הַפֶּכֶת סְדוּם וְעִמּוּרָה וְהִצֵּלַת לוֹט.
כְּתֹבוּ בְּקִצְרָה מָה מִתְאַרְתְּ כָּל תִּמּוּנָה.

א.

ב.

ג.

5. בספור המבול ובספור הפכת סדום ועמורה יש דברים דומים. השלימו בטבלה (העזרו במחסן).

ספור המבול	ספור הפכת סדום ועמורה
הָאֲנָשִׁים נֶעְנְשׁוּ כִּי _____ רק _____ הָיָה צָדִיק בְּדוֹרוֹ. הָעֵנֶשׁ: יָרַד _____ מִן הַשָּׁמַיִם. מִשְׁפָּחָה אַחַת נִצְלָה: _____	הָאֲנָשִׁים נֶעְנְשׁוּ כִּי _____ רק _____ הָיָה צָדִיק בְּעִירוֹ. הָעֵנֶשׁ: יָרַד _____ מִן הַשָּׁמַיִם. מִשְׁפָּחָה אַחַת נִצְלָה: _____

מחסן: נח, אש וגפרית, מבול, לוט, שם, בנותיו של לוט, חם, יפת, היו רשעים

ינאי הלשונאי

6.

ינאי בחר מן הפרק מספר בטויים:

מנער ועד זקן - כלם בלי יוצא מן הכלל.

הכו בסנורים - גרמו לעורון זמני, סנורו.

למקטן ועד גדול - כלם בלי יוצא מן הכלל.

בצל קורתי - בביתי.

עזרו לינאי לשבץ את הבטויים במשפטים הבאים:

א. בחגיגות יום העצמאות השתתפו כלם _____

ב. הזמנתי את חברי להתארח ב_____

ג. פנסי המכונית _____ את הנהגים.

ד. כלם הזמנו לחתונה _____

7. בַּחֲרוּ בְּטוֹי מְמַשִּׁימָה 6 וְשִׁבְצוּ אוֹתוֹ בְּמִשְׁפֵּט מְשַׁלְכֶם.

דְּגִנִּית הָאֲמִנִּית

8.

דְּגִנִּית מְצָאָה בְּסִפְרֵי הָאֲמִנוֹת צִיּוֹר שֶׁל הַצִּיֵּר גּוֹסְטֵב דּוֹרָה. הִתְבּוֹנְנוּ
בְּצִיּוֹר וְעֲנוּ:

- א. מָה רוֹאִים בְּאִפְקֵי? _____
- ב. מָה קָרָה לְאִשֶּׁת לוֹט? _____
- ג. מָה עוֹשׂוֹת שְׁלֹשׁ הַדְּמוּיוֹת הָאַחֵרוֹת? _____

גּוֹסְטֵב דּוֹרָה

פָּרָק כֹּא
(פְּסוּקִים א-ח)

- א וַיְהִי כִּשְׁנֵי עָשָׂר יוֹם לְשָׁרָה כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר.
 ב וַתֵּהָר וַתֵּלֶד שָׂרָה לְאַבְרָהָם בֶּן לְזָקְנִיו, לְמוֹעֵד אֲשֶׁר־דִּבֶּר אֶת־
 אֱלֹהִים.
 ג וַיִּקְרָא אַבְרָהָם אֶת־שֵׁם־בְּנֵוֹ הַנּוֹלֵד־לוֹ, אֲשֶׁר־יָלְדָה־לוֹ שָׂרָה:
 יִצְחָק.
 ד וַיִּמַּל אַבְרָהָם אֶת־יִצְחָק בְּנֵוֹ בֶּן־שְׁמֹנֶת יָמִים, כַּאֲשֶׁר צִוָּה אֶת־
 אֱלֹהִים.
 ה וַאֲבָרָהָם בֶּן־מֵאָת שָׁנָה בְּהוֹלֵד לוֹ אֵת יִצְחָק בְּנֵוֹ.
 ו וַתֹּאמֶר שָׂרָה: "צַחֵק עֲשֵׂה לִי אֱלֹהִים, כָּל־הַשְּׂמִיעַ יִצְחָק־לִי."
 ז וַתֹּאמֶר: "מִי מִלֵּל לְאַבְרָהָם, הִינִיְקָה בָנִים שָׂרָה: כִּי־יִלְדֹתִי
 בֶּן לְזָקְנִיו."
 ח וַיִּגְדַּל הַיֶּלֶד וַיִּגְמַל. וַיַּעַשׂ אַבְרָהָם מִשְׁתָּה גְדוֹל בְּיוֹם הַגְּמִל אֶת־
 יִצְחָק.

פָּקֵד - זָכַר.

לְזָקְנִיו - לְעֵת זְקִנְתּוֹ.
 לְמוֹעֵד - לְזָמַן.

וַיִּמַּל - עָשָׂה לוֹ בְּרִית
 מִלָּה.

מִי מִלֵּל - מִי יָכוֹל לְהַגִּיד?

וַיִּגְמַל - נִגְמַל, הִפְסִיק
 לִינֵק חֶלֶב.

פָּרָק כֹּא הַלְדַת יִצְחָק (פְּסוּקִים א-ח)

1. חֵן הַמְדַמֵּין

חֵן דַּמְיִן שֶׁקָּרָא דָּף שֶׁכָּתְבָה שָׂרָה בְיוֹמָנָה לְאַחַר הַלְדַת בְּנָהּ.
הַשְּׁלִימוּ אֶת הַכְּתוּב.

יוֹמְנֵי הַיְקָרָה!

הַיּוֹם הוּא הַיּוֹם הַמְאֻשֵׁר בְּיוֹתֵר בְּחַיֵּי!

הַיּוֹם _____

לְבִי מְלֵא רִגְשׁוֹת _____

הַכֹּל קָרָה כְּפִי שֶׁהִבְטִיחוּ _____

קָרָאתִי לְבְנֵי בְּשֵׁם _____

כִּי _____

מִי הָיָה מְאֻמֵּין שֶׁ _____

בְּעוֹד שְׂמוֹנָה יָמִים _____

אֲנִי מְאַחֵלֶת לְבְנֵי _____

2. כְּתֹבוּ בְרָכָה לְאַבְרָהָם וּלְשָׂרָה לְהַלְדַת בְּנָם יִצְחָק, וְקִשְׁטוּ אוֹתָהּ.

לְשָׂרָה וּלְאַבְרָהָם!

מִמְנֵי _____

פָּרָק כֹּא (פְּסוּקִים ט-כֹּא)

ט וַתֵּרָא שָׂרָה אֶת-בֶּן-הַגֵּר הַמִּצְרִית, אֲשֶׁר יָלְדָה לְאַבְרָהָם, מִצְחָק.
י וַתֹּאמֶר לְאַבְרָהָם: "גֵּרֶשׁ הָאִמָּה הַזֹּאת וְאֶת-בְּנָהּ, כִּי לֹא יִירָשׁ
בֶּן-הָאִמָּה הַזֹּאת עִם-בְּנֵי, עִם-יִצְחָק."

יא וַיִּרַע הַדָּבָר מְאֹד בְּעֵינָיו, אַבְרָהָם עַל אֹדֶת בְּנוֹ.

יב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים אֶל-אַבְרָהָם: "אֵל-יִרַע בְּעֵינֶיךָ עַל-הַנְּעָר וְעַל-
אִמָּתָהּ; כֹּל אֲשֶׁר תֹּאמַר אֵלֶיךָ שָׂרָה - שְׁמַע בְּקוֹלָהּ, כִּי בִיִּצְחָק
יִקְרָא לָהּ זֶרַע."

יג וְגַם אֶת-בֶּן-הָאִמָּה לְגוֹי אֲשִׁימְנוּ, כִּי זֶרַעָהּ הוּא."

יד וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֹּקֶר, וַיִּקַּח-לָחֶם וַחֲמַת מַיִם, וַיִּתֵּן אֶל-הַגֵּר,
שָׂם עַל-שִׁכְמָהּ, וְאֶת הַיֶּלֶד, וַיִּשְׁלַחָהּ.

וַתֵּלֶךְ וַתִּתַּע בְּמַדְבַּר בְּאֵר שָׁבַע.

טו וַיִּכְלוּ הַמַּיִם מִן-הַחֲמַת, וַתִּשְׁלַךְ אֶת-הַיֶּלֶד תַּחַת אַחַד-הַשִּׁיחִים.

טז וַתֵּלֶךְ וַתֵּשֶׁב לָהּ מִנְּגַד הַרְחֵק כְּמַטְחָוֵי קֶשֶׁת, כִּי אָמְרָהּ: "אֵל-
אֲרָאָה בְּמוֹת הַיֶּלֶד." וַתֵּשֶׁב מִנְּגַד, וַתִּשָּׂא אֶת-קֶלֶה וַתִּבְכֶּה.

יז וַיִּשְׁמַע אֱלֹהִים אֶת-קוֹל הַנְּעָר, וַיִּקְרָא מִלֶּאךָ אֱלֹהִים אֶל הַגֵּר
מִן-הַשָּׁמַיִם, וַיֹּאמֶר לָהּ: "מַה-לָּךְ, הַגֵּר? אֵל-תִּירָאִי, כִּי-שָׁמַע
אֱלֹהִים אֶל-קוֹל הַנְּעָר בְּאֲשֶׁר הוּא-שָׂם."

יח קוֹמִי שָׂאִי אֶת-הַנְּעָר וְהַחֲזִיקִי אֶת-יָדָךְ בּוֹ, כִּי-לְגוֹי גָּדוֹל אֲשִׁימְנוּ."
יט וַיִּפְקַח אֱלֹהִים אֶת-עֵינֶיהָ, וַתֵּרָא בְּאֵר מַיִם, וַתֵּלֶךְ וַתִּמְלֵא אֶת-
הַחֲמַת מַיִם, וַתִּשָּׂק אֶת-הַנְּעָר.

כ וַיְהִי אֱלֹהִים אֶת-הַנְּעָר וַיַּגְדֵּל, וַיֵּשֶׁב בְּמַדְבַּר, וַיְהִי רֹבֵה קֶשֶׁת.
כא וַיֵּשֶׁב בְּמַדְבַּר פָּאָרָן; וַתִּקַּח-לוֹ אִמּוֹ אִשָּׁה מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם.

מצחק - מְלַגֵּל, עוֹשֶׂה צְחוּק.

האמה - מְשֻׁרְתֵת.
יִירָשׁ - יִקְבַּל בִּירוֹשָׁה.

יקרא לה זרע - רַק בְּנֵי
שֶׁל יִצְחָק יִקְרָאוּ בְּשִׁמָּהּ.

חמת מים - שִׁק עוֹר
לְשִׁמִּירַת מַיִם.

ותתע - תַּעֲתֶה, הִלְכָה
לְאִבּוֹד.

ויכלו - נִגְמְרוּ.

כמטחוי קשת - כְּמַרְחָק
רִית חַץ מִקֶּשֶׁת.

ותשק - הִשְׁקֶתָהּ.

רבה קשת - יוֹרֵה בְּקֶשֶׁת,
צִיד.

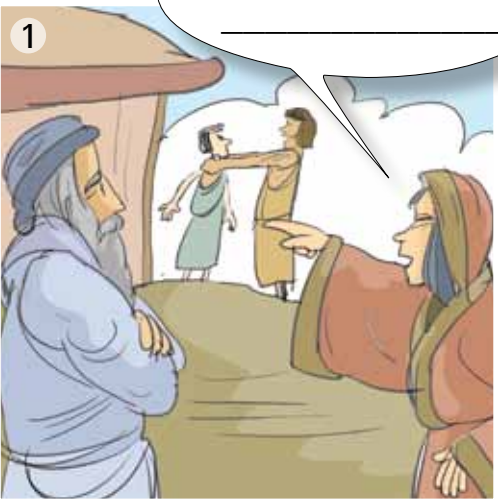
פֶּרֶק כֹּא גְרוּשׁ הַגֵּר וַיִּשְׁמַעְאֵל (פְּסוּקִים ט-כֹּא)

1. חן המדמין

חן עָרַף בְּתִמוּנוֹת אֶת סִפּוּר גְרוּשׁ הַגֵּר.
הִשְׁלִימוּ אֶת בּוֹעוֹת הַדְּבֹר וְהַחֲשִׁיבָה וְעֲנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת.

א. מִדּוּעַ דָּרְשָׁה שָׂרָה מֵאַבְרָהָם לְגֵרֵשׁ אֶת
הַגֵּר וְאֵת יִשְׁמַעְאֵל?

ב. מָה צִוָּה ה' עַל אַבְרָהָם?

"גרש" _____

2

אָנִי מְקוּוֶה _____

קִשָּׁה לִי _____

ג. אֵיזוֹ צִידָה לְדַרְךָ נָתַן אַבְרָהָם לְהַגֵּר?

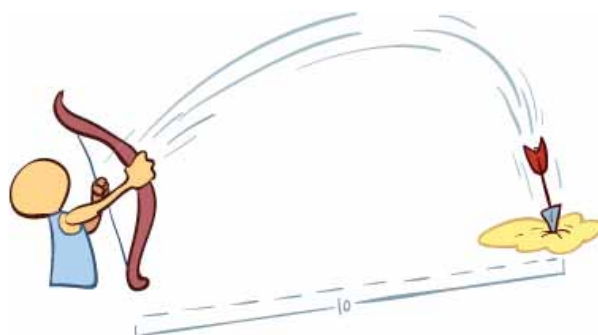
ד. מה קרה להגר במדבר?

ה. מדוע ישבה הגר רחוק מבנה
ישמעאל?

ו. מה הבטיח המלאך להגר?

2. ינאי הלשונאי

א. איזה בטוי מסתתר בציר?

פרוש הבטוי: המרחק שעובר החץ אחרי שנורה מן הקשת.

ב. שבצו את הבטוי במשפט משלכם.

הִידְעָתֶם?

יִשְׁמַעֲאֵל נִחְשָׁב לְאָבִי הָעַם הָעֲרָבִי.

יִצְחָק נִחְשָׁב לְאָבִי הָעַם הַיְהוּדִי.

לְכֵן שְׁנֵי הָעַמִּים הֵם אֲחִים.

דְּגִנִּית הָאֲמֹנִית

3.

דְּגִנִּית מְצָאָה בְּסִפְרֵי הָאֲמֹנִית צִיּוֹר שֶׁל הַצִּיּוֹר נַחֹם גּוֹטְמָן.
לוֹ יִכְלוּ הַדְּמוּיוֹת שֶׁבְּצִיּוֹר לְדַבֵּר - מָה לְדַעְתְּכֶם הִיוּ אוֹמְרוֹת?
כְּתֹבוּ אֶת דְּבָרֵיכֶן בְּבוֹעוֹת הַדְּבוּר.

נַחֹם גּוֹטְמָן

פָּרָק כֵּב

(פְּסוּקִים א-יט)

נְסָה - הַעֲמִיד בְּמִבְחָן אֶת
אֲמוּנָתוֹ.

לְעֹלָה - לְקַרְבָּנוֹ.

וַיַּחֲבֹשׁ - שָׂם עָלָיו אֶפְדָּיִם
וַיִּבְשָׁע - חִתָּהוּ.

הַמֵּאֲכָלֶת - הַסִּפְיֹן
הַגְּדוֹלָה.

יִרְאֶה לוֹ - ה' יִבְחַר לוֹ.

- א וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וְהָאֱלֹהִים נִסָּה אֶת־אֲבֹרָהֶם, וַיֹּאמֶר
אֵלָיו: "אֲבֹרָהֶם!"
וַיֹּאמֶר: "הֲנִנִּי."
- ב וַיֹּאמֶר: "קַח־נָא אֶת בְּנֶךָ, אֶת־יְחִידְךָ, אֲשֶׁר־אָהַבְתָּ, אֶת־יִצְחָק,
וְלָךְ־לְךָ אֶל־אֶרֶץ הַמִּרְיָה, וְהַעֲלֵהוּ שָׂם לְעֹלָה עַל אֶחָד הַהָרִים,
אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיךָ."
- ג וַיִּשְׁכַּם אֲבֹרָהֶם בַּבֶּקֶר, וַיַּחֲבֹשׁ אֶת־חֻמְרוֹ, וַיִּקַּח אֶת־שְׁנֵי נְעָרָיו
אֹתוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּבְשָׁע עֵצִי עֹלָה, וַיִּקֶּם וַיֵּלֶךְ אֶל־הַמָּקוֹם,
אֲשֶׁר־אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים.
- ד בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וַיִּשָּׂא אֲבֹרָהֶם אֶת־עֵינָיו, וַיִּרְא אֶת־הַמָּקוֹם מֵרָחֵק.
ה וַיֹּאמֶר אֲבֹרָהֶם אֶל־נְעָרָיו: "שְׁבוּ־לָכֶם פֹּה עִם־הַחֻמּוֹר, וְאֲנִי
וְהַנְּעַר נִלְכָה עַד־כֹּה; וְנִשְׁתַּחֲוֶה וְנִשְׁוֹבָה אֵלֵיכֶם."
- ו וַיִּקַּח אֲבֹרָהֶם אֶת־עֵצֵי הָעֹלָה, וַיִּשֶׂם עַל־יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּקַּח בְּיָדוֹ
אֶת־הָאֵשׁ וְאֶת־הַמֵּאֲכָלֶת, וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו.
- ז וַיֹּאמֶר יִצְחָק אֶל־אֲבֹרָהֶם אָבִיו, וַיֹּאמֶר: "אָבִי!" וַיֹּאמֶר: "הֲנִנִּי בְּנִי."
וַיֹּאמֶר: "הֲנִי הָאֵשׁ וְהַעֲצִים - וְאַיִה הַשָּׂה לְעֹלָה?"
- ח וַיֹּאמֶר אֲבֹרָהֶם: "אֱלֹהִים יִרְאֶה־לוֹ הַשָּׂה לְעֹלָה, בְּנִי."
וַיֵּלְכוּ שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו.

ט וַיָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם, אֲשֶׁר אָמַר־לוֹ הָאֱלֹהִים.

וַיִּבְנֶן שָׁם אַבְרָהָם אֶת־הַמִּזְבֵּחַ, וַיַּעֲרֹךְ אֶת־הָעֵצִים, וַיַּעֲקֹד אֶת־
יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּשֶׂם אֹתוֹ עַל־הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים.

י וַיִּשְׁלַח אַבְרָהָם אֶת־יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַמֶּאֱכָלֶת לְשַׁחֵט אֶת־בְּנוֹ.
יֵא וַיִּקְרָא אֵלָיו מִלֵּאךְ יְהוָה מִן־הַשָּׁמַיִם וַיֹּאמֶר: "אַבְרָהָם!
אַבְרָהָם!" וַיֹּאמֶר: "הֲנִנִּי."

יב וַיֹּאמֶר: "אַל־תִּשְׁלַח יָדְךָ אֶל־הַנֶּעַר וְאַל־תַּעַשׂ לוֹ מְאוּמָה, כִּי
עֵתָה יָדַעְתִּי כִּי־יִירָא אֱלֹהִים אֹתָהּ, וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ,
אֶת־יַחֲדָךְ מִמֶּנִּי."

יג וַיִּשָּׂא אַבְרָהָם אֶת־עֵינָיו וַיִּרְא וְהִנֵּה־אֵיל אַחֵר, נֹאֲחָז בַּסֶּבֶךְ
בְּקִרְנָיו. וַיֵּלֶךְ אַבְרָהָם וַיִּקַּח אֶת־הָאֵיל, וַיַּעֲלֵהוּ לְעֵלָה תַּחַת בְּנוֹ.
יד וַיִּקְרָא אַבְרָהָם שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא, "יְהוָה יִרְאֵה", אֲשֶׁר יֹאמַר
הַיּוֹם, בְּהַר יְהוָה יִרְאֵה.

טו וַיִּקְרָא מִלֵּאךְ יְהוָה אֶל־אַבְרָהָם שְׁנֵית מִן־הַשָּׁמַיִם.

טז וַיֹּאמֶר: "כִּי נִשְׁבַּעְתִּי נְאֻם־יְהוָה: כִּי יַעַן אֲשֶׁר עָשִׂיתָ אֶת־הַדָּבָר
הַזֶּה וְלֹא חָשַׁכְתָּ אֶת־בְּנֶךָ, אֶת־יַחֲדָךְ,

יז כִּי־בָרַךְ אֲבָרְכְךָ וְהִרְבָּה אֲרַבָּה אֶת־זֶרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם וְכַחֲוֹל
אֲשֶׁר עַל־שְׁפַת הַיָּם; וַיִּרֶשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שַׁעַר אֵיבָיו;

יח וְהִתְבָּרְכוּ בְּזֶרְעֶךָ כָּל גּוֹיֵי הָאָרֶץ, עֲקֹב אֲשֶׁר שָׁמַעְתָּ בְּקִלִּי."
יט וַיָּשָׁב אַבְרָהָם אֶל־נַעֲרָיו, וַיִּקְמוּ וַיֵּלְכוּ יַחְדָּו אֶל־בְּאֵר שָׁבַע;
וַיָּשָׁב אַבְרָהָם בְּבְאֵר שָׁבַע.

וַיַּעֲרֹךְ - סִדֵּר.
וַיַּעֲקֹד - עָקַד, קָשָׁר.

לֹא חָשַׁכְתָּ - לֹא מְנַעַתָּ,
נֹאֲחָז בְּרָצוֹן.

בַּסֶּבֶךְ - בֵּין שִׁיחִים
צְפוּפִים.
תַּחַת - בְּמָקוֹם.

וַיִּרֶשׁ זֶרְעֶךָ אֶת שַׁעַר
אֵיבָיו - בְּנִיךָ יִנָּצְחוּ אֶת
אוֹיְבֵיהֶם וַיִּכְבְּשׁוּ אֶת
אֲרָצָם.

עֲקֹב - בְּגִלְל, מִפְּנֵי.

פֶּרֶק כּב עֲקֵדַת יִצְחָק (פְּסוּקִים א-יט)

1. אֱלֹהִים צִוָּה אֶת אַבְרָהָם (הַשְּׁלִימוּ בְּלִשׁוֹן הַתּוֹרָה):

”קח _____”

אֵילַת הַשּׁוֹאֵלֶת

2.

אֵילַת שְׁאֵלָה: מִדּוּעַ לֹא אָמַר אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם כָּבֵר בְּהַתְחִלָּה שֶׁהַכּוֹנֵן לְיִצְחָק?

אֵילַת קְרָאָה אֶת פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רַש"י:
כַּאֲשֶׁר אָמַר אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם לְהַעֲלוֹת אֶת בְּנוֹ יִצְחָק לְעוֹלָה עֲשֵׂה זֹאת לְאֵט וּבְהַדְרָגָה, מֵהַקֵּל אֶל הַכָּבֵד.

קִדְּם אָמַר לוֹ: "קַח נָא אֶת בְּנִי."
אָמַר אַבְרָהָם: "שְׁנֵי בָנִים לִי: יִצְחָק וַיִּשְׁמַעְאֵל."
אָמַר לוֹ אֱלֹהִים: "אֶת יַחֲדָךְ."
אָמַר אַבְרָהָם: "כָּל בֵּן יַחֲדָי לְאִמּוֹ: יִשְׁמַעְאֵל יַחֲדָי לְהַגֵּר וַיִּצְחָק יַחֲדָי לְשָׂרָה."
אָמַר לוֹ אֱלֹהִים: "אֲשֶׁר אֶהְבֵּת."
עָנָה לוֹ אַבְרָהָם: "אֶת שְׁנֵיהֶם אֲנִי אוֹהֵב."
רַק אֵז אָמַר לוֹ אֱלֹהִים - "אֶת יִצְחָק."

בְּאִיזָה אִפְּן צִוָּה ה' אֶת אַבְרָהָם לְהַקְרִיב אֶת יִצְחָק לְעוֹלָה, לְפִי פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רַש"י?

3. ינאי הלשונאי

ינאי נזכר בעוד צווי שנאמר לאברהם בהדרגה.
א. השלימו בטבלה (העזרו במחסן):

"לך לך מארצה וממולדתך ומבית אביך..."	"קח נא את בנה, את יחידך, אשר אהבת..."
מי צוה? _____	מי צוה? _____
על מי צוה? _____	על מי צוה? _____
באיזה סדר? _____	באיזה סדר? _____
מקום ההתרחשות _____	מקום ההתרחשות _____
תגובת אברהם _____	תגובת אברהם _____

מחסן: אלהים, חרו, אברהם, כנען, בהדרגה - מהקל אל הכבד, מצית ללא שאלה

- ב. שני הצוים נאמרו בהדרגה, מ _____
- ג. לשני הצוים הגיב אברהם באותו אופן: _____

4. חן המדמין

חן דמין שקרא את מה שכתב אברהם ביומנו לפני שיצא למסע עקדת בנו.
השלימו.

יומני היקר,

היום צוה עלי ה': _____

בלבי סערת רגשות: מצד אחד _____

ומצד אחר _____

אני מאמין באלהים ובטוח ש _____

אלהים הבטיח לי ש _____

ואני מאמין שהבטחותיו תתקיימנה.

חן עָרַף בְּתִמוּנוֹת אֶת סִפּוּר עֵקֶדֶת יִצְחָק.
עֲנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת.

"וַיִּשְׁכַּם אַבְרָהָם בַּבֶּקֶר, וַיַּחְבֵּשׁ אֶת חֻמְרוֹ,
וַיִּקַּח אֶת שְׁנֵי נְעָרָיו אֹתוֹ וְאֵת יִצְחָק בְּנוֹ,
וַיִּבְקַע עֵצִי עֲלָהּ, וַיִּקֶם וַיִּלְךְ אֶל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
אָמַר לוֹ הָאֱלֹהִים."

א. סִמְנוּ קוֹ תַּחַת הַפְּעֻלוֹת שֶׁעָשָׂה
אַבְרָהָם.

אַבְרָהָם מְרַבֵּה בַּפְּעֻלוֹת כְּדֵי לְהִמָּנַע מִמַּחְשְׁבוֹת רָעוֹת.

ב. הַשְּׁלִימוּ אֶת בּוֹעוֹת הַדְּבוּר בְּלִשׁוֹן הַתּוֹרָה.

"אֱלֹהִים _____
" _____

"אָבִי, הִנֵּה _____
" _____

”וַיִּבֶן שָׁם אֲבִרָהָם אֶת הַמִּזְבֵּחַ, וַיַּעֲרֹךְ אֶת הָעֵצִים, וַיַּעֲקֹד אֶת יִצְחָק בְּנוֹ, וַיִּשֶׂם אוֹתוֹ עַל הַמִּזְבֵּחַ מִמַּעַל לָעֵצִים. וַיִּשְׁלַח אֲבִרָהָם אֶת יָדוֹ וַיִּקַּח אֶת הַמַּאֲכָלֹת לְשַׁחֵט אֶת בְּנוֹ.”

ג. סִמְנוּ קוֹ תַּחַת הַפְּעֻלוֹת שֶׁעָשָׂה אֲבִרָהָם.
רְבוּי הַפְּעֻלוֹת הוּא אִמְצָעִי לְהַגְבִּיר הַמַּתַּח.

ד. מָה צִוָּה מֶלֶאךָה' עַל אֲבִרָהָם?

ה. מָה רָאָה אֲבִרָהָם?

ו. אֵילוֹ רִגְשׁוֹת פְּעָמוֹ בְּלֵב אֲבִרָהָם כְּשֶׁשָּׁמַע אֶת דְּבָרֵי הַמֶּלֶאךָ?

6. התנהגותו של אברהם מעידה על אפיו ועל תכונותיו.
 הפכו את המספרים לאותיות ותגלו תכונת אפי של אברהם.

40	10	5	30	1	1	200	10

אברהם - _____

ינאי הלשונאי

7. איזו הבטחה מסתתרת בצוירים? השלימו.

”הרבה ארבה את _____”

הידעתם?

הר המוריה

אברהם עקד את יצחק בהר המוריה. על הר זה נבנה מאחר יותר בית המקדש.

הידעתם?

השופר - קרן איל

בראש השנה תוקעים בשופר מקרן של איל ומזכירים את עקדת יצחק.

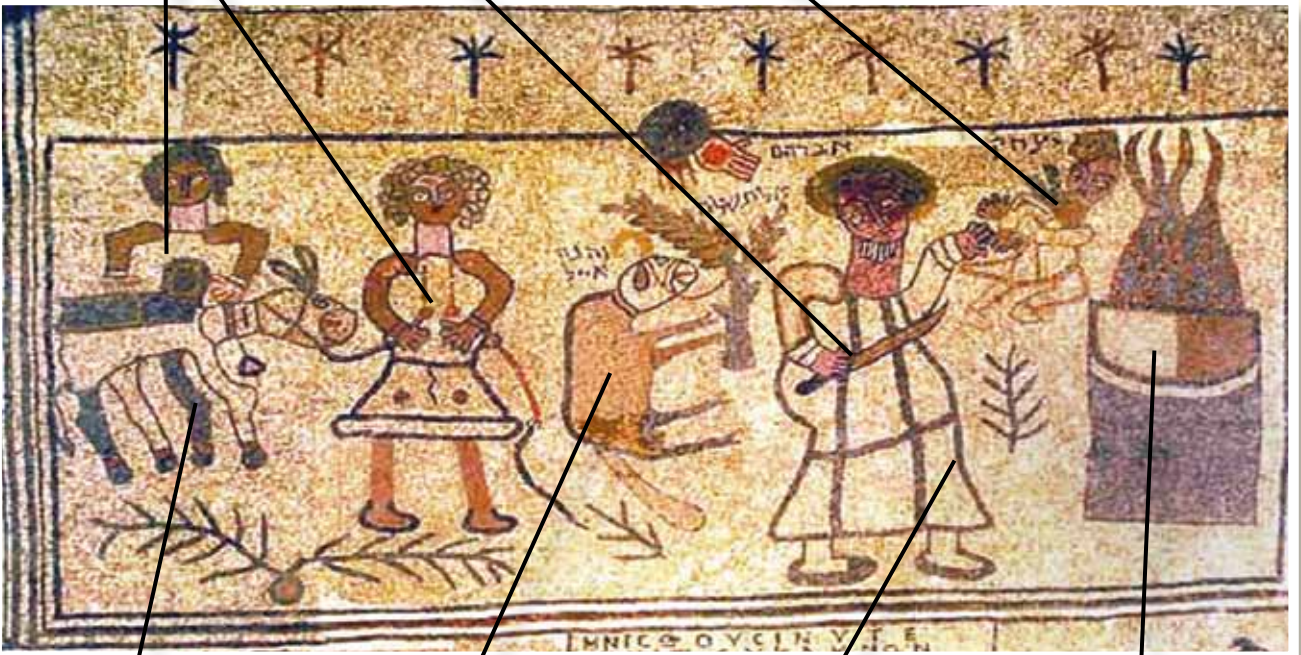
8. דגנית האמנית

דגנית טילה בבית הכנסת העתיק בבית אלפא וראתה רצפת פסיפס המתארת את עקדת יצחק.
כתבו ליד כל חץ את המלה המתאימה.

העזרו במחסן:

אברהם, יצחק, שני הנערים, החמור,
האיל, המזבח, המאכלת

תצלום רצפת הפסיפס מבית הכנסת העתיק בבית אלפא

Empty boxes for labeling: Three boxes at the top and four boxes at the bottom, connected to the mosaic by arrows.

פְּרָשַׁת חַיִּי שָׂרָה

פָּרָק כָּג

(פְּסוּקִים א-כ)

שְׁנֵי חַיִּי - שְׁנוֹת חַיֶּיהָ שֶׁל שָׂרָה.

לְסַפֵּד - לְהַגִּיד דְבָרֵי שְׂבַח עַל הַמֵּת.

גֵר וְתוֹשֵׁב - אָדָם מֵאֶרֶץ אַחֶרֶת שֶׁבָא לְגוֹר בְּמָקוֹם וְנִעְשָׂה תוֹשֵׁב.

אַחֲזַת קֶבֶר - חֲלָקַת אֲדָמָה שֶׁתִּשְׁמַשׁ מְקוֹם קְבוּרָה לְכָל הַמִּשְׁפָּחָה. נְשִׂיא אֱלֹהִים - אִישׁ חָשׁוּב מִטַּעַם הָאֱלֹהִים.

בְּמִבְחָר - בְּטוֹב בְּיֹתֵר. לֹא יִכָּלֵה - לֹא יִמָּנַע.

אִם יֵשׁ אֶת נַפְשְׁכֶם - אִם אַתֶּם רוֹצִים.

פָּגְעוּ לִי - בְּקִשׁוֹ בְּשָׁמַי.

בְּכֶסֶף מְלֵא - בְּמַחִיר מְלֵא.

- א וַיְהִיו חַיֵּי שָׂרָה מֵאָה שָׁנָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה וְשִׁבְעַת שָׁנִים, שְׁנֵי חַיֵּי שָׂרָה.
- ב וַתָּמֶת שָׂרָה בְּקִרְיַת אַרְבַּע, הוּא חֶבְרוֹן, בְּאֶרֶץ כְּנָעַן. וַיָּבֹא אַבְרָהָם לְסַפֵּד לְשָׂרָה וּלְבַכְתָּהּ.
- ג וַיִּקָּם אַבְרָהָם מֵעַל פָּנָיו מֵתוֹ, וַיְדַבֵּר אֶל-בְּנֵי-חַת לֵאמֹר:
- ד "גֵר־וְתוֹשֵׁב אָנֹכִי עִמָּכֶם; תָּנוּ לִי אַחֲזַת-קֶבֶר עִמָּכֶם וְאֶקְבְּרָה מֵתִי מִלְּפָנַי."
- ה וַיַּעֲנוּ בְנֵי-חַת אֶת-אַבְרָהָם לֵאמֹר לוֹ:
- ו "שְׁמַעְנוּ אֲדֹנָי, נְשִׂיא אֱלֹהִים אַתָּה בְּתוֹכֵנוּ. בְּמִבְחָר קְבַרְנוּ קֶבֶר אֶת-מֵתְךָ. אִישׁ מִמֶּנּוּ, אֶת-קְבָרוֹ לֹא-יִכָּלֵה מִמֶּךָ מִקְבַר מֵתְךָ."
- ז וַיִּקָּם אַבְרָהָם וַיִּשְׁתַּחוּ לְעַם-הָאֶרֶץ, לְבְנֵי חַת.
- ח וַיְדַבֵּר אֶתֶם לֵאמֹר: "אִם-יֵשׁ אֶת-נַפְשְׁכֶם לְקַבֵּר אֶת-מֵתִי מִלְּפָנַי, שְׁמַעוּנִי וּפְגַעוּ-לִי בְּעַפְרוֹן בֶּן-צִחֹר.
- ט וַיִּתֵּן-לִי אֶת-מַעְרַת הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר-לוֹ, אֲשֶׁר בְּקִצְעָה שְׂדֵהוּ, בְּכֶסֶף מְלֵא יִתְּנֶנָּה לִי בְּתוֹכְכֶם לְאַחֲזַת-קֶבֶר."
- י וְעַפְרוֹן יָשָׁב בְּתוֹךְ בְּנֵי-חַת; וַיַּעַן עַפְרוֹן הַחַתִּי אֶת-אַבְרָהָם בְּאָזְנֵי בְנֵי-חַת לְכָל בָּאֵי שַׁעַר-עִירוֹ לֵאמֹר:

יא "לא־אֲדַנִּי, שְׁמַעֲנִי: הַשְׁדָּה נָתַתִּי לָךְ, וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בוֹ - לָךְ
נָתַתִּיהָ, לְעֵינַי בְּנִי־עַמִּי נָתַתִּיהָ לָךְ, קִבֵּר מִתְּךָ."

יב וַיִּשְׁתַּחֲוּ אַבְרָהָם לְפָנָיו עִם הָאָרֶץ.

יג וַיִּדְבֹר אֶל־עֶפְרוֹן בְּאֲזְנֵי עַם־הָאָרֶץ לֵאמֹר: "אַךְ אִם־אַתָּה לוֹ
שְׁמַעֲנִי: נָתַתִּי כֶסֶף הַשְׁדָּה, קַח מִמֶּנִּי, וְאִקְבְּרָה אֶת־מִתִּי שָׁמָּה."
יד וַיַּעַן עֶפְרוֹן אֶת־אַבְרָהָם, לֵאמֹר לוֹ:

טו "אֲדַנִּי שְׁמַעֲנִי, אֶרֶץ אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁקָל־כֶּסֶף בֵּינִי וּבֵינְךָ מַה־
הוּא? וְאֶת־מִתְּךָ קִבֵּר."

טז וַיִּשְׁמַע אַבְרָהָם אֶל־עֶפְרוֹן, וַיִּשְׁקַל אַבְרָהָם לְעֶפְרוֹן אֶת־הַכֶּסֶף
אֲשֶׁר דִּבֶּר בְּאֲזְנֵי בְנֵי־חֵת, אַרְבַּע מֵאוֹת שְׁקָל כֶּסֶף עֹבֵר לְסַחֵר.
יז וַיִּקָּם שָׂדֵה עֶפְרוֹן אֲשֶׁר בְּמַכְפֵּלָה, אֲשֶׁר לְפָנָיו מִמְרָא - הַשְׁדָּה
וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בוֹ וְכָל־הָעֵץ אֲשֶׁר בַּשְׁדָּה אֲשֶׁר בְּכָל־גְּבֻלוֹ סָבִיב -
יח לְאַבְרָהָם לְמִקְנָה לְעֵינָיו בְּנֵי־חֵת, בְּכָל בָּאֵי שַׁעַר־עִירוֹ.

יט וְאַחֲרֵי־כֵן קִבֵּר אַבְרָהָם אֶת־שָׂרָה אִשְׁתּוֹ אֶל־מְעַרַת שָׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה עַל־פְּנֵי מִמְרָא, הוּא חֶבְרוֹן, בְּאֶרֶץ כְּנָעַן.

כ וַיִּקָּם הַשְׁדָּה וְהַמְעָרָה אֲשֶׁר־בוֹ לְאַבְרָהָם - לְאַחֲזַת־קִבֵּר מֵאוֹת
בְּנֵי־חֵת.

לך נתתיה - איתו לך
בחנם.

מה הוא? - הכסף לא
חשוב בין ידידים.

כסף עבר לסחר -
שקלים טובים שכל סוחר
מקבל.

לאברהם למקנה - נקנה
על ידי אברהם ויהיה
לרכוש.

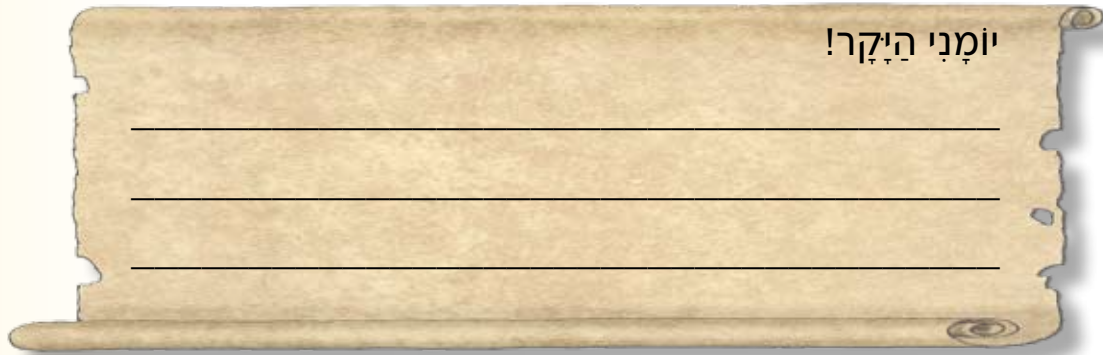
פָּרָק כָּג מוֹת שָׂרָה (פְּסוּקִים א-כ)

חַן הַמְדַמֵּין

1.

חַן דְּמִין שֶׁקְרָא דָּף מִיּוֹמְנוּ שֶׁל אַבְרָהָם. הַדְּבָרִים נִכְתְּבוּ בְּיוֹם מוֹתָהּ שֶׁל שָׂרָה. הַשְּׁלִימוּ.

2. עֲנוּ עַל הַשְּׂאֵלוֹת:

א. מִדּוּעַ הִתְעַקֵּשׁ אַבְרָהָם לְשַׁלֵּם עֲבוּר אַחֲזַת הַקְּבֹרָה?

ב. מִדּוּעַ עָרַף אַבְרָהָם אֶת הַקְּנִיָּה בְּשַׁעַר הָעִיר דֹּקָא? (הַעֲזְרוּ בְּמִדְעַ עַל שַׁעַר הָעִיר בְּעִמּוּד 94).

ג. מִדּוּעַ עָרַף אַבְרָהָם אֶת הַקְּנִיָּה לְעֵינֵי בְּנֵי חֵת?

חַנּוּ הַסֵּקֵרוֹ

3.

שְׂקִילַת כֶּסֶף

בְּתַקּוּפֹתוֹ שֶׁל אַבְרָהָם עָדִין לֹא הִמָּצְאוּ הַמְטַבְּעוֹת. הָאֲנָשִׁים שֶׁלְמוּ בְּגוּשֵׁי מִתְּכֹת מְנַחֶשֶׁת, מְכַסֶּף וּמְזַהֵב. כְּדֵי לְדַעַת אֶת עֶרְכָּם שֶׁקְלוּ אֶת גוּשֵׁי הַמִּתְּכֹת. עַל כֶּף אַחַת שֶׁל הַמֵּאֲזָנִים הִנִּיחוּ אֶת אֲבֵנֵי הַשְּׂקִילָה, וְעַל הַכֶּף הַשְּׁנִיָּה הִנִּיחוּ גוּשֵׁי מִתְּכֹת - עַד שֶׁכִּפּוֹת הַמֵּאֲזָנִים הִתְאָזְנוּ.

לפניכם ציור עתיק הלקוח מקבר של מלך מצרי. חברו בקו כל תאור למקום המתאים בציור.

כף מאזנים ועליה מונחות אבני השקילה שצורתן ראש של פר

כף מאזנים ועליה מונחות טבעות של זהב

אדם שוקל במאזנים.

סל ובו אבני שקילה שצורתן ראש של פר

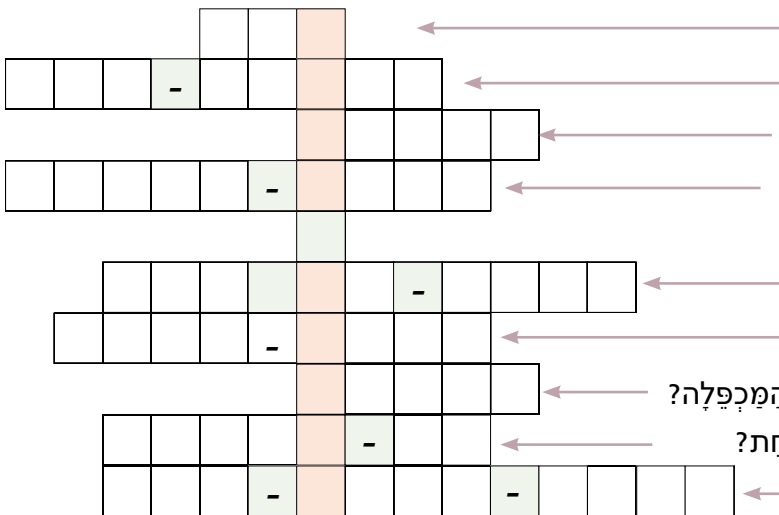
סל ובו טבעות של כסף וזהב

אדם רושם את משקל גושי המתכת.

4. ינאי הלשונאי

פתרו את התשבץ.

1. מי נקברה במערת המכפלה?

2. מה קנה אברהם מבני חת?

3. באיזו עיר נמצאת מערת המכפלה?

4. באיזה כנוי כנוי בני חת את אברהם?

5. היכן קבר אברהם את שרה?

6. מהו שמה הנוסף של חברון?

7. מי האיש שמכר לאברהם את מערת המכפלה?

8. איך כנה אברהם את עצמו באזני בני חת?

9. מה סכום הכסף ששלם אברהם

עבור מערת המכפלה?

אם פתרתם נכון, קבלתם בטור המדגש, מלמעלה למטה, תכונת אפי של אברהם.

אברהם _____

הידעתם?

מערת המכפלה

מערת המכפלה בחברון קדושה ליהודים ולמסלמים.
מעל למערת הקבורה בנו המסלמים מסגד.

מערת המכפלה

5. דגנית האמנית

דגנית מצאה בספר אמנות
ציור המתאר את המספר
בפרק.

התבוננו בציור והשלימו:

הצייר ציר את _____
עומד ליד משרתיו השוקלים
את הכסף.

הצייר ציר את _____
יושב ומשגיח על שקילת
הכסף. ברקע, מרחוק,

נראית _____

פָּרָק כַּד

(פְּסוּקִים א-כח)

א וַאֲבָרָהֶם זָקֵן בָּא בַּיָּמִים; וַיְהִי בִּרְךְ אֶת־אֲבָרָהֶם בְּכָל.

ב וַיֹּאמֶר אֲבָרָהֶם אֶל־עַבְדּוֹ זָקֵן בֵּיתוֹ, הַמַּשִּׁל בְּכָל־אֲשֶׁר־לוֹ:
 "שִׁים־נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי,
 ג וְאֲשַׁבְּעֶךָ בַּיהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם וְאֵלֵהִי הָאָרֶץ, אֲשֶׁר לֹא־תִקַּח
 אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַכְּנַעֲנִי, אֲשֶׁר אֲנֹכִי יוֹשֵׁב בְּקִרְבּוֹ.
 ד כִּי אֶל־אֶרֶצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי תֵלֵךְ, וְלִקַּחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי, לְיִצְחָק."
 ה וַיֹּאמֶר אֵלָיו הָעֶבֶד: "אוֹלֵי לֹא־תֵאבְּהָ הָאִשָּׁה לְלָכֶת אַחֲרַי אֶל־
 הָאָרֶץ הַזֹּאת?
 ו הֲהִשָּׁב אָשִׁיב אֶת־בְּנֶךָ אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יֵצֵאתָ מִשָּׁם?"
 ז וַיֹּאמֶר אֵלָיו אֲבָרָהֶם: "הַשְּׁמֹר לְךָ פֶּן־תָּשִׁיב אֶת־בְּנִי שָׁמָּה.
 יְהוָה אֱלֹהֵי הַשָּׁמַיִם, אֲשֶׁר לָקַחְנִי מִבֵּית אָבִי וּמֵאָרֶץ מוֹלַדְתִּי,
 וְאֲשֶׁר דִּבַּר־לִי וְאֲשֶׁר נִשְׁבַּע־לִי לֵאמֹר: 'לְזַרְעֶךָ אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ
 הַזֹּאת' - הוּא יִשְׁלַח מַלְאָכּוֹ לְפָנֶיךָ, וְלִקַּחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי מִשָּׁם.
 ח וְאִם־לֹא תֵאבְּהָ הָאִשָּׁה לְלָכֶת אַחֲרַיָּךְ, וְנִקִּיתָ מִשְׁבַּעְתִּי זֹאת; רַק
 אֶת־בְּנִי לֹא תִשָּׁב שָׁמָּה."
 ט וַיֵּשֶׁם הָעֶבֶד אֶת־יָדוֹ תַּחַת יָרֵךְ אֲבָרָהֶם אֲדֹנָיו, וַיִּשְׁבַּע לוֹ עַל
 הַדָּבָר הַזֶּה.
 י וַיִּקַּח הָעֶבֶד עֲשָׂרָה גַמְלִים מִגְּמְלֵי אֲדֹנָיו וַיֵּלֶךְ, וְכָל־טוֹב אֲדֹנָיו
 בָּיָדוֹ; וַיָּקָם וַיֵּלֶךְ אֶל־אֲרָם נְהָרִים, אֶל־עִיר נְחוּר.

בָּא בַּיָּמִים - זָקֵן.
 זָקֵן בֵּיתוֹ - הַחֲשׁוֹב
 בְּעַבְדִּים שְׂבִיבֵיתוֹ.
 הַמַּשִּׁל - מְנַהֵל, מְמַנֶּה.
 שִׁים נָא יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי
 - הַשְׁבַּע לִי (כָּךְ נִשְׁבַּעוּ
 בַּיָּמִים הָהֵם).
 בְּקִרְבּוֹ - בְּתוֹכוֹ.
 לֹא תֵאבְּהָ - לֹא תִרְצָה.

הַהִשָּׁב אָשִׁיב - הָאִם
 אַחֲזִיר?

נִקִּיתָ - תִּהְיֶה פְטוּר.

וְכָל טוֹב - שְׁפַע דְּבָרִים
 טוֹבִים.

יא וַיְבָרֶךְ הַגְּמָלִים מְחוּץ לְעִיר אֶל־בְּאֵר הַמַּיִם לְעֵת עָרֵב, לְעֵת
צֵאת הַשָּׁאֲבֹת.

יב וַיֹּאמֶר: "יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדָנִי אֲבָרְכֶם, הַקְּרָה־נָּא לְפָנַי הַיּוֹם,
וְעֲשֵׂה־חֶסֶד עִם אֲדָנִי אֲבָרְכֶם.

יג הִנֵּה אָנֹכִי נֹצֵב עַל־עֵינַי הַמַּיִם, וּבְנוֹת אֲנִשֵּׁי הָעִיר יֵצְאוּ לְשֹׂאֵב
מַיִם.

יד וַהֲיָה הַנְּעֵרָה אֲשֶׁר אָמַר אֵלֶיהָ: 'הֲטִי־נָא כַדָּךְ וְאַשְׁתֵּה'; וְאָמְרָה:
'שְׁתֵּה, וְגַם־גְּמָלֶיךָ אֲשָׁקֶה' - אֵתָהּ הַכַּחַת לְעַבְדְּךָ לִיצְחָק, וּבָהּ
אֵדַע כִּי־עָשִׂיתָ חֶסֶד עִם־אֲדָנִי."

טו וַיְהִי־הוּא טָרָם כָּלָה לְדַבֵּר, וַהֲנִה רַבָּקָה יֵצְאת, אֲשֶׁר יִלְדָה
לְבַת־וְיָאֵל בֶּן־מִלְכָּה, אִשְׁתֵּי נַחֹר, אַחֵי אֲבָרְכֶם, וְכֹדֶה עַל־שְׁכֻמָּה.
טז וַהֲנְעֵרָה טַבַּת מְרָאָה מְאֹד - בְּתוֹלָה, וְאִישׁ לֹא יִדְעָהּ; וַתֵּרֶד
הָעַיִנָּה, וַתִּמְלֵא כֹדֶה וַתַּעֲלֵ.

יז וַיֵּרֶץ הָעֶבֶד לְקַרְאָתָהּ וַיֹּאמֶר: "הַגְּמִיאֵינִי נָּא מֵעֵט־מַיִם מִכַּדָּךְ."

יח וַתֹּאמֶר: "שְׁתֵּה, אֲדָנִי."

וַתִּמְהַר וַתֵּרֶד כֹּדֶה עַל־יָדָהּ וַתִּשְׁקָהּ.

יט וַתְּכַל לְהִשְׁקָתָהּ וַתֹּאמֶר: "גַּם לְגְמָלֶיךָ אֲשָׂאֵב, עַד אִם־כָּלוּ
לְשֵׁתָת."

כ וַתִּמְהַר וַתַּעֲרֵךְ כֹּדֶה אֶל־הַשִּׁקָּת, וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל־הַבְּאֵר לְשֹׂאֵב,
וַתִּשָּׂאֵב לְכָל־גְּמָלָיו.

כא וְהָאִישׁ מִשְׁתַּאֲהָ, לָּהּ, מִחֲרִישׁ לְדַעַת הַהֲצָלִיחַ יְהוָה דְּרָכּוֹ, אִם־
לֹא.

כב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ הַגְּמָלִים לְשֵׁתוֹת, וַיִּקַּח הָאִישׁ נֹזֵם זֶהָב בְּקַע

וַיְבָרֶךְ הַגְּמָלִים - הוֹשִׁיב
אֶת הַגְּמָלִים עַל בְּרִיחֵם
לְמִנוּחָה.

הַקְּרָה נָּא - עֲשֵׂה שְׂיִקְרָה.

חֶסֶד - טוֹבָה.

עֵין הַמַּיִם - מַעְיָן, בְּאֵר.

הַכַּחַת - בְּחֶרֶת.
וּבָהּ אֵדַע - הִיא תִּהְיֶה לִי
לְסִימָן.

טָרָם כָּלָה - עֲדוּן לֹא
סָיֵם.

הָעַיִנָּה - אֵל הַמַּעְיָן

הַגְּמִיאֵינִי - הִשְׁקִינִי, תָּנִי
לִי לְשֵׁתוֹת.

וַתַּעֲרֵךְ - שִׁפְכָה מַיִם אֶל
הַשִּׁקָּת.

הַשִּׁקָּת - כָּלִי אוֹ אֲבֹן
חֲלוּלָה לְיַד הַבְּאֵר
שֶׁהַבְּהֵמוֹת שְׁתוּ מֵהֶם.
מִשְׁתַּאֲהָ לָּהּ - מִתְפַּלֵּא
עָלֶיהָ.

מִחֲרִישׁ לְדַעַת - חֶכְהָ
לְדַעַת.

נֹזֵם - תִּכְשִׁיט שְׁהִי
עוֹנְדִים עַל הָאָף.

בְּקַע - יַחֲדוֹת מִשְׁקָל,
חֲצֵי שְׁקָל.

מִשְׁקָלוֹ, וּשְׁנֵי צְמִידִים עַל־יָדָיָהּ, עֲשָׂרָה זָהָב מִשְׁקָלָם.
 כג וַיֹּאמֶר: "בַּת־מִי אַתָּה? הֲגִידִי נָא לִי: הֵיִשׁ בֵּית־אָבִיךָ מִקּוֹם לָנוּ
 לָלֵיץ?"

לליז - לישן.

כד וַתֹּאמֶר אֵלָיו: "בַּת־בְּתוּאֵל אֲנֹכִי, בֶן־מִלְכָּה, אֲשֶׁר יִלְדָה לְנַחֲוֹר."
 כה וַתֹּאמֶר אֵלָיו: "גַּם־תִּבְּן גַּם־מִסְפּוּא רַב עִמָּנוּ, גַּם־מִקּוֹם לָלוּץ."
 כו וַיִּקַּד הָאִישׁ וַיִּשְׁתַּחֲוֶה לַיהוָה.

כז וַיֹּאמֶר: "בָּרוּךְ יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אַבְרָהָם, אֲשֶׁר לֹא־עֲזַב חֲסִדוֹ
 וְאִמְתּוֹ מִעַם אֲדֹנָי; אֲנֹכִי בַּדְרֹךְ, נָחֲנִי יְהוָה בֵּית אַחֵי אֲדֹנָי."
 כח וַתֵּרֶץ וַתַּעֲרָה וַתִּגַּד לְבֵית אִמָּהּ כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

תבן... מספוא - מזון
 לבהמות.
 ויקד - הרפין ראשו,
 השתחוה.
 חסדו ואמתו - החסד
 האמתי, טובו הרב.
 נחני - הנחה אותי, הוביל
 אותי.

פָּרָק כֹּד

אַבְרָהָם שׁוֹלַח אֶת הָעֶבֶד בְּשִׁלְיחוֹת לְחָרָן (פְּסוּקִים א-ט)

1. השלימו את השיחה בין אברהם לעבדו:

אַבְרָהָם: שִׁים יָדְךָ תַּחַת יְרֵכִי וְהִשָּׁבַע לִי שְׁלֹא

עֲלֶיךָ לְלַכֵּת לְ

הָעֶבֶד: אִם לֹא תִרְצָה הָאִשָּׁה לָבוֹא לְכַנְעַן, הָאִם אוֹכֵל

אַבְרָהָם: אֲנִי אוֹסֵר עֲלֶיךָ

אֲנִי מֵאֲמִין שְׁאֵלֵהֶם

אִם הָאִשָּׁה לֹא תִרְצָה לָבוֹא אִתְּךָ, אִתְּךָ

הָעֶבֶד: אֲנִי נִשְׁבַּע!

2. ינאי הלשונאי

איך כתוב בתורה?

- א. איש זקן - _____
- ג. לא תרצה - _____
- ב. השבע לי - _____
- ד. תהיה פטור מהשבועה - _____

פרק כד
העבד נפגש עם רבקה על פי הבאר (פסוקים י-כח)

1. חנו הסקרן

הבאר

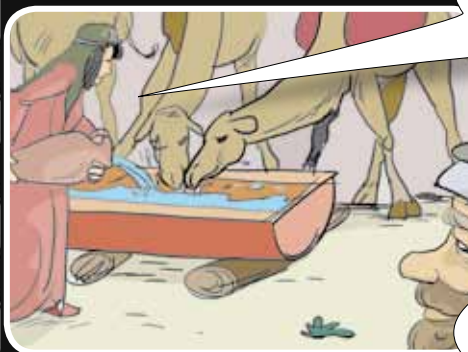
כדי למצא מים חפרו האנשים באר עמקה באדמה עד לשכבת מי התהום. האנשים שאבו את המים מהבאר בעזרת כדים הקשורים לחבלים. מי הבאר שמשו לשתיה ולהשקיה. הבאר שמשה מקום מפגש לתושבים. אל הבאר הגיעו גם הנוודים בדרכים וספרו על חיות ועל חדשות ממסעותיהם. לעת ערב היו הרועים והרועות חוזרים עם עדרי הצאן מן המרעה ונפגשים ליד הבאר. בזמן שהצאן שתו מים, היו הצעירים מפטפטים, מכירים זה את זה ומתאהבים.

מדוע עצר העבד לעת ערב ליד הבאר? _____

2. חן המדמין

חן עָרַף אֶת הַפְּגִישָׁה לְיַד הַבָּאָר
 כְּסָרֵט.
 א. הַשְּׁלִימוּ אֶת בּוֹעוֹת הַדְּבָר.

"הַגְּמִיאֵנִי _____"
 "

"גַּם _____"
 "

"בֵּת _____"
 "לְלִין _____"

"בֵּת _____"
 "

ב. מָה הָעֲנִיק הָעֶבֶד לְרַבְקָה?

ג. מָה נָתַן לְלַמֵּד עַל רַבְקָה עַל פִּי הַתְּנֵהְגוּתָה אֶל הָעֶבֶד?

3. ינאי הלשונאי

איך כתוב בתורה?

- א. סים לדבר _____
- ב. שפכה את המים _____
- ג. כלי שמתוכו שותות הבהמות _____
- ד. מתפלא, נדהם _____
- ה. שותק ומחכה _____
- ו. תכשיט לאף _____

4. דגנית האמנית

דגנית מצאה בספרי האמנות ציורים מתאימים למספר בפרק.
צטטו פסוק מתאים לכל ציור.

גוסטב דורה

אבל פן

” _____ ” ” _____ ”

פָּרֶק כַּד (פְּסוּקִים כַּט-ס)

כַּט וְלִרְבֵּקָה אָח וּשְׁמוֹ לָבֵן, וַיֵּרֶץ לָבֵן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה, אֶל־הָעֵין.
ל וַיְהִי כִּרְאֵת אֶת־הַנְּזֹם וְאֶת־הַצְּמָדִים עַל־יְדֵי אָחִתּוֹ, וּכְשָׁמְעוּ
אֶת־דְּבָרֵי רִבְקָה אָחִתּוֹ, לֵאמֹר: "כֹּה־דָבַר אֵלַי הָאִישׁ";
וַיָּבֹא אֶל־הָאִישׁ, וְהִנֵּה עֹמֵד עַל־הַגְּמָלִים, עַל־הָעֵין.
ל א וַיֹּאמֶר: "בּוֹא, בְּרוּךְ יְהוָה! לָמָּה תַעֲמֹד בַּחוּץ? וְאַנְכִי פְּנִיתִי
הַבַּיִת וּמְקוֹם לְגַמְלִים."

כִּרְאֵת - כְּשָׂרָאָה.

ל ב וַיָּבֹא הָאִישׁ הַבַּיִתָּה וַיִּפְתַּח הַגְּמָלִים, וַיִּתֵּן תָּבֵן וּמִסְפּוֹא לְגַמְלִים
וַיִּמֵּם לְרַחֵץ רַגְלָיו וְרַגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ.
ל ג וַיּוֹשֶׁם לְפָנָיו לֵאמֹר: "לֹא אֲכַל עַד אִם־דִּבַּרְתִּי דְּבָרִי."
וַיֹּאמֶר: "דִּבַּר."

וַיִּפְתַּח הַגְּמָלִים - שְׁחָרַר
אֶת הַגְּמָלִים מִהֶרְצוּעוֹת.

ל ד וַיֹּאמֶר: "עֲבַד אֲבָרְהָם אָנֹכִי.

וַיַּגְדֵּל - הִתְעַשֵּׂר.

ל ה וַיְהִי בֵּרוּךְ אֶת־אֲדֹנָי מְאֹד - וַיַּגְדֵּל; וַיִּתֵּן־לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף
וְזָהָב וְעַבְדִּים וּשְׁפָחֹת וּגְמָלִים וַחֲמֹרִים.
ל ו וַתֵּלֶד שָׂרָה, אִשְׁתׁ אֲדֹנָי, בֵּן לֵאֲדֹנָי, אַחֲרֵי זְקֻנָתָהּ. וַיִּתֵּן־לוֹ אֶת
כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ.

ל ז וַיִּשְׁבִּיעַנִי אֲדֹנָי לֵאמֹר: 'לֹא־תִקַּח אִשָּׁה לְבָנִי מִבְּנוֹת הַפְּנִיעַנִי,
אֲשֶׁר אָנֹכִי יוֹשֵׁב בְּאֶרְצוֹ.

ל ח אִם־לֹא אֶל־בֵּית־אָבִי תֵּלֶךְ וְאֶל־מִשְׁפַּחְתִּי, וְלִקַּחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי.'
ל ט וַאֲמַר אֶל־אֲדֹנָי: 'אֵלַי לֹא־תֵּלֶךְ הָאִשָּׁה אַחֲרָי?'

מ וַיֹּאמֶר אֵלַי: 'יְהוָה, אֲשֶׁר הִתְּהַלַּכְתִּי לְפָנָיו, יִשְׁלַח מִלְּאָכּוֹ אֶתְךָ
וְהִצְלִיחַ דְּרָכְךָ, וְלִקַּחְתָּ אִשָּׁה לְבָנִי מִמִּשְׁפַּחְתִּי וּמִבֵּית אָבִי.

תְּנָקָה מֵאֲלֹתַי - תְּהִיָּה
מִשְׁחָרָר מִקִּיּוֹם הַשְּׁבוּעָה.

אִם יִשָּׁךְ - אִם אֲתָה
רוּצָה.

הַעֲלָמָה - הַנְּעִרָה.

מֵא אֲז תְּנָקָה מֵאֲלֹתַי, כִּי תִבּוֹא אֶל־מִשְׁפַּחְתִּי; וְאִם־לֹא יִתְּנוּ לָךְ,
וְהִיִּית נָקִי מֵאֲלֹתַי.

מִבּ וְאֲבֹא הַיּוֹם אֶל־הָעֵינַן וְאָמַר: 'יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אֲבָרְהֶם, אִם־
יִשְׁךְ־נָא מִצְּלִיחַ דְּרַכִּי, אֲשֶׁר אֲנֹכִי הֵלַךְ עִלְיָהּ,
מִגּ הִנֵּה אֲנֹכִי נֹצֵב עַל עֵינַי הַמַּיִם; וְהָיָה הָעֲלָמָה, הַיִּצְאָת לְשָׂאֵב,
וְאָמַרְתִּי אֵלֶיהָ: 'הִשְׁקִינִי־נָא מֵעֵט־מַיִם מִכַּדָּךְ.'

מִדּ וְאָמַרְהָ אֵלַי: 'גַּם־אֲתָה שְׂתָהּ, וְגַם לְגַמְלֶיךָ אֲשָׂאֵב' - הוּא
הָאִשָּׁה, אֲשֶׁר־הִכִּיחַ יְהוָה לְבֶן אֲדֹנָי.

מֵה אֲנִי טָרִם אֲכֹלָה לְדַבֵּר אֶל־לִבִּי, וְהִנֵּה רִבְקָה יִצְאָת, וְכֹדָה עַל־
שְׂכָמָהּ, וְתִרְדּ הָעֵינָהּ, וְתִשָּׂאֵב; וְאָמַר אֵלֶיהָ: 'הִשְׁקִינִי נָא.'
מִו וְתִמְהַר, וְתִוֹרֵד כְּדָה מֵעֲלֶיהָ, וְתִאָּמַר: 'שְׂתָהּ, וְגַם גַּמְלֶיךָ
אֲשָׂקֶה'; וְאִשְׁתּ, וְגַם הַגַּמְלִים הִשְׁקָתָהּ.

מִזּ וְאֲשָׂאֵל אֲתָהּ, וְאָמַר: 'בֵּת־מִי אַתְּ?' וְתִאָּמַר: 'בֵּת־כְּתוּבָאֵל בֶּן־
נַחֲוֹר, אֲשֶׁר יִלְדָה־לוֹ מִלְכָּה'; וְאִשָּׁם הַנְּזִם עַל־אִפָּהּ, וְהִצְמִידִים
עַל־יָדֶיהָ.

מִח וְאֶקְדּ וְאֲשַׁתְּחִוָּה לַיהוָה; וְאֲבָרַךְ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵי אֲדֹנָי אֲבָרְהֶם,
אֲשֶׁר הִנְחֵנִי בְּדֶרֶךְ אֱמֶת לְקַחַת אֶת־בֵּת־אֲחִי אֲדֹנָי לְכַנּוֹ.
מִטּ וְעַתָּה, אִם־יִשְׁכֶּם עֹשִׂים חֶסֶד וְאֱמֶת אֶת־אֲדֹנָי - הַגִּידוּ לִי; וְאִם־
לֹא - הַגִּידוּ לִי, וְאֶפְנֶה עַל־יְמִינִי אוּ עַל־שְׂמָאלִי."

ג וַיַּעַן לְבֶן וְכְתוּבָאֵל וַיֹּאמְרוּ: "מִיְהוָה יִצְא הַדְּבָר, לֹא נוֹכַל דַּבֵּר
אֵלֶיךָ רַע אוּ־טוֹב.

נֵא הִנֵּה־רִבְקָה לְפָנֶיךָ - קַח וְלָךְ, וְתִהִי אִשָּׁה לְבֶן־אֲדֹנָיךָ, כַּאֲשֶׁר
דִּבַּר יְהוָה."

אִם יִשְׁכֶּם - אִם אַתֶּם
רוּצִים.

נב ויהי כאשר שמע עבד אברהם את דבריהם, וישתחו ארצה ליהוה.

מגדנת - מתנות.

נג ויוצא העבד כלי-כסף וכלי זהב ובגדים, ויתן לרבקה, ומגדנת נתן לאחיה ולאמה.

נד ויאכלו וישתו הוא והאנשים אשר-עמו וילינו. ויקומו בבקר ויאמר: "שלחני לאדני."

ימים או עשור - שנה או עשרה חדשים.

נה ויאמר אחיה ואמה: "תשב הנערה אתנו ימים או עשור, אחר תלך."

אל תאחרו אתי - אל תעכבו אותי.

נו ויאמר אליהם: "אל-תאחרו אתי, ויהוה הצליח דרכי; שלחוני ואלכה לאדני."

ונשאלה את פיה - נשאל את דעתה.

נז ויאמרו: "נקרא לנערה, ונשאלה את-פיה."

נח ויקראו לרבקה ויאמרו אליה: "התלכי עם-האיש הזה?" ותאמר: "אלך."

מנקתה - המטפלת שגדלה אותה מילדותה.

נט וישלחו את-רבקה אחתם ואת-מנקתה ואת-עבד אברהם ואת-אנשיו.

היי לאלפי רבבה - יהיו לך עשרות אלפים רבות של צאצאים. רבבה - עשרת אלפים.

ס ויברכו את-רבקה ויאמרו לה: "אחתנו, את היי לאלפי רבבה, ויירש זרעך את שער שנאיו."

פֶּרֶק כּוּד

הָעֵבֶד בְּבֵית מְשֻׁפַּחַת רַבָּקָה (פְּסוּקִים כֹּט-ס)

1. א. תָּארוּ אֶת קִבְּלַת הַפָּנִים שֶׁעָרְכוּ לָעֵבֶד בְּבֵית רַבָּקָה.

ב. כָּבַר לְמַדְתֶּם עַל אֲנָשִׁים שֶׁהִכְנִיסוּ אוֹרְחִים בְּסֵבֶר פָּנִים יְפוֹת.
מִי הֵם?

2. כִּיצַד הִסְבִּירוּ בְּנֵי מְשֻׁפַּחַת רַבָּקָה אֶת הַסְּכַמְתֶּם לְתֵת אוֹתָהּ לְאִשָּׁה
לִיצְחָק (פְּסוּק נ)?

יְנָאִי הַלְשׁוֹנָאִי

3.

יְנָאִי קָרָא אֶת הַבְּטוּי "נִקְרָא לְנַעֲרָה וְנִשְׁאַל אֶת פִּיהָ".

א. מִי אָמַר לְמִי? לְ_____

ב. מִי הִנְעִרָה? _____

ג. מָה רָצוּ לְשַׁאל אוֹתָהּ? _____

ד. כָּתְבוּ סִפּוּר קִצֵּר וְהִשְׁתַּמְשׂוּ בְּבְטוּי זֶה.

4. בְּמָה בִּרְכוּ בְּנֵי הַמְּשֻׁפַּחָה אֶת רַבָּקָה?

5. כָּתְבוּ בְּמִסְגֶּרֶת בְּרֻכּוֹת וְאֲחוּלִים לְרַבָּקָה וְקִשְׁטוּ.

לְרַבָּקָה _____

מ _____

פָּרֶק כּוּד (פְּסוּקִים סֵא-סוּ)

סֵא וְתָקַם רַבֶּקָה וַנְּעֲרֹתֶיהָ, וְתִרְכַּבְנָה עַל-הַגְּמָלִים, וְתִלְכְּנָה אַחֲרֵי
הָאִישׁ; וַיִּקַּח הָעֶבֶד אֶת-רַבֶּקָה וַיִּלְךָ.

סב וַיִּצְחַק בָּא מִבּוֹא בָּאֵר לַחֵי רֵאִי; וְהוּא יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנְּגֹב.

סג וַיֵּצֵא יִצְחָק לְשׁוּחַ בְּשָׂדֵה לְפָנוֹת עָרֹב.

וַיֵּשֶׂא עֵינָיו וַיֵּרָא וַהֲנֵה גְמָלִים בָּאִים.

סד וְתֵשֶׂא רַבֶּקָה אֶת-עֵינֶיהָ וַתֵּרָא אֶת-יִצְחָק, וַתִּפֹּל מֵעַל הַגְּמֹל.

סה וַתֹּאמֶר אֶל-הָעֶבֶד: "מִי-הָאִישׁ הַלֹּזֶה הַהֶלֶךְ בְּשָׂדֵה לְקִרְאתָנוּ?"

וַיֹּאמֶר הָעֶבֶד: "הוּא אֲדֹנָי."

וַתִּקַּח הַצָּעִיף וַתִּתְּכֶס.

סו וַיִּסְפֹּר הָעֶבֶד לְיִצְחָק אֵת כָּל-הַדְּבָרִים אֲשֶׁר עָשָׂה.

סז וַיְבֹאֶה יִצְחָק הָאֵהֳלָה שָׂרָה אִמּוֹ; וַיִּקַּח אֶת-רַבֶּקָה וַתְּהִי-לוֹ

לְאִשָּׁה וַיֵּאָהֱבָה; וַיִּנָּחַם יִצְחָק אַחֲרֵי אִמּוֹ.

בָּא מִבּוֹא בָּאֵר לַחֵי רֵאִי -
חֲזֹר מִמְּקוֹם שְׁמוֹ בָּאֵר
לַחֵי רֵאִי.
לְשׁוּחַ - לְטִיֵּל.

וַתִּפֹּל - יָרְדָה בְּמַהֲרֹת
מִתּוֹךְ צְנִיעוֹת.

וַתִּתְּכֶס - כִּסְתָה פָּנֶיהָ
מִתּוֹךְ צְנִיעוֹת.

וַיִּנָּחַם - מָצָא נַחֲמָה.

פָּרֶק כּוּד

רַבֶּקָה נִפְגַּשֶׁת עִם יִצְחָק (פְּסוּקִים סֵא-סוּ)

חֵן הַמְדַמֵּין

1.

חֵן רָאָה בְּדַמְיוֹנוֹ אֵת רַבֶּקָה וַנְּעֲרֹתֶיהָ בְּדֶרֶךְ לְכַנְעַן.

הַשְּׁלִימוּ אֵת בּוֹעוֹת הַחֲשִׁיבָה:

אֲנִי אֲתַגַּעֵעַ

אֲנִי חוֹשֶׁשֶׁת שֶׁ

אֲנִי מְקוּהָ

2. תארו את פגישתם של יצחק ורבקה.

3. מעשיה של רבקה מעידים על תכונותיה. כתבו ליד כל מעשה את התכונות המתאימות (העזרו במחסן).

א. רבקה הסכימה להשקות את העבד הצמא.

ב. רבקה מהרה להשקות גם את הגמלים.

ג. רבקה הודיעה לעבד שיש מקום בביתה.

ד. רבקה החליטה לעזב את ארצה ואת משפחתה וללכת לכנען.

ה. רבקה הסכימה לצאת למסע ארוך ומפרך לארץ זרה.

ו. רבקה התכסתה בצעיף כשראתה את חתנה יצחק.

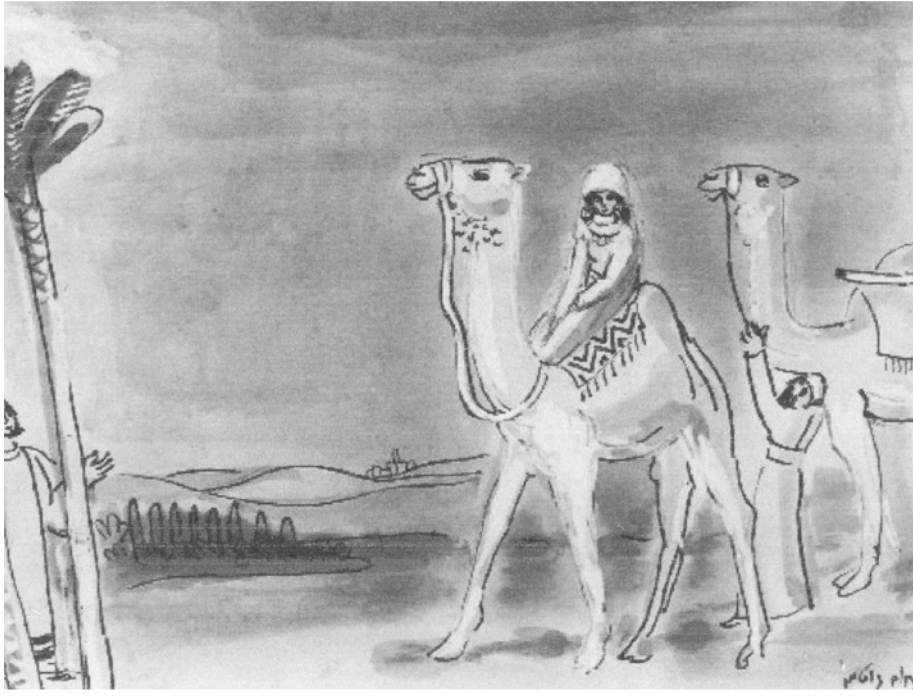
מחסן: מנמסת, צנועה, אדיבה, חרוצה, טובת לב, נדיבה, החלטית, אמיצה, מכניסת אורחים, נועזת, הרפתקנית, בעלת יזמה

4. דגנית האמנית

דגנית בקרה במוזאון וראתה את הציור של הצייר נחום גוטמן.

א. תנו שם לציור.

ב. צבעו את הציור.

נחום גוטמן

5. אילת השואלת

אילת שאלה: מדוע הביא יצחק את רבקה לאהל של שרה אמו?

אגדה

כל ימי חייה של שרה היה נר דולק באהלה במשך כל השבוע. כאשר מתה שרה - כבה הנר. כאשר הגיעה רבקה, הבחין יצחק כי היא מדליקה נר באהל במשך כל השבוע. ראה יצחק שרבקה עושה כמעשיה של אמו שרה, הביא אותה לאהל אמו, נשאה לאשה ואהב אותה מאוד כל ימי חייו.

(על פי בראשית רבה ס)

ז וְאֵלֶּה יְמֵי שְׁנֵי־חַיֵּי אַבְרָהָם אֲשֶׁר־חָי: מֵאֵת שְׁנָה וְשִׁבְעִים שָׁנָה
וְחָמֵשׁ שָׁנִים.

ח וַיִּגְוַע וַיָּמָת אַבְרָהָם בְּשִׁיבָה טוֹבָה, זָקֵן וְשָׁבַע, וַיֵּאֲסֹף אֶל־עַמּוּיוֹ.

ט וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ יִצְחָק וַיִּשְׁמַעֵאל בְּנָיו אֶל־מַעֲרַת הַמְּכַפְלָה, אֶל־
שְׂדֵה עֶפְרָן בֶּן־צַחַר הַחֲתָי אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מַמְרָא,

י הַשְּׂדֵה אֲשֶׁר־קָנָה אַבְרָהָם מֵאֵת בְּנֵי־חֵת - שָׁמָּה קָבַר אַבְרָהָם
וְשָׂרָה אִשְׁתּוֹ.

יא וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת אַבְרָהָם, וַיְבָרַךְ אֱלֹהִים אֶת־יִצְחָק בְּנוֹ.
וַיֵּשֶׁב יִצְחָק עִם־בְּאֵר לַחַי רֹאִי.

ויגוע - מת.
בשיבה טובה - בזקנה טובה.
ויאסף אל עמיו - מת.

עם - ליד.

פרק כה

מות אברהם (פסוקים ז-יא)

1. שביל חיי אברהם

בשביל שלפניכם תמצאו ציורים המתארים ארועים חשובים
בחי אברהם. גזרו את הפסוקים מעמוד 253 והדביקו כל
פסוק מתחת לארוע המתאים.

שְׁבִיל חַיִּי אַבְרָהָם

6

7

8

פה נקברו
אברהם ושרה

2. מעשיו של אברהם מעידים על תכונותיו ועל אפיו. כתבו ליד כל מעשה את תכונת האפי המתאימה (העזרו במחסן).

א. אברהם צית לכל דברי אלהים. _____

ב. אברהם ארח באהלו שלושה אנשים זרים. _____

ג. אברהם ותר על חלקת הארץ הטובה כדי לא לריב עם לוט. _____

ד. אברהם דרש מאלהים לא להרג צדיקים עם רשעים. _____

ה. אברהם סרב לקבל את מערת המכפלה מעפרון חנם. _____

מחסן: רודף צדק, שונא מתנות, מאמין באלהים,
שונא מריבות ואוהב שלום, מכניס אורחים

חן המדמין

3.

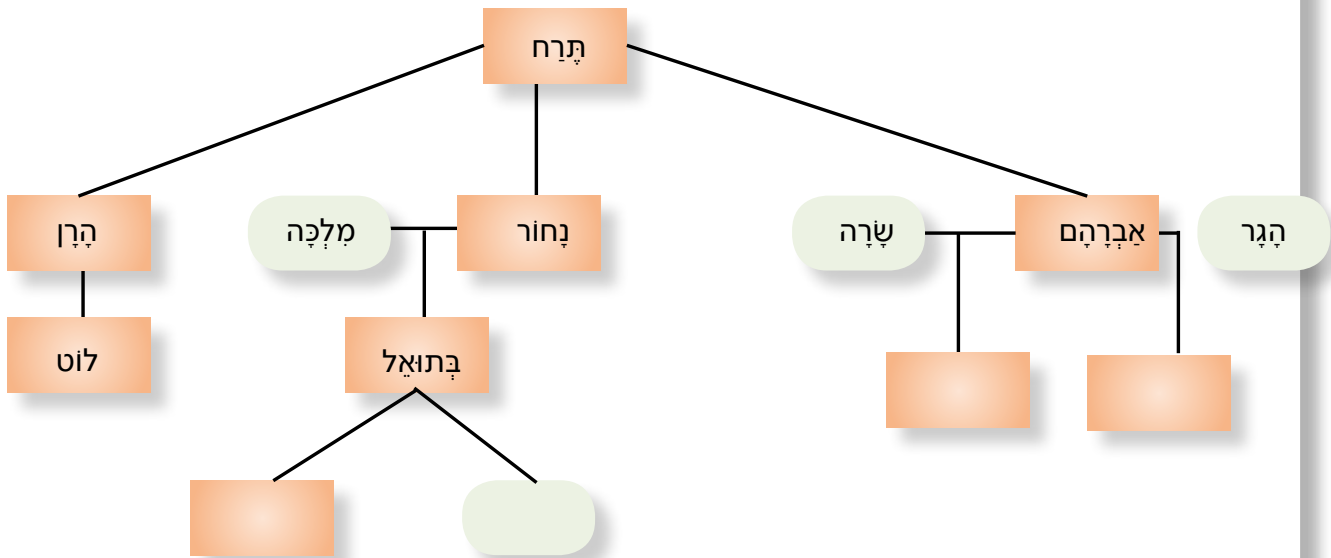
חן קרא על מות אברהם והתעצב אל לבו. חן כתב דברי פרדה מאברהם. השלימו.

היום אני עצוב כי קראתי על מותו של אברהם. _____

4. אילן יחסין - משפחת אברהם

מקרא: זכר

נקבה

- א. השלימו בתרשים את השמות: ישמעאל, יצחק, רבקה, לבן.
 ב. השלימו את הקשר המשפחתי (העזרו במחסן).

לוט הוא _____ של אברהם.
 תרח הוא _____ של יצחק.
 בתואל הוא _____ של יצחק.
 רבקה היא _____ של לבן.
 יצחק הוא _____ של תרח.

מחסן: אחות, נכד, בן דוד, אחין, סבא

ינאי חד חידות "מי אני?"

פתרו אותן.

א. אברהם שלח אותי לחרן להביא משם אשה לבנו.

אני _____

ב. באתי לכנען יחד עם אברהם דודי.

אני _____

ג. השקיתי את העבד וגמליו במים מן הבאר.

אני _____

ד. אלהים עשה לי נס ומצאתי מים להשקות את בני.

אני _____

ה. אברהם מל אותי כשהייתי בן שלש-עשרה.

אני _____

ו. מכרתי לאברהם את מערת המכפלה.

אני _____

ז. צחקתי בלבי כששמעתי שאלד בן לעת זקנה.

אני _____

ח. המלאכים בשרו לאבי שאולד.

אני _____

ט. הפכתי לנציב מלח.

אני _____

פֶּרֶשֶׁת תּוֹלְדוֹת

פָּרָק כֹּה (פְּסוּקִים יט-לד)

יט וְאֵלֶּה תּוֹלְדוֹת יִצְחָק בֶּן־אֲבִרְהָם:

אֲבִרְהָם הוֹלִיד אֶת־יִצְחָק.

כ וַיְהִי יִצְחָק בֶּן־אַרְבָּעִים שָׁנָה בְּקַחְתּוֹ אֶת־רִבְקָה בַּת־בְּתוּאֵל

הָאֲרָמִי מִפְּדֵן אָרָם, אַחֹת לְבֶן הָאֲרָמִי, לוֹ לְאִשָּׁה.

כא וַיַּעֲתֵר יִצְחָק לֵיהוָה לְנַכַּח אִשְׁתּוֹ כִּי עֲקָרָה הוּא, וַיַּעֲתֵר לוֹ יְהוָה,

וַתֵּהָר רִבְקָה אִשְׁתּוֹ.

כב וַיִּתְרַצְצוּ הַבָּנִים בְּקִרְבָּהּ, וַתֹּאמֶר: "אִם־כֵּן, לָמָּה זֶה אָנֹכִי?"

וַתִּלְךְ לְדַרְשׁ אֶת־יְהוָה.

כג וַיֹּאמֶר יְהוָה לָהּ: "שְׁנֵי גוֹיִם בְּבִטְנִי, וּשְׁנֵי לְאֻמִּים מִמֶּעֶיךָ.

יִפְרְדּוּ; וְלֹאִם מְלֹאִם יֵאָמֵן, וְרַב יַעֲבֹד צָעִיר."

כד וַיִּמְלְאוּ יְמֵיהָ לַלְדוֹת, וְהָיָה תוֹמָם בְּבִטְנָהּ.

כה וַיֵּצֵא הָרִאשׁוֹן אֲדָמוֹנִי כָּלֹ כְּאֹדְרֵת שֶׁעַר, וַיִּקְרָאוּ שְׁמוֹ "עֵשָׂו."

כו וְאַחֲרָיֶכֶן יֵצֵא אַחִיו, וַיְדוּ אַחֲזֵת בְּעֵקֵב עֵשָׂו, וַיִּקְרָא שְׁמוֹ "יַעֲקֹב."

וַיִּצְחָק בֶּן־שְׁשִׁים שָׁנָה בְּלְדוֹת אֹתָם.

כז וַיִּגְדְּלוּ הַנְּעָרִים; וַיְהִי עֵשָׂו אִישׁ יָדַע צִיד, אִישׁ שׂוֹדָה, וַיַּעֲקֹב

אִישׁ תָּם, יֹשֵׁב אֱהָלִים.

כח וַיֹּאֲהֵב יִצְחָק אֶת־עֵשָׂו כִּי־צִיד בְּפִיו, וְרִבְקָה אֶהָבֵת אֶת־יַעֲקֹב.

וַיַּעֲתֵר - הִתְפַּלֵּל, בִּקְשׁ.
וַיַּעֲתֵר לוֹ - קִבַּל אֶת
תְּפִלָּתוֹ.

לָמָּה זֶה אָנֹכִי - לָמָּה אֲנִי
עוֹד חַיָּה?
לְדַרְשׁ - לְשַׁאֵל.

גוֹיִם - עַמִּים.
מִמֶּעֶיךָ - מִבִּטְנִיךָ.
לֹאִם מְלֹאִם יֵאָמֵן - אֶחָד
הָעַמִּים יִהְיֶה חֲזָק יוֹתֵר.
רַב יַעֲבֹד צָעִיר - הַצָּעִיר
יִשְׁלֹט בְּבָכֹר.
תוֹמִים - תְּאוֹמִים.
כְּאֹדְרֵת שֶׁעַר - בְּגֵד עֲשׂוּי
מֵעוֹר שֶׁעִיר שֶׁל בַּעַל
חַיִּים.

יֹשֵׁב אֱהָלִים - רוֹעֵה צֹאן.
צִיד בְּפִיו - יִצְחָק אָכַל מִן
הַצִּיד שֶׁהֵבִיא עִשָׂו.

ויזד - בשל.

הלעיטני - תן לי לזלל.

מכרה כיום - מכר לי היום.

אנכי הולך למות - אני ציד וחי תמיד בסכנת חיים.

ויבז - זלזל בבכורה ובז לה.

כט ויזד יעקב נזיד; ויבא עשו מן השדה, והוא עיף.
ל ויאמר עשו אל-יעקב: "הלעיטני נא מן-האדם האדם הזה, כי
עיף אנכי."

על כן קרא-שמו אדום.

לא ויאמר יעקב: "מכרה כיום את-בכרתך לי."

לב ויאמר עשו: "הנה אנכי הולך למות, ולמה-זה לי בכרה?"

לג ויאמר יעקב: "השבעה לי כיום." וישבע לו; וימכר את-בכרתו
ליעקב.

לד ויעקב נתן לעשו לחם ונזיד עדשים; ויאכל וישת ויקם וילך;
ויבז עשו את-הבכרה.

פרק כה

יעקב ועשו (פסוקים יט-לד)

חן המדמין

1.

חן דמין שקרא דף מיזמנה של רבקה.

יומני היקר!

ה' נעתר לתפלתו של יצחק בעלי ו _____

היום תקפו אותי כאבים עזים בבטני עד כדי כך ש _____

התפללתי לאלהים, והוא גלה לי שבבטני _____

כששמעתי ששני בני יריבו זה עם זה בעתיד הרגשתי _____

אני מחכה בקצור רוח להלדת התאומים.

בלבי מחשבות רבות: האם _____

2. מדרש שם

יעקב נקרא בשם זה כי _____

חנן הסקרו

3.

חנן יודע שלעתים תאומים דומים זה לזה. יעקב ועשו היו תאומים. השלימו את הטבלה, ותגלו שיהם שונים זה מזה (העזרו במחסן).

יעקב	עשו	
		המקום במשפחה
		המראה החיצוני
		המקצוע
		היחס לבכורה
		אהבת ההורים

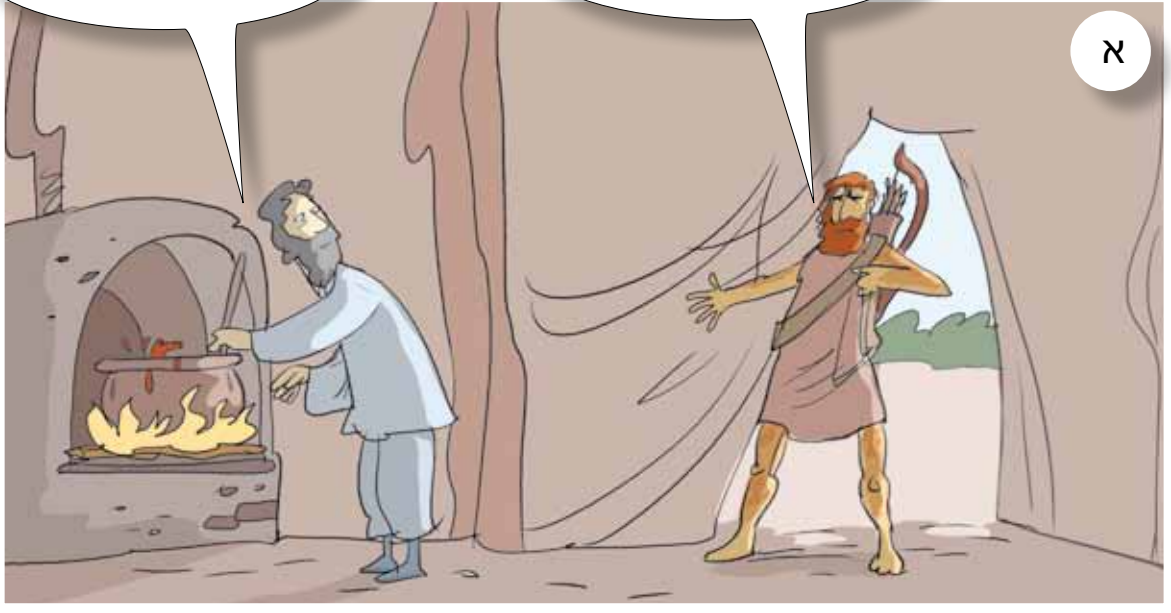
מחסן: רועה צאן, שעיר, שרירי, רבקה אוהבת אותו, ציד, בעל עור חלק, יצחק אוהב אותו, רוצה בבכורה, מזלזל בבכורה, צעיר, אדמוני, תם יושב אהלים, איש שדה, בכור

4. חן המדמיון

חן עָרַךְ בְּתַמוּנֹת אֶת סִפּוּר מְכִירַת הַבְּכוֹרָה.
הִשְׁלִימוּ אֶת בּוֹעוֹת הַדְּבָר בַּלְּשׁוֹן הַתּוֹרָה.

"מְכָרָה" _____
"לִי." _____

"הַלְעִיטְנִי" _____
"אֲנֹכִי." _____

"הַשְּׂבָעָה" _____
" _____

"הִנֵּה אֲנֹכִי" _____
"בְּכוֹרָה." _____

5. חנו הסקרן

הבכורה

הבן המעדף בימי קדם היה הבן הבכור.
עם מות האב היה חלקו של הבן הבכור בירשה גדול פי שנים מזה של
שאר האחים.

א. מדוע חשוב היה ליעקב לקנות את הבכורה? _____

ב. מדוע ותר עשו על הבכורה בקלות? _____

ג. מה דעתכם על התנהגות עשו? _____

ד. מה דעתכם על התנהגות יעקב? _____

6. ינאי הלשונאי

איך כתוב בתורה?

התפיל - _____ בתוך בטנה - _____

עמים - _____ תבשיל - _____

שפך לתוך פי - _____ זלזל - _____

פרק כו

(פסוקים א-ד, יב-יד)

א ויהי רעב בארץ, מלבד הרעב הראשון אשר היה בימי אברהם, וילך יצחק אל-אבימלך מלך-פלשתים, גררה.

ב וירא אליו יהוה ויאמר: "אל-תֵרַד מצרימה: שכן בארץ, אשר אמר אליך;

ג גור בארץ הזאת ואהיה עמך ואברכה, כִּי־לֶךְ וּלְזַרְעֶךָ אֶתֶן אֶת־כָּל־הָאֲרָצַת הָאֵל, וְהִקְמַתִי אֶת הַשְּׂבַעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם אָבִיךָ.

ד וְהִרְבִּיתִי אֶת־זַרְעֶךָ כְּכֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם, וְנָתַתִּי לְזַרְעֶךָ אֶת כָּל־הָאֲרָצַת הָאֵל; וְהִתְבָּרְכוּ בְזַרְעֶךָ כָּל גֹּיֵי הָאָרֶץ."

יב ויזרע יצחק בארץ ההוא, וימצא בשנה ההוא מאה שערים; ויברכהו יהוה.

יג ויגדל האיש, וילך הלוח וגדל, עד כִּי־גָדַל מְאֹד.

יד ויהי לו מקנה-צאן ומקנה בקר ועבדה רבה; ויקנאו אתו פלשתים.

שכן בארץ - תגור בכנען באפן קבוע.

גור בארץ הזאת - תגור בגר באפן זמני.

מאה שערים - כמות היבול שקצר גדולה פי מאה ממה שזרע.

ויגדל האיש - יצחק התעשר.

עבדה רבה - עבדים רבים.

פָּרָק כּו הַהִבְטָחוֹת לְיִצְחָק (פְּסוּקִים א-ד, יב-יד)

1. הַשְּׁלִימוּ:

בְּכַנְעַן הָיָה _____ . לְכֵן הֵלֵךְ יִצְחָק לְגוֹר בְּאֶרֶץ _____ .
אֱלֹהִים הִתְגַּלָּה לְיִצְחָק וְאָסַר עָלָיו _____ .

2. אֱלֹהִים הִבְטִיחַ לְיִצְחָק שְׁתֵּי הַבְּטָחוֹת בְּדוֹמָה לַהִבְטָחוֹת שֶׁהִבְטִיחַ
לְאַבְרָהָם:

א. _____
ב. _____

3. בְּפְסוּקֵי יג מְסַפֵּר עַל יִצְחָק:

“וַיִּגְדַּל הָאִישׁ, וַיֵּלֶךְ הַלּוֹךְ וַיִּגְדַּל עַד כִּי גָדַל מְאֹד.”

א. מִתְחוּקוּ מִתַּחַת הַמַּלְאָכִים מִהַשְׁרֵשׁ גִּדְלָה.
ב. הִחְזְרָה עַל הַמַּלְאָכִים מִהַשְׁרֵשׁ גִּדְלָה בְּאֵה לְהַדְגִּישׁ שֶׁ
_____ .
ג. יִצְחָק הִתְעַשֵּׂר מְאֹד: הִיּוּ לוֹ _____ .
ד. יִצְחָק הִתְעַשֵּׂר בְּזָכוֹת _____ .
ה. עָשְׂרוּ הָרַב שֶׁל יִצְחָק גָּרַם לְ _____ .

פָּרָק כּוֹ

(פְּסוּקִים א-כט)

כִּי זָקֵן - כַּאֲשֶׁר הָיָה זָקֵן.
וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרָאִת -
נִחְלְשׁוּ עֵינָיו וְלֹא יָכַל
לִרְאוֹת.

שָׂא נָא - קַח בְּבִקְשָׁה.
תְּלִידָה - תֵּיק הַחֲצִים שְׁלָךְ.
מִטְעָמִים - מֵאֲכָלִים
טְעִימִים.
בְּעֵבֶר אֲשֶׁר יְבָרְכֶךָ - כְּדֵי
שִׁיבְרֶךָ אוֹתְךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ.

- א וַיְהִי כִּי-זָקֵן יִצְחָק, וַתִּכְהֶינּוּ עֵינָיו מֵרָאִת.
וַיִּקְרָא אֶת-עֶשׂו, בְּנוֹ הַגָּדֹל, וַיֹּאמֶר אֵלָיו: "בְּנִי."
וַיֹּאמֶר אֵלָיו: "הֲנִי."
- ב וַיֹּאמֶר: "הֲנֵה-נָא זָקַנְתִּי, לֹא יִדְעֵתִי יוֹם מוֹתִי.
ג וְעַתָּה שָׂא-נָא כְּלִידָה, תְּלִידָה וְקִשְׁתָּךְ; וְצֵא הַשָּׂדֶה וְצוּדָה לִי צִיד;
ד וְעֲשֵׂה-לִי מִטְעָמִים כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּתִי וְהִבִּיאָה לִי וְאֲכָלָה, בְּעֵבֶר
תְּבָרְכֶךָ נַפְשִׁי בְּטֶרֶם אָמוּת."
- ה וּרְבֵקָה שָׁמְעַת בְּדַבֵּר יִצְחָק אֶל-עֶשׂו בְּנוֹ.
וַיֵּלֶךְ עֶשׂו הַשָּׂדֶה לְצוּד צִיד לְהִבְיֵא.
ו וּרְבֵקָה אָמְרָה אֶל-יַעֲקֹב בְּנֵה לֵאמֹר: "הֲנֵה שָׁמְעַתִּי אֶת-אָבִיךָ
מִדְבַר אֶל-עֶשׂו אַחִיךָ לֵאמֹר:
ז 'הִבִּיאָה לִי צִיד, וְעֲשֵׂה-לִי מִטְעָמִים, וְאֲכָלָה, וְאֲבָרְכְּכָה לִפְנֵי
יְהוָה לִפְנֵי מוֹתִי.'
ח וְעַתָּה, בְּנִי, שָׁמַע בְּקִלִּי - לֵאשֶׁר אָנִי מְצוּהָ אֹתְךָ:
ט לָךְ-נָא אֶל-הַצֹּאן, וְקַח-לִי מִשָּׁם שְׁנֵי גְדִיִּי עֲזִים טָבִים, וְאַעֲשֵׂה
אִתָּם מִטְעָמִים לְאָבִיךָ כַּאֲשֶׁר אֶהְבֵּב.
י וְהִבֵּאתָ לְאָבִיךָ וְאָכַל, בְּעֵבֶר אֲשֶׁר יְבָרְכֶךָ לִפְנֵי מוֹתוֹ."
יא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-רְבֵקָה אִמּוֹ: "הֵן עֶשׂו אַחִי אִישׁ שָׂעֵר, וְאֲנֹכִי
אִישׁ חָלָק!

יִמְשֹׁנִי - יִמְשֹׁשׂ אוֹתִי.
כַּמְתַּעֲתַע - כְּרַמְאִי,
כְּשִׁקְרוּ.

עַלִי קָלְלָתְךָ - אִם אָבִיךָ
יְקַלֵּל אוֹתְךָ, תַּחוּל עַלִי
הַקָּלְלָה.

בְּגַדֵי הַחֲמֹדֹת - הַבְּגָדִים
הַיְפִיִּים.

חֲלֻקַּת צְוֹאֲרֵיו - צְוֹאֲרוֹ
הַחֲלֻקָּה.

כִּי הִקְרָה יְהוָה - ה' זְמַן
לִי צִיד.
גִּשְׁתָּ נָא וְאִמְשֹׁךְ - הַתְּקַרֵּב
וְאִמְשֹׁשׂ אוֹתְךָ.

יב אוֹלֵי יִמְשֹׁנֵי אָבִי, וְהִיִּיתִי בְּעֵינָיו כַּמְתַּעֲתַע, וְהִבֵּאתִי עָלַי קָלְלָה
וְלֹא בִרְכָה. ”

יג וַתֹּאמֶר לוֹ אִמּוֹ: ”עָלִי קָלְלָתְךָ, בְּנִי, אַךְ שְׁמַע בְּקוֹלִי וְלֹךְ קַח-לִי. ”
יד וַיֵּלֶךְ וַיִּקַּח וַיָּבֵא לְאִמּוֹ, וַתַּעַשׂ אִמּוֹ מִטַּעַמִּים, כַּאֲשֶׁר אָהֵב אָבִיו.

טו וַתִּקַּח רַבָּקָה אֶת-בְּגָדֵי עֶשָׂו, בְּנֵה הַגָּדֹל, הַחֲמֹדֹת, אֲשֶׁר אֶתָּה
בְּבֵית, וַתִּלְבַּשׂ אֶת-יַעֲקֹב, בְּנֵה הַקָּטָן.

טז וְאֵת עֶרְת גְּדֵיֵי הָעֵזִים הִלְבִּישָׁה עַל-יָדָיו וְעַל חֲלֻקַּת צְוֹאֲרָיו.
יז וַתִּתֵּן אֶת-הַמִּטַּעַמִּים וְאֵת-הַלֶּחֶם אֲשֶׁר עָשָׂתָה בְּיַד יַעֲקֹב בְּנֵה.

יח וַיָּבֵא אֶל-אָבִיו וַיֹּאמֶר: ”אָבִי. ”

יט וַיֹּאמֶר: ”הֲנִנִּי מִי אַתָּה, בְּנִי?”

יט וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל-אָבִיו: ”אֲנֹכִי עֶשָׂו בְּכֹרְךָ, עָשִׂיתִי כַּאֲשֶׁר דִּבַּרְתָּ
אֵלַי. קוּם-נָא, שִׁבָּה וְאָכְלָה מִצִּידִי - בְּעֵבוּר תְּבַרְכֵנִי נַפְשֶׁךָ. ”

כ וַיֹּאמֶר יַצְחָק אֶל-בְּנוֹ: ”מַה-זֶּה מַהֲרַת לְמַצֵּא, בְּנִי?”

כא וַיֹּאמֶר: ”כִּי הִקְרָה יְהוָה אֵלָהֶיךָ לְפָנָי. ”

כא וַיֹּאמֶר יַצְחָק אֶל-יַעֲקֹב: ”גִּשְׁתָּ-נָא וְאִמְשֹׁךְ, בְּנִי, הֲאֵתָה זֶה בְּנִי
עֶשָׂו אִם-לֹא. ”

כב וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב אֶל-יַצְחָק אָבִיו, וַיִּמְשָׁהוּ וַיֹּאמֶר: ”הֲקָל קוֹל יַעֲקֹב,
וְהִיָּדִים יָדַי עֶשָׂו. ”

כג וְלֹא הִפִּירוֹ, כִּי-הָיוּ יָדָיו כִּיָּדַי עֶשָׂו אָחִיו שְׁעֵרֹת.
וַיְבָרְכֵהוּ,

כד וַיֹּאמֶר: ”אַתָּה זֶה בְּנִי עֶשָׂו?”

כה וַיֹּאמֶר: ”אָנִי. ”

כה וַיֹּאמֶר: ”הַגִּשְׁתָּ לִּי וְאָכְלָה מִצִּיד בְּנִי, לְמַעַן תְּבַרְכֵךָ נַפְשִׁי;
וַיִּגַּשׁ-לוֹ וַיֹּאכַל, וַיָּבֵא לוֹ יֵין וַיִּשְׁתָּ.

שָׁקָה לִי - נִשְׁקָה לִי.

ומשמני הארץ -
המקומות הפוריים בארץ.
דגן - תבואה.
תירש - זיין.
לאמים - עמים.
הוה גביר - תהיה אדון
ושליט.
ארריה ארור - קללה
תבוא על מי שיקלל
אותך.
ומברכיה ברוך -
המברכים אותך יברכו.

כּו וַיֹּאמֶר אֱלֹוֹי יִצְחָק אָבִיו: "גִּשְׁה־נָא וּשְׁקָה־לִי, בְּנִי."
כּו וַיִּגֶשׁ וַיִּשְׁק־לוֹ.

וַיֵּרַח אֶת־רֵיחַ בְּגָדָיו, וַיְבָרְכֵהוּ, וַיֹּאמֶר: "רְאֵה, רֵיחַ בְּנֵי כְּרִיחַ
שָׂדֶה אֲשֶׁר בְּרָכּוּ יְהוָה.

כַּח וַיִּתֶּן־לָּךְ הָאֱלֹהִים מִטַּל הַשָּׁמַיִם וּמִשְׁמַנֵּי הָאָרֶץ וְרַב דָּגָן וְתִירֹשׁ.
כַּט יַעֲבֹדוּךָ עַמִּים, וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָּךְ לְאֲמִים.
הוּה גְבִיר לְאַחֶיךָ, וַיִּשְׁתַּחֲוּ לָּךְ בְּנֵי אִמְךָ.
אַרְרִיךָ אַרְוֹר, וּמְבַרְכֶיךָ בְּרוּךְ."

פָּרָק כּו

יַעֲקֹב מִתְחַזֵּה לְעֵשׂוֹ וּמְקַבֵּל אֶת הַבְּרָכָה (פְּסוּקִים א-כַּט)

חֲנוּ הַסְּקֵרוֹ

1.

הַבְּרָכָה

בְּתַקוּפַת הַתּוֹרָה נִהַג הָאֵב לְבָרֵךְ אֶת בְּנָיו לְפָנָי מוֹתוֹ. הַבְּכוֹר הָיָה
זוֹכֵה לְאַחוּלִים גְּדוּלִים וּמְרַבִּים מִשָּׁל אַחִיו. לְמַעֲשֵׂה הַיְתָה הַבְּרָכָה
תְּפִלָּה לְאֱלֹהִים בְּתַקוּהָ שִׁישְׁמַע וַיִּגְשִׁים אוֹתָהּ.
הָאֲנָשִׁים הָאֲמִינוּ שְׂאֵי אֶפְשֶׁר לְשַׁנּוֹת בְּרָכָה שֶׁנֶּאֱמָרָה אוּ לְבַטְּלָהּ.

מִדּוּעַ רָצָה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת עֵשׂוֹ?

חן המדמין 2.

חן עוֹךְ בְּתַמוּנֹת אֶת סִפּוּר הַתְּחִזּוֹתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב.

הַשְּׁלִימוּ אֶת בּוֹעוֹת הַדְּבָר וְעֲנוּ עַל הַשְּׁאֵלוֹת.

א. מָה קָרָה לְיִצְחָק בְּשֵׁל זִקְנָתוֹ? _____

“וַעֲשֵׂה לִי _____
_____”

בְּטָרָם אָמוֹת.”

ב. מָה הָיְתָה תְּכִינֵתָהּ שֶׁל רַבֵּקָה? _____

“אוּלַי יִמְשְׁנִי _____
_____”

וְלֹא בְּרָכָה.”

ג. כיצד עזרה רבקה ליעקב להתחזות לעשו? _____

ד. מה דעתכם על התנהגותה של רבקה? _____

ה. יצחק לא ראה, ולכן נסה לזהות את בנו בעזרת חושים אחרים. מצאו באיזה חוש השתמש יצחק בכל משפט (העזרו במחסן).

- _____ - "גשה נא ואמשך, בני" - חוש ה _____
- _____ - "הקל קול יעקב..." - חוש ה _____
- _____ - "הגישה לי ואכלה מציד בני" - חוש ה _____
- _____ - "וירח את ריח בגדיו" - חוש ה _____

מחסן: ריח, משוש, שמיעה, טעם

ו. צטטו את הפסוק המוכיח שחוש השמיעה וחוש המשוש בלבד אינם יצחק.

"הקל" _____

גוסטב דורה

דגנית האמנית

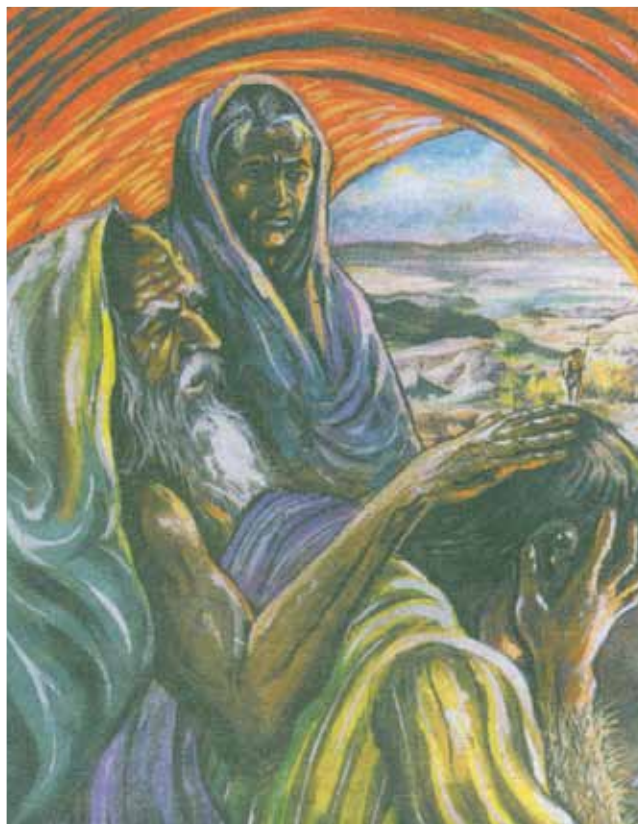

3.

דגנית מצאה בספרי האמנות
ציורים של ציורים מפרסמים.

השוו בין הציורים.

במה הם דומים? _____

אריה מוסקוביץ

במה הם שונים?

4. ינאי הלשונאי

חברו בקו כל ברכה לפרושה.

הפרוש

- תהיה אדון, תמשל על האחים שלך.
- המברכים אותך יהיו ברוכים, והמקללים אותך יהיו מקללים.
- האדמה תצמיח לך יבול רב.
- תשלט על עמים מסביבך.

הברכות שברך יצחק את יעקב

- "ויתן לך האלהים מטל השמים ומשמני הארץ ורב דגן ותירש."
- "ועבדוך עמים וישתחוו לך לאמים."
- "הוה גביר לאחיק, וישתחוו לך בני אמך."
- "ארריך ארור ומברכיך ברוך."

5. בימינו נהוג לברך ברכות ולאחל אחולים בארועים שונים.

א. גזרו את הברכות מעמוד 253.

ב. הדביקו כל ברכה במקום המתאים.

פָּרָק כּוֹ (פְּסוּקִים ל-מו)

פלה - סִימ.

ל וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלָה יִצְחָק לְבָרֵךְ אֶת־יַעֲקֹב, וַיְהִי אַךְ יֵצֵא יֵצֵא יַעֲקֹב
מֵאֵת פָּנָיו יִצְחָק אָבִיו, וַעֲשׂוּ אָחִיו בָּא מִצִּידוֹ,
לֹא וַיַּעַשׂ גַּם־הוּא מִטַּעַמִּים וַיָּבֵא לְאָבִיו.
וַיֹּאמֶר לְאָבִיו: "יָקָם אָבִי וַיֹּאכַל מִצִּיד בְּנוֹ בְּעֵבֶר תְּבָרַכְנִי
נִפְשָׁה."

לב וַיֹּאמֶר לוֹ יִצְחָק אָבִיו: "מִי־אַתָּה?"
וַיֹּאמֶר: "אֲנִי בְנֵךְ בְּכִרְךָ, עֲשׂוּ."

לג וַיַּחְרֵד יִצְחָק חֲרָדָה גְּדֹלָה עַד־מָאֹד,
וַיֹּאמֶר: "מִי־אֶפְּוֵא הוּא הַצִּיד־צִיד וַיָּבֵא לִי, וַאֲכַל מְכַל בְּטָרָם
תָּבוֹא וַאֲבָרַכְהוּ, גַּם־בְּרוּךְ יִהְיֶה?"

לד כַּשֶּׁמַעַע עֲשׂוּ אֶת־דְּבָרֵי אָבִיו, וַיִּצְעַק צַעֲקָה גְּדֹלָה וּמְרָה עַד־
מָאֹד, וַיֹּאמֶר לְאָבִיו: "בְּרַכְנִי גַם־אֲנִי, אָבִי."

לה וַיֹּאמֶר: "בָּא אַחִיךָ בְּמִרְמָה וַיִּקַּח בְּרַכְתְּךָ."

לו וַיֹּאמֶר: "הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב?! וַיַּעֲקֹבְנִי זֶה פַעַמִּים: אֶת־בְּכֹרְתִי
לָקַח, וְהִנֵּה עֵתָה לָקַח בְּרַכְתִּי."

וַיֹּאמֶר: "הֲלֹא־אֶצְלָתָ לִי בְרַכָּה!"

לז וַיַּעַן יִצְחָק וַיֹּאמֶר לַעֲשׂוּ: "הֵן גְּבִיר שִׁמְתִּיו לָךְ וְאֶת־כָּל־אָחִיו
נָתַתִּי לוֹ לַעֲבָדִים, וְדָגַן וְתִירֹשׁ סִמְכְתִּיו; וְלָכָה אֶפְּוֵא מָה אַעֲשֶׂה,
בְּנִי?"

לח וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ אֶל־אָבִיו: "הַבְּרַכָּה אַחַת הוּא־לָךְ, אָבִי?"

ויַחְרֵד - נִבְהַל, פָּחַד.
חֲרָדָה - פָּחַד גְּדוֹל.

הֲכִי קָרָא שְׁמוֹ יַעֲקֹב -
הֲאִם מִפְּנֵי כֵךְ נִקְרָא שְׁמוֹ
יַעֲקֹב?
וַיַּעֲקֹבְנִי - רָמָה אוֹתִי.

הֲלֹא אֶצְלָתָ - הֲרִי
הַשְּׂאֲרָתָ.
סִמְכְתִּיו - נָתַתִּי לוֹ.

בְּרַכְנֵי גַם־אֲנִי, אָבִי.

וַיֵּשֶׂא עֲשׂו קְלוֹ וַיִּבְכֶּה.

לט וַיַּעַן יִצְחָק אָבִיו וַיֹּאמֶר אֵלָיו: "הֲנֵה מְשַׁמְנֵי הָאָרֶץ יִהְיֶה מוֹשְׁבֶךָ,

וּמְטִיל הַשָּׁמַיִם מֵעַל.

מ וְעַל־חֲרָבְךָ תַחֲיֶה, וְאֶת־אָחִיךָ תַעֲבֹד.

וְהָיָה כַּאֲשֶׁר תִּרְדֵּי, וּפְרֻקֶת עָלוּ מֵעַל צְוֹאָרְךָ.

מא וַיִּשְׁטֹם עֲשׂו אֶת־יַעֲקֹב עַל־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַכוּ אָבִיו. וַיֹּאמֶר

עֲשׂו בְּלִבּוֹ: "יִקְרְבוּ יָמֵי אָבִי, וְאֶהְרָגָה אֶת־יַעֲקֹב אָחִי."

מב וַיִּגְדַּל לְרִבְקָה אֶת־דְּבָרֵי עֲשׂו בְּנֵה הַגְּדֹל; וַתִּשְׁלַח וַתִּקְרָא לְיַעֲקֹב,

בְּנֵה הַקָּטָן, וַתֹּאמֶר אֵלָיו: "הֲנֵה עֲשׂו אָחִיךָ מִתְנַחֵם לָךְ לְהַרְגֶךָ.

מג וְעַתָּה, בְּנִי, שְׁמַע בְּקִלִּי וְקוּם בְּרַח־לָךְ אֶל־לְבֵן אָחִי חַרְנֵה.

מד וַיִּשְׁכַּת עִמּוֹ יָמִים אַחֲדִים, עַד אֲשֶׁר־תָּשׁוּב חַמַּת אָחִיךָ.

מה עַד־שׁוּב אַף־אָחִיךָ מִמֶּךָ, וְשָׁכַח אֶת אֲשֶׁר־עָשִׂיתָ לוֹ, וְשָׁלַחְתִּי,

וּלְקַחְתִּיךָ מִשָּׁם; לָמָּה אֲשַׁכַּל גַּם־שְׁנֵיכֶם יוֹם אֶחָד?"

מו וַתֹּאמֶר רִבְקָה, אֶל־יִצְחָק: "קַצְתִּי בְּחַיֵּי מִפְּנֵי בְּנוֹת חַת; אִם־לִקַּח

יַעֲקֹב אִשָּׁה מִבְּנוֹת־חַת כְּאֵלֶּה, מִבְּנוֹת הָאָרֶץ, לָמָּה לִּי חַיִּים?"

וַיְבַךְ - בְּכָה.
מוֹשְׁבָה - מְקוֹם מְגוּרֶיךָ.

כַּאֲשֶׁר תִּרְדֵּי, וּפְרֻקֶת עָלוּ
מֵעַל צְוֹאָרְךָ - כַּאֲשֶׁר יִהְיֶה
לָךְ רַע, תִּמְרֹד וְתִשְׁתַּחֲרַר
מִהַשְׁעָבוֹד.
וַיִּשְׁטֹם - שָׁנָא.
יִקְרְבוּ יָמֵי אָבִי -
אֲחֵרֵי שְׁאַבִּי יָמוֹת.
מִתְנַחֵם לָךְ לְהַרְגֶךָ -
מִנַּחֵם אֶת עֲצָמוֹ בְּמַחְשָׁבָה
לְהַרְגֶךָ אוֹתְךָ.

תָּשׁוּב חַמַּת אָחִיךָ - יַעֲבֹר
הַכַּעַס שֶׁל עֲשׂו.
אָף - כַּעַס

אֲשַׁכַּל - אֶהְיֶה אִם
שִׁכּוּלָה, אִם שְׁבִינִיָּה מִתּוֹ.
קַצְתִּי בְּחַיֵּי - מֵאֲסִתִּי
בְּחַיֵּי.

פָּרָק כּו
הַתְּרַמִּית שֶׁל יַעֲקֹב מֵתַגְלָה (פְּסוּקִים ל–מו)

חן המדמין

1.

חן דמין שקרא ביומנו של עשו.

יומני היקר!

מהרתי לשוב לאהל אבי, בידי המטעמים שבקש ולבי

מלא

כי

אז ספר לי אבי ש

מפי פרצה

הבנתי שאחי יעקב הצליח לרמות אותי פעמים:

בפעם הראשונה כש

ובפעם השנייה כש

התחננתי ובקשתי מאבי

אבי אמר לי

פרצתי בבכי והרגשתי

אך לבסוף אבי ברך אותי ש

החלטתי בלבי

היום התחיל בהתרגשות, בשמחה ובצפיה, והסתים במפח

נפש ובאכזבה.

2. מה דעתכם על התנהגותו של יעקב? _____

3. כיצד תכננה רבקה להציל את יעקב מידי עשו? _____

4. על מה התלוננה רבקה באזני יצחק? _____

5. מה דעתכם על התנהגותה של רבקה? _____

6. ינאי הלשונאי

6.

מתחו קו בין המלים והבטוים מן התורה ובין פרושיהם.

הפרוש

מן התורה

התעור, לא יכל לראות	☐	☐	א. וישטם
מאכלים טעימים	☐	☐	ב. חרדה גדולה
משקר	☐	☐	ג. תירוש
חטה שמכינים ממנה לחם	☐	☐	ד. כלה
יין	☐	☐	ה. מתעתע
סים	☐	☐	ו. דגן
פחד גדול	☐	☐	ז. מטעמים
התמלא שנאה	☐	☐	ח. ותכהין עיניו מראות

פרק כח

א וַיִּקְרָא יִצְחָק אֶל-יַעֲקֹב וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ, וַיְצַוֵּהוּ וַיֹּאמֶר לוֹ: "לֹא-תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן.

ב קוּם לֶךְ פְּדֹנָה אֶרֶם, בֵּיתָהּ כְּתוּבָל אָבִי אִמְךָ, וְקַח-לָךְ מִשָּׁם אִשָּׁה מִבְּנוֹת לְבֹן, אַחֵי אִמְךָ.

ג וְאֵל שְׂדֵי יִבְרָךְ אֶתְךָ וַיְפָרֶךְ וַיִּרְבֶּךָ, וְהָיִיתָ לְקַהֲל עַמִּים.

ד וַיִּתֶּן-לָךְ אֶת-בְּרַכְּת אֲבֹרָהֶם, לָךְ וּלְזֶרְעֶךָ אַתְּךָ, לְרִשְׁתְּךָ אֶת-אֶרֶץ מִגְרִיךָ אֲשֶׁר-נָתַן אֱלֹהִים לְאַבְרָהָם.

ה וַיִּשְׁלַח יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב, וַיֵּלֶךְ פְּדֹנָה אֶרֶם אֶל-לְבֹן בֶּן-כְּתוּבָל הָאֲרָמִי, אַחֵי רַבְקָה, אִם יַעֲקֹב וַעֲשׂו.

ו וַיֵּרָא עֲשׂו כִּי-בָרַךְ יִצְחָק אֶת-יַעֲקֹב, וַשְׁלַח אֹתוֹ פְּדֹנָה אֶרֶם לְקַחַת-לוֹ מִשָּׁם אִשָּׁה בְּבָרְכּוֹ אֹתוֹ, וַיְצַו עָלָיו לֵאמֹר: "לֹא תִקַּח אִשָּׁה מִבְּנוֹת כְּנָעַן."

ז וַיִּשְׁמַע יַעֲקֹב אֶל-אָבִיו וְאֵל אִמּוֹ וַיֵּלֶךְ פְּדֹנָה אֶרֶם.

ח וַיֵּרָא עֲשׂו כִּי רָעוֹת בָּנוֹת כְּנָעַן בְּעֵינָי יִצְחָק אָבִיו.

ט וַיֵּלֶךְ עֲשׂו אֶל-יִשְׁמָעֵאל, וַיִּקַּח אֶת-מַחְלַת בַּת-יִשְׁמָעֵאל בֶּן-אַבְרָהָם, אַחֹת נְבִיּוֹת, עַל-נָשָׁיו לוֹ לְאִשָּׁה.

פרשת ויצא

י וַיֵּצֵא יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע וַיֵּלֶךְ חֲרָנָה.

יא וַיִּפְגַּע בַּמָּקוֹם וַיִּלֶן שָׁם כִּי-בֵּא הַשֶּׁמֶשׁ.

וַיִּקַּח מֵאֲבְנֵי הַמָּקוֹם וַיִּשָּׂם מְרֹאשֹׁתָיו, וַיִּשְׁכַּב בַּמָּקוֹם הַהוּא.

ויפרד וירבה - יהיו לך צאצאים רבים.
קהל עמים - שבטים רבים.
לרשתך - לרשת, לקבל בירושה.

ויפגע - הגיע במקרה.
וילן - ישן.
בא השמש - השמש שקעה.
מראשתי - מתחת לראשו.

יב וַיִּחַלְמוּ: וְהָיָה סֵלֶם מִצַּב אֶרֶץ וּרְאִשׁוֹ מִגֵּיעַ הַשָּׁמַיְמָה, וְהָיָה מְלֹאכֵי אֱלֹהִים עֲלֵים וַיִּרְדּוּ בּוֹ.

יג וְהָיָה יְהוָה נֹצֵב עָלָיו, וַיֹּאמֶר: "אֲנִי יְהוָה, אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק, הָאָרֶץ - אֲשֶׁר אֶתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ - לְךָ אֶתְנַנֶּה וְלְזֹרְעָהּ.

יד וְהָיָה זֹרְעָהּ כַּעֲפֹר הָאָרֶץ, וּפְרֻצֹת יָמָה וְקִדְמָה וְצַפְנָה וְנִגְבָּהּ, וְנִבְרָכוּ בָּהּ כָּל־מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה וּבְזֹרְעָהּ.

טו וְהָיָה אָנֹכִי עִמָּךְ, וּשְׁמִרְתִּיךָ כַּכֹּל אֲשֶׁר־תֵּלֵךְ, וְהִשְׁבַּתִּיךָ אֶל־הָאָדָמָה הַזֹּאת, כִּי לֹא אֶעֱזָבְךָ, עַד אֲשֶׁר אִם־עָשִׂיתִי, אֵת אֲשֶׁר־דִּבַּרְתִּי לְךָ."

טז וַיִּיקָץ יַעֲקֹב מִשְׁנָתוֹ וַיֹּאמֶר: "אֲכֹן יֵשׁ יְהוָה בְּמָקוֹם הַזֶּה, וְאָנֹכִי לֹא־יָדַעְתִּי."

יז וַיִּירָא וַיֹּאמֶר: "מַה־נִּזְרָא הַמָּקוֹם הַזֶּה! אֵין זֶה כִּי אִם־בַּיִת אֱלֹהִים, וְזֶה שַׁעַר הַשָּׁמַיִם."

יח וַיִּשָּׁכֶם יַעֲקֹב בַּבֶּקֶר, וַיִּקַּח אֶת־הָאֲבָן אֲשֶׁר־שָׁם מִרְאֲשֵׁתוֹ, וַיִּשֶׂם אֹתָהּ מִצְבָּה, וַיִּצַק שָׁמֶן עַל־רֹאשָׁהּ.

יט וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא: "בַּיִת־אֵל", וְאוֹלָם לְוֹז שֵׁם־הָעִיר לְרֹאשְׁנָהּ.

כ וַיִּדַר יַעֲקֹב נָדָר לֵאמֹר: "אִם־יְהִיָּה אֱלֹהִים עִמָּדִי, וּשְׁמִרְנִי בַדֶּרֶךְ הַזֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי הוֹלֵךְ, וְנָתַן־לִי לֶחֶם לֶאֱכֹל וּבִגְד לְלַבֵּשׁ, כֹּא וְשִׁבְתִּי בְשָׁלוֹם אֶל־בַּיִת אָבִי - וְהָיָה יְהוָה לִי לְאֱלֹהִים.

כב וְהָאֲבָן הַזֹּאת, אֲשֶׁר־שָׁמַתִּי מִצְבָּה, יְהִיָּה בַיִת אֱלֹהִים; וְכֹל אֲשֶׁר תִּתֵּן־לִי עֲשׂוֹר אֶעֱשֶׂרנּוּ לְךָ."

וּפְרֻצֹת - תַּרְחִיב אֵת גְּבוּלוֹתֶיךָ.
יָמָה - לְצַד מַעְרֵב (הַיָּם הַתִּיכוֹן נִמְצָא בְּמַעְרֵב).
קִדְמָה - לְצַד מְזֻרָה.
נִגְבָּהּ - לְצַד דְּרוֹם, אֶל הַנֶּגֶב.

וְנִבְרָכוּ בָּהּ כָּל מִשְׁפַּחַת הָאָדָמָה וּבְזֹרְעָהּ - כָּל הָעַמִּים יִבְרָכוּ בְּזִכְרוֹתֶיךָ וּבְזִכּוֹת בְּנֵיךָ.
עַד אֲשֶׁר אִם עָשִׂיתִי - עַד אֲשֶׁר אֶעֱשֶׂה.
וַיִּיקָץ - הִתְעוֹרֵר.
אֲכֹן - בְּאַמַּת.

מִצְבָּה - אֲבָן לְזִכְרוֹן.

וַיִּדַר - הִתְחַיַּב.
נָדָר - הִתְחַיְבוּת.

עֲשׂוֹר אֶעֱשֶׂרנּוּ לְךָ - אֶתְנוּ לְךָ עֲשִׂירִית.

פֶּרֶק כַּח יִצְחָק שׁוֹלַח אֶת יַעֲקֹב לְחָרֵן (פְּסוּקִים א-ט)

1. ינאי הלשונאי

א. ינאי גלה שיצחק הולך בדרכי אביו ונוהג כמוהו.
השלימו (העזרו במחסן):
יצחק, כמו _____ אביו, אינו רוצה שבנו _____
יתחתן עם אשה _____.
לכן יצחק שולח את יעקב ל _____,
אל משפחת _____, כדי למצא אשה.

מחסן: כנענית, בתואל, אברהם, חרן, יעקב

ב. ינאי מכיר פתגם המתאים לבן ההולך בדרכי אביו.
הפכו את המספרים לאותיות ותגלו את הפתגם.

	50	40	10	60		400	6	2	1		10	300	70	40

40	10	50	2	30

_____ הפתגם הוא:

2. חֲבֵרוּ בְּקוֹ כָּל בְּרָכָה לְפִרוּשָׁהּ.

הַפְּרוּשׁ

- כָּל הַבְּרָכוֹת שֶׁקִּבַּל אֲבֵרָהֶם תִּתְקַיְּמַנָּה בָּךְ וּבְזֶרְעֶךָ.
- תִּקְבַּל בִּירוּשָׁה אֶת אֶרֶץ כְּנָעַן.
- יִהְיוּ לְךָ צִאֲצָאִים רַבִּים.

בְּרַכַּת יִצְחָק לְיַעֲקֹב

- "וְאֵל שְׁדֵי יִבְרַךְ אוֹתְךָ וַיְפָרֶךְ וַיְרַבְּךָ וְהָיִיתָ לְקַהֲל עַמִּים."
- "וַיִּתֵּן לְךָ אֶת בְּרַכַּת אֲבֵרָהֶם, לְךָ וּלְזֶרְעֶךָ אֶתְּךָ."
- "לְרִשְׁתְּךָ אֶת אֶרֶץ מְגָרִיךָ אֲשֶׁר נָתַן אֱלֹהִים לְאֲבֵרָהֶם."

3. מָה עָשָׂה עֵשָׂו כִּדֵּי לְשַׂמַּח אֶת אָבִיו? _____

חַן הַמַּדְמִין

4.

חַן דְּמִיּוֹן שֶׁקָּרָא דָּךְ מִיּוֹמְנוּ שֶׁל יַעֲקֹב.

יוֹמְנֵי הַיְקָרָה!

מָחָר יוֹצֵא אֲנִי בְּדַרְכֵי לְחָרָן וּבְלִבִּי סֵעֶרֶת רִגְשׁוֹת. מֵצֵד אֶחָד

מֵצֵד אֲחֵר _____

אֲנִי מְקוֹה _____

פְּרֻשֵׁת וַיֵּצֵא

חֵלוֹם יַעֲקֹב (פְּרָק כח, פְּסוּקִים י-כב)

גוסטב דורה

1. דְּגִנִּית הָאֱמֻנִית

דְּגִנִּית מְצָאָה בְּסִפְרֵי הָאֱמֻנוֹת
צִיּוּרִים שֶׁל צִיּוּרִים מְפָרְסָמִים.
א. חֲבָרוּ כָּל הֶגֶד לְצִיּוּר הַמֵּתָאִים.

- הַצִּיּוּר בְּצַבְעֵי שָׁחַר וְלָבֵן.
 - הַצִּיּוּר צְבֻעוֹנִי.
 - בְּצִיּוּר מַלְאָכִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בְּסֵלֶם.
 - בְּצִיּוּר מַלְאָכִים עוֹלִים וְיוֹרְדִים בְּמַדְרָגוֹת.
 - הַצִּיּוּר בְּסִגְנוֹן יְלֻדוֹתֵי.
 - הַצִּיּוּר בְּסִגְנוֹן מְצִיאוֹתֵי.
- ב. הוֹסִיפוּ הֶגְדִּים מְשֻׁלָּכִים.

שלום מצפת (שלום מושקוביץ)

2. אֵילַת הַשׁוֹאֵלַת

אֵילַת שְׁאֵלָה: מִי הֵיוּ הַמְּלָאכִים הָעוֹלִים וַיּוֹרְדִים בְּסֶלֶם?
אֵילַת קְרָאָה אֲגַדָּה:

שְׁתֵּי קְבוּצוֹת שֶׁל מְלָאכִים מְלוּוֹת אֶת יַעֲקֹב:
הַמְּלָאכִים הָעוֹלִים בְּסֶלֶם הֵם הַמְּלוּיִם אֶת יַעֲקֹב בְּאַרְץ וְאִינָם יוֹצְאִים
לְחוּץ לְאַרְץ; הַמְּלָאכִים הַיּוֹרְדִים בְּסֶלֶם הֵם הַמְּלָאכִים שִׁילּוּ אֶת יַעֲקֹב
בְּחוּץ לְאַרְץ - בְּדֶרֶךְ לְחָרָן.

(על פי בְּרֵאשִׁית רַבָּה סח, יב)

3. לְפָנֵיכֶם הַהִבְטָחוֹת שֶׁהִבְטִיחַ אֱלֹהִים לְיַעֲקֹב.

”אֲנִי ה', אֱלֹהֵי אַבְרָהָם אָבִיךָ וְאֱלֹהֵי יִצְחָק. הָאָרֶץ, אֲשֶׁר אֶתָּה שֹׁכֵב עָלֶיהָ,
לְךָ אֶתְנַנֶּה וְלְזֶרְעֶךָ. וְהָיָה זֶרְעֶךָ כְּעֶפְרַת הָאָרֶץ, וּפְרִצְתָּ יָמָה וְקִדְמָה וְצַפְנָה
וְנִגְבָּה, וְנִבְרַכְוּ בְךָ כָּל מְשֻׁפְּחֹת הָאָדָמָה וּבְזֶרְעֶךָ.”

(פְּסוּקִים יג-יד)

א. מִתְחוּ קו אָדָם מִתַּחַת לַהִבְטָחָה לְזֶרַע רַב.

ב. מִתְחוּ קו כָּחַל מִתַּחַת לַהִבְטָחַת הָאָרֶץ.

ג. הַשְּׁלִימוּ:

הַהִבְטָחוֹת שֶׁהִבְטִיחַ אֱלֹהִים לְיַעֲקֹב דּוֹמוֹת לַהִבְטָחוֹת
שֶׁקִּבְּלוּ _____ ! _____ מְאֵלֵהִים.

4. אלהים הבטיח ליעקב:

"ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה"

בפסוק זה מופיעים ארבעה כוונים.

א. כתבו בלשון התורה:

לָצֶפוֹן - _____
לְמִזְרַח - _____
לְדָרוֹם - _____
לְמַעְרָב - _____

ב. למה התכוון אלהים בהבטחה זו? _____

5. א. איך הרגיש יעקב כְּאִשֶּׁר הִתְעוֹרַר מֵהַחֲלוּם? _____

ב. יעקב אמר: "מה _____ !"

ג. למה התכוון בדבריו? _____

ד. מה עשה? _____

ה. איזה שם נתן למקום? _____

6. חנו הסקרן

נדר

נדר הוא התחייבות בשבועה לפני אלהים. האדם הנודר מתחייב לקיים את הנדר, אם יקבל את מה שהוא רוצה בו כל כך.

השלימו:

יעקב נדר נדר: אם אלהים ישמר עלי בדרך, יתן לי לחם ובגדים ויחזיר אותי הביתה בשלום,

אני מבטיח _____

פָּרָק כֵּט

א וַיֵּשֶׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו, וַיִּלֶךְ אֶרְצָה בְּנֵי־קָדָם.

רִבְצִים עָלֶיהָ - שׁוֹכְבִים לַיְדָה.

ב וַיֵּרָא וְהִנֵּה בְּאֵר בְּשָׂדֵה, וְהִנֵּה־שָׁם שְׁלֹשָׁה עֲדָרֵי־צֹאן רִבְצִים עָלֶיהָ, כִּי מִן־הַבְּאֵר הֵהוּא יִשְׁקוּ הָעֲדָרִים.

וַגָּלּוּ - גָּלְגָלוּ, הוֹרִידוּ.

וְהָאֶבֶן גְּדֹלָה עַל־פִּי הַבְּאֵר,

ג וְנֹאסְפוּ־שָׂמָה כָּל־הָעֲדָרִים, וַגָּלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר, וְהִשְׁקוּ אֶת־הַצֹּאן, וְהִשְׁיבוּ אֶת־הָאֶבֶן עַל־פִּי הַבְּאֵר לְמַקְמָה.

ד וַיֹּאמֶר לָהֶם יַעֲקֹב: "אֲחִי, מַאִין אַתֶּם?"

וַיֹּאמְרוּ: "מִחָרָן אֲנַחְנוּ."

ה וַיֹּאמֶר לָהֶם: "הֲיִדְעֶתֶם אֶת־לְבֹן בֶּן־נַחֲוֹר?" וַיֹּאמְרוּ: "יָדַעְנוּ."

ו וַיֹּאמֶר לָהֶם: "הַשְּׁלוֹם לּוֹ?"

וַיֹּאמְרוּ: "שְׁלוֹם; וְהִנֵּה רָחֵל בְּתוֹ בָּאָה עִם־הַצֹּאן."

לֹא עַת הָאֶסְף הַמְקַנָּה - עוֹד לֹא הִגִּיעַ הַזְּמַן לְאֶסְף אֶת הַצֹּאן וְלַחֲזוֹר הַבֵּיתָה.

ז וַיֹּאמֶר: "הֲזֶן עוֹד הַיּוֹם גְּדוֹל - לֹא־עַת הָאֶסְף הַמְקַנָּה; הִשְׁקוּ הַצֹּאן וּלְכוּ רְעוּ."

ח וַיֹּאמְרוּ: "לֹא נוֹכַל עַד אֲשֶׁר יֵאָסְפוּ כָּל־הָעֲדָרִים, וַגָּלְלוּ אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר, וְהִשְׁקִינוּ הַצֹּאן."

ט עוֹדְנוּ מְדַבֵּר עִמָּם, וְרָחֵל בָּאָה עִם־הַצֹּאן אֲשֶׁר לְאֲבִיהָ, כִּי רָעָה הוּא.

י וַיְהִי כַּאֲשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רָחֵל בְּת־לְבֹן, אֲחִי אִמּוֹ, וְאֶת־צֹאן לְבֹן, אֲחִי אִמּוֹ; וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבְּאֵר,

וַיִּגַּל - גָּלַל, הִסִּיר. וַיִּשַׁק - הִשְׁקָה.

וַיִּשַׁק אֶת צֹאן לְבֹן אֲחִי אִמּוֹ.

וַיִּשַׁק - נָתַן נְשִׁיקָה. וַיִּבֶד - בָּכָה.

יֵא וַיִּשַׁק יַעֲקֹב לְרָחֵל, וַיֵּשֶׂא אֶת־קִלּוֹ וַיִּבֶד.

יב וַיַּגֵּד יַעֲקֹב לְרַחֵל כִּי אָחִי אַבְיָה הוּא, וְכִי בֶן־רַבֵּקָה הוּא; וַתִּרְצֵן
וַתַּגֵּד לְאַבְיָה.

את שמע יעקב - את
השמועה כי בא יעקב.

יג וַיְהִי כַשְׁמֹעַ לְבֶן אֶת־שְׁמַע יַעֲקֹב בֶּן־אָחִיתוֹ, וַיִּרְצֵן לְקָרְאָתוֹ,
וַיַּחֲבֹק־לוֹ, וַיִּנְשָׁק־לוֹ, וַיְבִיֵּאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ.

וַיִּסְפֹּר לְלֶבֶן אֶת כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

יד וַיֹּאמֶר לוֹ לְבֶן: "אך עֲצָמֵי וּבְשָׂרֵי אֶתֶּה." וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים.

עצמי ובשרי אתה - אתה
בן משפחתי.

טו וַיֹּאמֶר לְבֶן לַיַּעֲקֹב: "הֲכִי־אָחִי אֶתֶּה וְעַבַּדְתַּנִּי חָנָם?
הַגִּידָה לִּי מַה־מְשַׁכְּרָתְךָ."

הכי אחי אתה - האם
מפני שאתה בן משפחתי.

טז וּלְלֶבֶן שְׁתֵּי בָנוֹת: שֵׁם הַגְּדֹלָה לֵאמֹר, וְשֵׁם הַקְּטָנָה רַחֵל.

יז וַעֲיִנֵּי לֵאמֹר רְכוֹת, וּרַחֵל הִיָּתָה יִפְתַּת־תָּאֵר וַיִּפַּת מְרֹאֵה.

רכות - חלשות.
ברחל - בעבור רחל.

יח וַיֵּיָאֵהֶב יַעֲקֹב אֶת רַחֵל, וַיֹּאמֶר: "אֶעֱבָדְךָ שִׁבְעַ שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתֶרֶךְ
הַקְּטָנָה."

יט וַיֹּאמֶר לְבֶן: "טוֹב תַּתִּי אֶתֶּה לְךָ מִתַּתִּי אֶתֶּה לְאִישׁ אַחֵר. שָׁבָה
עִמָּדִי."

טוב תתי אתה לך -
מוטב שאתן את רחל לך
לאשה.

כ וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרַחֵל שִׁבְעַ שָׁנִים, וַיְהִיוּ בְּעֵינָיו כִּיָּמִים אַחָדִים
בְּאַהֲבָתוֹ אֶתֶּה.

כא וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבֶן: "הֲבָה אֶת־אִשְׁתִּי כִּי מָלְאוּ יָמִי, וְאַבּוֹאָה אֵלַיָּה."
כב וַיֵּאֶסֶף לְבֶן אֶת־כָּל־אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה.

כג וַיְהִי בָּעֶרֶב וַיִּקַּח אֶת־לֵאָה בְּתוֹ וַיָּבֵא אֶתֶּה אֵלָיו וַיָּבֵא אֵלַיָּה.

כד וַיִּתֵּן לְבֶן לָהּ אֶת־זֹלְפָה שִׁפְחָתוֹ - לְלֵאָה בְּתוֹ, שִׁפְחָה.

כה וַיְהִי בַבֶּקֶר - וְהִנֵּה־הוּא לֵאמֹר.

וַיֹּאמֶר אֶל־לְבֶן: "מַה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי? הֲלֹא בְרַחֵל עַבַּדְתִּי עִמָּךְ!
וְלָמָּה רַמִּיתַּנִּי?"

לא יעשה כן במקומנו -
אין נוהגים כך אצלנו.

מלא שבע זאת - חכה
עד שיעבר שבוע החתונה
של לאה.

ויפתח את רחמה - נתן
לה בנים.
עקרה - אשה שאינה
יכולה ללדת.

כו ויאמר לבן: "לא יעשה כן במקומנו - לתת הצעירה לפני הבכירה.

כז מלא, שבע זאת, ונתנה לה גם את זאת בעבדה אשר תעבד עמדי עוד שבע שנים אחרות."

כח ויעש יעקב כן, וימלא שבע זאת; ויתן לו את רחל בתו לו לאשה.

כט ויתן לבן לרחל בתו את בלהה שפחתו לה לשפחה.

ל ויבא גם אל רחל, ויאהב גם את רחל מלאה.

ויעבד עמו עוד שבע שנים אחרות.

לא וירא יהוה כי שנואה לאה, ויפתח את רחמה, ורחל עקרה.

פרק כט

יעקב נפגש עם רחל ליד הבאר (פסוקים א-יג)

1. מדוע חכה יעקב דוקא ליד הבאר כדי לשאל על קרובי

משפחתו? (העזרו במידע על הבאר בעמוד 121).

2. חנן הסקרן

חנן רצה לדעת מדוע היתה אבן כה כבדה על פי הבאר.

חנן קרא שבימי קדם כסו את הבאר באבן גדולה וכבדה

כדי לשמר על מי הבאר שלא יתאדו ושלא יתלכלכו וכדי

להקשות על זרים להשתמש במי הבאר.

א. מדוע כסו הרועים את פי הבאר באבן כבדה?

ב. יַעֲקֹב הִצְלִיחַ לְגוֹלֵל אֶת הָאֶבֶן הַכְּבֵדָה בְּעֵצְמוֹ. מָה אָפֵשֶׁר
לְלַמֵּד מִכֶּךָ עַל יַעֲקֹב?

3. כָּבֵר לְמַדְתֶּם עַל פְּגִישָׁה לְיַד הַבְּאֵר (פָּרָק כד, פְּסוּקִים טו-יח).

א. מִי פָגַשׁ אֶת מִי? _____

ב. הַפְּגִישָׁה הוֹבִילָה לְחֵתֶנָּה שֶׁל _____ עִם _____.

ג. מָה תְּהִיָּה, לְדַעְתְּכֶם, הַתּוֹצְאָה שֶׁל הַפְּגִישָׁה בֵּין יַעֲקֹב וּבֵין רַחֵל עַל
פִּי הַבְּאֵר?

חן המדמין

4.

חן דמין שקרא דף מיומנה של רחל.

יומני היקר!

כְּשֶׁהִגַּעְתִּי הַיּוֹם עִם הַצֵּאֵן אֶל הַבְּאֵר רָאִיתִי _____

הוא נִגַּשׁ אֵלַי וְאָמַר לִי _____

מֵרַב הַתְּרַגְּשׁוֹת הוּא _____

אֲנִי חוֹשֶׁבֶת שֶׁהוּא _____

רָצִיתִי הַבֵּיתָה וְסִפַּרְתִּי לְאָבִי _____

5. ינאי הלשונאי

א. מה פרושן של המלים?

- _____ - וירא -
- _____ - ויגל -
- _____ - וישק -
- _____ - וישק -
- _____ - ויבה -
- _____ - וירץ -

ב. כתבו בכל שורה עוד מלים מאותה משפחת מלים.

6. דגנית האמנית

דגנית מצאה בספר אמנות את הציור של הציירת אהובה קליין.
תנו שם לציור.

אהובה קליין

פּרָק כּט יַעֲקֹב בְּבֵית לָבֵן (פְּסוּקִים יד-לא)

1. חֲנַן הַסְּקֵרוֹ

מַהֲרֵ

בימי קדם היה החתן צריך לשלם כסף לאבי הכלה כדי להתחתן איתה. לתשלום הזה קראו: "מהר". ליעקב לא היה כסף, ולכן שלם בעבור רחל, הכלה - בעבודה.

א. יעקב ולבן ערכו הסכם. השלימו בטבלה:

בצוע	הסכם
יעקב עבד _____ שנים. לבן רמה את יעקב ונתן לו את _____ לאשה.	יעקב יעבד _____ שנים. לבן יתן ליעקב את _____ לאשה.

_____ לא קיים את חלקו בהסכם והסביר ש

ב. יעקב ולבן ערכו הסכם חדש. השלימו:

בצוע	הסכם
לבן נתן ליעקב את _____ לאשה, ויעקב עבד עוד _____ שנים. יעקב עבד בסך הכל _____ שנים כדי להתחתן עם רחל.	יעקב יעבד עוד _____ שנים. לבן יתן ליעקב את _____ לאשה.

2. אֵילַת הַשׁוֹאֵלֶת

אֵילַת שְׂאֵלָה: מִדּוּעַ לֹא הִסְתַּפֵּק יַעֲקֹב בְּמִלִּים "אֶעֱבְדְךָ בְּרַחֵל", אֲלָא פִּרְט וְאָמַר: "אֶעֱבְדְךָ בְּרַחֵל בְּתֶךָ הַקְּטָנָה"?
 אֵילַת קְרָאָה אֶת פְּרוּשׁוֹ שֶׁל רִשִׁי: יַעֲקֹב חָשַׁשׁ שֶׁלִּבּוֹן יִרְמָה אוֹתוֹ. לֹא הָיָה אוֹמֵר: "רַחֵל", עֲלוּל הָיָה לִבּוֹן לְתֵת לוֹ לְאִשָּׁה רַחֵל אַחֲרַת, מִהַשּׁוּק.
 אִם הָיָה אוֹמֵר: "רַחֵל בְּתֶךָ", עֲלוּל הָיָה לִבּוֹן לְהַחֲלִיף לְלֵאָה אֶת שְׂמָה וְלִקְרָא לָהּ "רַחֵל".
 לְכֵן פִּרְט יַעֲקֹב וְאָמַר: "בְּרַחֵל בְּתֶךָ הַקְּטָנָה." וְאִף עַל פִּי כֵן רָמָה אוֹתוֹ לִבּוֹן.

3. חֲבֵרוּ בְּקוּ כֹל הַגֵּד לְדַמּוֹת הַמִּתְאִימָה.

אָנִי בֵּתוֹ הַבְּכוֹרָה שֶׁל לִבּוֹן.

אָנִי בֵּתוֹ הַצְּעִירָה שֶׁל לִבּוֹן.

עֵינֵי רִכּוֹת.

אָנִי יִפֶּת תֹּאֵר וִיפֶת מְרָאָה.

לֵאָה

יַעֲקֹב אוֹהֵב אוֹתִי.

רַחֵל

יַעֲקֹב שׂוֹנֵא אוֹתִי.

אָנִי אִשְׁתּוֹ הָרֵאשׁוֹנָה שֶׁל יַעֲקֹב.

אָנִי אִשְׁתּוֹ הַשְּׁנִיָּה שֶׁל יַעֲקֹב.

אָנִי עֶקְרָה.

יִלְדָתִי בָּנִים לְיַעֲקֹב.

חן המדמיון

4.

חן דמיון שקרא ביומנו של יעקב.

יומני היקר!

אמש נערך טקס החתונה שלי. כשהתעוררתי בבקר גליתי

לתדהמתי ש _____

הרגשתי _____

חשבתי בלבי: כשם שאני רמיתי את _____

כך מגיע לי ש _____

אהבתי לרחל עזה מאוד ולכן _____

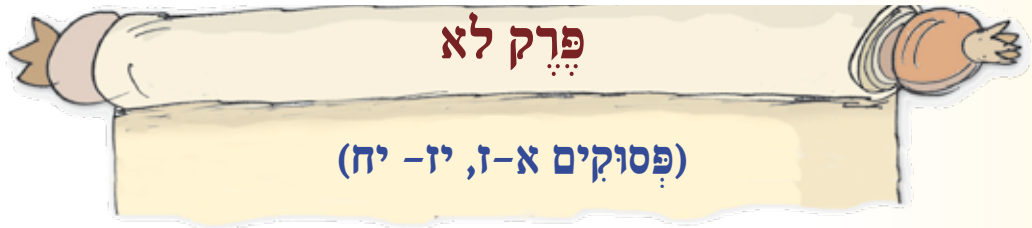
ינאי הלשונאי

5.

איך כתוב בתורה?

- א. אתה בן משפחתי - _____
- ב. יפה מאוד - _____
- ג. שבע השנים נראו בעיניו כזמן קצר - _____

פרק לא

(פסוקים א-ז, יז-יח)

א וַיִּשְׁמַע אֶת־דְּבָרֵי בְנֵי־לְבָן לְאָמֹר: "לָקַח יַעֲקֹב אֶת כָּל־אֲשֶׁר

לְאָבִינוּ, וּמֵאֲשֶׁר לְאָבִינוּ עָשָׂה אֶת כָּל־הַכָּבֵד הַזֶּה."

ב וַיֵּרָא יַעֲקֹב אֶת־פְּנֵי לְבָן, וְהִנֵּה אֵינָנו עִמּוֹ כְּתַמּוֹל שְׁלֹשׁוֹם.

ג וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יַעֲקֹב: "שׁוּב אֶל־אֶרֶץ אֲבוֹתֶיךָ וּלְמוֹלְדֹתֶיךָ,

וְאֵהְיָ עִמָּךְ."

ד וַיִּשְׁלַח יַעֲקֹב וַיִּקְרָא לְרַחֵל וּלְלֵאָה הַשְּׂדֵה אֶל־צֹאנֹו.

ה וַיֹּאמֶר לָהֶן: "רְאֵה אָנֹכִי אֶת־פְּנֵי אַבְיֹכֶן, כִּי־אֵינָנו אֵלַי כְּתַמּוֹל

שְׁלֹשׁוֹם, וְאֵלֵהִי אָבִי הִיָּה עִמָּדִי.

ו וְאֵתְנָה יְדַעְתָּן: כִּי בְכָל־כַּחֲוֵי עַבְדֹּתַי אֶת־אַבְיֹכֶן;

ז וְאַבְיֹכֶן הַתֵּל בִּי, וְהַחֲלֵף אֶת־מִשְׁכַּרְתֵּי עֲשֶׂרֶת מַנִּים, וְלֹא־נִתְּנוּ

אֱלֹהִים לְהַרְעַע עִמָּדִי."

יז וַיִּקָּם יַעֲקֹב וַיֵּשֶׂא אֶת־בָּנָיו וְאֶת־נָשָׁיו עַל־הַגְּמָלִים.

יח וַיָּנֶהֶג אֶת־כָּל־מִקְנֵהוּ וְאֶת־כָּל־רֹכְשׁוֹ אֲשֶׁר רָכַשׁ - מִקְנֵה קְנִיָּנוּ

אֲשֶׁר רָכַשׁ בְּפָדֵן אָרֶם, לָבוֹא אֶל־יִצְחָק אָבִיו אֲרָצָה כְּנָעַן.

הַכָּבֵד - הַעֲשֶׂר.

אֵינָנו כְּתַמּוֹל שְׁלֹשׁוֹם -
אֵינוֹ מִתְנַהֵג כְּמוֹ קֶדֶם.

וְאֵתְנָה - וְאֵתְנוּ.
הַתֵּל בִּי - רָמָה אוֹתִי.
עֲשֶׂרֶת מַנִּים - עֲשׂוֹר
פְּעָמִים, הִרְבֵּה פְּעָמִים.

קְנִיָּנוּ - הַמִּקְנֵה שְׁהִיָּה
רְכוּשׁוֹ.

פָּרֶק לֵא

יַעֲקֹב עֹזֵב אֶת בֵּית לָבָן (פְּסוּקִים א-ז, יז- יח)

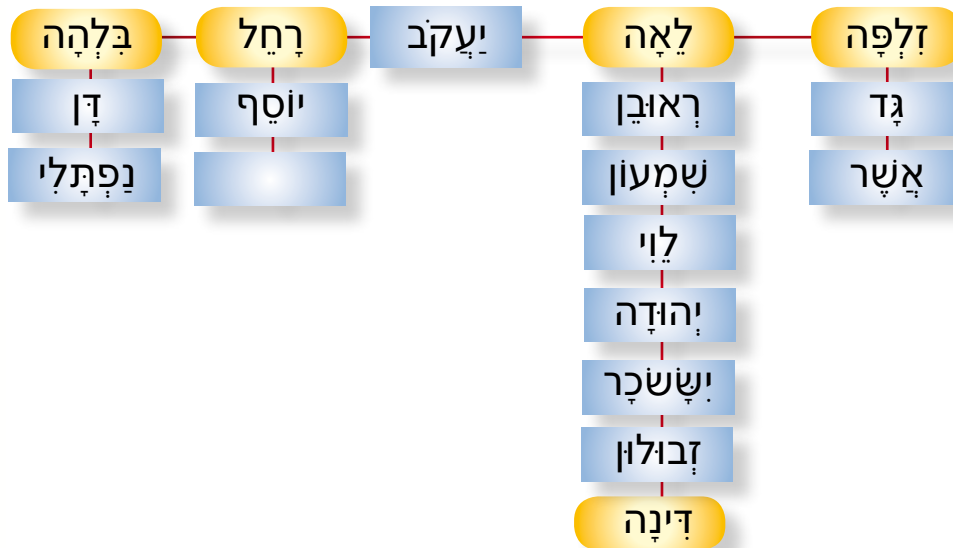
1. לַפְּנֵיכֶם שְׁלוֹשׁ סָבוֹת שֶׁבַגְלָלָן הַחֲלִיט יַעֲקֹב לַעֲזֹב אֶת בֵּית לָבָן. גָּזְרוּ אֶת הַפְּסוּקִים מֵעֵמֹד 253 וְהַדְּבִיקוּ בַּמְּקוֹם הַמְּתָאִים.
א. בְּנֵיוֹ שֶׁל לָבָן הָאֲשִׁימוּ אֶת יַעֲקֹב שֶׁלֶקַח אֶת רְכוּשׁ אָבִיהֶם.

ב. יַחֲסוּ שֶׁל לָבָן לִיעֲקֹב הַשְּׁתַנָּה לְרָעָה.

ג. אֱלֹהִים צִוָּה עַל יַעֲקֹב לָשׁוּב לְכַנְעַן.

2. מָה עֲשׂוּיֹת לְהִיּוֹת הַסָּבוֹת לְכָרְךָ שִׁיעֲקֹב נִפְגַּשׁ עִם נְשׁוֹתָיו דְּיֹקָא בַּשָּׂדֶה?

3. לַפְּנֵיכֶם אֵילָן הַיַּחֲסִין שֶׁל מִשְׁפַּחַת יַעֲקֹב:

לִיעֲקֹב וּלְרָחֵל יוֹלֵד עוֹד בֵּן - תִּלְמָדוּ עִלְיֹו בַּהַמְשָׁר.

הַתְּבוּנָנוּ בְּאֵילַן הַיְחָסִין וְהַשְּׁלִימוּ:

לְיַעֲקֹב _____ נָשִׁים.
לְיַעֲקֹב _____ בָּנִים.
לְיַעֲקֹב _____ שְׂפָחוֹת.
לְיַעֲקֹב _____ בָּנוֹת.

4. שְׁעָרוּ: מְדוּעַ יַעֲקֹב לֹא נִפְרָד לְשָׁלוֹם מִלְּבָן? _____

חן המדמיון

5.

הַשְּׁלִימוּ אֶת מַחְשְׁבוֹתַיִו שֶׁל יַעֲקֹב בְּדַרְכוֹ לְכַנְעַן:

אָנִי מִתְנַגֵּעַ ל

אָנִי מְקוּהָ שֶׁ

אָנִי סָקֵרֵן לְדַעַת

אָנִי חוֹשֵׁשׁ מְאֹד

אָנִי מֵאֲמִין שֶׁ

פָּרָק לֵב

(פְּסוּקִים כג-כט)

כג וַיָּקָם בְּלֵילָה הַזֶּה, וַיִּקַּח אֶת־שְׁתֵּי נָשָׁיו וְאֶת־שְׁתֵּי שִׁפְחֹתָיו וְאֶת־
אֶחָד עֶשֶׂר יְלָדָיו, וַיַּעֲבֹד אֶת מַעְבְּרַיִם יִבְק.

כד וַיִּקְחֵם וַיַּעֲבֵרֵם אֶת־הַנַּחַל, וַיַּעֲבֹר אֶת־אֲשֶׁר־לוֹ.

כה וַיּוֹתֵר יַעֲקֹב לְבָדּוֹ, וַיֵּאבֶק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

כו וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכַל לוֹ, וַיִּגַע בְּכַף־יָרְכוֹ, וַתִּקַּע כַּף־יָרֵךְ יַעֲקֹב
בְּהֶאֱבָקוֹ עִמּוֹ.

כז וַיֹּאמֶר: "שְׁלַחְנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר."

כח וַיֹּאמֶר: "לֹא אֲשַׁלַּחְךָ כִּי אִם־בִּרְכַּתְּנִי."

כט וַיֹּאמֶר אֵלָיו: "מַה־שָּׁמְךָ?" וַיֹּאמֶר: "יַעֲקֹב."

כט וַיֹּאמֶר: "לֹא יַעֲקֹב יֵאמָר עוֹד שְׁמֶךָ, כִּי אִם־יִשְׂרָאֵל, כִּי־שָׂרִית
עִם־אֱלֹהִים וְעִם־אֲנָשִׁים - וַתּוֹכַל."

מַעְבְּרַיִם יִבְק - מְקוֹם בְּנַחַל
יִבּוֹק שֶׁאֲפָשֵׁר לַעֲבֹד בּוֹ
בְּרָגֵל.

וַיּוֹתֵר - נִשְׁאָר.

וַיֵּאבֶק - נִלְחַם.

אִישׁ עִמּוֹ - מְלַאָּךְ בְּדַמוֹת
אָדָם.

לֹא יָכַל לוֹ - לֹא יָכַל

לְנַצֵּחַ אוֹתוֹ.

כַּף יָרְכוֹ - בְּעֵצָם הַיָּרֵךְ.

וַתִּקַּע - נִקְעָה, זָזָה

מִמְקוֹמָהּ.

שָׂרִית - נִלְחַמְתָּ.

וַתּוֹכַל - הִצְלַחְתָּ, נִצַּחְתָּ.

פּרָק לֵב

יַעֲקֹב נֶאֱבָק עִם מְלֶאךָ ה' (פְּסוּקִים כַּג-כֹּט)

חן המדמין

1.

חן דמין שקרא דף מיומנו של יעקב.

יומני היקר!
אתמול נותרתי לבדי בחשכה לפתע _____
כשראה המלאך שהוא אינו יכול לנצח אותי הוא _____
הרגשתי _____
כשעלה השחר בקש ממני המלאך _____
אמרתי לו _____
המלאך שאל אותי לשמי ואמר: "לא _____
ישראל כי _____"
מלאך ה' שנה את שמי כמו שאֵלהים שנה את שמם של _____
סבי וסבתי: _____
לבי התמלא _____

דגנית האמנית

2.

דגנית מצאה בספרי האמנות ציורים המתאימים לנושא. צירו אותם
ציורים מפרסמים.
גזרו את ההגדים מעמוד 255 והדביקו כל הגד מתחת לציור המתאים.

גוסטב דורה

רמברנדט

Blank white box for text entry.

Blank white box for text entry.

Blank white box for text entry.

Blank white box for text entry.

Blank white box for text entry.

Blank white box for text entry.

3. השלימו:

אלהים שנה את שמו של יעקב ל_____

כי_____

צאצאיו של יעקב נקראים בני_____

ארצנו נקראת בתורה ארץ_____

אך אנו קוראים לה ארץ_____

בשנת 1948 הוקמה מדינתנו - מדינת_____

ובירתה היא _____

פָּרָק לָג

(פְּסוּקִים א-כ)

- א וַיֵּשֶׂא יַעֲקֹב עֵינָיו וַיֵּרָא וְהִנֵּה עֹשׂוּ בָּא, וְעָמוּ אַרְבַּע מְאוֹת אִישׁ.
וַיַּחֲזֵן אֶת-הַיְלָדִים עַל-לְאָה וְעַל-רָחֵל וְעַל שְׁתֵּי הַשְּׁפָחוֹת.
- ב וַיֵּשֶׂם אֶת-הַשְּׁפָחוֹת וְאֶת-יְלָדֵיהֶן רֵאשֵׁנָה, וְאֶת-לְאָה וַיְלַדֶּיהָ
אַחֲרָנִים, וְאֶת-רָחֵל וְאֶת-יוֹסֵף אַחֲרָנִים.
- ג וְהוּא עָבַר לְפָנֵיהֶם, וַיִּשְׁתַּחֲוּ אֶרְצָה שְׁבַע פְּעָמִים עַד-גִּשְׁתּוֹ עַד-
אָחִיו.
- ד וַיִּרְץ עֹשׂוּ לְקִרְאָתוֹ וַיַּחֲבֹקְהוּ, וַיִּפֹּל עַל-צוּאָרָיו וַיִּשְׁקָהוּ וַיִּבְכּוּ.
- ה וַיֵּשֶׂא אֶת-עֵינָיו, וַיֵּרָא אֶת-הַנָּשִׁים וְאֶת-הַיְלָדִים, וַיֹּאמֶר: "מִי-
אֵלֶּה לָּךְ?"
- וַיֹּאמֶר: "הַיְלָדִים אֲשֶׁר חָנַן אֱלֹהִים אֶת עַבְדְּךָ."
וַתִּגְשֵׁן הַשְּׁפָחוֹת הֵנָּה וַיְלַדֶּיהֶן וַתִּשְׁתַּחֲוֶינָן;
- ז וַתִּגַּשׁ גַּם-לְאָה וַיְלַדֶּיהָ וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ; וְאַחַר נָגַשׁ יוֹסֵף וְרָחֵל -
וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ.
- ח וַיֹּאמֶר: "מִי לָּךְ כָּל הַמַּחֲנֶה הַזֶּה אֲשֶׁר פָּגַשְׁתִּי?"
וַיֹּאמֶר: "לְמִצְא־חֵן בְּעֵינֵי אַדְנִי."
- ט וַיֹּאמֶר עֹשׂוּ: "יֵשׁ-לִי רֵב, אָחִי.
יְהִי לָּךְ אֲשֶׁר-לָּךְ."
- י וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב: "אֵל-נָא!
אִם-נָא מִצָּאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ, וְלִקְחַתְּ מִנְּחֹתִי מִיָּדִי, כִּי עַל-כֵּן

וְאֵת לְאָה וַיְלַדֶּיהָ אַחֲרָנִים
- לְאָה וַיְלַדֶּיהָ אַחֲרֵי
הַשְּׁפָחוֹת וַיְלַדֶּיהֶן.

חֵנּוּ - נָתַן בְּטוֹבוֹ.

יֵשׁ לִי רֵב - יֵשׁ לִי חֲרֵבָה
מִשְׁלִי.

רֵאִיתִי פָּנֶיךָ, כְּרֵאת פְּנֵי אֱלֹהִים - וּתְרַצְנִי.

יֵא קח נא את־בְּרַכְתֵּי אֲשֶׁר הִבָּאת לָךְ, כִּי־חֲנַנִּי אֱלֹהִים וְכִי יֵשׁ לִי כָל.

וַיַּפְצֵר־בוּ וַיִּקַּח.

יב וַיֹּאמֶר: "נִסְעָה וְנִלְכָה, וְאִלְכָה לְנִגְדֶךָ."

יג וַיֹּאמֶר אֵלָיו: "אֲדַנִּי יָדַע כִּי־הִילָדִים רַכִּים, וְהִצֵּאתָ וְהִבְקַר עָלוֹת עָלַי; וּדְפַקוּם יוֹם אֶחָד, וּמֵתוּ כָל־הִצֵּאתָ.

יד יַעֲבֹר־נָא אֲדַנִּי לְפָנַי עֲבָדוּ, וְאֲנִי אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי לְרַגְלֵךְ הַמְּלֹאכָה אֲשֶׁר־לְפָנַי וּלְרַגְלֵי הַיְלָדִים, עַד אֲשֶׁר־אֲבֹא אֶל־אֲדַנִּי שְׁעִירָה."

טו וַיֹּאמֶר עֲשׂוּ: "אֲצִיגְהֶנָּה נָא עִמָּךְ מִן־הָעַם אֲשֶׁר אֵתִי.

וַיֹּאמֶר: "לָמָּה זֶה? אֲמַצָּא־חֵן בְּעֵינַי אֲדַנִּי."

טז וַיָּשָׁב בַּיּוֹם הַהוּא עֲשׂוּ לְדַרְכּוֹ שְׁעִירָה,

יז וַיַּעֲקֹב נָסַע סִכְתָּה, וַיִּבֶן לוֹ בַּיִת, וּלְמִקְנֵהוּ עָשָׂה סִכְתָּה.

עַל־כֵּן קָרָא שְׁם־הַמָּקוֹם "סִכּוֹת."

יח וַיָּבֹא יַעֲקֹב שָׁלֵם עִיר שְׁכֵם אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ כְּנַעַן כְּבָאוּ מִפְּדַן אֲרָם,

וַיַּחֲזֵן אֶת־פָּנָיו הָעֵיר.

יט וַיִּקַּח אֶת־חֶלְקֵת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר נָטָה־שָׁם אָהְלוּ, מִיַּד בְּנֵי־חַמּוֹר

אָבִי שְׁכֵם בְּמֵאָה קָשִׁיטָה.

כ וַיַּצֵּב־שָׁם מִזְבֵּחַ, וַיִּקְרָא־לוֹ: "אֵל, אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל."

כְּרֵאת - כְּמוֹ שֶׁרֵאִיתִי.
וּתְרַצְנִי - קִבַּלְתָּ אֶת פְּנֵי
בְּרָצוֹן וְסִלְחָתָ לִּי.

וַיַּפְצֵר בּוֹ - הִפְצִיר, בִּקְשׁ
פְּעָמִים רַבּוֹת.
לְנִגְדֶךָ - מוֹלָךְ.

עָלוֹת עָלַי - מְטֵל עָלַי
לְדָאָג וּלְטִפָּל בְּצֵאתָ וּבְבִקְרָה.
וּדְפַקוּם - יֹאִיצוּ בָהֶם
לְלַכֵּת מֵהָר.
אֶתְנַהֲלָה לְאִטִּי - אֶלֶךְ לִי
לְאִט.
לְרַגְלֵךְ - בְּגִלְלָה.

אֲצִיגְהֶנָּה נָא עִמָּךְ מִן הָעַם
אֲשֶׁר אֵתִי - אֲעִמִּיד
לְרִשׁוּתְךָ חֶלֶק מֵאֲנָשֵׁי כְּדֵי
שְׁיַעֲזְרוּ לָךְ בְּדַרְכְּךָ.
לָמָּה זֶה? אֲמַצָּא חֵן בְּעֵינַי
אֲדַנִּי - אֵינִי רְאוּי לְעִזְרָה
שְׁאֵתָה רוּצָה לְתֵת לִי
(יַעֲקֹב סָרַב בְּנִימוּס).

שָׁלֵם - בְּשָׁלוֹם.

וַיַּחֲזֵן - קָנָה.

קָשִׁיטָה - יַחֲזִיבֵת כֶּסֶף
בְּעֵלֶת מִשְׁקָל מִסָּטִים.

פֶּרֶק לֵג

יַעֲקֹב וְעָשׂוּ נִפְגָּשִׁים (פְּסוּקִים א-כ)

1. עָשׂוּ בָּא לְקָרְאֵת יַעֲקֹב מְלֵוָה בְּאַרְבַּע מְאוֹת חִילִּים.
א. הַשְּׁלִימוּ:

יַעֲקֹב חָשַׁד שֶׁ _____
יַעֲקֹב עָרַף אֶת הַמַּחְנֶה בְּקִבּוּצוֹת:
רֵאשׁוּנִים הָיוּ _____
אַחֲרֵיהֶם הָיוּ _____
אַחֲרוֹנִים הָיוּ _____
יַעֲקֹב עָמַד בְּרֵאשׁ הַמַּחְנֶה.

ב. שְׁעָרוּ: מִדּוּעַ עָרַף יַעֲקֹב אֶת הַמַּחְנֶה בְּסֵדֶר זֶה? _____

2. מָה עָשָׂה יַעֲקֹב כְּדִי לְמַצֵּא חֵן בְּעֵינֵי עָשׂוּ?

3. צִטְטוּ אֶת הַפְּסוּק הַמוֹכִיחַ שֶׁעָשׂוּ סָלַח לְיַעֲקֹב.
" _____ "

4. מָה אֶפְשָׁר לְלַמֵּד מִן הַסְּפֹר עַל אֶפְיוֹ שֶׁל עָשׂוּ?

א. מתחו קו בין בטוי לפרוש:

הפרוש

מן התורה

☐ חלק	☐ חנני אלהים
☐ השתחוה	☐ ויחץ
☐ יש לי הרבה	☐ ויפצר בו
☐ נתן לי אלהים	☐ וישתחו
☐ בקש מאוד	☐ יש לי רב
☐ צעירים	☐ רכים

ב. חפשו בתפזרת מלים נרדפות למלה מנחה.

ח	ד	ג	א	מ
ל	ו	ר	פ	ת
ה	ר	ו	ש	ת
ת	ו	ק	י	צ
ה	נ	ת	מ	ז
ש	נ	ח	ט	ב

מחסן: שי, דורון, מתנה, מתת, תשורה

פָּרָק לֵה

(פְּסוּקִים ט-כ)

ט וַיֵּרָא אֱלֹהִים אֶל-יַעֲקֹב עוֹד בְּבֹאוֹ מִפְּדַן אֲרָם, וַיְבָרֶךְ אֹתוֹ,
 י וַיֹּאמֶר-לוֹ אֱלֹהִים: "שְׁמֶךָ יַעֲקֹב: לֹא-יִקְרָא שְׁמֶךָ עוֹד יַעֲקֹב,
 כִּי אִם-יִשְׂרָאֵל יִהְיֶה שְׁמֶךָ," וַיִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ: "יִשְׂרָאֵל."
 יא וַיֹּאמֶר לוֹ אֱלֹהִים: "אֲנִי אֵל שְׂדֵי. פְּרָה וּרְבָה - גּוֹי וְקָהַל גּוֹיִם
 יִהְיֶה מִמֶּךָ, וּמְלָכִים מִחֲלָצֶיךָ יֵצְאוּ.
 יב וְאֶת-הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לְאַבְרָהָם וְלִיִּצְחָק - לְךָ אֶתְנַנֶּה, וְלִזְרַעְךָ
 אֲחֻרֶיךָ אֶתֵּן אֶת-הָאָרֶץ."
 יג וַיַּעַל מֵעֵלְיוֹ אֱלֹהִים בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֹתוֹ.
 יד וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה בְּמָקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר-אֹתוֹ - מִצֵּבַת אָבֶן; וַיִּסֹּךְ
 עָלֶיהָ נֶסֶךְ, וַיִּצַק עָלֶיהָ שָׁמֶן.
 טו וַיִּקְרָא יַעֲקֹב אֶת-שֵׁם הַמָּקוֹם אֲשֶׁר-דִּבֶּר אֹתוֹ שֵׁם אֱלֹהִים:
 "בֵּית אֵל."
 טז וַיִּסְעוּ מִבֵּית אֵל. וַיְהִי עוֹד כְּבֵרֶת-הָאָרֶץ לְבֹאֵי אֶפְרַתָּה, וַתֵּלֶד
 רָחֵל וַתִּקַּשׁ בְּלִדְתָּהּ.
 יז וַיְהִי בַהֲקֻשְׁתָּהּ בְּלִדְתָּהּ, וַתֹּאמֶר לָהּ הַמַּיְלֶדֶת: "אֵל-תִּירָאִי, כִּי-
 גַם-זֶה לְךָ בֵּן."
 יח וַיְהִי בְצֵאת נַפְשָׁהּ כִּי מָתָה, וַתִּקְרָא שְׁמוֹ: "בֶּן-אוֹנִי," וְאָבִיו
 קָרָא-לוֹ: "בְּנִימִין."
 יט וַתָּמֶת רָחֵל, וַתִּקָּבֵר בְּדֶרֶךְ אֶפְרַתָּה, הוּא בֵּית לָחֶם.
 כ וַיַּצֵּב יַעֲקֹב מַצֵּבָה עַל-קְבֻרָתָהּ, הוּא מִצֵּבַת קְבֻרַת-רָחֵל עַד-הַיּוֹם.

אל שְׂדֵי - אֶחָד מִשְׁמוֹתָיו
 שֵׁל אֱלֹהִים.
 מְלָכִים מִחֲלָצֶיךָ יֵצְאוּ -
 מְלָכִים יִגְדְּלוּ מִמֶּךָ.

וַיִּסֹּךְ - יָצַק, שָׁמֶן.
 נֶסֶךְ - נוֹזְלִים (מִיָּם אוֹ
 יַיִן).

כְּבֵרֶת אָרֶץ - מְרֻחָק
 מִסָּבִיב.
 וַתִּקַּשׁ בְּלִדְתָּהּ - הִלְדָּה
 שָׁלָה הִיָּתָה קָשָׁה.

בֶּן אוֹנִי - בֶּן צַעֲרִי.

פֶּרֶק לֵה הַלְדֹת בְּנֵי־מִינַן וּמֹת רַחֵל (פְּסוּקִים ט-כ)

1. כְּתֹבוּ בַּמְסָגֶרֶת אֶת שְׁמוֹ הַחֲדָשׁ שֶׁל יַעֲקֹב וְקִשְׁטוּ.

2. א. הַעֲתִיקוּ אֶת הַהִבְטָחוֹת שֶׁהִבְטִיחַ ה' לְיַעֲקֹב בְּשׁוּבוֹ לְכַנְעָן.

_____ "אֲנִי אֵל שְׂדֵי

_____ הָאָרֶץ."

ב. צַבְעוּ בְּצַבֵּעַ צֹהֵב אֶת הַהִבְטָחָה הַמְתִּיחֶסֶת לְצֹאצְאִים שֶׁל יַעֲקֹב.

ג. צַבְעוּ בְּצַבֵּעַ יָרֹק אֶת הַהִבְטָחָה הַמְתִּיחֶסֶת לְמִתַּן הָאָרֶץ לְיַעֲקֹב.

3. חֵן הַמְדַמֵּין

חֵן דַּמְיִן שֶׁקָּרָא דָּךְ מִיּוֹמְנוֹ שֶׁל יַעֲקֹב.

יּוֹמְנֵי הַיְקָר!

הַיּוֹם הִיָּה אֶחָד הַיָּמִים הַקְּשִׁים בְּחַיֵּי עֶצֶב וְשִׂמְחָה מְלֹאוֹ אֶת לְבִי.

אֲנִי עֲצוּב כִּי _____

אֲנִי שִׂמְחָה כִּי _____

רַחֵל, אֲשֶׁתִּי הָאֲהוּבָה, נָתְנָה לִילֵד אֶת הַשֵּׁם _____

אֲנִי קוֹרָא לוֹ _____ אֲנִי מְקוֹהָ שֶׁ _____

4. הוֹסִיפוּ אֶת שְׁמוֹ שֶׁל בְּנֵי־מִינַן לְרִשְׁיַמַּת בְּנֵי יַעֲקֹב הַמוֹפִיעָה בְּעַמּוּד 171.

הַשְּׁלִימוּ: לְיַעֲקֹב _____ בְּנִים.

פרשת וישב

פרק לו

(פסוקים א-יא)

- א וישב יעקב בארץ מגורי אביו, בארץ כנען.
ב אלה תלדות יעקב: יוסף בן שבע-עשרה שנה היה רעה את-
אחיו בצאן, והוא נער את-בני בלהה ואת-בני זלפה, נשי אביו;
ויבא יוסף את-דבתם רעה אל-אביהם.
ג וישראל אהב את-יוסף מכל-בניו, כי-בן-זקנים הוא לו, ועשה
לו כתנת פסים.
ד ויראו אחיו, כי-אתו אהב אביהם מכל-אחיו - וישנאו אתו,
ולא יכלו דברו לשלם.
ה ויחלם יוסף חלום, ויגד לאחיו, ויוספו עוד שנא אתו.
ו ויאמר אליהם: "שמעו-נא החלום הזה אשר חלמתי:
ז והנה אנחנו מאלמים אלמים בתוך השדה, והנה קמה אלמתי
וגם-נצבה, והנה תסבינה אלמתיכם ותשתחוין לאלמתי."
ח ויאמרו לו אחיו: "המלך תמלך עלינו? אם-משול תמשל
בנו?" ויוספו עוד שנא אתו על-חלמתיו ועל-דבריו.
ט ויחלם עוד חלום אחר ויספר אתו לאחיו, ויאמר: "הנה חלמתי
חלום עוד: והנה השמש והירח ואחד עשר כוכבים משתחוים
לי."
י ויספר אל-אביו ואל-אחיו.

והוא נער את בני בלהה -
לאחר מות אמו גדל עם
הילדים של בלהה ושל
זלפה.

ויבא יוסף את דבתם רעה
- יוסף ספר דברים רעים
על אחיו.

בן זקנים - בן שנולד
ליעקב בזקנתו.

ולא יכלו דברו לשלם -
שנאו אותו כל כך, עד
שלא יכלו לדבר אתו
בידידות.

מאלמים אלמים -
אוספים שבליים וקושרים
אותן לחבילות (אלמות).
נצבה - עמדה זקופה.
תסבינה אלמתיכם -
האלמות שלכם עמדו
מסביב לאלמתי.

וַיַּגְעֲרֵבוּ אָבִיו וַיֹּאמֶר לוֹ: "מָה הַחֲלוּם הַזֶּה אֲשֶׁר חֲלַמְתָּ?
הֲבֹא נָבוֹא, אָנִי וְאִמִּי וְאֶחָיִךְ לְהַשְׁתַּחֲוֹת לָךְ אֶרְצָה?!"
יֵא וַיִּקְנְאוּ-בוֹ אֶחָיו, וְאָבִיו שָׁמַר אֶת-הַדָּבָר.

וַיַּגְעֵר - גָּעַר, כָּעַס, נָזַף.

שָׁמַר אֶת הַדָּבָר - שָׁמַר
בְּלִבּוֹ, זָכַר.

פָּרָק לז

יוֹסֵף בַּעַל הַחֲלוּמוֹת (פְּסוּקִים א-יא)

1. מָה יָדוּעַ לָכֶם עַל יוֹסֵף?

שֵׁם אָבִיו: _____

שֵׁם אִמּוֹ: _____

גִּילוֹ: _____

עֶסְוִקוֹ: _____

יַחְסוֹ אֶל אֶחָיו: _____

יַחְסוֹ שֶׁל אָבִיו אֵלָיו: _____

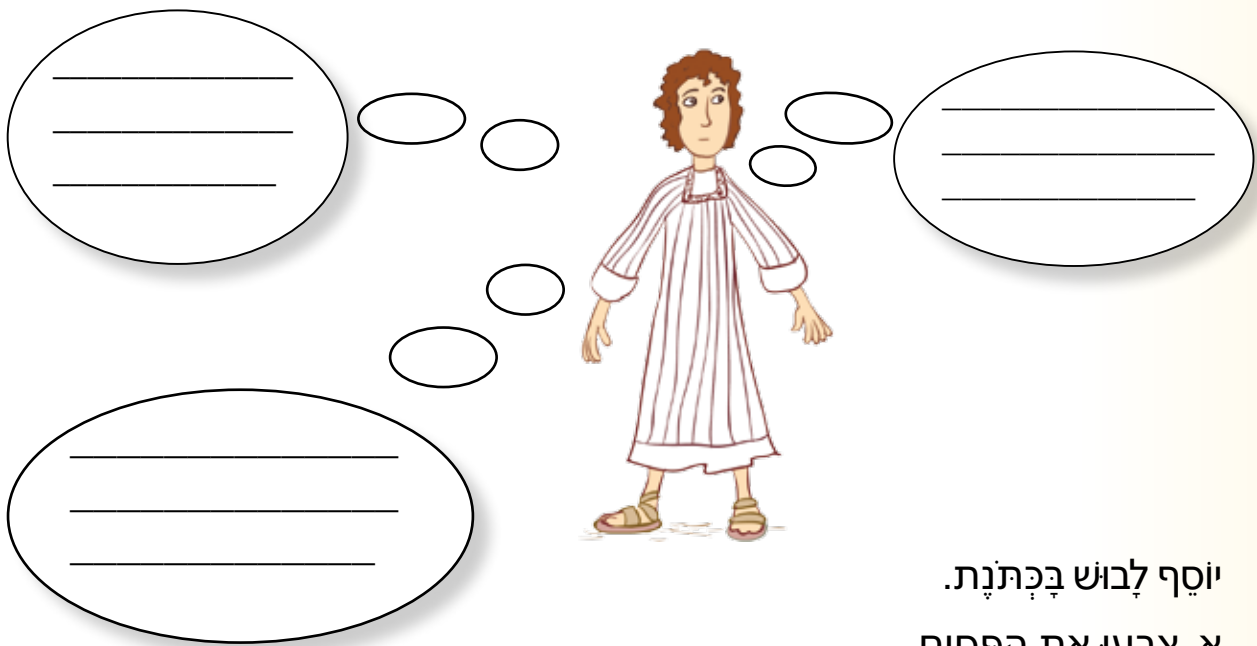
יַחְסָם שֶׁל הָאֲחִים אֵלָיו: _____

2. חָנַן הַסֶּקֶרן

כְּתוּבַת פְּסִים

הַקְּדָמוֹנִים הָיוּ מְכִינִים אֶת בְּגָדֵיהֶם בְּעֶקֶר מְצַמֵּר כְּבָשִׂים אוֹ
עֲזִים, וְלָכֵן הָיוּ בְּגָדֵיהֶם שְׁחָרִים, חוֹמִים וּלְבָנִים. הַקְּדָמוֹנִים גָּלוּ
חֲמָרִים בְּטֵבַע שֶׁאֶפְשֵׁר לְהַכִּין מֵהֶם צְבָעִים. לְמַשָּׁל, הֵם נִהְגוּ
לְאַסֵּף חֲלִזוֹנוֹת אֲדָמִים הַחַיִּים בַּמַּיִם, מָעֲכוּ אוֹתָם וְהִכִּינוּ מֵהֶם
צֶבַע אָדָם.

אַחַר כֵּן טָבְלוּ אֶת הַצֶּמֶר בְּצֶבַע. תְּהִלָּתוֹ הַכְּנֹת הַצְּבָעִים הָיָה
אֲרוֹךְ, קָשָׁה וּמְסֻבָּה. לָכֵן בְּגָדִים צְבָעוֹנִים הָיוּ יְקָרִים מְאֹד, וְרַק
אֲנָשִׁים עֲשִׂירִים וּמְכַבְּדִים לְבָשׁוּ אוֹתָם.

יוסף לבוש בכְּתָנֹת.

א. צָבְעוּ אֶת הַפָּסִים.

ב. הִשְׁלִימוּ אֶת מַחְשְׁבוֹתַי.

ג. עַל מָה מְעִידָה הַכְּנֶת כְּתָנֹת פָּסִים לְיוֹסֵף?

3. הַחֲלוֹם הָרִאשׁוֹן שֶׁל יוֹסֵף

א. הִשְׁלִימוּ:

פְּתָרוֹן הַחֲלוֹם

תַּארוֹר הַחֲלוֹם

ב. כִּיצַד הִגִּיבוּ הָאֲחִים לַחֲלוֹם שֶׁל יוֹסֵף? הֶעֱתִיקוּ אֶת הַפָּסוּק הַמְּתָאִים.

"הַמֶּלֶךְ _____ בְּנוֹ?"

ג. אֵילוּ רִגְשׁוֹת עוֹרֵר הַחֲלוֹם בְּלֵב הָאֲחִים? _____

4. החלום השני של יוסף
א. השלימו:

פתרון החלום

תאור החלום

ב. כיצד הגיב יעקב לחלום? העתיקו את הפסוק המתאים.

”מה החלום _____
ארצה?”

ג. אילו רגשות עורר החלום בלב האחים ובלב יעקב?

יעקב _____
האחים _____

חנן הסקרן

5.

חלומות

חנן קרא באנציקלופדיה שהקדמונים האמינו בהתגשמות החלומות.
הם חשבו שהדמויות בחלומות נשלחו על ידי האלים, ושלכל חלום יש
פתרון. רק אנשים חכמים וממחים ידעו לפתור את החלומות.
השלימו:

האחים חששו מחלומותיו של יוסף כי _____

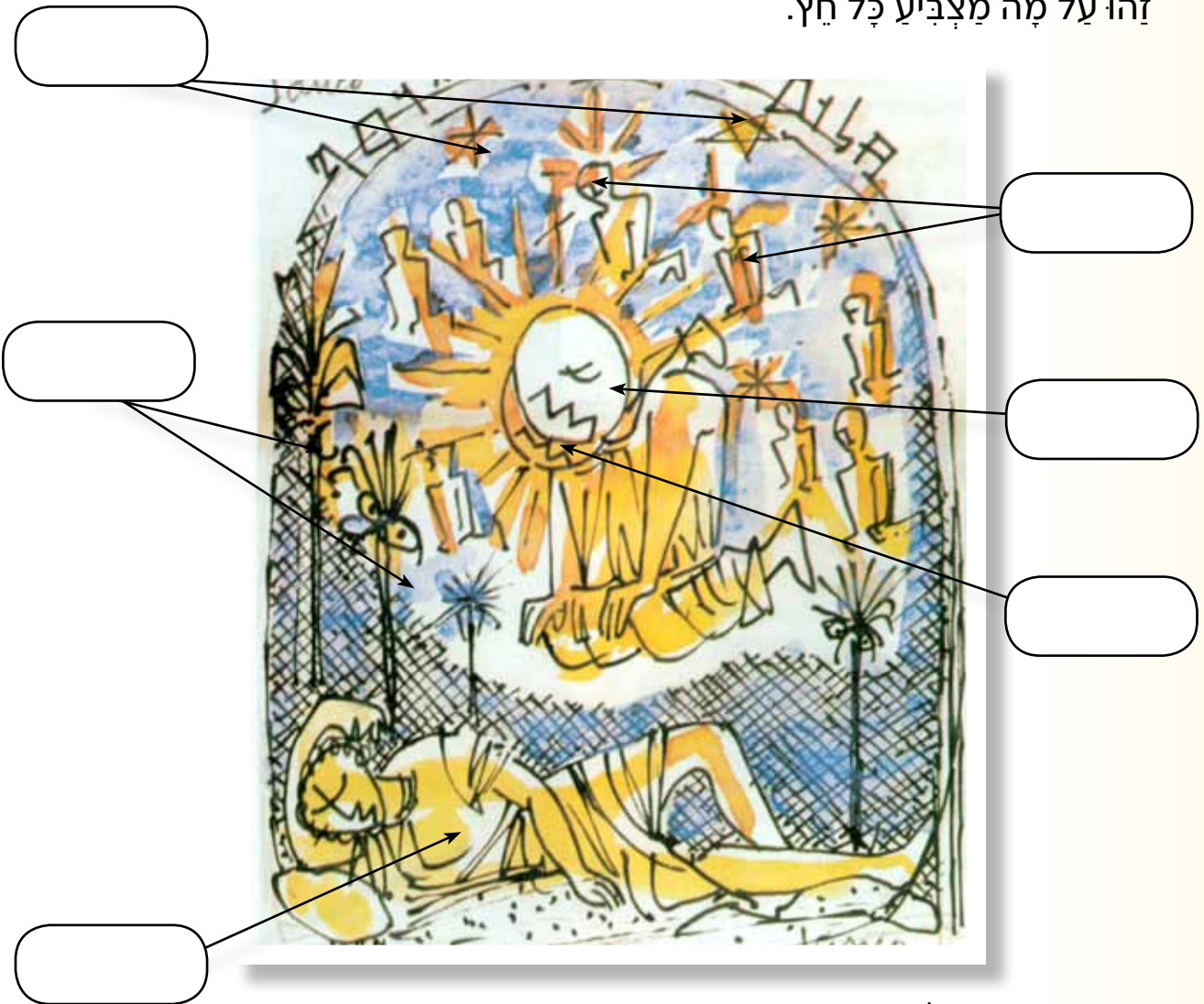
6. מה דעתכם על התנהגותו של יוסף?

7. מה דעתכם על יחסו של יעקב לבניו?

8. דגנית האמנית

דגנית מצאה בספר האמנות ציור של הצייר מרסל ינקו.

זהו על מה מצביע כל חץ.

מרסל ינקו

פָּרָק לז יוסף מְשַׁלָּךְ לְבוּר (פְּסוּקִים יב-לו)

לכה - לו.

יב וַיֵּלְכוּ אָחִיו לְרַעוֹת אֶת-צֹאן אֲבֵיהֶם בְּשֹׂכֶם.
 יג וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל אֶל-יוֹסֵף: "הֲלוֹא אֲחִיךָ רַעִים בְּשֹׂכֶם - לְכֹה,
 וְאַשְׁלַחְךָ אֵלֵיהֶם." וַיֹּאמֶר לוֹ: "הֲנִנִּי."
 יד וַיֹּאמֶר לוֹ: "לֶךְ-נָא רְאֵה אֶת-שְׁלוֹם אֲחִיךָ וְאֶת-שְׁלוֹם הַצֹּאן
 וְהַשְּׂבִנֵי דָבָר." וַיִּשְׁלַחְהוּ מֵעֵמֶק חֲבֻרוֹן וַיָּבֹאוּ שְׂכָמָה.
 טו וַיִּמְצְאוּהוּ אִישׁ, וְהִנֵּה תַעֲהָ בַשָּׂדֶה. וַיִּשְׁאַלְהוּ הָאִישׁ לֵאמֹר: "מַה-
 תִּבְקֹשׁ?"

והשבני דבר - תספר לי
מה שלום אחיך.

דתינה - אל דותן.

טז וַיֹּאמֶר: "אֶת-אֲחֵי אֲנֹכִי מִבְּקֹשׁ. הַגִּידֶה-נָּא לִי אֵיפֹה הֵם רַעִים."
 יז וַיֹּאמֶר הָאִישׁ: "נָסְעוּ מִזֶּה, כִּי שָׁמַעְתִּי אֲמָרִים: 'גַּלְכָה דְתִינָה.'"
 וַיֵּלֶךְ יוֹסֵף אַחֵר אָחִיו, וַיִּמְצְאוּם בְּדָתָן.
 יח וַיִּרְאוּ אֹתוֹ מֵרַחֵק, וּבִטְרָם יִקְרַב אֵלֵיהֶם, וַיִּתְנַכְּלוּ אֹתוֹ לְהִמִּיתוֹ.
 יט וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו: "הִנֵּה בַעַל הַחֲלָמוֹת הִלְזָה בָּא.
 כ וְעַתָּה לָכֹו וְנִהְרָגְהוּ וְנִשְׁלַכְהוּ בְּאֶחָד הַבְּרוֹת, וְאָמַרְנוּ: 'חִיָּה רָעָה
 אֲכָלְתָהּ' - וְנִרְאָה מֶה-יְהִי חֵלְמָתוֹ."

ויתנכלו אותו להמיתו -
זממו להרג אותו.

לא נכנו נפש - לא נהרג
אותו.

כא וַיִּשְׁמַע רְאוּבֵן וַיִּצְלָהוּ מִיָּדָם וַיֹּאמֶר: "לֹא נִכְנֹו נַפְשׁ."
 כב וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רְאוּבֵן: "אֶל-תִּשְׁפְּכוּ-דָם! הֲשִׁלְיִכּוּ אֹתוֹ אֶל-הַבּוּר
 הַזֶּה אֲשֶׁר בְּמִדְבָּר, וַיְדַל אֶל-תִּשְׁלַחוּ-כּוֹ."
 לְמַעַן הֲצִיל אֹתוֹ מִיָּדָם, לְהַשִּׁיבּוֹ אֶל אָבִיו.
 כג וַיְהִי כַאֲשֶׁר בָּא יוֹסֵף אֶל-אָחִיו, וַיִּפְשִׁיטוּ אֶת-יוֹסֵף אֶת-כְּתָנָתוֹ,
 אֶת כְּתָנֵת הַפָּסִים אֲשֶׁר עָלָיו.
 כד וַיִּקְחֵהוּ וַיִּשְׁלַכְהוּ אֹתוֹ הַבְּרָה, וְהַבּוּר רֶק, אֵין בּוֹ מַיִם.

ויד אל תשלחו בו - אל
תהרגו אותו.

אֲרֻחַת יִשְׁמַעְאֵלִים -
שִׁירָה שֶׁל יִשְׁמַעְאֵלִים.
נִכְאֹת וְצָרִי וְלוֹט - שְׁמוֹת
צְמָחִים הַמְשַׁמְשִׁים לִיצוֹר
בְּשָׁמַיִם וּתְרוּפוֹת.

מֵה בָּצַע - מָה הַתּוֹעֵלֶת
אֲשֶׁר תִּהְיֶה לָנוּ.
כְּסִינוּ אֶת דָּמוֹ - נִסְתִּיר
אֶת דְּבַר הַרְצָח.
וַיִּדְנוּ אֶל תְּהִי בּוֹ - לֹא
נִפְגַּע בּוֹ לְרָעָה.

וַיִּמָּאֵן - סָרַב, לֹא רָצָה.

אֲרַד אֶל בְּנֵי אָבֶל שְׂאוּלָה
- אֲתֵאבֵל עַל בְּנֵי כָל יָמַי
חַיִּי.
סָרִיס פְּרָעָה - שׁוֹר שֶׁל
פְּרָעָה.

כֹּה וַיֵּשְׁבוּ לֶאֱכֹל-לֶחֶם, וַיִּשְׂאוּ עֵינֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה אֲרֻחַת יִשְׁמַעְאֵלִים
בָּאָה מִגְּלָעָד, וּגְמֻלֵיהֶם נִשְׂאִים נִכְאֹת וְצָרִי וְלוֹט הוֹלְכִים לְהוֹרִיד
מִצְרֵימָה.

כֹּה וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל-אַחֲיוֹ: "מֵה-בָּצַע כִּי נִהְרַג אֶת-אַחֲיָנוּ וְכָסִינוּ
אֶת-דָּמוֹ?"

כֹּז לָכוּ וְנִמְכַרְנוּ לִישְׁמַעְאֵלִים, וַיִּדְנוּ אֶל-תְּהִי-בוֹ, כִּי-אַחֲיָנוּ בְּשָׂרְנוּ
הוּא." וַיִּשְׁמְעוּ אַחֲיוֹ.

כַּח וַיַּעֲבְרוּ אֲנָשִׁים מְדִינִים סַחְרִים, וַיִּמְשְׁכוּ וַיַּעֲלוּ אֶת-יוֹסֵף מִן-
הַבּוֹר, וַיִּמְכְּרוּ אֶת-יוֹסֵף לִישְׁמַעְאֵלִים בְּעֶשְׂרִים כֶּסֶף, וַיָּבִיאוּ
אֶת-יוֹסֵף מִצְרֵימָה.

כֹּז וַיֵּשֶׁב רְאוּבֵן אֶל-הַבּוֹר, וְהִנֵּה אֵין-יוֹסֵף בַּבּוֹר, וַיִּקְרַע אֶת-בְּגָדָיו.
ל וַיֵּשֶׁב אֶל-אַחֲיוֹ וַיֹּאמֶר: "הֲיֵלֵד אֵינָנוּ, וְאֲנִי אָנָּה אֲנִי-בָא?"
לֹא וַיִּקְחוּ אֶת-כַּתְנֶת יוֹסֵף, וַיִּשְׁחֲטוּ שְׂעִיר עִזִּים, וַיִּטְבְּלוּ אֶת-
הַכַּתְנֶת בַּדָּם.

לִב וַיִּשְׁלְחוּ אֶת-כַּתְנֶת הַפִּסִּים, וַיָּבִיאוּ אֶל-אֲבִיהֶם, וַיֹּאמְרוּ: "זֹאת
מִצָּאָנוּ. הֲכֹרֵנָא, הַכַּתְנֶת בְּנֶדֶךְ הוּא אִם-לֹא."

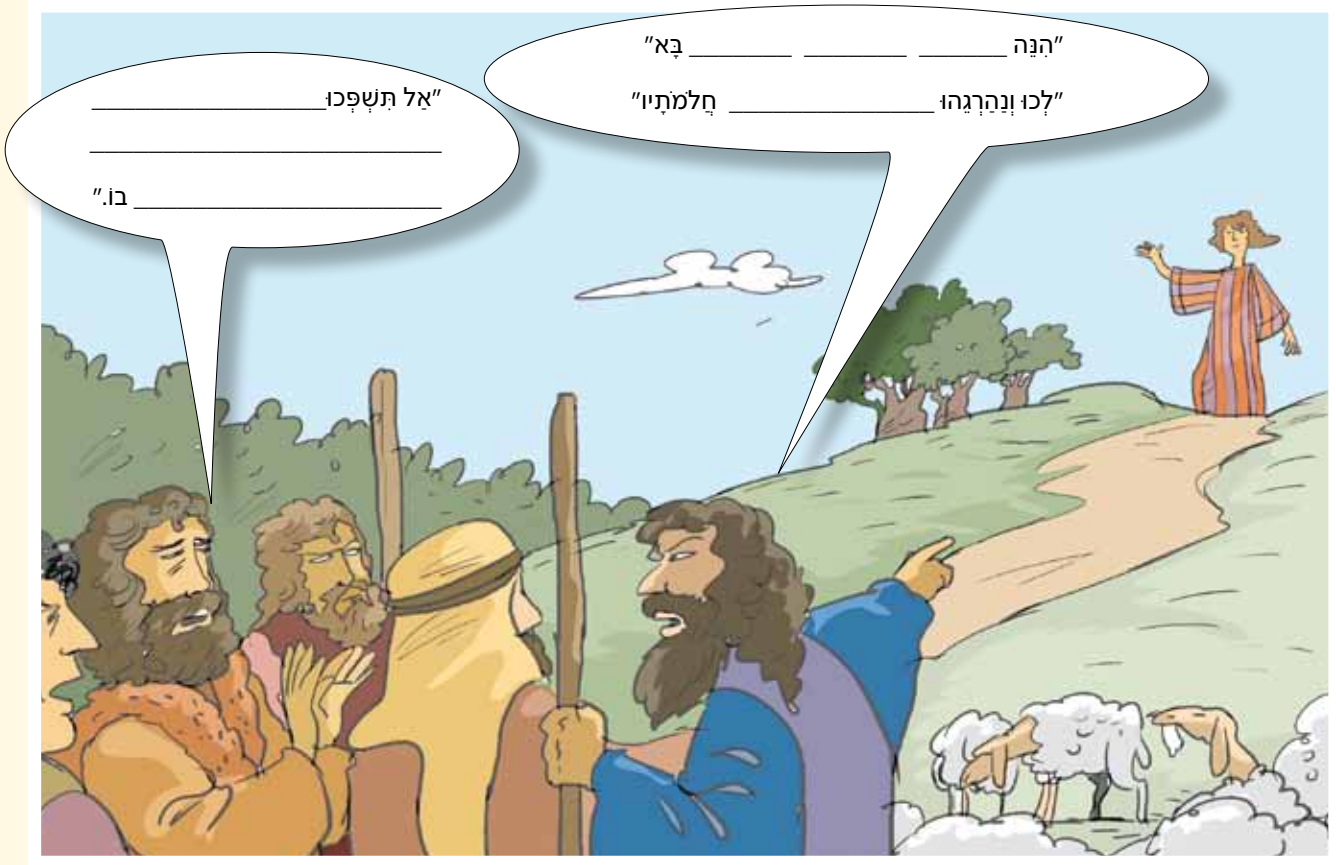
לִג וַיִּכְרֶה וַיֹּאמֶר: "כַּתְנֶת בְּנֵי, חִיָּה רָעָה אֲכַלְתֶּהוּ, טָרֵף טָרֵף יוֹסֵף."
לד וַיִּקְרַע יַעֲקֹב שְׂמֹלְתָיו, וַיִּשֶׂם שֶׁק בְּמַתְנֵיוֹ וַיִּתְאַבֵּל עַל-בָּנוּ יָמִים
רַבִּים.

לֵה וַיִּקְמוּ כָל-בָּנָיו וְכָל-בְּנֹתָיו לְנַחֲמוֹ, וַיִּמָּאֵן לְהַתְנַחֵם, וַיֹּאמֶר: "כִּי-
אֲרַד אֶל-בְּנֵי אָבֶל שְׂאוּלָה." וַיִּבֶךְ אֹתוֹ אָבִיו.

לִו וְהַמְדָּנִים מְכָרוּ אֹתוֹ אֶל-מִצְרָיִם: לְפוֹטִיפַר סָרִיס פְּרָעָה, שׁוֹר
הַטְּבָחִים.

פָּרֶק לֹז יוֹסֵף מְשַׁלָּח לְבוֹר (פְּסוּקִים יב-כד)

1. א. השלימו את בועות הדבור בלשון התורה:

2. מה היתה תכניתו של ראובן?

3. מדוע תכנן ראובן להציל את יוסף ולהשיבו לאביו? הקיפו את התשובה

הנכונה:

א. ראובן אהב את יוסף.

ב. ראובן פחד מאחיו.

ג. ראובן הבכור הרגיש אחריות כלפי יוסף.

4. יוסף בבור

השלימו את בועות החשיבה:

אני מתחרט על _____

אני פוחד ש _____

אבי _____

5. מי אמר למי?

א. "לך נא ראה את שלום אחיך ואת שלום הצאן והשבני דבר."

ל _____

ב. "את אחי אנכי מבקש." ל _____

ג. "הנה בעל החלמות הלזה בא." ל _____

ד. "אל תשפכו דם." ל _____

יוסף נמכר לעבד (פסוקים כה-לו)

1. מה הייתה תכניתו של יהודה?

חנן הסקרן

2.

ארכת ישמעאלים

חנן קרא באנציקלופדיה, שהישמעאלים היו צאצאיו של ישמעאל, בנו של אברהם, אשר ילדה לו הגר. הישמעאלים היו שבטים נודדים,

רוכבי גמלים, והובילו שירות עמוסות
בסחורות: בשמים, תרופות, תבלינים,
אבנים יקרות וזהב.

- א. שירת הישמעאלים, שמספר עליה עמוסה ב _____
ב. הישמעאלים הובילו את הסחורות מ _____ ל _____
ג. הישמעאלים קנו את יוסף כדי _____

3. השלימו את בועות הדבור
בלשון התורה:

4. מה עשה יעקב כששמע שיוסף בנו מת?
השלימו את מנהגי האבל:

- את שמלותיו. _____
על מתניו. _____
ימים רבים. _____
להתנחם. _____

בכה ואמר: "כי _____"

חברו כל בטוי לפרושו. כתבו ליד כל בטוי את האות המופיעה ליד פרושו.

הפרוש

מן התורה

☒ א הבן שנולד להורים זקנים	☐ ויבא דבתם רעה
☒ ב אל תהרגו	☐ בן זקונים
☒ ו הוא אחינו ובן משפחתנו	☐ אחינו בשרנו הוא
☒ ה ספר על מעשיהם הרעים	☐ אל תשפכו דם
☒ נ חבילת שבלים	☐ אלמה

אם התאמתם נכון, קבלתם מלמעלה למטה את שמו של אחד מאחיו של יוסף.

הידעתם?

הגמל – ספינת המדבר

הגמל אוגר בדבשתו מלאי שמן העוזר לו לחיות במדבר במשך כעשרה ימים ללא מזון וללא מים. הגמל הולך בקלות בחול המדברי בזכות פרסותיו הרחבות. הגמל נחשב לכלי התחבורה החשוב ביותר במדבר, ולכן מכנים אותו "ספינת המדבר".

6. מי אמר למי?

- א. "כי אחינו בשרנו הוא." ל _____
- ב. "הילד איננו ואני אנה אני בא?" ל _____
- ג. "הכר נא: הכתנת בנך היא אם לא?" ל _____
- ד. "טרף טרף יוסף." ל _____

פָּרָק לֵט

(פְּסוּקִים א-כג)

- א וַיֹּסֵף הַנֶּרְדַּם מִצְרַיִם; וַיִּקְנֶהוּ פּוֹטִיפָר, סֵרִיס פְּרֹעֶה, שֶׁר
הַטַּבָּחִים, אִישׁ מִצְרַיִם, מִיַּד הַיִּשְׁמַעֲאֵלִים אֲשֶׁר הוֹרְדָהוּ שָׁמָּה.
- ב וַיְהִי יְהוָה אֶת-יוֹסֵף, וַיְהִי אִישׁ מְצַלִּיחַ, וַיְהִי בְּבֵית אֲדֹנָיו הַמִּצְרַיִם.
- ג וַיֵּרָא אֲדֹנָיו, כִּי יְהוָה אִתּוֹ, וְכָל אֲשֶׁר-הוּא עֹשֶׂה - יְהוָה מְצַלִּיחַ
בְּיָדוֹ.
- ד וַיִּמָּצֵא יוֹסֵף חֵן בְּעֵינָיו, וַיִּשְׁרֹת אֹתוֹ, וַיַּפְקְדֵהוּ עַל-בֵּיתוֹ, וְכָל-
יְשֻׁלוֹ נָתַן בְּיָדוֹ.
- ה וַיְהִי מֵאֵז הַפְּקִיד אֹתוֹ בְּבֵיתוֹ וְעַל כָּל-אֲשֶׁר יֵשְׁלוֹ, וַיְבָרֶךְ יְהוָה
אֶת-בֵּית הַמִּצְרַיִם בְּגִלְלַל יוֹסֵף; וַיְהִי בִרְכַת יְהוָה בְּכָל-אֲשֶׁר יֵשְׁלוֹ -
בְּבֵית וּבְשָׂדֵהוּ.
- ו וַיַּעֲזֹב כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ בְּיַד יוֹסֵף, וְלֹא-יָדַע אֹתוֹ מְאוּמָה, כִּי אִם-
הִלָּחֵם אֲשֶׁר-הוּא אוֹכֵל.
- ז וַיְהִי יוֹסֵף יָפֵה-תָאֵר וַיִּפֶּה מְרֹאֶה.
- ח וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, וַתִּשָּׂא אִשְׁת־אֲדֹנָיו אֶת-עֵינֶיהָ אֶל
יוֹסֵף וַתֹּאמֶר: "שָׁכַבָה עִמִּי."
- ט וַיִּמָּאֵן, וַיֹּאמֶר אֶל-אִשְׁת־אֲדֹנָיו: "הֲנִי אֲדֹנִי לֹא-יָדַע אֶתִּי מִה-
בְּבֵית, וְכָל אֲשֶׁר-יֵשְׁלוֹ נָתַן בְּיָדִי.
- ט וַיִּנְּנוּ גְדוֹל בְּבֵית הַזֶּה מִמֶּנִּי, וְלֹא-חָשַׁךְ מִמֶּנִּי מְאוּמָה כִּי אִם-
אוֹתָךְ בְּאֲשֶׁר אֶת־אִשְׁתּוֹ; וַאֲיֶךָ אֶעֱשֶׂה הַרְעָה הַגְּדֹלָה הַזֹּאת,
וַחֲטָאתִי לְאֱלֹהִים?"

וַיַּפְקְדֵהוּ עַל בֵּיתוֹ - מְנָה
אֶת יוֹסֵף לְמַמְנָה עַל בֵּיתוֹ.

וְלֹא יָדַע אֹתוֹ מְאוּמָה -
לֹא הִתְעַנֵּן בְּדַבָּר כִּי בָטַח
בְּיוֹסֵף.

י וַיְהִי כְּדַבְּרָהּ אֶל־יוֹסֵף יוֹם יוֹם, וְלֹא שָׁמַע אֱלֹהִים לְשֹׁכֵב אֶצְלָהּ, לְהִיּוֹת עִמָּהּ.

יא וַיְהִי כִּהְיוֹם הַזֶּה, וַיָּבֹא הַבַּיִתָּה לַעֲשׂוֹת מְלֶאכֶתוֹ, וַאִין אִישׁ מֵאֲנָשֵׁי הַבַּיִת שָׁם בְּבַיִת.

יב וַתִּתְּפֹשֶׁהוּ בְּבִגְדוֹ לֵאמֹר: "שֹׁכֵב עִמִּי." וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ בַּיָּדָהּ, וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

יג וַיְהִי כִּרְאוּתָהּ כִּי־עֲזַב בְּגָדוֹ בַּיָּדָהּ וַיֵּנֶס הַחוּצָה;
יד וַתִּקְרָא לְאֲנָשֵׁי בֵיתָהּ, וַתֹּאמֶר לָהֶם לֵאמֹר: "רְאוּ, הֵבִיא לָנוּ אִישׁ עֲבָרִי לְצַחֵק בָּנוּ: בָּא אֵלַי לְשֹׁכֵב עִמִּי, וַאֲקָרָא בְּקוֹל גְּדוֹל.
טו וַיְהִי כִשְׁמָעוֹ כִּי־הִרְיַמְתִּי קוֹלִי וַאֲקָרָא, וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי וַיֵּנֶס וַיֵּצֵא הַחוּצָה."

טז וַתִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ עַד־בּוֹא אֲדָנָיו אֶל־בַּיִתוֹ.

יז וַתִּדְבַר אֵלָיו כְּדַבְּרִים הָאֵלֶּה לֵאמֹר: "בָּא אֵלַי הָעֶבֶד הָעֲבָרִי אֲשֶׁר הֵבֵאתָ לָנוּ - לְצַחֵק בִּי.

יח וַיְהִי כִּהִרְיַמִּי קוֹלִי וַאֲקָרָא, וַיַּעֲזֹב בְּגָדוֹ אֶצְלִי, וַיֵּנֶס הַחוּצָה."
יט וַיְהִי כִשְׁמָעֵ אֲדָנָיו אֶת־דְּבָרֵי אִשְׁתּוֹ אֲשֶׁר דִּבְרָה אֵלָיו לֵאמֹר:
"כְּדַבְּרִים הָאֵלֶּה, עֲשֵׂה לִי עֲבָדָךְ;" וַיַּחַר אִפּוֹ.

כ וַיִּקַּח אֲדָנָי יוֹסֵף אֹתוֹ וַיִּתְּנֵהוּ אֶל־בֵּית הַסֹּהַר, מְקוֹם אֲשֶׁר־אֲסִירֵי הַמֶּלֶךְ אֲסוּרִים, וַיְהִי־שָׁם בְּבֵית הַסֹּהַר.

כא וַיְהִי יְהוָה אֶת־יוֹסֵף וַיֵּט אֵלָיו חֶסֶד, וַיִּתֵּן חָנוּן בְּעֵינָיו שֶׁר בַּיִת־הַסֹּהַר.
כב וַיִּתֵּן שֶׁר בַּיִת־הַסֹּהַר בְּיַד־יוֹסֵף אֵת כָּל־הָאֲסִירִים אֲשֶׁר בְּבֵית הַסֹּהַר, וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עֹשִׂים שָׁם, הוּא הָיָה עֹשֶׂה.

כג אִין שֶׁר בַּיִת־הַסֹּהַר רָאָה אֶת־כָּל־מְאוּמָה בְּיָדוֹ, בְּאֲשֶׁר יְהוָה אֹתוֹ, וְאֲשֶׁר־הוּא עֹשֶׂה, יְהוָה מְצַלִּיחַ.

וַיִּתֵּן חָנוּן - ה' עֹשֶׂה
שְׂיֹסֵף יִמְצָא חוֹן.

פָּרָק לט

יוֹסֵף בְּבֵית פּוֹטִיפָר בְּמִצְרַיִם (פְּסוּקִים א–כג)

1. גִּזְרוּ אֶת הַמִּשְׁפָּטִים מַעֲמוּד 255 וְהַדְבִּיקוּ אוֹתָם בְּסֵדֶר הַנָּכוֹן.

2. מָה קָרָה לְיוֹסֵף בְּבֵית הַסֵּהֶר? _____

פָּרָק מ
(פְּסוּקִים א-כג)

מִשְׁקָה - שֵׁר הַמִּשְׁקָאוֹת.
הָאֶפֶה - שֵׁר הָאוֹפִים.

וַיִּקְצוּ - רָגַז, כָּעֵס.
בְּמִשְׁמֵר - בְּבֵית הַסֵּהר.

וַיִּפְקֹד - פָּקַד, מָנָה.
יָמִים - שָׁנָה.

אִישׁ כְּפִתְרוֹן חִלְמוֹ - לְכָל
חִלּוֹם הָיָה פִתְרוֹן אַחֵר.

זַעֲפִים - נִגְזָזִים.

לֵאלֹהִים פִּתְרֵנִים -
רַק אֱלֹהִים יוֹדְעֵ אֵת
הַפִּתְרוֹנוֹת הַנְּכוֹנִים שֶׁל
הַחִלּוֹמוֹת.
שְׂרִיגִים - עֲנָפִים.
עֲלֵתָה נֹצָה - הַצְּמִיחָה
נֹצְנִים וּפְרָחִים.
הַבְּשִׁילוֹ אֲשַׁכְּלֵתִי עֲנָבִים
- שֵׁר הַמִּשְׁקִים רָאָה
בְּחִלּוֹמוֹ אֵת כָּל תְּהִלָּתָךְ
הַפְּרִיחָה, אֵת צְמִיחַת
הַפְּרוֹת וְאֵת הַבְּשָׁלְתָם
בְּמַהֲרָת רַבָּה.

- א וַיְהִי אַחֵר הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה חֲטָאוּ מִשְׁקָה מִלֶּךְ־מִצְרַיִם וְהָאֶפֶה
לְאֲדֹנָיָהֶם, לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם.
- ב וַיִּקְצַף פְּרַעֲהַ עַל שְׁנֵי סְרִיסָיו, עַל שֵׁר הַמִּשְׁקִים וְעַל שֵׁר הָאוֹפִים.
- ג וַיִּתֵּן אֹתָם בְּמִשְׁמֵר בֵּית שֵׁר הַטְּבָחִים - אֶל־בֵּית הַסֵּהר, מְקוֹם
אֲשֶׁר יוֹסֵף אָסוּר שָׁם.
- ד וַיִּפְקֹד שֵׁר הַטְּבָחִים אֶת־יוֹסֵף אֹתָם, וַיִּשְׂרַת אֹתָם, וַיְהִיו יָמִים
בְּמִשְׁמֵר.
- ה וַיַּחֲלֹמוּ חִלּוֹם שְׁנֵיהֶם, אִישׁ חִלְמוֹ בְּלִילָה אֶחָד - אִישׁ כְּפִתְרוֹן
חִלְמוֹ - הַמִּשְׁקָה וְהָאֶפֶה אֲשֶׁר לְמֶלֶךְ מִצְרַיִם אֲשֶׁר אָסוּרִים
בְּבֵית הַסֵּהר.
- ו וַיָּבֵא אֲלֵיהֶם יוֹסֵף בְּבִקְרָה, וַיֵּרָא אֹתָם וְהֵנִם זַעֲפִים.
- ז וַיִּשְׂאֵל אֶת־סְרִיסֵי פְרַעֲהַ אֲשֶׁר אֹתוֹ בְּמִשְׁמֵר בֵּית אֲדֹנָיו,
לֵאמֹר: "מִדּוּעַ פָּנִיכֶם רָעִים הַיּוֹם?"
- ח וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו: "חִלּוֹם חִלְמָנוּ, וּפִתְרֵ אֵין אֹתוֹ."
- ט וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף: "הֲלוֹא לֵאלֹהִים פִּתְרֵנִים! סַפְּרוּ־נָא לִי."
- י וַיִּסְפֹּר שֵׁר־הַמִּשְׁקִים אֶת־חִלְמוֹ לְיוֹסֵף, וַיֹּאמֶר לוֹ: "בְּחִלּוֹמִי
וַהֲנֵה־גִפְנֵן לְפָנָי.
וּבְגִפְנֵן שְׁלֹשָׁה שְׂרִיגִים, וְהוּא כְּפִרְחַת עֲלֵתָה נֹצָה, הַבְּשִׁילוֹ
אֲשַׁכְּלֵתִי עֲנָבִים.

ואֶשְׁחַט - סַחֲטָתִי.

יֵא וְכֹס פְּרָעָה בְּיָדִי. וְאָקַח אֶת־הָעֲנָבִים, וְאֶשְׁחַט אֹתָם אֶל־כֹּס פְּרָעָה, וְאָתַן אֶת־הַכֹּס עַל־כַּף פְּרָעָה.

יב וַיֹּאמֶר לוֹ יוֹסֵף: "זֶה פְּתָרְנוֹ: שְׁלֶשֶׁת הַשָּׂרְגִים שְׁלֶשֶׁת יָמִים הֵם. יג בְּעוֹד שְׁלֶשֶׁת יָמִים יֵשָׂא פְּרָעָה אֶת־רֹאשׁוֹ, וְהִשְׁיבָה עַל־כַּנְּהוֹ, וְנָתַתְּ כֹּס־פְּרָעָה בְּיָדוֹ כַּמִּשְׁפֵּט הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר הָיִיתָ מִשְׁקָהוּ. יד כִּי אִם־זָכַרְתָּנִי אֶתְּךָ כַּאֲשֶׁר יֵיטֵב לָךְ, וְעָשִׂיתָ־נָא עִמָּדֵי חֶסֶד, וְהִזְכַּרְתָּנִי אֶל־פְּרָעָה וְהוֹצֵאתָנִי מִן־הַבַּיִת הַזֶּה. טו כִּי גָנַב גָּנַבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים, וְגַם־פָּה לֹא־עָשִׂיתִי מְאוּמָה, כִּי־שָׂמוּ אֹתִי בַבּוֹר."

יֵשָׂא פְּרָעָה אֶת רֹאשׁוֹ,
וְהִשְׁיבָה עַל כַּנְּהוֹ - פְּרָעָה
יַעֲלֶה אוֹתְךָ לְגִדּוּלָה וְיִשְׁיב
אוֹתְךָ לְתַפְקִידָךְ.
כִּי אִם זָכַרְתָּנִי - אֲנֵא זָכַר
אוֹתִי.

טז וַיֵּרָא שֵׁר־הָאֲפִים כִּי טוֹב פְּתָר, וַיֹּאמֶר אֶל־יוֹסֵף: "אֶף־אֲנִי בַחֲלוּמִי, וְהִנֵּה שְׁלֶשָׁה סָלִי חֲרִי עַל־רֹאשִׁי.

סָלִי חֲרִי - סָלִים קְלוּעִים
כְּמוֹ רֶשֶׁת.

יז וּבַסֵּל הָעֲלִיּוֹן מִכָּל מֵאֲכָל פְּרָעָה - מַעֲשֵׂה אִפָּה; וְהָעוֹף אֲכֹל אֹתָם מִן־הַסֵּל מֵעַל רֹאשִׁי."

יח וַיַּעַן יוֹסֵף וַיֹּאמֶר: "זֶה פְּתָרְנוֹ: שְׁלֶשֶׁת הַסָּלִים שְׁלֶשֶׁת יָמִים הֵם. יט בְּעוֹד שְׁלֶשֶׁת יָמִים יֵשָׂא פְּרָעָה אֶת־רֹאשׁוֹ מֵעַלֶיךָ וְתִלָּה אוֹתְךָ עַל־עֵץ, וְאָכַל הָעוֹף אֶת בְּשָׂרְךָ מֵעַלֶיךָ."

יֵשָׂא פְּרָעָה אֶת רֹאשׁוֹ
מֵעַלֶיךָ - פְּרָעָה יַהֲרֹג
אוֹתְךָ.

כ וַיְהִי בַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי, יוֹם הַלְּדֹת אֶת־פְּרָעָה, וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה לְכָל־עַבְדָּיו; וַיֵּשָׂא אֶת־רֹאשׁ שֵׁר הַמִּשְׁקִים, וְאֶת־רֹאשׁ שֵׁר הָאֲפִים בְּתוֹךְ עַבְדָּיו.

עַל מִשְׁקָהוּ - הַחֲזִיר אוֹתוֹ
לְתַפְקִיד שֵׁר הַמִּשְׁקִים.

כא וַיֵּשֶׁב אֶת שֵׁר־הַמִּשְׁקִים עַל־מִשְׁקָהוּ, וַיִּתֵּן הַכֹּס עַל־כַּף פְּרָעָה; כב וְאֵת שֵׁר הָאֲפִים תִּלָּה, כַּאֲשֶׁר פָּתַר לָהֶם יוֹסֵף. כג וְלֹא זָכַר שֵׁר־הַמִּשְׁקִים אֶת־יוֹסֵף, וַיִּשְׁכַּחְהוּ.

פָּרֶק מ

יוֹסֵף פּוֹתֵר אֶת חֲלוֹמוֹת הַשָּׂרִים (פְּסוּקִים א-כג)

1.

חֲלוֹם שֶׁר הַ
פְּתוֹרֹן הַחֲלוֹם:

חֲלוֹם שֶׁר הַ
פְּתוֹרֹן הַחֲלוֹם:

אֵילַת הַשּׁוֹאֵלֶת

2.

אֵילַת שְׂאֵלָה: מִדּוּעַ הִשְׁלַכּוּ שֶׁר הַמִּשְׁקִים וְשֶׁר הָאוֹפִים לְכֹלָא?

אֵילַת קִרְאָה אֲגִדָּה:

כְּשֶׁשֶׁר הַמִּשְׁקִים הִגִּישׁ לְפָרְעָה אֶת כּוֹס הַיַּיִן, רָאָה פָּרְעָה זְבוּב בְּתוֹךְ
הַכוֹס. כְּעַס פָּרְעָה וְצִוָּה לְהַשְׁלִיךְ אֶת שֶׁר הַמִּשְׁקִים לְכֹלָא.
כְּשֶׁנִּגְס פָּרְעָה מִן הָעוֹגָה שֶׁהִגִּישׁ לוֹ שֶׁר הָאוֹפִים, מָצָא בָּהּ אֶבֶן. כְּעַס
פָּרְעָה וְצִוָּה לְהַשְׁלִיךְ אֶת שֶׁר הָאוֹפִים לְכֹלָא.

(על פי בְּרֵאשִׁית רַבָּה פַח, ב)

אֵילַת הוֹסִיפָה לְשָׂאל: מִדּוּעַ הֶחְזִיר פְּרָעָה אֶת שַׁר הַמְּשָׁקִים לְתַפְקִידוֹ,
וְאָלוֹ אֶת שַׁר הָאוֹפִים תְּלֶה?

שַׁר הַמְּשָׁקִים אֵינוֹ אִשָּׁם שֶׁזָּבּוּב נִפְּל פְּתָאֵם לְתוֹךְ כּוֹס הַיַּיִן, אֲךָ שַׁר
הָאוֹפִים אִשָּׁם, כִּי לֹא הִקְפִיד עַל הַנְּקִיוֹן בְּזִמְנָן אֶפֶיֶת הָעוֹגָה.

3. מָה בִּקֵּשׁ יוֹסֵף מִשַׁר הַמְּשָׁקִים לְאַחַר שֶׁפֶתַר אֶת חִלּוּמוֹ?

4. מִי אָמַר לְמִי?

- א. "מִדּוּעַ פָּנִיכֶם רָעִים הַיּוֹם?" _____ לְ
- ב. "חִלּוּם חִלְּמָנוּ וּפֶתַר אֵין אֹתוֹ." _____ לְ
- ג. הֲלֹא לְאֱלֹהִים פְּתָרְנִים. _____ לְ
- ד. "וְעִשִּׂיתָ נָא עִמָּדִי חֶסֶד." _____ לְ
- ה. "כִּי גָנַב גָּנַבְתִּי מֵאֶרֶץ הָעִבְרִים." _____ לְ

5. יֵנְאִי הַלְּשׁוֹנָאִי

יֵנְאִי חֵד חִידוֹת "מִי אָנִי?" פְּתָרוּ אוֹתָן.

א. עָרְכוּ לִי מְסַבֵּת יוֹם הַלְּדָת. אָנִי _____

ב. שִׁכַּחְתִּי אֶת הַבְּטָחְתִּי לְיוֹסֵף. אָנִי _____

ג. פְּתָרְתִי אֶת חִלּוּמוֹת שַׁר הַמְּשָׁקִים וְשַׁר הָאוֹפִים.

אָנִי _____

ד. תְּלוּ אוֹתִי עַל עֵץ. אָנִי _____

6. בפרק מזכרים שרים של המלך פרעה.
חברו בקו כל שר אל תפקידו.

ממנה על האסירים.	☐	☐	שר בית הסהר
ממנה על הלחם והעוגות שהמלך אוכל.	☐	☐	שר המשקים
ממנה על משקאות המלך.	☐	☐	שר האופים

7. גם בממשלת ישראל יש שרים, ולכל אחד מהם תפקיד.
השלימו (העזרו במחסן):

- א. שר ה _____ ממנה על כספי המדינה.
- ב. שר ה _____ ממנה על הצבא.
- ג. שר ה _____ ממנה על קליטת עולים חדשים בארץ.
- ד. שר ה _____ ממנה על בתי הספר במדינה.
- ה. _____ ממנה על כל השרים.

מחסן: בטחון, עליה והקליטה, אוצר, חנוך, ראש הממשלה

פַּרְשַׁת מִקֵּץ

פָּרָק מֵא

(פְּסוּקִים א-נו)

מִקֵּץ - פֶּעֶבֶר.
עַל הַיָּאֵר - עַל שְׁפַת נְהַר
הַנְּיְלוֹס.

בְּרִיאַת בֶּשֶׂר - שְׁמֵנוֹת.
אָחוּ - עֵשֶׂב וְסוּף הַגְּדִלִים
עַל שְׁפַת הַנְּהַר.

דַּקַּת בֶּשֶׂר - רְזוּת.

וַיִּיקֶץ - הַתְּעוֹרֵר מִשְׁנֵתוֹ.

בְּקִנָּה - בְּגִבְעוּל.

שְׂדוּפַת קָדִים - יְבִשׁוֹת
וְשֵׁרוּפוֹת מְרוּחוֹת חֲמוֹת.

וַתִּפְעַם רוּחוֹ - הַתְּמַלֵּא
חֲרָדָה וְדָאָגָה.

חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם - כְּהֵנִי
מִצְרַיִם שִׁדְעוּ לְנַחֵשׁ
וּלְפַתֵּר חֲלוּמוֹת.

א וַיְהִי מִקֵּץ שְׁנַתִּים יָמִים וּפְרַעַה חָלָם: וְהָיָה עִמָּד עַל-הַיָּאֵר.

ב וְהָיָה מִן-הַיָּאֵר עֲלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת יְפוֹת מְרֹאָה וּבְרִיאַת בֶּשֶׂר,
וַתִּרְעִינָה בְּאָחוּ.

ג וְהָיָה שֶׁבַע פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֲלוֹת אַחֲרֵיהֶן מִן-הַיָּאֵר, רַעוֹת מְרֹאָה
וְדַקּוֹת בֶּשֶׂר; וַתַּעֲמִדְנָה אֶצֶל הַפָּרוֹת עַל-שְׁפַת הַיָּאֵר.

ד וַתֹּאכְלֶנָה הַפָּרוֹת רַעוֹת הַמְרֹאָה וְדַקַּת הַבֶּשֶׂר אֵת שֶׁבַע הַפָּרוֹת
יְפַת הַמְרֹאָה וְהַבְּרִיאַת.

וַיִּיקֶץ פְּרַעַה.

ה וַיִּישָׁן וַיַּחֲלֵם שְׁנִית: וְהָיָה שֶׁבַע שְׂבָלִים עֲלוֹת בְּקִנָּה אֶחָד
בְּרִיאוֹת וְטִבוֹת.

ו וְהָיָה שֶׁבַע שְׂבָלִים דַּקּוֹת וְשְׂדוּפַת קָדִים צִמְחוֹת אַחֲרֵיהֶן.

ז וַתְּבַלְעֶנָה הַשְּׂבָלִים הַדַּקּוֹת אֵת שֶׁבַע הַשְּׂבָלִים הַבְּרִיאוֹת וְהַמְלֵאוֹת.
וַיִּיקֶץ פְּרַעַה, וְהָיָה חָלוּם.

ח וַיְהִי בַבֶּקֶר, וַתִּפְעַם רוּחוֹ, וַיִּשְׁלַח וַיִּקְרָא אֶת-כָּל-חֲרָטְמֵי מִצְרַיִם
וְאֶת-כָּל-חַכְמֵיהָ.

וַיִּסְפֹּר פְּרַעַה לָהֶם אֶת-חֲלָמוֹ - וַאֲיֵן פּוֹתֵר אוֹתָם לְפְרַעַה.

ט וַיְדַבֵּר שֵׁר הַמִּשְׁקִים אֶת-פְּרַעַה לֵאמֹר: "אֶת-חֲטָאֵי אֲנִי מִזְכִּיר
הַיּוֹם:

י פְּרַעַה קִצֵּף עַל-עַבְדָּיו, וַיִּתֵּן אֹתִי בְּמִשְׁמַר בֵּית שַׂר הַטַּבָּחִים -
אֹתִי וְאֵת שַׂר הָאֲפִים.

יא וַנַּחֲלֵמָה חֵלוֹם בְּלִילָה אֶחָד, אֲנִי וְהוּא: אִישׁ כִּפְתָרוֹן חִלְמוֹ
חִלְמָנוּ.

יב וְשֵׁם אֶתְנוּ נֶעֱר עֶבְרִי, עֶבֶד לְשַׂר הַטַּבָּחִים, וַנִּסְפָּר-לוֹ; וַיִּפְתַּר-
לָנוּ אֶת-חִלְמֹתֵינוּ, אִישׁ כִּחְלָמוֹ פִּתָּר.

יג וַיְהִי כִּאֲשֶׁר פָּתַר-לָנוּ - כֵּן הָיָה: אֹתִי הִשִּׁיב עַל-כַּנִּי, וְאֹתוֹ
תָּלָה.

יד וַיִּשְׁלַח פְּרַעַה וַיִּקְרָא אֶת-יֹסֵף, וַיְרִיצֵהוּ מִן-הַבּוֹר; וַיַּגְלַח וַיַּחְלֶף
שְׂמֹלֶתוֹ, וַיָּבֵא אֶל-פְּרַעַה.

טו וַיֹּאמֶר פְּרַעַה אֶל-יֹסֵף: "חֵלוֹם חִלְמֹתִי, וּפְתָר אֵין אֹתוֹ; וְאֲנִי
שָׁמַעְתִּי עֲלֶיךָ לֵאמֹר, תִּשְׁמַע חֵלוֹם לְפָתֹר אֹתוֹ."

טז וַיַּעַן יֹסֵף אֶת-פְּרַעַה לֵאמֹר: "בְּלִעְדֵּי, אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת-שְׁלוֹם
פְּרַעַה."

יז וַיְדַבֵּר פְּרַעַה אֶל-יֹסֵף: "בְּחִלְמֵי הַנְּנִי עִמָּד עַל-שִׁפְתַּי הַיָּאֵר.
יח וְהִנֵּה מִן-הַיָּאֵר עֹלֹת שֶׁבַע פָּרוֹת בְּרִיאֹת בָּשָׂר וַיִּפֹּת תֹּאֵר,
וַתִּרְעִינָה בְּאֶחָד.

יט וְהִנֵּה שֶׁבַע פָּרוֹת אַחֲרוֹת עֹלוֹת אַחֲרֵיהֶן דְּלוֹת וְרַעוֹת תֹּאֵר מְאֹד
וְרַקוֹת בָּשָׂר, לֹא-רָאִיתִי כַּהֲנָה בְּכָל אֶרֶץ מִצְרַיִם לְרַע.

כ וַתֹּאכְלֶנָה הַפָּרוֹת הַרְקוֹת וְהַרַעוֹת אֶת שֶׁבַע הַפָּרוֹת הָרֵאשֹׁנוֹת
הַבְּרִיאֹת;

כא וַתִּבְאֲנָה אֶל-קַרְבְּנָה, וְלֹא נֹדַע כִּי בָאוּ אֶל-קַרְבְּנָה,
וּמְרִיאֵיהֶן רַע כִּאֲשֶׁר בִּתְחִלָּה; וַאֲיָקֶץ.

וַיְרִיצֵהוּ - הוֹצִיאָהוּ אוֹתוֹ
בְּמַהֲרֹת.

בְּלִעְדֵּי - לֹא אֲנִי.
אֱלֹהִים יַעֲנֶה אֶת שְׁלוֹם
פְּרַעַה - רַק אֱלֹהִים יִתֵּן
בְּפִי אֶת הַפְּתָרוֹן הַנִּכּוֹן
לְחֵלוֹם פְּרַעַה לְטוֹבָתוֹ
וּלְשְׁלוֹמוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ.

רַקוֹת בָּשָׂר - רְזוּת.
כַּהֲנָה - כְּמוֹהֶן.

וְלֹא נֹדַע כִּי בָאוּ אֶל
קַרְבְּנָה - אֵף עַל פִּי
שֶׁהַפָּרוֹת הָרְזוּת בָּלְעוּ אֶת
הַפָּרוֹת הַשְּׂמֵנוֹת, נִשְׁאָרוּ
רְזוּת כְּשֶׁהָיוּ.

כב וַאֲרָא בַחֲלָמִי: וְהִנֵּה שִׁבְעַ שְׁבָלִים עֹלֵת בְּקִנְיָה אֶחָד - מְלֵאת וְטֹבוֹת;

כג וְהִנֵּה שִׁבְעַ שְׁבָלִים צְנֻמוֹת, דְּקוֹת, שְׁדָפוֹת קָדִים, צְמַחוֹת אַחֲרֵיהֶם.

כד וַתְּבַלְעֵן הַשְּׁבָלִים הַדְּקוֹת אֶת שִׁבְעַ הַשְּׁבָלִים הַטֹּבוֹת.

וַאֲמַר אֶל־הַחֲרָטְמִים - וַאֲיֵן מַגִּיד לִי.

כה וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל־פְּרַעֲה: "חֲלוֹם פְּרַעֲה אֶחָד הוּא.

אֶת אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה הַגִּיד לְפְרַעֲה:

כו שִׁבְעַ פָּרֹת הַטֹּבוֹת שִׁבְעַ שָׁנִים הֵנָּה, וְשִׁבְעַ הַשְּׁבָלִים הַטֹּבוֹת שִׁבְעַ שָׁנִים הֵנָּה; חֲלוֹם אֶחָד הוּא.

כז וְשִׁבְעַ הַפָּרוֹת הַרְקוֹת וְהָרַעַת הָעֹלֵת אַחֲרֵיהֶן, שִׁבְעַ שָׁנִים הֵנָּה;

וְשִׁבְעַ הַשְּׁבָלִים הַרְקוֹת שְׁדָפוֹת הַקָּדִים - יִהְיוּ שִׁבְעַ שָׁנֵי רָעָב.

כח הוּא הַדְּבָר, אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֶל־פְּרַעֲה: אֲשֶׁר הָאֱלֹהִים עָשָׂה הִרְאָה אֶת־פְּרַעֲה.

כט הִנֵּה שִׁבְעַ שָׁנִים בָּאוֹת - שִׁבְעַ גְּדוֹל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם.

ל וְקָמוּ שִׁבְעַ שָׁנֵי רָעָב אַחֲרֵיהֶן, וְנִשְׁפַּח כָּל־הַשָּׂבַע בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם,

וְכָל־הָרָעָב אֶת־הָאֶרֶץ;

לא וְלֹא־יִוָּדַע הַשָּׂבַע בְּאֶרֶץ מִפְּנֵי הָרָעָב הַהוּא אַחֲרֵי־כֵן, כִּי־כָבֵד

הוּא מְאֹד.

לב וְעַל הַשָּׁנוֹת הַחֲלוֹם אֶל־פְּרַעֲה פִּעַמִּים - כִּי־נִכּוֹן הַדְּבָר מֵעַם

הָאֱלֹהִים, וּמִמֶּהָר הָאֱלֹהִים לַעֲשׂוֹתוֹ.

לג וְעַתָּה יֵרָא פְּרַעֲה אִישׁ נָבוֹן וְחָכָם, וַיִּשְׁיִתְהוּ עַל־אֶרֶץ מִצְרַיִם.

לד יַעֲשֶׂה פְּרַעֲה וַיִּפְקֹד וַיִּפְקֹד פְּקָדִים עַל־הָאֶרֶץ; וְחָמַשׁ אֶת־אֶרֶץ מִצְרַיִם

בְּשִׁבְעַ שָׁנֵי הַשָּׂבַע;

וַאֲיֵן מַגִּיד לִי - אֵף אֶחָד
לא פָּתַר אֶת חֲלוֹמֵי.

שְׁנֵי - שָׁנִים.

וְכָל־הָרָעָב אֶת־הָאֶרֶץ - יִשְׁמִיד.

וַיִּשְׁיִתְהוּ - יִמְנָה אוֹתוֹ.

וְחָמַשׁ - יִקַּח תְּמִישִׁית מִן
הַתְּבוֹאָה

לה ויקבצו את כל-אכל השנים הטבות הבאת האלה, ויצברו-בר
 תחת יד-פרעה, אכל בערים ושָמְרוּ.
 לו והיה האכל לפקדון לארץ לשבע שני הרעב, אשר תהיין
 בארץ מצרים, ולא-תפרת הארץ ברעב.
 לו וייטב הדבר בעיני פרעה ובעיני כל-עבדיו.
 לח ויאמר פרעה אל-עבדיו: "הנמצא כזה - איש אשר רוח אלהים
 בו?!"
 לט ויאמר פרעה אל-יוסף: "אחרי הודיע אלהים אותך את-כל-
 זאת, אין-נבון וחכם כמוך.
 מ אתה תהיה על-ביתי, ועל-פיך ישק כל-עמי, רק הכסא אגדל
 ממך."
 מא ויאמר פרעה אל-יוסף: "ראה, נתתי אתך על כל-ארץ מצרים."
 מב ויסר פרעה את-טבעתו מעל ידו ויתן אתה על-יד יוסף, וילבש
 אתו בגדי-שש, וישם רכד הזהב על-צוארו,
 מג וירכב אתו במרכבת המשנה אשר-לו, ויקראו לפניו: "אברך";
 מנטון אתו על כל-ארץ מצרים.
 מד ויאמר פרעה אל-יוסף: "אני פרעה; ובלעדיך, לא-ירים איש
 את-ידו ואת-רגלו בכל-ארץ מצרים."
 מה ויקרא פרעה שם-יוסף: "צפנת פענח", ויתן-לו את-אסנת בת-
 פוטי פרע, כהן און, לאשה, ויצא יוסף על-ארץ מצרים.
 מו ויוסף בן-שלשים שנה בעמדו לפני פרעה מלך-מצרים.
 מז ויצא יוסף מלפני פרעה ויעבר בכל-ארץ מצרים.
 מח ותעש הארץ בשבע שני השבע - לקמצים.
 מח ויקבץ את-כל-אכל שבע שנים אשר היו בארץ מצרים, ויתן-

ויקבצו - יאספו.
 בר - תבואה.
 לפקדון - למשמרת.
 תפרת - תשמד.
 רוח אלהים בו - יש בו
 חכמה רבה.

על פיה ישק כל עמי -
 לפי הוראותיך ינהגו בני
 עמי.
 רק הכסא אגדל ממך -
 רק המלך יהיה חשוב
 ממך.

בגדי שש - בגדים מאריג
 יקר.
 רכד הזהב - תכשיט זהב
 לצואר.
 מרכבת המשנה - מרכבה
 של סגן המלך.
 אברך - פרעו ברוך.
 ובלעדיך - בלי רשותך.
 צפנת פענח - במצרים:
 מכלכל ונתן חיים.

לקמצים - כל שבלת
 נתנה מלא כף היד
 גרעינים.

אָכַל בְּעָרִים: אָכַל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר סְבִיבוֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ.

מִטּוֹ וַיִּצְבֹּר יוֹסֵף בָּר כַּחֲוֵל הַיָּם הַרְבֵּה מְאֹד, עַד כִּי־חָדַל לְסַפֵּר כִּי־
אֵין מִסְפָּר.

נ וַלְיוֹסֵף יָלַד שְׁנַי בָּנִים בְּטָרַם תְּבוֹא שְׁנַת הָרָעַב, אֲשֶׁר יִלְדֶה־לוֹ
אֶסְנַת, בַּת־פּוֹטִי פְרַע, כַּהֵן אֹנֶן.

נא וַיִּקְרָא יוֹסֵף אֶת־שֵׁם הַבְּכוֹר: "מְנַשֶּׁה", כִּי־נִשְׁנִי אֱלֹהִים אֶת־כָּל־
עַמְלִי וְאֵת כָּל־בֵּית אָבִי;

נב וְאֵת שֵׁם הַשֵּׁנִי קָרָא: "אֶפְרַיִם", כִּי־הִפְרִנִי אֱלֹהִים בְּאֶרֶץ עֲנִי.

נג וַתִּכְלִינָה שְׁבַע שְׁנַי הַשְּׁבַע אֲשֶׁר הָיָה בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם,

נד וַתִּחְלִינָה שְׁבַע שְׁנַי הָרָעַב לְבוֹא, כַּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף.

וַיְהִי רָעַב בְּכָל־הָאֲרָצוֹת, וּבְכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם הָיָה לֶחֶם.

נה וַתִּרְעַב כָּל־אֶרֶץ מִצְרַיִם, וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־פְּרַעְהָ לֵלְחֶם.

וַיֹּאמֶר פְּרַעְהָ לְכָל־מִצְרַיִם: "לָכוּ אֶל־יוֹסֵף! אֲשֶׁר־יֹאמַר לָכֶם -

תַּעֲשׂוּ!"

נו וַהֲרַעַב הָיָה עַל כָּל־פְּנֵי הָאֲרֶץ; וַיִּפְתַּח יוֹסֵף אֶת כָּל־אֲשֶׁר בְּהֵם

וַיִּשְׁבֹּר לְמִצְרַיִם, וַיַּחֲזֵק הָרָעַב בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם.

נז וְכָל־הָאֲרֶץ באו מִצְרַיִמָה לְשֹׁבֵר אֶל־יוֹסֵף, כִּי חֲזַק הָרָעַב בְּכָל־

הָאֲרֶץ.

וַיִּתֵּן־אֶכֶל בְּעָרִים:
אָכַל שְׂדֵה־הָעִיר אֲשֶׁר
סְבִיבוֹתֶיהָ נָתַן בְּתוֹכָהּ
- אֵת כָּל הַתְּבוּאָה
אֲסַף בְּאֶסְמִים בְּעָרִים
שְׁבִיבוֹת הַשָּׂדוֹת אֲשֶׁר
נִקְצְרָה בָּהֶם.

נשני - השכיח ממני.

עמלי - סבלי.

הפּרני - הפרה אותי, נתן
לי ילדים.
עניי - סבלי.
ותכלינה - נגמרו,
הסתימו.
ותחלינה - התחילו.

את כל אשר בהם - כל
התבואה שבאסמים.

וישבור - מכר תבואה.
לשבור - לקנות תבואה.

2. חֲנַן הַסֵּקֶרוֹ

חֲרֻטְמֵי מִצְרַיִם

חֲנַן קָרָא שְׁחֲרֻטְמֵי מִצְרַיִם הָיוּ כִּהֲנִים. הֵם הָיוּ אֲנָשִׁים מְלַמְּדִים מְאוֹד וַיֵּדְעוּ
קָרָא וּכְתָב.

הַחֲרֻטְמִים כָּתְבוּ עַל גְּבֵי פִּפְיֹרוֹס (נִיר שֶׁהֵכִינוּ מִגִּמָּא - שִׁיחַ הַגָּדֵל עַל
גְּדוֹת הַנִּילוֹס). הַחֲרֻטְמִים הִמְצִיאוּ כְּתָב הַמְרַכֵּב מְסִימָנִים וּמְצִיזִים.

דַּגְמָה שֶׁל כְּתָב חֲרֻטְמִים (מִמְצָא אַרְכֵּאוֹלוֹגִי)

כְּתָב זֶה נִקְרָא כְּתָב חֲרֻטְמִים. הַחֲרֻטְמִים יֵדְעוּ גַם לַעֲשׂוֹת קִסְמִים, גְּלוּ
אֶת הָעֵתִיד וּפְתָרוּ חִלּוּמוֹת.

מִדּוֹעַ הִזְמִין פְּרַעָה אֶת יוֹסֵף?

3. מָה הַפְּתָרוֹן לַחִלּוּמוֹת פְּרַעָה? הַשְּׁלִימוּ:
בְּמִשְׁךְ _____ שָׁנִים יִהְיֶה _____ . אַחֵר כִּף תְּבֹאֵנָה _____ שָׁנוֹת רָעַב.

4. מה הציע יוסף לפרעה? הקיפו את התשובה הנכונה.

א. שִׁיבִיא מִזֶּזֶן מֵאֲרָצוֹת אַחֵרוֹת

ב. שִׁיאָגֵר מִזֶּזֶן בְּשִׁבְעַת שָׁנֹת הַשּׁוֹבַע

ג. שְׁהַמְצָרִים יַעֲבְרוּ לְגֹזֵר בְּאֶרֶץ אַחֵרָת

5. פרעה ראה שיוסף חכם מאוד. לכן מנה אותו למשנה למלך (סגן המלך)

ונתן לו (השלימו בעזרת המחסן):

שם המשנה למלך

מחסן: בגדי שש, אסנת, בת פוטי פרע כהן און,
רביד זָהָב, צפֹנֹת פְּעֹנָח, מְרַכְבֶּת הַמִּשְׁנָה, טִבְעַת הַמֶּלֶךְ

6. ינאי הלשונאי

חברו כל פסוק לפרושו.

כתבו ליד כל פסוק את האות המופיעה ליד פרושו.

החזיר אותי לתפקידי. **ר**

"שבע שבלים עלת בקנה אחד."

שבע שבלים צמחות בגבעול אחד. **מ**

"את חטאי אני מזכיר היום."

הפרות נשארו רזות אף על פי שבלעו את הפרות השמנות. **ו**

"אתי השיב על כני."

אני מזכיר את מעשי הרעים שבגללם ישבתי בבית הסהר. **צ**

"ולא נודע כי באו אל קרבנה."

כל העם ישמע בקולך. **מ**

"על פיך ישק כל עמי."

אם התאמתם נכון, קבלתם מלמעלה למטה את שמה של הארץ שבה מתרחשת העלילה: בארץ _____.

7. חן המדמין

חן קרא דף מיומנו של יוסף.

יומני היקר!
היום התחולל מהפך בחיי.

פָּרָק מֵב
(פְּסוּקִים א-לח)

שָׁבֵר - מִזוֹן לְמִכְרָה.
לָמָּה תִּתְרָאוּ? - לָמָּה
תִּבְיֹטוּ זֶה בְּזֶה בְּלִי
לַעֲשׂוֹת דְּבָר?
שָׁבְרוּ לָנוּ - קִנּוּ לָנוּ מִזוֹן.

פֹּן יִקְרָאנוּ - אוֹלֵי יִקְרָה
לו.
בְּתוֹךְ הַבָּאִים - בֵּין שְׂאֵר
הָאֲנָשִׁים שֶׁבָאוּ מִכְּנָעַן.
הַמְשַׁבֵּיר - מוֹכֵר הַמִּזוֹן.

וַיִּתְנַכֵּר - הֶעֱמִיד פָּנִים
שְׂאִינוּ מִכִּיר אוֹתָם.

לְרֹאוֹת אֶת עֵרוֹת הָאָרֶץ
- לְגַלוֹת מְקוֹמוֹת חֻלְשֵׁים
וְלֹא מוֹגְנִים בְּאָרֶץ.

כְּנִים אֲנַחְנוּ - יִשְׂרָאֵל,
אֲנָשֵׁי אֲמַת.

א וַיִּרְא יַעֲקֹב כִּי יֵשׁ-שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם, וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב לְבָנָיו: "לָמָּה
תִּתְרָאוּ?"
ב וַיֹּאמֶר: "הֲנֵה שָׁמַעְתִּי כִּי יֵשׁ-שֹׁבֵר בְּמִצְרַיִם; רְדוּ-שָׁמָּה וּשְׁבְרוּ-
לָנוּ מִשֵּׁם, וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוֹת."
ג וַיִּרְדּוּ אַחֵי-יוֹסֵף עֲשָׂרָה לְשֹׁבֵר בַּר מִמִּצְרַיִם.
ד וְאֶת-בְּנֵימִין, אַחֵי יוֹסֵף, לֹא-שָׁלַח יַעֲקֹב אֶת-אָחִיו, כִּי אָמַר:
"פֶּן-יִקְרָאנוּ אֶסוּן."
ה וַיָּבֹאוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְשֹׁבֵר בְּתוֹךְ הַבָּאִים, כִּי-הָיָה הָרָעֵב בְּאָרֶץ כְּנָעַן;
ו וַיִּוְסֹף הוּא הַשְּׁלִיט עַל-הָאָרֶץ, הוּא הִמְשִׁבִיר לְכָל-עַם הָאָרֶץ.
ז וַיָּבֹאוּ אַחֵי יוֹסֵף וַיִּשְׁתַּחֲוּוּ-לוֹ אַפַּיִם אֶרְצָה.
ח וַיִּרְא יוֹסֵף אֶת-אָחִיו וַיִּכְרַם, וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם וַיְדַבֵּר אֲתָם קִשּׁוֹת.
ט וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: "מֵאִין בָּאתֶם?"
י וַיֹּאמְרוּ: "מֵאָרֶץ כְּנָעַן לְשֹׁבֵר-אֶכְל."
יא וַיִּכַּר יוֹסֵף אֶת-אָחִיו, וְהֵם לֹא הִכְרָהוּ.
יב וַיִּזְכֹּר יוֹסֵף אֶת הַחֲלָמוֹת, אֲשֶׁר חָלַם לָהֶם.
יג וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: "מֵרְגְלִים אַתֶּם, לְרֹאוֹת אֶת-עֵרוֹת הָאָרֶץ בָּאתֶם."
יד וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו: "לֹא, אֲדַנִּי, וְעַבְדֶּיךָ בָּאוּ לְשֹׁבֵר-אֶכְל."
יט וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: "לֹא, אֲנַחְנוּ; לֹא-הָיוּ עַבְדֶּיךָ מֵרְגְלִים."
כ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם: "לֹא, כִּי-עֵרוֹת הָאָרֶץ בָּאתֶם לְרֹאוֹת."
כא וַיֹּאמְרוּ: "שָׁנִים עָשָׂר עַבְדֶּיךָ אַחִים אֲנַחְנוּ, בְּנֵי אִישׁ-אֶחָד בְּאָרֶץ

כַּנְעַן.

וְהִנֵּה הַקָּטָן אֶת-אֲבִינוּ הַיּוֹם, וְהֶאָחַד אִינָנוּ.”

יָד וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף: “הוּא, אֲשֶׁר דִּבַּרְתִּי אֲלֵכֶם לֵאמֹר - מִרְגְּלִים אַתֶּם.

טו בְּזֹאת תִּבְחָנוּ, חֵי פְרַעְה, אִם-תִּצְאוּ מִזֶּה, כִּי אִם-כְּבוֹא אֲחֵיכֶם הַקָּטָן הִנֵּה.

טז שְׁלַחוּ מִכֶּם אֶחָד וַיִּקַּח אֶת-אֲחֵיכֶם, וְאִתֶּם הָאֲסֻרוֹ; וַיִּבְחָנוּ דְבָרֵיכֶם הָאֵמֶת אִתְּכֶם,

וְאִם-לֹא - חֵי פְרַעְה, כִּי מִרְגְּלִים אַתֶּם.”

יז וַיֹּאסֹף אֶתֶם אֶל-מִשְׁמַר שְׁלֹשֶׁת יָמִים.

יח וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי: “זֹאת עָשׂוּ וַחֲיוּ: אֶת-הָאֱלֹהִים אֲנִי יֵרָא.

יט אִם-כִּנְיָם אַתֶּם - אֲחֵיכֶם אֶחָד יֵאָסֵר בְּבֵית מִשְׁמָרְכֶם, וְאִתֶּם לָכוּ הִבִּיאוּ שָׂבַר רַעְבוֹן בְּתִיכֶם,

כ וְאֶת-אֲחֵיכֶם הַקָּטָן תִּבְיִאוּ אֵלַי, וַיֹּאמְנוּ דְבָרֵיכֶם וְלֹא תָמוּתוּ.” וַיַּעֲשׂוּ-כֵן.

כא וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל-אָחִיו: “אֲבָל אֲשָׁמִים אֲנַחְנוּ עַל-אָחִינוּ, אֲשֶׁר רָאִינוּ צָרַת נַפְשׁוֹ בְּהִתְחַנְּנוֹ אֵלֵינוּ וְלֹא שָׁמַעְנוּ; עַל-כֵּן בָּאָה אֵלֵינוּ הַצָּרָה הַזֹּאת.”

כב וַיַּעַן רְאוּבֵן אֶתֶם לֵאמֹר: “הֲלוֹא אָמַרְתִּי אֵלֵיכֶם לֵאמֹר: ‘אֵל-תַּחֲטְאוּ בַיָּד’ - וְלֹא שָׁמַעְתֶּם, וְגַם-דָּמוֹ הִנֵּה נִדְרָשׁ.”

כג וְהֵם לֹא יָדְעוּ, כִּי שָׁמַעַ יוֹסֵף, כִּי הִמְלִיץ בֵּינְתֶם.

כד וַיֹּסֵב מֵעַלֵיהֶם וַיִּכְבֹּד. וַיֵּשֶׁב אֲלֵהֶם, וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם, וַיִּקַּח מֵאִתָּם אֶת-שְׁמֵעוֹן, וַיֹּאסֵר אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם.

בזאת תבחנו - זאת תהיה הבחינה שלכם.

האסרו - תהיו אסורים בבית הסהר.

חי פרעה - בחיי פרעה (נסח שבועה). משמר - בית הסהר.

את האלהים אני ירא - אני מאמין באלהים ואין בדעתי לנהוג שלא בצדק.

ויאמנו דבריכם - יתברר כי דברתם דברי אמת.

וגם דמו הנה נדרש - אנו נענשים על שגרמנו למות יוסף.

שמע - מבין את שפתם.

המליץ - המתרגם.

ויסב מעליהם - התרחק מהם.

כה ויצו יוסף, וימלאו את כליהם בר, ולהשיב כספיהם איש אל-
שקו, ולתת להם צדה לדרך. ויעש להם כן.
כו וישאו את שכרם על חמריהם, וילכו משם.
כז ויפתח האחד את שקו לתת מספוא לחמרו במלון; וירא את-
כספו, והנה הוא בפי אמתחתו.

בפי אמתחתו - בפתח
השק שלו.

כח ויאמר אל-אחיו: "הושב כספי, וגם הנה באמתחתי."
ויצא לבם, ויחרדו איש אל-אחיו לאמר: "מה-זאת עשה
אלהים לנו?"

ויצא לבם - נפל עליהם
פחד.
ויחרדו - נבהלו.

כט ויבאו אל-יעקב אביהם ארצה כנען, ויגידו לו את כל-הקרות
אתם לאמר:

כל הקרות אתם - כל מה
שקרה להם.

ל "דבר האיש, אדני הארץ, אתנו קשות, ויתן אתנו כמרגלים
את-הארץ.

לא ונאמר אליו: 'כנים אנחנו, לא היינו מרגלים.

לב שנים-עשר אנחנו אחים, בני אבינו; האחד איננו, והקטן היום
את-אבינו בארץ כנען.'

לג ויאמר אלינו האיש, אדני הארץ: 'בזאת אדע כי כנים אתם:

אחיכם האחד הניחו אתי, ואת רעבון בתיכם קחו ולכו,

לד והביאו את-אחיכם הקטן אלי, ואדעה כי לא מרגלים אתם, כי
כנים אתם.

את-אחיכם אתן לכם ואת הארץ תסחרו."

ואת הארץ תסחרו -
תוכלו להתהלך חפשיים
בארץ או לקנות בה
סחורה.

לה ויהי הם מריקים שקיהם, והנה איש צרור-כספו בשקו; ויראו
את-צררות כספיהם, המה ואביהם - ויראו.

אתי שכלתם - עשיתם
אותי לאב שכול (שבניו
מתו).

לו ויאמר אלהם יעקב אביהם: "אתי שכלתם: יוסף איננו, ושמעון

עלי היו כלנה - כל
הצרות באו עלי.

וקראהו - אם יקרה לו.
והורדתם את שיבתי ביגון
שאולה - אמות מצער
על שאבדו לי שלושה
בנים.

איננו, ואת בנימין תקחו? ! עלי היו כלנה. "
לז ויאמר ראובן אל־אביו לאמר: "את־שני בני תמית, אם־לא
אביאנו אליך; תנה אתו על־ידי, ואני אשיבנו אליך."
לח ויאמר: "לא־ירד בני עמכם, כי־אחיו מת, והוא לבדו נשאר.
וקראהו אסון בדרך אשר תלכו־בה, והורדתם את־שיבתי ביגון
שאולה."

פרק מב אחי יוסף יורדים למצרים לשבר שבר (פסוקים א-כח)

השלימו:

1. יעקב צוה את בניו לרדת מצרימה כדי _____
2. יעקב לא הסכים לשלח את בנימין עם אחיו למצרים כי _____

3. כיצד התגשמו חלומותיו של יוסף?

4. מה עשויות להיות הסבות לכך שהאחים
לא זהו האחים את יוסף?

5. מדוע החליט יוסף להתנכר לאחיו?

6. בַּמָּה הָאָשִׁים יוֹסֵף אֶת אָחִיו?

7. מָה סִפְרוּ הָאָחִים לְיוֹסֵף וּמָה הִסְתִּירוּ מִמֶּנּוּ?

8. א. הַשְּׁלִימוּ:

כְּדֵי לְהוֹכִיחַ שָׂהֵם אֵינָם מְרַגְלִים דָּרַשׁ יוֹסֵף מֵאָחִיו שְׁ -

אֶחָד הָאָחִים _____

תִּשְׁעָה אָחִים _____

לְאַחַר שְׁלוֹשָׁה יָמִים שָׁנָה יוֹסֵף אֶת תְּכֵנִיתוֹ וְדָרַשׁ שְׁ -

אֶחָד הָאָחִים _____

תִּשְׁעָה אָחִים _____

ב. מָה עָשִׂיּוֹת לְהִיּוֹת הַסְּבוֹת לְכַךָ שִׁיוֹסֵף שָׁנָה אֶת תְּכֵנִיתוֹ?

9. כִּיצַד הִסְבִּירוּ הָאָחִים אֶת סִבַּת הַצָּרָה שֶׁבָּאָה עֲלֵיהֶם?

10. אֵילַת הַשּׁוֹאֵלֶת

אֵילַת שְׁאֵלָה: מִדּוּעַ זְקוּק יוֹסֵף לְמַלִּיץ (מְתַרְגֵּם), וְהָרִי הֵבִין אֶת שְׁפַת

אָחִיו - עֵבְרִית?

עֲנוּ לְאֵילַת: _____

11. שַׁעְרוֹ: מְדוּעַ בָּכָה יוֹסֵף?

12. שַׁעְרוֹ: מְדוּעַ צָוָה יוֹסֵף לְשִׁים אֶת הַכֶּסֶף בַּשָּׂקִים שֶׁל אָחִיו?

13. מָה קָרָה כְּשֶׁחָנּוּ הָאֲחִים בְּמִלּוֹן?

14. חֵן הַמְדַמֵּין

חֵן דְּמִין שֶׁקָּרָא דָּף מִיזְמַנּוֹ שֶׁל יוֹסֵף.

יוֹמְנֵי הַיְקָר!

הַיּוֹם פָּגַשְׁתִּי אֶת אָחִי

15. יְנַאי הַלְשׁוֹנָאִי

אֵיךְ כָּתוּב בַּתּוֹרָה? חֲבֵרוּ בְּקוּ אֶת הַבְּטוּי מִן הַתּוֹרָה לְפָרוּשׁוֹ.

הַפְּרוּשׁ

מִן הַתּוֹרָה

• אֲנַחְנוּ יִשְׂרָאֵל, דוֹבְרֵי אֶמֶת	• וַיְדַבֵּר אִתְּם קְשׁוֹת
• שֶׁק	• אֶמֶת־חַת
• מוֹכֵר תְּבוּאָה לְכָל הָעָם	• הַמְשַׁבֵּיר לְכָל עַם הָאָרֶץ
• הָעֶמִיד פָּנִים שְׂאִינוֹ מְכִיר אוֹתָם	• כְּנִים אֲנַחְנוּ
• הָאֲשִׁים אוֹתָם	• וַיִּתְנַכֵּר אֲלֵיהֶם

פרק מב אחי יוסף שבים לכנען (פסוקים כט-לט)

1. כיצד נסה ראובן לשכנע את יעקב להרשות לבנימין לרדת מצרימה?

2. כיצד הסביר יעקב את התנגדותו להרשות לבנימין לרדת מצרימה?

3. ינאי הלשונאי .3

מתחו קו בין בטיי מן התורה לפרוש:

פרוש

מן התורה

- אמות מצער רב.
- אותי שכלתם
- גרמתי לי להיות אב שבנו מת.
- עלי היו כלנה
- כל הצרות באו עלי.
- והורדתם את שיבתי ביגון שאולה

א וְהָרַעַב כָּבֵד בְּאֶרֶץ.

ב וַיְהִי כַּאֲשֶׁר כָּלוּ לֶאֱכֹל אֶת-הַשֶּׁבֶר אֲשֶׁר הֵבִיאוּ מִמִּצְרָיִם, וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם אֲבִיהֶם: "שִׁבוּ שְׁבְרוּ-לָנוּ מֵעֵט-אֲכָל."

ג וַיֹּאמֶר אֲלֵיוּ יְהוּדָה לֵאמֹר: "הֲעַד הָעַד בָּנוּ הָאִישׁ לֵאמֹר: 'לֹא-תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתי אַחִיכֶם אִתְּכֶם.'"

ד אִם-יִשָּׁךְ מִשְׁלַח אֶת-אֲחִינוּ אֲתָנוּ, נִרְדָּה וְנִשְׁבְּרָה לָךְ אֲכָל;

ה וְאִם-אֵינְךָ מִשְׁלַח, לֹא נֵרַד, כִּי-הָאִישׁ אָמַר אֲלֵינוּ: 'לֹא-תֵרְאוּ פָנַי בְּלִתי אַחִיכֶם אִתְּכֶם.'"

ו וַיֹּאמֶר יִשְׂרָאֵל: "לָמָּה הִרְעַתֶּם לִי - לְהַגִּיד לְאִישׁ הָעוֹד לָכֶם אָח?"

ז וַיֹּאמְרוּ: "שְׂאוֹל שָׂאֵל-הָאִישׁ לָנוּ וְלִמּוֹלְדֹתָנוּ לֵאמֹר: 'הָעוֹד אֲבִיכֶם חַי? הֲיֵשׁ לָכֶם אָח?' וְנִגְדַּרְלוּ עַל-פִּי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

הַיְדוּעַ נִדַּע - כִּי יֹאמֶר: 'הוֹרִידוּ אֶת-אֲחִיכֶם?'"

ח וַיֹּאמֶר יְהוּדָה אֶל-יִשְׂרָאֵל אָבִיו: "שְׁלַחָה הַנֶּעַר אִתִּי, וְנִקּוּמָה וְנִלְכָּה, וְנַחֲיָה וְלֹא נָמוּת, גַּם-אֲנַחְנוּ גַם-אֶתָּה גַם-טַפָּנוּ.

ט אָנֹכִי אֶעְרַבְנּוּ, מִיַּדֵּי תְּבַקֶּשְׁנוּ; אִם-לֹא הֵבִיאתִיו אֵלֶיךָ וְהִצַּגְתִּיו לְפָנֶיךָ, וְחָטָאתִי לָךְ כָּל-הַיָּמִים.

י כִּי לֹא הִתְמַהֲמַהֲנוּ, כִּי-עָתָה שָׁבְנוּ זֶה פַּעַמַּיִם."

יא וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יִשְׂרָאֵל אֲבִיהֶם: "אִם-כֵּן אֶפּוֹא זֹאת עֲשׂוּ: קָחוּ

מִזְמֶרֶת הָאָרֶץ בְּכָלֵיכֶם, וְהוֹרִידוּ לְאִישׁ מִנַּחָה: מֵעֵט צָרִי וּמֵעֵט דָּבֶשׁ, נִכְאֹת וְלֵט, בְּטַנִּים וּשְׁקָדִים.

הָעַד הָעַד בָּנוּ - הִזְהִיר
אוֹתָנוּ.

בְּלִתי - בְּלִי.

אִם יִשָּׁךְ - אִם הִנָּךְ.

טַפָּנוּ - יְלָדֵינוּ.

אֶעְרַבְנּוּ - אֲנִי אֶחְרָאֵי
לְשִׁלּוֹמוֹ.

וְחָטָאתִי לָךְ כָּל הַיָּמִים -
אֲרִישׁ אֶשֶׁם וְחוֹטֵא כָּל
יְמֵי חַיִּי.

הִתְמַהֲמַהֲנוּ - הִתְעַכְּבְנוּ.
מִזְמֶרֶת הָאָרֶץ - מִפְּרוֹת
הָאָרֶץ.

מִנַּחָה - מִתְּנָה.

צָרִי נִכְאֹת וְלֵט - מִיַּנִּי
בְּשָׂמִים.

כָּסֶף מְשֻׁנָּה - סְכוּם כָּסֶף
כְּפֹל.
מְשֻׁנָּה - טְעוּת.

יב וְכֶסֶף מְשֻׁנָּה קָחוּ בְיַדְכֶם, וְאֶת־הַכֶּסֶף הַמּוֹשֵׁב בְּפִי אֲמַתְחַתִּיכֶם
תָּשִׁיבוּ בְיַדְכֶם - אוֹלֵי מְשֻׁנָּה הוּא.

יג וְאֶת אַחֲיֵיכֶם קָחוּ, וְקוּמוּ שׁוּבוּ אֶל־הָאִישׁ.

יד וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לְפָנָי הָאִישׁ, וְשַׁלַּח לָכֶם אֶת־אַחֲיֵיכֶם
אֲחֵר וְאֶת־בְּנֵי־מִינִי; וְאֲנִי, כֹּאֲשֶׁר שָׁכַלְתִּי שָׁכַלְתִּי.”

כֹּאֲשֶׁר שָׁכַלְתִּי שָׁכַלְתִּי -
כְּשֵׁם שְׁאֵבַדְתִּי אֶת יוֹסֵף,
כִּי אֲבָד גַּם אֶת שְׁמֵעוֹן
וְאֶת בְּנֵי־מִינִי.

טו וַיִּקְחוּ הָאֲנָשִׁים אֶת־הַמִּנְחָה הַזֹּאת, וּמְשֻׁנָּה־כֶּסֶף לְקָחוּ בְיַדָּם
וְאֶת־בְּנֵי־מִינִי, וַיִּקְמוּ וַיֵּרְדוּ מִצְרַיִם, וַיַּעֲמְדוּ לְפָנָי יוֹסֵף.

טז וַיֵּרָא יוֹסֵף אֶת־בְּנֵי־מִינִי, וַיֹּאמֶר לָאֲשֶׁר עַל־בֵּיתוֹ: "הֲבֵא

וּטְבַח טְבַח וְהִכֵּן - הִכֵּן
סַעֲדָה שֶׁל בָּשָׂר.

אֶת־הָאֲנָשִׁים הַבְּיָתָה, וּטְבַח טְבַח וְהִכֵּן, כִּי אֲתִי יֵאָכְלוּ הָאֲנָשִׁים
בְּצִהְרִים.”

יז וַיַּעַשׂ הָאִישׁ כֹּאֲשֶׁר אָמַר יוֹסֵף.

יח וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָה יוֹסֵף.

וַיֵּרְאוּ - נִבְהָלוּ.

יח וַיֵּרְאוּ הָאֲנָשִׁים כִּי הוּבְאוּ בֵּית יוֹסֵף וַיֹּאמְרוּ: "עַל־דְּבַר הַכֶּסֶף

לְהַתְגַּלֵּל עָלֵינוּ - לְהֵאֲשִׁים
אוֹתָנוּ.

הָשָׁב בְּאֲמַתְחַתֵּינוּ בַּתְּחִלָּה אֲנַחְנוּ מוּבָאִים - לְהַתְגַּלֵּל עָלֵינוּ

וּלְהַתְנַפֵּל עָלֵינוּ וּלְקַחַת אֹתָנוּ לְעֵבָדִים וְאֶת־חֲמֵרֵינוּ.”

יט וַיִּגְשׁוּ אֶל־הָאִישׁ אֲשֶׁר עַל־בֵּית יוֹסֵף, וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו פֶּתַח הַבַּיִת

כ וַיֹּאמְרוּ: "בִּי, אֲדֹנָי, יֵרֵד יֵרְדֵנוּ בַּתְּחִלָּה לְשֹׁבֵר־אֶכֶל.

בִּי, אֲדֹנָי - בְּבִקְשָׁה, אֲדֹנָי.

כא וַיְהִי כִּי־בָאוּ אֶל־הַמְּלוֹךְ, וַנִּפְתַּח אֶת אֲמַתְחַתֵּינוּ - וְהִנֵּה כֶּסֶף־

אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחַתּוֹ, כִּסְפָנוּ בְּמִשְׁקָלוֹ, וַנִּשֵּׁב אֹתוֹ בְיַדָּנוּ.

כב וְכֶסֶף אַחֵר הוֹרְדֵנוּ בְיַדָּנוּ לְשֹׁבֵר־אֶכֶל.

כג וַיִּדְעֵנוּ מִי־שֵׁם כִּסְפָנוּ בְּאֲמַתְחַתֵּינוּ.”

מִטְמוֹן - אוֹצֵר טְמוֹן.

כג וַיֹּאמֶר: "שְׁלוֹם לָכֶם! אֶל־תִּירְאוּ! אֱלֹהֵיכֶם וְאֱלֹהֵי אֲבִיכֶם נָתַן

לָכֶם מִטְמוֹן בְּאֲמַתְחַתֵּיכֶם - כִּסְפְּכֶם בָּא אֵלָי.”

וַיּוֹצֵא אֵלֵהֶם אֶת־שְׁמֵעוֹן.

כד וַיָּבֵא הָאִישׁ אֶת־הָאֲנָשִׁים בֵּיתָהּ יוֹסֵף, וַיִּתֵּן־מִמֵּם וַיִּרְחֲצוּ
 וַיְגַלֶּיהֶם, וַיִּתֵּן מִסְפּוֹא לַחֲמֵרֵיהֶם.
 כה וַיִּכְנְנוּ אֶת־הַמִּנְחָה עַד־בּוֹא יוֹסֵף בְּצַהָרִים, כִּי שָׁמְעוּ כִּי־שָׂם
 יֹאכְלוּ לֶחֶם.
 כו וַיָּבֵא יוֹסֵף הַבֵּיתָה, וַיָּבִיאוּ לוֹ אֶת־הַמִּנְחָה אֲשֶׁר־בְּיָדָם הַבַּיְתָה,
 וַיִּשְׁתַּחֲווּ־לוֹ אַרְצָה.
 כז וַיִּשְׂאֵל לָהֶם לְשָׁלוֹם, וַיֹּאמֶר: "הַשָּׁלוֹם אֲבִיכֶם הַזֶּקֶן אֲשֶׁר
 אָמַרְתֶּם? הַעוֹדְנֵנוּ חַי?"
 כח וַיֹּאמְרוּ: "שָׁלוֹם לְעַבְדְּךָ לְאֲבִינוּ - עוֹדְנֵנוּ חַי" וַיִּקְדּוּ וַיִּשְׁתַּחֲווּ
 (וַיִּשְׁתַּחֲווּ).

כט וַיִּשָּׂא עֵינָיו, וַיֵּרָא אֶת־בְּנֵימִין אָחִיו, בֶּן־אָמוֹ, וַיֹּאמֶר: "הֲזֶה
 אַחֲיֶיכֶם הַקָּטָן אֲשֶׁר אָמַרְתֶּם אֵלַי?" וַיֹּאמֶר: "אֵלֶּהִים יַחְנֵךְ בְּנִי."
 ל וַיַּמְהַר יוֹסֵף, כִּי־נִכְמְרוּ רַחֲמָיו אֶל־אָחִיו, וַיִּבְקֶשׁ לְבָכוֹת, וַיָּבֵא
 הַחֲדָרָה וַיִּבֶךְ שָׁמָּה.

לא וַיִּרְחֹץ פָּנָיו וַיֵּצֵא, וַיִּתְאַפֵּק, וַיֹּאמֶר: "שִׁימוּ לֶחֶם."
 לב וַיִּשְׁימוּ לוֹ לִבְדוֹ, וְלָהֶם לְבָדָם, וְלַמִּצְרִים הָאֲכָלִים אֶתֹּו לְבָדָם,
 כִּי לֹא יוּכְלוּן הַמִּצְרִים לֶאֱכֹל אֶת־הָעֵבְרִים לֶחֶם, כִּי־תוֹעֵבָה
 הוּא לַמִּצְרִים.

לג וַיֵּשְׁבוּ לְפָנָיו - הַבְּכֹר כְּבֹכְרָתוֹ וְהַצְעִיר כְּצַעֲרָתוֹ, וַיִּתְמָהוּ
 הָאֲנָשִׁים אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ.

לד וַיִּשָּׂא מִשָּׂאת מֵאֵת פָּנָיו אֲלֵהֶם, וַתִּרְבַּ מִשָּׂאת בְּנֵימִין מִמִּשָּׂאת
 כָּלֶם חֲמֵשׁ יְדוֹת, וַיִּשְׁתּוּ וַיִּשְׁכְּרוּ עִמּוֹ.

יַחְנֵךְ - יִתֵּן לְךָ חַי.
 נִכְמְרוּ רַחֲמָיו - הִתְעוֹרְרוּ
 בּוֹ רַגְשׁוֹת רַחֲמִים אֶל
 אָחִיו.

תוֹעֵבָה - דְּבַר מְאֹס.
 הַבְּכֹר כְּבֹכְרָתוֹ וְהַצְעִיר
 כְּצַעֲרָתוֹ - הָאֲחִים הוֹשִׁבוּ
 לְפִי סֵדֶר גִּילָם: הַבְּכֹר
 רִאשׁוֹן וְהַצְעִיר אַחֲרוֹן.
 וַיִּתְמָהוּ - הִתְפַּלְאוּ.
 וַיִּשָּׂא מִשָּׂאת מֵאֵת פָּנָיו
 אֲלֵהֶם - יוֹסֵף נָתַן לְאָחִיו
 מִתְּנוּת מִמָּה שֶׁהָיָה לְפָנָיו.
 וַתִּרְבַּ מִשָּׂאת בְּנֵימִין
 מִמִּשָּׂאת כָּלֶם חֲמֵשׁ יְדוֹת
 - לְבִנְיָמִין נָתַנוּ מִתְּנוּת
 פִּי חֲמֵשָׁה מֵאֲשֶׁר לְשֹׂאֵר
 אָחִיו.
 וַיִּשְׁכְּרוּ - שָׁתוּ הַרְבֵּה.

פֶּרֶק מֵג

יַעֲקֹב מַסְכִּים שְׁבָנָיו יִקְחוּ אֶתְכֶם אֶת בְּנֵימִין לְמִצְרַיִם (פְּסוּקִים א-טו)

חן המדמין

1.

חן דמין שקרא דף מיומנו של יעקב.

יומני היקר!

היום הסכמתי לשלח את בנימין למצרים כי

בלבי סערת רגשות

אמרתי לבני לקחת אתם למצרים מ"זמרת הארץ":

צויתי עליהם להחזיר לשליט מצרים

בלבי תפלה

2. אילת השואלת

מתחן קו בין הבטוי מהתורה ובין פרושו:

הפרוש

- התעכבנו
- ילדי המשפחה שלנו
- מתנה
- אני אהיה אחראי לשלומי
- טעות
- מפרות הארץ

מן התורה

- מזמרת הארץ
- טפנו
- אנכי אערבנו
- משגה
- התמהמהנו
- מנחה

פרק מג

האחים בבית יוסף (פסוקים טז-לד)

1. האחים הזמנו לבית יוסף. על מה חשבו ומה הרגישו?

2. מדוע בכה יוסף?

3. השלימו:

אחי יוסף הזמנו לסעדת צהרים בביתו של יוסף.

שלושה שלחנות נערכו לקראת הארוחה:

שלחן אחד ל_____

שלחן אחד ל_____

שלחן אחד ל_____

4. אֵילַת הַשּׁוֹאֵלֶת

תּוֹעֵבַת מִצְרַיִם

אֵילַת שְׂאֵלָה:

מִדּוּעַ לֹא יָשְׁבוּ כָּל־מִצְרַיִם שְׂלַחַן אֶחָד?

אֵילַת קִרְאָה בְּפִרוּשִׁים:

יוֹסֵף אָכַל עַל שְׂלַחַן נִפְרָד מִשּׁוּם שֶׁהָיָה הַמִּשְׁנָה לַמֶּלֶךְ, וְאִין זֶה מְכַבּוּדוֹ לְאָכַל עִם אֲנָשִׁים נְחוּתִים וְזָרִים.
הַמִּצְרַיִם לֹא אָכְלוּ עִם הָעִבְרִיִּים (בְּנֵי יַעֲקֹב), מִשּׁוּם שֶׁהַזָּרִים נִחְשְׁבוּ בְּעֵינֵיהֶם לְטִמְאִים.

5. מִמָּה נִדְהָמוּ הָאֲחִים בְּיָשׁוּבָם אֶל הַשְּׂלַחָן? _____

6. יְנַאי הַלְשׁוֹנָאִי

מִתְחַוֵּ קוֹ בֵּין הַבְּטוּי בְּלִשׁוֹן הַתּוֹרָה וּבֵין פְּרוּשׁוֹ.

הַפְּרוּשׁ

מִן הַתּוֹרָה

נ בְּבִקְשָׁה, אֲדָנִי

לְהִתְגוֹלֵל עָלֵינוּ

י אוֹצָר

בִּי, אֲדָנִי

ב לְהֵאֲשִׁים אוֹתָנוּ

מִטְמוֹן

מ הַשְּׂתַחֲוּוּ

וַיִּקְדּוּ

י מִתְנֹת

נְכַמְרוּ רַחֲמֵינוּ

י הַתְּעוֹרָרוּ בּוֹ רְגָשׁוֹת רַחֲמִים

מִשְׁאוֹת

אִם הִתְאַמַּתֶּם נְכוֹן, קִבְּלֶתֶם מִלְּמַעְלָה לְמִטָּה אֶת שֵׁם אַחִיו הַצָּעִיר שֶׁל יוֹסֵף.

פָּרֶק מֵד

יִוָּכְלוּ שְׂאֵת - עַד כִּמָּה
שְׂיִוָּכְלוּ לְשֵׂאֵת.

א וַיֵּצֵאוּ אֶת־אִשְׁרֵי עַל־בֵּיתוֹ לֵאמֹר: "מִלֵּא אֶת־אֲמַתְחַת הָאֲנָשִׁים
אֲכַל כֶּאֱשֶׁר יִוָּכְלוּ שְׂאֵת, וְשִׁים כֶּסֶף־אִישׁ בְּפִי אֲמַתְחַתּוֹ.
ב וְאֶת־גְּבִיעֵי, גְּבִיעַ הַכֶּסֶף, תְּשִׁים בְּפִי אֲמַתְחַת הַקָּטָן וְאֵת כֶּסֶף
שִׁבְרוּ."

וַיַּעַשׂ כַּדְּבַר יוֹסֵף אֲשֶׁר דִּבֶּר.

ג הַבֶּקֶר אֹר, וְהָאֲנָשִׁים שְׁלָחוּ, הֵמָּה וַחֲמֵרֵיהֶם.

ד הֵם יָצְאוּ אֶת־הָעִיר, לֹא הִרְחִיקוּ, וַיִּוָּסֵף אָמַר לְאִשְׁרֵי עַל־בֵּיתוֹ:
"קוּם, רְדֹף אַחֲרֵי הָאֲנָשִׁים וְהַשְׁגַּתֶם, וְאִמְרַתְּ אֲלֵהֶם: 'לָמָּה
שְׁלַמְתֶּם רְעָה תַּחַת טוֹבָה?"

ה הֲלוֹא זֶה, אֲשֶׁר יִשְׁתָּה אֲדֹנָי בּוֹ, וְהוּא נֹחַשׁ יִנְחַשׁ בּוֹ; הֲרַעַתֶם,
אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם."

ו וַיִּשְׁגֹּם, וַיְדַבֵּר אֲלֵהֶם אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה.

ז וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו: "לָמָּה יְדַבֵּר אֲדֹנָי כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה?
חֲלִילָה לַעֲבָדֶיךָ מַעֲשׂוֹת כַּדְּבַר הַזֶּה!"

ח הֵן כֶּסֶף, אֲשֶׁר מָצְאָנוּ בְּפִי אֲמַתְחַתֵּינוּ, הֵשִׁיבָנוּ אֵלֶיךָ מֵאֶרֶץ
כְּנָעַן - וְאֵיךְ נִגְנַב מִבֵּית אֲדֹנֶיךָ כֶּסֶף אוֹ זָהָב?!

ט אֲשֶׁר יִמָּצָא אֶתּוֹ מֵעַבְדֶּיךָ וּמֵת, וְגַם־אֲנַחְנוּ נִהְיֶה לַעֲבָדִים."
י וַיֹּאמֶר: "גַּם־עַתָּה כַּדְּבָרֵיכֶם כֵּן־הוּא: אֲשֶׁר יִמָּצָא אֶתּוֹ יִהְיֶה־לִּי
עֶבֶד, וְאַתֶּם תִּהְיוּ נְקִיִּים."

יא וַיִּמְהָרוּ וַיִּוָּרְדוּ אִישׁ אֶת־אֲמַתְחַתּוֹ אֲרָצָה, וַיִּפְתְּחוּ אִישׁ אֶת אֲמַתְחַתּוֹ.

נֹחַשׁ יִנְחַשׁ בּוֹ - יוֹסֵף
מִשְׁתַּמֵּשׁ בְּגְבִיעַ כְּדֵי לְנֹחַשׁ
מָה יִקְרָה בְּעֵתִיד.
הֲרַעַתֶם, אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם -
עָשִׂיתֶם מַעֲשֵׂה רַע.

נְקִיִּים - לֹא אֲשָׁמִים.

יב וַיַּחֲפֹשׂ - בַּגְּדוֹל הַחֵל, וּבִקְטָן כָּלָה; וַיִּמְצָא הַגְּבִיעַ בְּאִמְתַּחַת בְּנִימָן.

יג וַיִּקְרְעוּ שְׂמֹלְתָם; וַיַּעֲמֵס אִישׁ עַל־חֻמְרוֹ, וַיֵּשְׁבוּ הָעִירָה.
יד וַיָּבֵא יְהוּדָה וְאָחִיו בֵּיתָה יוֹסֵף, וְהוּא עוֹדֵנוּ שָׁם; וַיִּפְּלוּ לְפָנָיו אַרְצָה.

טו וַיֹּאמֶר לָהֶם יוֹסֵף: "מַה־הַמַּעֲשֶׂה הַזֶּה אֲשֶׁר עָשִׂיתֶם?
הֲלוֹא יָדַעְתֶּם, כִּי נַחֲשׁ יִנְחֹשׂ אִישׁ אֲשֶׁר כָּמֹנִי!"

טז וַיֹּאמֶר יְהוּדָה: "מַה־נֹּאמַר לְאֲדֹנָי? מַה־נִּדְבַר וּמַה־נִּצְטַדֶּק?
הַאֱלֹהִים מֵצֵא אֶת־עֵוֹן עַבְדֶּיךָ.

הֲנִנּוּ עַבְדִּים לְאֲדֹנָי, גַּם־אֲנַחְנוּ, גַּם אֲשֶׁר־נִמְצָא הַגְּבִיעַ בְּיָדוֹ."
יז וַיֹּאמֶר: "חֲלִילָה לִי מֵעֲשׂוֹת זֹאת! הָאִישׁ, אֲשֶׁר נִמְצָא הַגְּבִיעַ בְּיָדוֹ - הוּא יִהְיֶה־לִּי עֶבֶד, וְאַתֶּם עָלוּ לְשִׁלּוֹם אֶל־אֲבִיכֶם."

פֶּרֶשׁת וַיִּגַּשׁ

יח וַיִּגַּשׁ אֵלָיו יְהוּדָה וַיֹּאמֶר: "בִּי, אֲדֹנָי, יִדְבַר־נָא עִבְדְּךָ דָּבָר בְּאָזְנֵי אֲדֹנָי, וְאַל־יַחַר אַפְּךָ בְּעַבְדְּךָ, כִּי כִמוֹךָ כִּפְרַעְהָ.

יט אֲדֹנָי שְׂאֵל אֶת־עַבְדְּךָ לְאֹמֶר: 'הִישָׁלְכֶם אָב אוֹ אַח?'

כ וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנָי: 'יִשְׁלְנוּ אָב זָקֵן וְיִלְד זָקֵנִים קָטָן; וְאָחִיו מֵת, וַיִּנְתֵּר הוּא לְבַדּוֹ לְאֹמוֹ, וְאָבִיו אָהָבוּ.'

כא וַתֹּאמֶר אֶל־עַבְדֶּיךָ: 'הוֹרְדֵהוּ אֵלָי וְאֲשִׁימָה עֵינַי עָלָיו.'

כב וַנֹּאמֶר אֶל־אֲדֹנָי: 'לֹא יוּכַל הַנַּעַר לְעֹזֵב אֶת־אֲבִיו; וְעֹזֵב אֶת־אָבִיו, וְיָמָת.'

כג וַתֹּאמֶר אֶל־עַבְדֶּיךָ: 'אִם־לֹא יִרַד אַחֲיֶכֶם הַקָּטָן אֶתְכֶם - לֹא

ומה נצטדק? - במה נוכיח את צדקתנו?

עון - חטא.

יחר אפך - תכעס עלי.
כמוך כפרעה - גדול
וחשוב אתה כמו פרעה.

וינותר הוא לבדו לאמו -
נותר בן יחיד לאמו.
ואשימה עיני עליו -
פדי שאראה אותו, או
שאשיח עליו.

תספון לראות פני.

כד ויהי כי עלינו אל-עבדך אבי, ונגד-לו את דברי אדני.

כה ויאמר אבינו: 'שבו, שברו-לנו מעט-אכל.'

כו ונאמר: 'לא נוכל לרדת. אם-יש אחינו הקטן אתנו, וירדנו -

כי-לא נוכל לראות פני האיש, ואחינו הקטן איננו אתנו.'

כז ויאמר עבדך אבי אלינו: 'אתם ידעתם, כי שנים ילדה-לי

אשתי.

כח ויצא האחד מאתי, ואמר: 'אך טרף טרף; ולא ראיתיו עד-הנה.

כט ולקחתם גם-את-זה מעם פני, וקרהו אסון - והורדתם את-

שיבתי ברעה, שאלה.'

ל ועתה, כבאי אל-עבדך אבי, והנער איננו אתנו; ונפשו קשורה

בנפשו.

לא והיה כראותו כי-אין הנער - ומת, והורידו עבדיך את-שיבת

עבדך אבינו כיגון שאלה.

לב כי עבדך ערב את-הנער מעם אבי לאמר: 'אם-לא אביאנו

אליך, וחטאתי לאבי כל-הימים.'

לג ועתה ישב-נא עבדך תחת הנער עבד לאדני, והנער יעל עם-

אחיו.

לד כי איך אעלה אל-אבי, והנער איננו אתי?!

פן אראה ברע אשר ימצא את-אבי."

ונפשו קשורה בנפשו -
נפשו של יעקב קשורה
בנפש בנימין, ולכן לא
יוכל לחיות בלעדיו.

ערב - אחראי.

תחת - במקום.

פן אראה ברע אשר ימצא
את אבי - אני חושש
לראות את הרע שיקרה
לאבי.

הַגְּבִיעַ בְּאֲמֵתַחַת בְּנֵי־מִין (פֶּרֶק מִד פְּסוּקִים א-יז)

חן המדמין

1.

חן עָרַף בְּתִמוּנוֹת אֶת סֵפּוֹר מְצִיאֵת הַגְּבִיעַ.

כָּתְבוּ מָה מְסַפֵּר כָּל צִיּוֹר.

א.

"וְאֵת גְּבִיעִי, גְּבִיעַ הַכֶּסֶף תִּשִּׂים
בְּפִי אֲמֵתַחַת הַקֶּטָן."

ב.

"לָמָּה שְׁלַמְתֶּם
רְעָה תַּחַת טוֹבָה?"

ג.

"מה המעשה הזה
אשר עשיתם?"

ד.

2. מי אמר למי?

השלימו:

א. "ואת גביעי, גביע הכסף, תשים בפני אמתחת הקטן."

_____ ל _____

ב. "למה שלמתם רעה תחת טובה?" _____ ל _____

ג. "הננו עבדים לאדני, גם אנחנו גם אשר נמצא הגביע בידו."

_____ ל _____

ד. "חלילה לי מעשות זאת." _____ ל _____

פרק מד

נאום יהודה (פסוקים יח-לד)

1. מדברי יהודה אפשר ללמד על אפיו ועל תכונותיו.
חברו בקו כל מעשה לתכונות המתאימות.

תכונותיו של יהודה

- מקים הבטחות
- דואג לאביו
- מגלה אחריות
- בעל כשר מנהיגות
- דואג לאחיו בנימין
- מוכן להקריב את עצמו
- בעל בטחון עצמי
- גאה ואמיץ

מעשיו של יהודה

יהודה פנה אל יוסף, המשנה
למלך מצרים, ודבר בשם כל אחיו.

יהודה אמר שאם בנימין לא
יחזר לכנען, ימות יעקב אביו מצער.

יהודה אמר שהוא מוכן להיות
עבד במצרים כל ימי חייו במקום אחיו
בנימין.

יהודה ספר ליוסף על הבטחתו לאביו
- שיהיה ערב לשלמו של בנימין.

2. מדברי יהודה הבין יוסף שהאחים למדו לקח ושנו את

התנהגותם.

השלימו:

האחים למדו שבמשפחה צריך

הנצבים עליו - העומדים
לידו.

בהתודע - כשגלה להם
מי הוא.

א ולא יכל יוסף להתאפק, לכל הנצבים עליו, ויקרא: "הוציאו
כל-איש מעליו!"

ולא-עמד איש אתו, בהתודע יוסף אל-אחיו.

ב ויתן את-קלו בכי, וישמעו מצרים, וישמע בית פרעה.

ג ויאמר יוסף אל-אחיו: "אני יוסף! העוד אבי חי?"

ולא יכלו אחיו לענות אתו, כי נבהלו מפניו.

ד ויאמר יוסף אל-אחיו: "גשו-נא אלי."

ויגשו.

ויאמר: "אני יוסף אחיכם אשר-מכרתם אתי מצרימה.

ה ועתה אל-תעצבו ואל-יחר בעיניכם כי מכרתם אתי הנה. כי

למחיה שלחני אלהים לפניכם.

ו כי-זה שנתים הרעב בקרב הארץ, ועוד חמש שנים אשר אין-

חריש וקציר.

ז וישלחני אלהים לפניכם לשום לכם שארית בארץ ולהחיות

כי למחיה שלחני אלהים
לפניכם - אלהים שלח
אותי למצרים כדי שאוכל
להציל אתכם מהרעב.

לשום לכם שארית -
שתשארו בחיים.

לְכֶם לְפָלִיטָה גְדֹלָה.

- ח וְעַתָּה, לֹא־אַתֶּם שְׁלַחְתֶּם אֹתִי הִנֵּה, כִּי הֶאֱלֵהִים, וַיִּשְׁיִמְנִי לְאָב לְפָרְעָה וּלְאֶדוֹן לְכָל־בֵּיתוֹ וּמִשָּׁל בְּכָל־אֶרֶץ מִצְרַיִם.
- ט מֵהָרוּ וְעָלוּ אֶל־אָבִי וְאִמְרְתֶם אֵלָיו: "כֹּה אָמַר בְּנֵךְ יוֹסֵף: 'שְׁמַנִּי אֱלֵהִים לְאֶדוֹן לְכָל־מִצְרַיִם. רְדֵה אֵלַי, אֶל־תַּעֲמֹד,
- י וַיִּשְׁבֹּת בְּאֶרֶץ־גֹּשֶׁן וְהָיִיתָ קָרוֹב אֵלַי, אֶתְּה וּבְנֵיךָ וּבְנֵי בְנֵיךָ וְצִאֲנֶךָ וּבְקָרְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לְךָ.
- יא וְכָל־כְּלִיתִי אֶתְּךָ שָׁם, כִּי־עוֹד חֲמֵשׁ שָׁנִים רָעֵב, פֶּן־תִּוְרַשׁ אֶתְּה וּבֵיתְךָ וְכָל־אֲשֶׁר־לְךָ'.
- יב וְהִנֵּה עֵינֵיכֶם רְאוֹת וְעֵינַי אַחִי בְּנִימִין, כִּי־פִי הִמְדַּבֵּר אֵלֵיכֶם.
- יג וְהִגַּדְתֶּם לְאָבִי אֶת־כָּל־כְּבוֹדֵי בְּמִצְרַיִם וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר רָאִיתֶם, וּמֵהֲרַתֶּם וְהוֹרַדְתֶּם אֶת־אָבִי הִנֵּה."
- יד וַיִּפֹּל עַל־צוּאְרֵי בְּנֵימִן־אָחִיו וַיִּבֶךְ, וּבְנֵימִן בָּכָה עַל־צוּאְרָיו.
- טו וַיִּנָּשֶׁק לְכָל־אָחִיו וַיִּבֶךְ עֲלֵהֶם, וְאַחֲרַי כֵּן דִּבְרוּ אָחִיו אֹתוֹ.
- טז וְהִקַּל נִשְׁמַע בֵּית פֶּרְעָה לֵאמֹר: "בָּאוּ אַחֵי יוֹסֵף."
- וַיִּיטֹב בְּעֵינַי פֶּרְעָה וּבְעֵינַי עֲבָדָיו.
- יז וַיֹּאמֶר פֶּרְעָה אֶל־יוֹסֵף: "אָמַר אֶל־אָחִיךָ: 'זֹאת עָשׂוּ: טַעֲנוּ אֶת־בְּעִירְכֶם, וּלְכוּ־בָאוּ אֶרְצָה כְּנָעַן.
- יח וּקְחוּ אֶת־אֲבִיכֶם וְאֶת־בְּתִיכֶם, וּבָאוּ אֵלַי, וְאֶתְּנֶה לְכֶם אֶת־טוֹב אֶרֶץ מִצְרַיִם, וְאֶכְלוּ אֶת חֶלֶב הָאָרֶץ'.
- יט וְאֶתְּה צִוִּיתָהּ, זֹאת עָשׂוּ: קָחוּ־לְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עֲגָלוֹת לְטַפְּכֶם וּלְנִשְׁיֵיכֶם, וּנְשֵׂאתֶם אֶת־אֲבִיכֶם וּבָאתֶם;
- כ וְעֵינֵיכֶם אֶל־תַּחֲסוּ עַל־כְּלֵיכֶם, כִּי טוֹב כָּל אֶרֶץ מִצְרַיִם לְכֶם הוּא."

לְפָלִיטָה - לְהַצִּילָה.

לְאָב לְפָרְעָה - לְיוֹעֵץ פֶּרְעָה.

אֶל תַּעֲמֹד - אֶל תִּתְעַכֵּב.

וְכָל־כְּלִיתִי - אֶפְרָיִם.
פֶּן תִּוְרַשׁ - כְּדֵי שֶׁלֹּא תִהְיֶה עֵנִי.

וְהִקַּל נִשְׁמַע - הַשְׁמוּעָה הַתְּפֹשֶׁטָה.

טַעֲנוּ אֶת בְּעִירְכֶם - שִׂימוּ אֶת מְטַעְנֵי הַמְּזוֹן עַל בְּהֵמוֹתֵיכֶם.
בְּתִיכֶם - מִשְׁפְּחוֹתֵיכֶם.
חֶלֶב הָאָרֶץ - הַפְּרוֹת הַמְּשֻׁבָּחִים וְהַטּוֹבִים.

אֶל תַּחֲסוּ עַל כְּלֵיכֶם - אֶל תַּצְטַעְרוּ אִם תַּצְטַרְכוּ לְהַשְׂאִיר מַחְפְּצֵיכֶם בְּכְנָעַן.

כא ויעשו־כן בני ישראל.

ויתן להם יוסף עגלות, על־פי פרעה, ויתן להם צדה לדרך.
כב לכלם נתן: לאיש חלפות שמלות, ולבנימן נתן שלש מאות
כסף וחמש חלפת שמלת.

כג ולאביו שלח כזאת: עשרה חמרים נשאים משוב מצרים, ועשר
אתנת נשאת בר ולחם ומזון לאביו לדרך.

כד וישלח את־אחיו וילכו. ויאמר אליהם: "אל־תרגזו בדרך."

כה ויעלו ממצרים, ויבאו ארץ כנען אל־יעקב אביהם.

כו ויגדו לו לאמר: "עוד יוסף חי, וכי־הוא משל בכל ארץ מצרים."
ויפג לבו כי לא האמין להם.

כז וידברו אליו את כל־דברי יוסף אשר דבר אליהם.

וירא את־העגלות אשר־שלח יוסף לשאת אתו, ותחי רוח

יעקב אביהם.

כח ויאמר ישראל: "רב, עוד־יוסף בני חי!

אלכה ואראנו בטרם אמות."

אל תרגזו בדרך - אל
תריבו בדרך.

ויפג לבו - לבו נחלש.

רב - רבה שמחתי.

פֶּרֶק מֵה
יוֹסֵף מִתּוֹדֵעַ לְאַחֵיו (פְּסוּקִים א-כח)

1. חֵן הַמַּדְמִין

חֵן דַּמִּין שֶׁקָּרָא דָּף מִיּוֹמְנוֹ שֶׁל יוֹסֵף. הַדְּבָרִים נִכְתְּבוּ לְאַחַר שִׁיּוֹסֵף
הַתּוֹדֵעַ אֶל אָחָיו.

יוֹמְנֵי הַיְקָרָה!

אַחֲרַי שֶׁשָּׁמַעְתִּי אֶת דְּבָרֵי אָחִי יְהוּדָה לֹא יָכַלְתִּי לְהִתְאַפֵּק עוֹד.
הִרְגַּשְׁתִּי _____

צִוִּיתִי עַל כָּל הַמְצָרִים שֶׁעָמְדוּ בְּחֹדֶר לְצֵאת כִּי _____

פָּרַצְתִּי בְּבִכִּי וְאָמַרְתִּי: _____

רָאִיתִי שֶׁאָחִי _____

בִּקְשָׁתִי מֵהֶם לְגֹשֶׁת אֵלַי כְּדֵי _____

אָמַרְתִּי לָהֶם שֶׁהֵם לֹא אֲשִׁמִּים בְּ _____

כִּי _____

בִּקְשָׁתִי מֵאָחִי לְמַהֵר וּלְשׁוּב לְכַנְעַן כְּדֵי _____

הִפְגִּישָׁה עִם אָחִי הֵיטֵה כֹּה מְרַגְּשָׁת! אָחִי וְאֲנִי _____

אֲנִי מְקוּוֶה שֶׁאֲבִי יִגִּיעַ בְּמַהֲרָה לְמְצָרִים, וְכָל הַמְשֻׁפָּחָה תִּתְאַחַד
מְחַדָּשׁ.

2. יוסף אמר לאחיו שאלהים הוא שכּוּן אֶת מְכִרְתּוֹ לְמִצְרַיִם וְאֶת עֲלִיתוֹ
לְגִדּוּלָה כְּדִי -

(הקיפו את התשובה הנכונה.)

א. שְׁחַכְמָתוֹ תַּסְיִיעַ לוֹ לְהַצִּיל אֶת מִשְׁפַּחְתּוֹ, אֶת הַמִּצְרַיִם וְאֶת הָעוֹלָם
מִמּוֹת בָּרָעַב.

ב. שְׂיֻכַּל לְנַקֵּם בְּאֶחָיו עַל שֶׁזָּרְקוּ אוֹתוֹ לְבוֹר וּמָכְרוּ אוֹתוֹ לְעַבְד.

ג. שְׂיֻכַּל לְפָתוֹר אֶת חֲלוּמוֹת שֵׁר הַמִּשְׁקִים וְשֵׁר הָאוֹפִים.

3. מָה הִצִּיעַ פְּרַעֲהַ לְיוֹסֵף?

דגנית האמנית

4.

דגנית מצאה בספר אמנות ציור

של הצייר גוסטב דורה.

תנו שם לציור:

גוסטב דורה

5. חן המדמין

חן דמין ששמע את השאלות ששאל יעקב את בניו כאשר בשרו לו

שיוסף חי.

כתבו את השאלות.

- א. _____ ?
- ב. _____ ?
- ג. _____ ?
- ד. _____ ?

6. מי אמר למי?

א. (פסוק ח) "לא אתם שלחתם אותי הנה, כי האלהים."

ל _____ ?

ב. (פסוק יט) "קחו לכם מארץ מצרים עגלות לטפכם

ולנשיכם ונשאתם את אביכם ובאתם." ל _____ ?

ג. (פסוק כד) "אל תרגזו בדרך." ל _____ ?

ד. (פסוק כח) "רב, עוד יוסף בני חי! אלכה ואראנו בטרם אמות."

ל _____ ?

פרק מו

(פסוקים א-ז, כח-לד)

- א וַיִּסַּע יִשְׂרָאֵל וְכָל-אֲשֶׁר-לוֹ וַיָּבֵא בְּאֶרֶץ שֶׁבַע, וַיַּזְבַּח זִבְחִים לְאֱלֹהֵי אָבִיו יִצְחָק.
- ב וַיֹּאמֶר אֱלֹהִים לְיִשְׂרָאֵל בְּמִרְאֵת הַלַּיְלָה, וַיֹּאמֶר: "יַעֲקֹב, יַעֲקֹב!" וַיֹּאמֶר: "הֲנִנִּי."
- ג וַיֹּאמֶר: "אָנֹכִי הֵאֱל, אֱלֹהֵי אָבִיךָ. אֶל-תִּירָא מִרְדֵּה מִצְרַיִמָּה, כִּי-לִגְוֵי גָדוֹל אֲשִׁימְךָ שָׁם.
- ד אָנֹכִי אֲרַד עִמָּךְ מִצְרַיִמָּה, וְאָנֹכִי אֶעֱלֶךָ גַּם-עֲלֵהָ, וַיֹּסֶף יִשִׁית יָדוֹ עַל-עֵינָיִךְ.
- ה וַיָּקָם יַעֲקֹב מִבְּאֵר שֶׁבַע, וַיֵּשְׂאוּ בְנֵי-יִשְׂרָאֵל אֶת-יַעֲקֹב אֲבִיהֶם וְאֶת-טַפָּם וְאֶת נְשֵׁיהֶם בַּעֲגָלוֹת, אֲשֶׁר-שָׁלַח פְּרַעֲהַ לְשִׂאת אֹתוֹ.
- ו וַיִּקְחוּ אֶת-מִקְנֵיהֶם וְאֶת-רִכּוּשָׁם, אֲשֶׁר רָכְשׁוּ בְּאֶרֶץ כְּנָעַן, וַיָּבֵאוּ מִצְרַיִמָּה, יַעֲקֹב וְכָל-זֶרְעוֹ אֹתוֹ:
- ז בָּנָיו וּבְנֵי בָנָיו אֹתוֹ, בְּנֹתָיו וּבְנֹת בָּנָיו, וְכָל-זֶרְעוֹ הֵבִיא אֹתוֹ מִצְרַיִמָּה.

מרדה - מלרדת.

אעלה גם עלה - אעלה אותך בחזרה לכנען. ישית ידו על עיניך - יעצם את עיניך לאחר מותך.

להורת לפניו גשנה - להראות לו את הדרך לגשן.

ויאסר יוסף מרכבתו - קשר את הסוסים למרכבה.

כח וְאֶת-יְהוּדָה שָׁלַח לְפָנָיו אֶל-יוֹסֵף לְהוֹרֵת לְפָנָיו גֶּשֶׁנָּה, וַיָּבֵאוּ אֶרְצָה גֶשֶׁן.

כט וַיֹּאסֶר יוֹסֵף מִרְכַּבְתּוֹ, וַיַּעַל לְקִרְאֵת-יִשְׂרָאֵל אָבִיו גֶּשֶׁנָּה. וַיֵּרָא אֵלָיו, וַיַּפֵּל עַל-צוּאָרָיו, וַיִּבֶךְ עַל-צוּאָרָיו עוֹד.

אמותה הפעם - עכשו,
לאחר שראיתיה, אני מוכן
למות.

ל ויאמר ישראל אל-יוסף: "אמותה הפעם, אחרי ראותי את-
פניך, כי עודך חי."
לא ויאמר יוסף אל-אחיו ואל-בית אביו: "אעלה ואגידה לפרעה,
ואמרה אליו: 'אחי ובית-אבי אשר בארץ-כנען באו אלי.
לב והאנשים רעי צאן, כִּי-אנשי מקנה היו, וצאנם ובקרם וכל-
אשר להם הביאו.'
לג והיה כִּי-יקרא לכם פרעה ואמר: 'מה-מעשיכם?'
לד ואמרתם: 'אנשי מקנה היו עבדיך מנעורינו ועד-עתה, גם-
אנחנו גם-אבותינו.'
בעבור תשבו בארץ גשן, כִּי-תועבת מצרים כל-רעה צאן."

תועבת מצרים - רועי
הצאן היו שנואים על
המצרים.

פרק מו

אלהים מתגלה ליעקב (פסוקים א-ז)

1. חברו כל פסוק לפרושו.

הפרוש

מן התורה

- "אל תירא מרדה מצרימה."
- משפחתך תהיה לעם גדול במצרים.
- "כי לגוי גדול אשימך שם."
- יוסף יעצם את עיניו לאחר מותך.
- "אנכי ארד עמך מצרימה, ואנכי אעלך גם עלה."
- אני אלוה אותך למצרים ואדאג להעלות אותך בחזרה לכנען.
- "ויוסף ישית ידו על עיניו."
- אל תפחד לעזב את כנען ולרדת למצרים.

פָּרֶק מו
יַעֲקֹב נִפְגָּשׁ עִם יוֹסֵף בְּנוֹ (פְּסוּקִים כח-לד)

1. תָּאָרוּ אֶת הַפְּגִישָׁה הַמְּרֻגָּשֶׁת
בֵּין יוֹסֵף לְיַעֲקֹב אָבִיו.

2. חָנַן הַסֵּקֶרוֹ
אֶרֶץ גִּשְׁן

חָנַן קָרָא בְּאַנְצִיקְלוֹפֵדִיָּה שְׁאֶרֶץ גִּשְׁן שְׁכָנָה בְּצִפּוֹן אֶרֶץ מִצְרַיִם. בְּגִשְׁן
הָיְתָה אֲדָמָה פּוֹרְיָה וְשִׁטְחִים מְצִינִים לְמִרְעָה. שְׁלִיטֵי מִצְרַיִם נִהְגּוּ
לְהַרְשׁוֹת לְשִׁבְטִים נוֹדְדִים לְבֹא לְגִשְׁן כְּדֵי לְרַעוֹת שָׂם אֶת צֹאנֵם.
מִדּוֹעַ בָּחַר יוֹסֵף לְהוֹשִׁיב אֶת בְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ בְּאֶרֶץ גִּשְׁן?

פָּרָק מַט

(פְּסוּקִים כַּח-לֵג)

כַּח כָּל-אֱלֹהֵי שְׁבֵטֵי יִשְׂרָאֵל, שְׁנַיִם עָשָׂר.

וְזֹאת אֲשֶׁר-דִּבְרַתְּ לָהֶם אֲבִיהֶם, וַיְבָרֶךְ אוֹתָם - אִישׁ אֲשֶׁר

כִּבְרַכְתּוּ בִּרְךְ אוֹתָם.

כַּט וַיֵּצֵאוּ אוֹתָם וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם: "אֲנִי נֹאסֵף אֶל-עַמִּי - קָבְרוּ אוֹתִי אֶל-

אֲבֹתִי, אֶל-הַמְּעָרָה אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה עֶפְרוֹן הַחֲתִי,

לְבִמְעָרָה אֲשֶׁר בְּשָׂדֵה הַמְּכַפְלָה אֲשֶׁר עַל-פְּנֵי-מִמְרָא בְּאֶרֶץ כְּנָעַן,

אֲשֶׁר קָנָה אֲבֹרָהֶם אֶת-הַשָּׂדֵה מֵאֵת עֶפְרוֹן הַחֲתִי לְאַחֲזֵת-קֶבֶר.

לֹא שָׁמָּה קָבְרוּ אוֹת-אֲבֹרָהֶם וְאֵת שָׂרָה אִשְׁתּוֹ, שָׁמָּה קָבְרוּ אוֹת-יִצְחָק

וְאֵת רַבֵּקָה אִשְׁתּוֹ, וְשָׁמָּה קָבַרְתִּי אוֹת-לֵאָה,

לְבִמְקֹנֵה הַשָּׂדֵה וְהַמְּעָרָה אֲשֶׁר-בּוֹ מֵאֵת בְּנֵי-חֵת."

לֵג וַיְכַל יַעֲקֹב לְצִוּוֹת אוֹת-בְּנָיו, וַיֹּאסֵף רַגְלָיו אֶל-הַמָּטָה,

וַיִּגְוֶעַ, וַיֹּאסֵף אֶל-עַמִּיו.

פָּרָק מַט

מוֹת יַעֲקֹב (פְּסוּקִים כַּח-לֵג)

חַן הַמְדַמֵּין

1.

חַן דַּמִּין שֶׁקָרָא אוֹת צִוּוֹתוֹ שֶׁל יַעֲקֹב, שֶׁנִּכְתְּבָה לְפָנָיו מוֹתוֹ.

צוּאָה*

אֲנִי _____ בְּנוֹ שֶׁל _____ מְבָרֵךְ אוֹת כָּל _____.

אֲנִי מְצוּהָ עֲלֵיכֶם לְקַבֵּר אוֹתִי בְּ _____ הַנִּמְצָאת בְּ _____.

אוֹת הַמְּעָרָה קָנָה סָבִי _____ מִיַּדִּי _____ לְאַחֲזֵת קֶבֶר.

וַיֵּצֵאוּ אוֹתָם - יַעֲקֹב
אָמַר לְבָנָיו מַה יְהִי
עֲלֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לְאַחַר
מוֹתוֹ.
אֲנִי נֹאסֵף אֶל עַמִּי -
אֲנִי עוֹמֵד לְמוֹת.

*צוּאָה - הַצְהָרָה בְּכַתֵּב
אוֹ בְּעַל פִּה שֶׁבַח אָדָם
מִפְרֵט מַה יַעֲשֶׂה בְּרִכּוּשׁוֹ
לְאַחַר מוֹתוֹ, וְכֵן בְּקִשּׁוֹת
וְהוֹרָאוֹת שֶׁהוּא מְפָנֵה לְבָנָיו
מִשְׁפָּחָתוֹ.

במערת המכפלה קבורים אבותי: _____ ! _____
 ! _____ . שם קברתי גם את אשתי _____ ואני רוצה
 להקבר לצדה.
 אל תשכחו את ארצנו ומולדתנו _____ שאלהים הבטיח
 לנו. שובו אליה במהרה.

ישראל בן יצחק

פרק נ

(פסוקים א-יד)

- א ויפל יוסף על-פני אביו, ויבך עליו וישק-לו.
 ב ויצו יוסף את-עבדיו, את-הרפאים, לחנט את-אביו. ויחנטו
 הרפאים את-ישראל.
 ג וימלאו-לו ארבעים יום, כי כן ימלאו ימי החנטים; ויבכו אתו
 מצרים שבעים יום.
 ד ויעברו ימי בכיתו, וידבר יוסף אל-בית פרעה לאמר: "אם-
 נא מצאתי חן בעיניכם - דברו-נא באזני פרעה לאמר:
 ה 'אבי השביעני לאמר: 'הנה אנכי מת בקברי אשר פריתי לי
 בארץ כנען, שמה תקברני'.
 ועתה, אעלה-נא ואקברה את-אבי - ואשובה."

לחנט - במצרים היה
 קים מנהג קדמון לחנט
 את המתים, כלומר למלא
 את גופותיהם בחמרים
 כדי שתתקיימנה שנים
 רבות.

ימי בכיתו - ימי האבל
 והבכי עליו.

פריתי - חפרתי

ו וַיֹּאמֶר פְּרַעֲהַ: "עֲלֵה וּקְבֹר אֶת־אֲבִיךָ, כַּאֲשֶׁר הִשְׁבִּיעֶךָ."
ז וַיַּעַל יוֹסֵף, לְקַבֵּר אֶת־אֲבִיו, וַיַּעֲלוּ אֹתוֹ כָּל־עַבְדֵי
פְּרַעֲהַ, זִקְנֵי בֵיתוֹ וְכָל זִקְנֵי אֶרֶץ־מִצְרַיִם.
ח וְכָל בֵּית יוֹסֵף וְאָחִיו וּבֵית אֲבִיו, רַק טַפָּם וְצִאֲנָם וּבְקָרָם עָזְבוּ
בְּאֶרֶץ גִּשְׁוֹן.
ט וַיַּעַל עִמּוֹ גַם־רֹכֵב גַם־פָּרָשִׁים, וַיְהִי הַמַּחֲנֶה כְּבַד מְאֹד.
י וַיָּבֹאוּ עַד־גִּרְזֵן הָאֲטָד, אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן, וַיִּסְפְּדוּ־שָׁם מִסְפַּד
גָּדוֹל וְכָבֵד מְאֹד. וַיַּעַשׂ לְאָבִיו אֵבֶל, שִׁבְעַת יָמִים.
יא וַיֵּרָא יוֹשֵׁב הָאֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי אֶת־הָאֵבֶל בְּגִרְזֵן הָאֲטָד, וַיֹּאמְרוּ:
"אֵבֶל־כְּבֹד זֶה לְמִצְרַיִם." עַל־כֵּן קָרָא שְׁמָהּ: "אֵבֶל מִצְרַיִם",
אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן.
יב וַיַּעֲשׂוּ בָנָיו, לוֹ כֵּן, כַּאֲשֶׁר צִוָּם.
יג וַיִּשְׂאוּ אֹתוֹ בָּנָיו אֶרֶצָה כְּנַעַן, וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בְּמַעְרַת שְׂדֵה
הַמַּכְפֵּלָה אֲשֶׁר קָנָה אַבְרָהָם אֶת־הַשְּׂדֵה לְאַחֲזַת־קֹבֶר מֵאֵת
עֶפְרָן הַחֲתִי עַל־פְּנֵי מַמְרָא.
יד וַיָּשָׁב יוֹסֵף מִצְרַיִמָּה הוּא וְאָחִיו וְכָל־הָעֲלִים אֹתוֹ לְקַבֵּר אֶת־
אָבִיו אַחֲרֵי קִבְרוֹ אֶת־אֲבִיו.

פֶּרֶק נ

יעקב נקבר במערת המכפלה (פסוקים א-יד)

על פי ציור קיר מצרי

צלם במוזיאון הלובר

1. חֲנֵן הַסֵּקֶרוֹ

יעקב מת ויוסף צוה לחנט את גופתו.

חֲנֵן קָרָא בְּאַנְצִיקְלוֹפֵדְיָהּ.

חֲנִיטָה

המצרים האמינו שלאחר המות ממשיכים המתים לחיות בעולם אחר. לכן חשוב היה לשמר את הגופה כדי שלא תתפורר. המצרים הקדמונים ידעו איך לשמר גופות. הם מרחו את הגופה בחמר, שמו בתוכה בשמים וחקרים משמרים, עטפו את הגופה בתחבשת בד, והניחו אותה בתוך תבה עשויה עץ ארז.

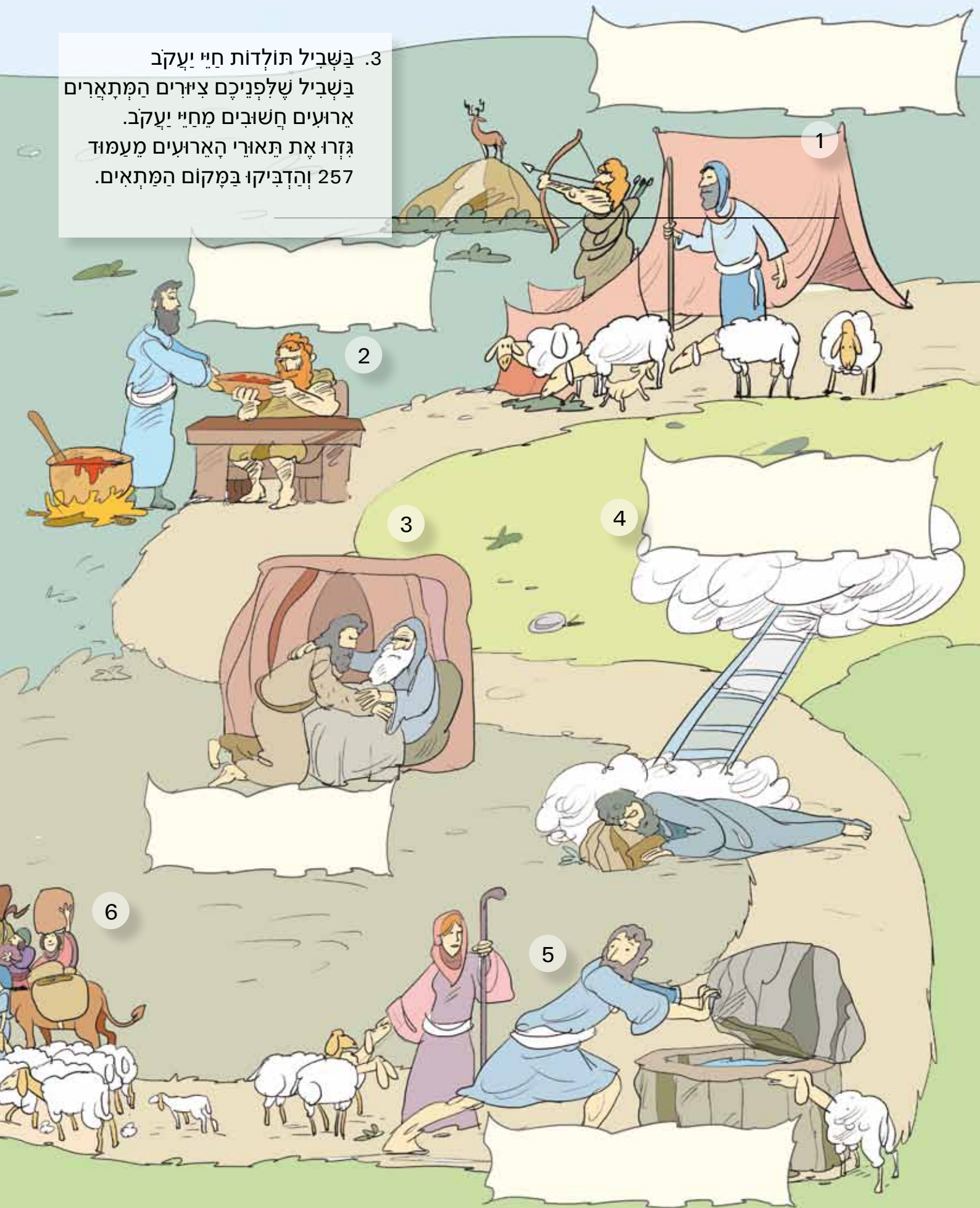
תהליך זה נקרא חֲנִיטָה. המצרים חנטו בעקר מלכים ואנשים חשובים.

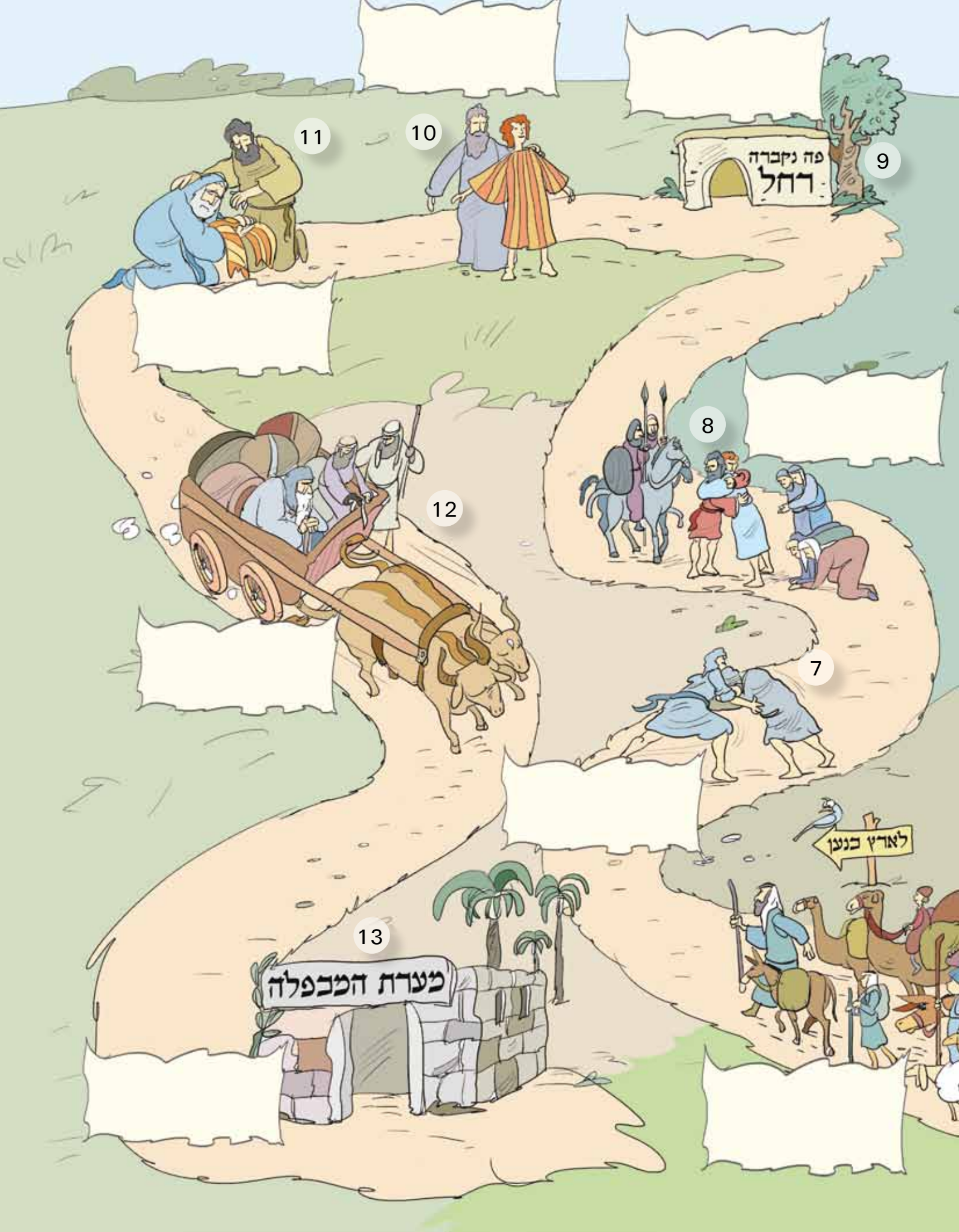
החוקרים עדין אינם יודעים באילו חמרים בדייק

השתמשו המצרים וכיצד נעשתה החניטה. במוזיאונים הגדולים בעולם שמורים עד היום חנוטים שהוצאו מקברים במצרים. גופה חנוטה נקראת מומיה.

2. הביאו הוכחות שהמצרים חלקו כבוד רב ליוסף וליעקב אביו:

3. בשביל תולדות חיי יעקב
בשביל שלפניכם ציורים המתארים
אירועים חשובים מחיי יעקב.
גזרו את תאורי האירועים מעמוד
257 והדביקו במקום המתאים.

11

10

9

8

12

7

13

מערת המכפלה

לארץ כנען

פָּרֶק נ (פסוקים טו - כו)

טו וַיִּרְאוּ אַחֵי-יוֹסֵף כִּי מֵת אָבִיהֶם, וַיֹּאמְרוּ: "לוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף,
וְהָשִׁיב יָשִׁיב לָנוּ אֶת כָּל-הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ."
טז וַיִּצְווּ אֶל-יוֹסֵף לֵאמֹר: "אָבִיךָ צִוָּה לִפְנֵי מוֹתוֹ לֵאמֹר:
יז 'כֹּה-תֹאמְרוּ לְיוֹסֵף: 'אָנָּה שָׂא נָא פֶשַׁע אֲחִיךָ וַחֲטֹאתָם כִּי-רָעָה
גָּמְלוּךָ, וְעַתָּה שָׂא נָא לִפְשַׁע עַבְדֵי אֱלֹהֵי אָבִיךָ."
יח וַיִּבֶךְ יוֹסֵף בְּדַבְרָם אֵלָיו.

יח וַיִּלְכוּ גַם-אָחִיו, וַיִּפְּלוּ לִפְנָיו, וַיֹּאמְרוּ: "הֲנַנּוּ לְךָ לַעֲבָדִים."
יט וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם יוֹסֵף: "אֶל-תִּירְאוּ, כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי?
כ וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה, אֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטֹבָה, לְמַעַן עֲשֶׂה
כִּי־וָה הַזֶּה, לְהַחֲיִית עַם-רַב.

כא וְעַתָּה אֶל-תִּירְאוּ - אֲנֹכִי אֶכְלָכֵל אֶתְכֶם וְאֶת-טַפְכֶם." וַיִּנַּחֵם
אוֹתָם, וַיְדַבֵּר עַל-לֵבָם.

כב וַיֵּשֶׁב יוֹסֵף בְּמִצְרַיִם, הוּא וּבֵית אָבִיו.
וַיְחִי יוֹסֵף מֵאָה וָעֶשְׂרִי שָׁנִים.

כג וַיִּרְאֵהוּ יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם בְּנֵי שְׁלֹשִׁים; גַּם בְּנֵי מִכְיָר בֶּן-מְנַשֶּׁה יָלְדוּ
עַל-בְּרַכֵּי יוֹסֵף.

כד וַיֹּאמֶר יוֹסֵף אֶל-אָחִיו: "אֲנֹכִי מֵת, וְאֱלֹהִים פִּקְדוּ אֶתְכֶם
וְהֵעֲלָה אֶתְכֶם מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶל-הָאָרֶץ, אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
לְאַבְרָהָם, לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב."

כה וַיִּשְׁבַּע יוֹסֵף אֶת-בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר: "פִּקְדוּ אֱלֹהִים אֶתְכֶם,
וְהֵעֲלֶתֶם אֶת-עַצְמֹתַי מִזֶּה."

כו וַיָּמָת יוֹסֵף בֶּן-מֵאָה וָעֶשְׂרִי שָׁנִים, וַיַּחְנְטוּ אֹתוֹ, וַיִּשֶׂם בְּאָרוֹן בְּמִצְרַיִם.

שָׂא נָא - סֶלַח, בְּבִקְשָׁה.

הַתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי? -
הָאֵם אָנִי בְּמִקוּמוֹ שֶׁל
אֱלֹהִים לְשַׁפֵּט אֶתְכֶם עַל
מַעֲשֵׂיכֶם?
וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה,
אֱלֹהִים חֲשָׁבָה לְטֹבָה -
אַתֶּם הִתְכַּוְּנֹתֶם לְהָרַע לִי,
וְה' הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂיכֶם
לְטוֹבָה.

בְּנֵי שְׁלֹשִׁים - בְּנֵי דוֹר
שְׁלִישִׁי - נִינִים.

יָלְדוּ עַל בְּרַכֵּי יוֹסֵף -
נוֹלְדוּ בְּעוֹד יוֹסֵף חַי.

פִּקְדוּ יִפְקֹד - זְכַר יִזְכֹּר
לְטוֹבָה.

פָּרָק נ

הָאָחִים מְדַאֲגִים בְּגִלְלַ מוֹת אֲבִיהֶם (פְּסוּקִים טו-כא)

1. חֲבְרוּ כָּל פְּסוּקֵי לְפָרוּשׁוֹ.

הַפְּרוּשׁ

ד אָנִי אֲדַאֵג לָכֶם וּלְיַלְדֵיכֶם.

ה אַל תִּפְחָדוּ, הָאֵם אָנִי בְּמִקוֹם אֱלֹהִים יְכוּל לִשְׁפֹּט אֲנָשִׁים עַל חֲטָאֵיהֶם?

ו גַּם אִם הִתְכַּוְּנֶתֶם לַעֲשׂוֹת לִי רָע, אֱלֹהִים הִשְׁתַּמֵּשׁ בְּמַעֲשֵׂיכֶם לְטוֹבָה.

ז הָאָחִים חוֹשְׁשִׁים שְׂאֲחֵרֵי מוֹת יַעֲקֹב יִנְקֶם בָּהֶם יוֹסֵף עַל הָרָעָה אֲשֶׁר עָשׂוֹ לוֹ.

מִן הַתּוֹרָה

א "אַל תִּירָאוּ, כִּי הִתַּחַת אֱלֹהִים אָנִי?"

ב "לוֹ יִשְׁטַמְנוּ יוֹסֵף וְהִשָּׁב יִשִּׁיב לָנוּ אֶת כָּל הָרָעָה אֲשֶׁר גָּמְלָנוּ אֹתוֹ."

ג "אֲנֹכִי אֲכַלְכֵּל אֶתְכֶם וְאֶת טַפְכֶּם."

ד "וְאַתֶּם חֲשַׁבְתֶּם עָלַי רָעָה, אֱלֹהִים חֲשַׁבָה לְטוֹבָה."

אם הִתְאַמַּתֶּם נְכוֹן, קִבַּלְתֶּם מִלְמַעְלָה לְמַטָּה אֶת שְׁמוֹ שֶׁל הַמַּשְׁנֶה לְמַלְךְ מִצְרַיִם: _____

פָּרָק נ

מוֹת יוֹסֵף (פְּסוּקִים כב-כו)

חַן הַמַּדְמִיָּן

1.

חַן דְּמִיָּן שֶׁקָּרָא אֶת צוֹאָתוֹ שֶׁל יוֹסֵף לְאָחָיו.

צוֹאָה

אָנִי _____, בְּנֵם שֶׁל _____, בֶּן _____ שָׁנִים.

אֱלֹהִים לֹא יִשְׁכַּח אֶתְכֶם, אָחִי, וְיוֹצִיא אֶתְכֶם מִ_____

וְעֵלָה אֶתְכֶם לְאֶרֶץ _____ כְּפִי שֶׁהִבְטִיחַ

לְאֲבוֹתֵינוּ: _____

אָנִי מִשְׁבִּיעַ אֶתְכֶם לְהַעֲלוֹת אֶת _____ וּלְקַבֵּר אוֹתִן בְּאֶרֶץ _____

אָחִיכֶם הָאוֹהֵב
יוֹסֵף בֶּן יִשְׂרָאֵל

;

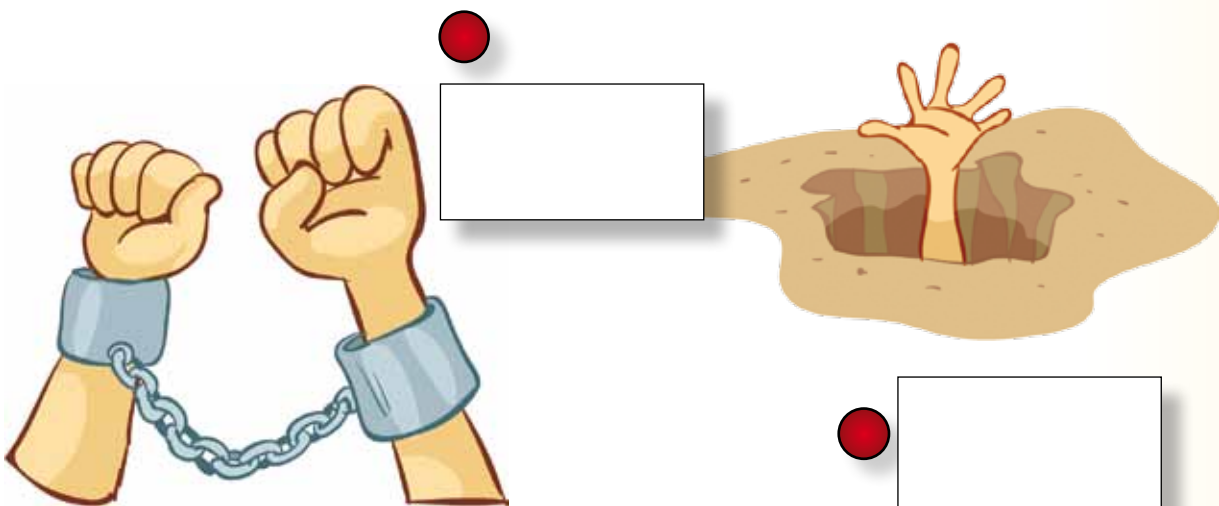
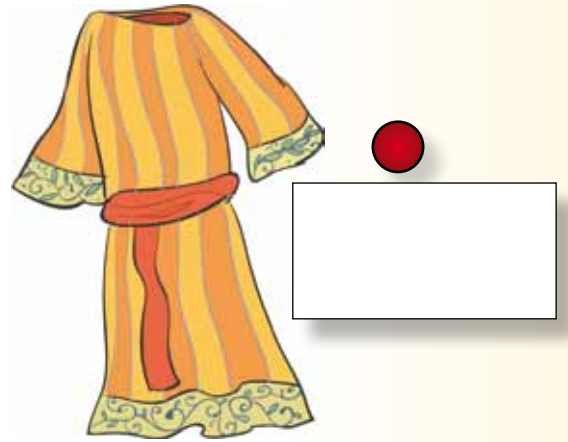
2. לפניכם ציורים המתארים ארועים מחיי יוסף - חלקם מעל הקו וחלקם מתחתיו.

א. גזרו את הכתוביות מעמוד 259.

ב. הדביקו כל כתובית במקום המתאים.

ג. חברו את העגולים בקו, על פי סדר התרחשותם.

קו זה מתאר את העליות והמורדות בחייו של יוסף.

ד. צבעו באדום את הקוים המתארים "ירידה" בחיי יוסף.

ה. צבעו בכחול את הקוים המתארים "עליה" בחיי יוסף.

ו. מהו הארוע המציין את נקודת השפל בחיי יוסף? _____

ז. מהו הארוע המציין את נקודת השיא בחיי יוסף? _____

●

●

●

גבורי ספר בראשית – תפזרת

3. מצאו בתפזרת שמות של גבורי ספר בראשית (העזרו במחסן).

ק	ר	ד	ג	י	י	ר	ב	ק	ה
א	צ	ח	ו	ה	ח	נ	א	ב	ו
ב	ע	ב	ד	ו	ע	י	צ	ח	ק
ר	ל	א	ה	ד	ש	מ	ר	מ	ט
ה	ה	ב	ל	ה	ו	י	ו	ס	פ
מ	ש	ר	ה	ל	א	ד	מ	ב	י
ק	ק	ה	ג	ר	ר	ח	ל	א	ש
י	י	ש	מ	ע	א	ל	ת	ה	ר
נ	נ	ח		ש	י	ע	ק	ב	א
ת	ר	א	ו	ב	נ	ק	ב	ו	ל
צ	ג	א	ב	נ	י	מ	י	נ	ש

מחסן: אדם, חוה, נח, קין, הבל, אברהם, שרה, הגר, ישמעאל,
יצחק, רבקה, עשו, יעקב, ישראל, רחל, לאה, יוסף, בנימין, יהודה, ראובן

לְעִמּוּד 43

אָכְלָה מִפְּרֵי עֵץ הַדַּעַת וּפָתְתָה
אֶת אָדָם.

פָּתְתָה אֶת הָאִשָּׁה לֵאכֹל מִפְּרֵי עֵץ
הַדַּעַת.

בְּעֶצֶב תִּלְדֵי בָנִים.

עַל גְּחוּוֹךְ תִּלְךְ וְעִפְרָה תֹאכַל כָּל
יְמֵי חַיֶּיךָ.

בָּזַעַת אֶפְיֶךָ תֹאכַל לֶחֶם.

אָכַל מִפְּרֵי עֵץ הַדַּעַת.

לְעִמּוּד 87

הַצִּיר צִיר בָּרַקַע אֶת אֱהֵלוֹ שֶׁל אַבְרָהָם.

הַצִּיר צִיר אֶת אַבְרָהָם כּוֹרַע בְּרוֹךְ
וּמְבִיט בַּמְּלֹאכִים.

הַצִּיר צִיר בָּרַקַע נוֹף הָרָרִי וְשָׁמַיִם מְעֻנָּיִם.

הַצִּיר צִיר אֶת אַבְרָהָם מִשְׁתַּחֲוֵה
אֶפְסִים אֶרְצָה.

הַצִּיר צִיר אֶת הַצִּיר בְּמִבְט
מִלְמַעְלָה לְמִטָּה.

הַצִּיר צִיר אֶת הַמְּלֹאכִים בְּדַמוֹת
בְּנֵי אָדָם מְכֻנָּפִים.

הַצִּיר צִיר אֶת הַצִּיר בְּמִבְט מֵהַצַּד.

הַצִּיר צִיר אֶת הַצֵּל שֶׁל הַמְּלֹאכִים.

לְעִמּוּדִים 132-133

"קח נא את בנך, את יחידך אשר אהבת, את יצחק."

"השפט כל הארץ
לא יעשה משפט?"

"וישכם אברהם בבקר...
ויתן אל הגר, שם על שכמה,
ואת הילד וישלחה."

"לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך אל הארץ אשר אראך."

"שוב אשוב אליך כעת חיה...
בן לשרה אשתך."

"גר ותושב אני עמכם, תנו לי אחזת קבר עמכם."

"אל נא תהי מריבה... אנשים אחים אנחנו."

"וימת אברהם בשיבה טובה זקן ושבע ויאסף אל עמיו."

"אל ארצי ואל מולדתי תלך ולקחת אשה לבני ליצחק."

לְעִמּוּד 150

**מזל טוב ליום
הנשואין!
חיי עשר ואשר!**

**מזל טוב להלדת הבן!
שיגדל למצוות
ולמעשים טובים.**

**נסיעה טובה
ודרך צלחה!**

**יום הולדת שמח!
עד 120 שנה.**

**רפואה שלמה
והחלמה מהירה!**

בהצלחה בלמודים!

שרות צבאי קל ונעים!

לְעִמּוּד 171

"לקח יעקב את כל אשר לאבינו, ומאשר לאבינו עשה את כל הכבוד הזה."

"וירא יעקב את פני לבן, והנה איננו עמו כתמול שלשום."

שוב אל ארץ אבותיך ולמולדתך ואהיה עמך."

הַצִּיר צִיר אֶת הַמְּלֶאךָ מְחַבֵּק אֶת
יַעֲקֹב לְאַחַר שֶׁהִכְנִיעוּ.

הַצִּיר צִיר גַּם אֶת הַנוֹף, אֶת מַחְנֵה יַעֲקֹב,
אֶת אֱהֲלָיו וְאֶת גְּמֻלָּיו.

הַצִּיר צִיר אֶת יַעֲקֹב מִתְאַמֵּץ לְהֵאָבֵק
בַּמְּלֶאךָ בְּכָל כּוֹחַ.

הַצִּיר צִיר אֶת יַעֲקֹב וְהַמְּלֶאךָ נֹאבְדִים עִם
עֲלוֹת הַשָּׁחַר.

הַצִּיר הַתְּמַקְדֵּד רַק בְּדַמְיוֹת וְצִבֵּעַ אֶת
הַרְקֵעַ בְּשָׁחַר.

יוֹסֵף יָפָה הַתְּאֵר מְצָא חֵן בְּעֵינֵי אִשֶּׁת פּוֹטִיפָר וְהִיא נֹסֶתָה לְפִתּוֹתָיו.

יוֹסֵף נִמְכַר לְעֶבֶד לְפּוֹטִיפָר, שֶׁר הִטְבִּיחִים שָׁל פְּרָעָה.

פּוֹטִיפָר הֶעֱנִישׁ אֶת יוֹסֵף וְשָׂם אוֹתוֹ בְּבֵית הַסֵּהֶר.

יוֹסֵף הִצְלִיחַ בְּמַעֲשָׂיו בְּזָכוֹת אֱלֹהִים. פּוֹטִיפָר מָנָה אוֹתוֹ לְמְנַהֵל מִשְׁק בֵּיתוֹ.

יוֹסֵף לֹא הִתְפַּתָּה לְאִשֶּׁת פּוֹטִיפָר, וְכִשְׁבַּרַח מִפְּנֵיהָ, נִשְׂאָר בְּגָדוֹ בְּיָדָהּ.

אִשְׁתּוֹ שָׁל פּוֹטִיפָר סָפְרָה לְבַעֲלָהּ שִׁיוֹסֵף נֹסָה לְפִתּוֹתָהּ וְהִרְאָתָה לוֹ אֶת בְּגָדוֹ
שֶׁל יוֹסֵף כְּהוֹכָחָה לְדַבְרֶיהָ.

לְעִמּוּדִים 242-243

לִיצְחָק וּלְרַבֵּקָה נולדו תאומים: עֶשׂוּ וַיַּעֲקֹב.
יצחק אהב את עֶשׂוּ, וּרְבֵקָה אָהְבָה אֶת יַעֲקֹב.

"הַקּוֹל קוֹל יַעֲקֹב וְהַיְדִים יְדֵי עֶשׂוּ."
יַעֲקֹב הִתְחַזָּה לְעֶשׂוּ וְקָבַל
מֵאֲבִיו יִצְחָק אֶת הַבְּרָכָה.

"הַלְעִיטֵנִי נָא מִן הָאֲדָם הַזֶּה."
עֶשׂוּ מָכַר אֶת בְּכוֹרְתוֹ לַיַּעֲקֹב
בְּעָבוֹר נְזִיד עֲדָשִׁים.

"מָה נֹרָא הַמְקוֹם הַזֶּה."
יַעֲקֹב חָלַם עַל סֶלֶם שְׂרָאשׁוּ בְּשָׁמַיִם
וּמִלְאָכֵי אֱלֹהִים עוֹלָיִם וַיִּוְרְדִים בּוֹ.

יַעֲקֹב הִגִּיעַ לְחָרֵן וּפָגַשׁ אֶת
רַחֵל בַּת לֵבָן עַל פִּי הַבָּאָר.

יַעֲקֹב שָׁב לְכַנְעַן עִם נְשׂוֹתָיו וּילְדֵיו.

"לֹא יַעֲקֹב יֵאמַר עוֹד שִׁמְךָ
כִּי אִם יִשְׂרָאֵל."
יַעֲקֹב נֶאֱבַק עִם מְלָאךְ אֱלֹהִים.

אֱלֹהִים שָׁנָה אֶת שְׁמוֹ לְיִשְׂרָאֵל.

יַעֲקֹב נִפְגַּשׁ עִם אָחִיו עֶשׂוּ. שְׁנֵי
הָאָחִים מִתְפַּיְסִים.

רַחֵל יוֹלְדֶת אֶת בְּנֵימִין
וּמִתָּה בְּדָרֶךְ לְכַנְעַן.

יַעֲקֹב אָהַב אֶת יוֹסֵף וְתָפַר לוֹ כְּתֹנֶת פָּסִים.

"טָרַף טָרַף יוֹסֵף."
יַעֲקֹב מֵאֲמִין שְׁחִיָּה רָעָה טָרַפָּה אֶת יוֹסֵף.

יַעֲקֹב יוֹרֵד עִם מִשְׁפַּחְתּוֹ לְמִצְרָיִם
וּפּוֹגֵשׁ אֶת בְּנֵי יוֹסֵף, הַמִּשְׁנָה לְמֶלֶךְ
מִצְרָיִם.

יַעֲקֹב מֵת בְּמִצְרָיִם.
בְּנָיו הֶעֱלוּ אֶת גּוֹפְתּוֹ לְכַנְעַן וְקָבְרוּ
אוֹתָהּ בְּמַעְרַת הַמְכֹפְלָה.

לְעַמּוּדִים 246-247

יֶעֱקֹב אָהַב אֶת יוֹסֵף
וַתִּפְּרֹ לוֹ כְּתוּנַת פָּסִים.

יוֹסֵף נִמְכַר
לְעַבְד בְּמִצְרַיִם.

פוֹטִיפַר הַשְּׁלִיךְ
אֶת יוֹסֵף לְבֵית הַסֵּהַר.

יוֹסֵף הִתְמַנֶּה לְאַחְרָאֵי
לְאַסִּירִים וּפָתַר אֶת
חֲלֹמוֹת הַשָּׂרִים.

פְּרַעַה מָנָה אֶת יוֹסֵף
לְמִשְׁנֵה לְמַלְךְ מִצְרַיִם.

הָאֲחִים שָׂנְאוּ אֶת
יוֹסֵף וְהִשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ לְבוֹר.

פוֹטִיפַר מָנָה אֶת יוֹסֵף
לְמַנְהֵל מְשָׁק בֵּיתוֹ.

